

GMINA I MIASTO PROSZOWICE

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr XIX/170/2020
Rady Miejskiej w Proszowicach
z dnia 26 maja 2020 r.

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr XXXIV/286/2021
Rady Miejskiej w Proszowicach
z dnia 17 czerwca 2021 r.

TOM I:

CZĘŚĆ I WPROWADZENIE CZĘŚĆ II UWARUNKOWANIA

PROJEKTANCI STUDIUM:

mgr inż. Ewa Goras – uprawniona do sporządzania projektów dokumentów urbanistycznych na podstawie art. 5 pkt. 2, 3 i 5 ustawy z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

mgr inż. arch. krajobr. Mateusz Kulig – uprawniony do sporządzania projektów dokumentów urbanistycznych na podstawie art. 5 pkt. 4 ustawy z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

mgr inż. Jacek Popiela – uprawniony do sporządzania projektów dokumentów urbanistycznych na podstawie art. 5 pkt. 3 i 5 ustawy z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

mgr Ireneusz Wójcik – uprawniony do sporządzania projektów dokumentów urbanistycznych na podstawie art. 5 pkt. 4 ustawy z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

IRMiR

marzec 2020 r.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY I MIASTA PROSZOWICE (obejmująca działania naprawcze, wg wskazań Wydziału Prawnego i Nadzoru MUW w Krakowie)

PROJEKTANCI ZMIANY SUIKZP:

mgr inż. Ewa Goras – uprawniona do sporządzania projektów dokumentów urbanistycznych na podstawie art. 5 pkt. 2, 3 i 5 ustawy z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

mgr arch. krajobr. Mateusz Kulig – uprawniony do sporządzania projektów dokumentów urbanistycznych na podstawie art. 5 pkt. 4 ustawy z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

mgr inż. Jacek Popiela – uprawniony do sporządzania projektów dokumentów urbanistycznych na podstawie art. 5 pkt. 3 i 5 ustawy z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

IRMiR

czerwiec 2021 r.

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY I MIASTA PROSZOWICE**

**CZĘŚĆ I
WPROWADZENIE**

PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY I MIASTA PROSZOWICE

Obowiązek sporządzenia i uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wynika z ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 2018 roku, poz. 1945).

Niniejsze opracowanie stanowi realizację uchwały Nr XXXII/240/2016 z dnia 24 listopada 2016 roku Rady Miejskiej w Proszowicach w sprawie przystąpienia do sporządzania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Proszowice i dotyczy zmiany Studium w granicach administracyjnych całej Gminy.

Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Proszowice została wprowadzona zgodnie z Uchwałą Nr XXX/248/2021 Rady Miejskiej w Proszowicach z dnia 19 stycznia 2021 r. w sprawie wyeliminowania zauważonych nieścisłości w Uchwale Rady Miejskiej w Proszowicach Nr XIX/170/2020 Rady Miejskiej w Proszowicach z dnia 26 maja 2020 r., podniesionych w piśmie Wojewody Małopolskiego znak: WN-II.4100.374.2020 z dnia 16 września 2020 roku. Zakres korekt został uzgodniony pismem Organu Nadzoru nr WN-II.4100.374.2020 z dnia 5 stycznia 2021 roku.

ZAKRES OPRACOWANIA

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest opracowaniem strategicznym i dotyczy całej gminy Proszowice w jej granicach administracyjnych.

Niniejsze opracowanie zwane dalej „Studium” jest zmianą „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy i miasta Proszowice” przyjętego Uchwałą Nr XII/92/2007 Rady Miejskiej w Proszowicach z dnia 12 grudnia 2007 roku. Zgodnie z intencją podjętej Uchwały Rady Miejskiej celem opracowania zmiany studium jest rozszerzenie i uporządkowanie możliwości inwestycyjnych na terenie gminy i miasta Proszowice oraz dostosowanie dokumentu do zgodności z aktualnie obowiązującymi przepisami.

ZADANIA I CELE STUDIUM

Ustalenia Studium nie stanowią prawa miejscowego, są jednak wiążące dla organów Gminy przy sporządzaniu planów miejscowych, stanowiąc dokument o charakterze aktu kierownictwa wewnętrznego – zobowiązują władze samorządowe do prowadzenia określonej w nim polityki przestrzennej. Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, celem studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest określenie polityki przestrzennej Gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego, po uprzednim rozpoznaniu uwarunkowań rozwoju Gminy.

W studium uwzględniono w szczególności ustalenia i wskazania:

- Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego¹,
- Programu Strategicznego Ochrona Środowiska²,
- Strategii Rozwoju Województwa małopolskiego na lata 2011 - 2020³,
- Strategii Rozwoju Gminy Proszowice na lata 2013 – 2020, 2013 r.,
- Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Proszowickiego na lata 2016 – 2019 z prognozą na lata 2010 – 2023, 2017 r.,
- Aktualizacji programu ochrony środowiska dla powiatu proszowickiego na lata 2009 -2012, 2009 r.,
- Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Proszowice na lata 2016 – 2025, 2017 r.,
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy i miasta Proszowice” przyjętego Uchwałą Nr XII/92/2007 Rady Miejskiej w Proszowicach z dnia 12 grudnia 2007 roku.
- Opracowania ekofizjograficznego dla gminy i miasta Proszowice (oprac. dla celów niniejszej zmiany SUIKZP),
- oraz innych materiałów wykazanych szczegółowo w pkt. 17 – relacje Studium z innymi dokumentami.

ZAWARTOŚĆ STUDIUM

Studium zawiera:

TOM I:

- Część I - Wprowadzenie
- Część II - Uwarunkowania, przedstawione w formie tekstowej oraz graficznej; w skład części graficznej wchodzi rysunki:
  - „Uwarunkowania wynikające z dotychczasowego przeznaczenia i zainwestowania terenów”,
  - „Uwarunkowania wynikające ze stanu wymogów ochrony środowiska przyrodniczego i dóbr kultury”.

TOM II:

- Część III - Ustalenia określające kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Proszowice, wraz z rysunkiem studium przedstawiającym w formie graficznej ustalenia, określające kierunki zagospodarowania przestrzennego.
- Część IV - Synteza ustaleń Studium.

Do niniejszego Studium zostało opracowane „Uzasadnienie” zawierające analizy chłonności i bilanse terenów do uzasadnienia i umotywowania przyjętych rozwiązań.

Części tekstowe i rysunki zmienianego Studium są integralnie ze sobą związanym dokumentem, winny być stosowane komplementarnie:

- 1) **Załącznik Nr 1 – Tekst uwarunkowań wraz z rysunkiem**, który stanowi podbudowę informacyjną i analityczną, przyjętych w Studium rozwiązań.

---

¹ Załącznik do Uchwały Nr XLVII/732/18 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 26 marca 2018 r.

² Załącznik do uchwały Nr LVI/894/14 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 27 października 2014 r.

³ Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XII/183/11 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 26 września 2011 r.

2) **Ustalenia Studium:**

- **Załącznik Nr 2 – Tekst ustaleń,**
- **Załącznik Nr 3 – Rysunek „Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Proszowice”.**

3) **Załącznik Nr 4 – o sposobie rozpatrzenia uwag** złożonych do projektu niniejszego Studium przez osoby fizyczne i prawne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej.

Oznaczenia graficzne ustaleń na rysunku dostosowano do skali mapy, co oznacza, że przebieg granic poszczególnych stref, obszarów, terenów oraz sieci infrastruktury technicznej określono orientacyjnie, tj. w sposób dopuszczający korektę ich przebiegu przy utrzymaniu istoty zamierzonej dyspozycji przestrzennej.

Do zmienianego Studium dołączono dokumentację planistyczną – formalno-prawną, kompletującą dokumenty zgromadzone w procesie opracowywania zmiany Studium.

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY I MIASTA PROSZOWICE**

**CZĘŚĆ II
UWARUNKOWANIA**

SPIS TREŚCI:

1. POŁOŻENIE I OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY	9
2. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO ORAZ INNYCH DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH 14	
2.1. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa małopolskiego	14
2.2. Powiatowy Program Ochrony Środowiska na lata 2016-2019 z prognozą na lata 2020- 2023	17
2.3. Strategia Rozwoju Gminy Proszowice na lata 2013 – 2020 (wypis z SRGP)	18
2.4. Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Proszowice na lata 2016 – 2025	22
3. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA TERENU, ZAGOSPODAROWANIA I UZBROJENIA TERENU ORAZ STANU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPNIA UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI.....	23
3.1. Przeznaczenie terenu	23
3.2. Zagospodarowanie terenu	24
3.3. Struktura użytkowania gruntów.....	25
3.4. Infrastruktura komunikacyjna.....	26
3.4.1. Komunikacja drogowa	26
3.4.1.1. Struktura układu drogowego - stan istniejący	26
3.4.1.2. Stan infrastruktury drogowej.....	28
3.4.1.3. Uwarunkowania rozwoju ponadlokalnego układu drogowego	29
3.4.2. Komunikacja publiczna	30
3.4.3. Komunikacja kolejowa	30
3.4.4. Komunikacja lotnicza	30
3.5. Infrastruktura techniczna	30
3.5.1. Sieć wodociągowa	30
3.5.2. Sieć kanalizacyjna	32
3.5.3. Sieć elektroenergetyczna	33
3.5.4. Sieć gazowa.....	34
3.5.5. Sieć telekomunikacyjna	36
3.5.6. Gospodarka odpadami	37
4. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGÓW JEGO OCHRONY	39
5. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA, W TYM STANU ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI, JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO	40
5.1. Położenie i ukształtowanie terenu	40
5.2. Budowa geologiczna.....	41
5.3. Rzeźba terenu.....	42
5.4. Krajobraz.....	42
5.5. Warunki klimatyczne	43
5.6. Klimat akustyczny środowiska	44
5.7. Zasoby wodne.....	45
5.7.1. Wody powierzchniowe	45
5.7.2. Wody podziemne.....	47
5.7.3. Przeobrażenia stosunków wodnych i ich odporność na zanieczyszczenia	48
5.8. Ochrona wód podziemnych	49
5.9. Gleby i rolnicza przestrzeń produkcyjna	50

5.9.1. Warunki glebowe.....	50
5.9.2. Ochrona gleb	51
5.10. Lasy	52
5.11. Szata roślinna i świat zwierzęcy	52
5.12. Zieleń urządzone	54
5.13. Ochrona przyrody	55
5.13.1. Obszary chronione.....	55
5.13.2. Stanowiska dokumentacyjne	55
5.13.3. Pomniki przyrody	56
5.13.4. Lasy ochronne	57
5.14. Krajobraz przyrodniczy	57
6. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ	58
6.1. Uwarunkowania rozwoju osadniczego Gminy	58
6.2. Obiekty i obszary wpisane do rejestru zabytków województwa małopolskiego	59
6.3. Pozostałe obiekty o wartościach kulturowych	60
6.4. Stanowiska archeologiczne	61
7. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW.....	62
7.1. Obserwowane trendy zmian ludnościowych i gospodarczych w woj. Małopolskim (na podstawie Banku Danych Regionalnych GUS oraz oprac. Górz B., Uliszak R., Przestrzeń wiejska Małopolski i jej zmiany pod wpływem funduszy europejskich obszarów Polski, 2008).....	62
7.2. Prognoza demograficzna.....	64
7.2.1. Opis stanu wejściowego – podstawowe dane o ludności	64
7.2.2. Warianty prognozy demograficznej – wskazania odnośnie kierunkowego rozwoju	79
7.3. Problem aktywizacji społeczno-zawodowej – bezrobocie	85
7.4. Oświata	89
7.5. Kultura i sport.....	94
7.6. Opieka zdrowotna	96
7.7. Gospodarka	96
7.8. Mieszkalnictwo	98
8. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZAGROZEŃ BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA	102
8.1. Ochrona i zagrożenie powodziowe.....	102
8.2. Ochrona pożarowa.....	103
8.3. Pozostałe zagrożenia	104
8.3.1. Zagrożenia komunikacyjne	104
8.3.2. Promieniowanie niejonizujące.....	104
9. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY.....	105
9.1. Analiza wniosków złożonych do zmiany SUIKZP	105
9.1.1. Analiza wniosków organów zawiadomionych o przystąpieniu do zmiany SUIKZP	105
9.1.2. Analiza wniosków ludności.....	107
9.2. Bilans przeznaczenia terenów w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego Gminy, analizy chłonności niewykorzystanych rezerw i rejestrowanych potrzeb	108
9.2.1. Chłonność obszarów przeznaczonych pod zabudowę w planach miejscowych	108

9.2.2. Analiza posiadanych rezerw w obszarach o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno - przestrzennej.....	108
9.2.2.1. Metoda obliczeń	108
9.2.2.2. Chłonność posiadanych rezerw w obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej.....	111
9.2.2.3. Chłonność niewykorzystanych terenów budowlanych z obowiązujących planów zagospodarowania przestrzennego (z wyłączeniem terenów wykazanych w pkt. 9.2.2.2).....	112
9.2.3. Analiza potrzeb mieszkaniowych wynikająca z obecnego standardu zamieszkania i potrzeby jego poprawy.....	113
9.2.4. Analiza rezerw obszarów potencjalnie budowlanych wyznaczonych w zmieniającym SUIKZP Gminy (przyjętym w 2007 roku) w świetle zdefiniowanych potrzeb	114
9.2.5. Zapotrzebowanie na nowe tereny budowlane.....	115
9.2.6. Bilans terenów przewidzianych pod zabudowę w studium.....	116
9.2.7. Możliwości finansowania przez Gminę zakładanego programu rozwoju, budżet Gminy.....	118
10. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU PRAWNEGO GRUNTÓW	120
11. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH.....	120
12. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA UDOKUMENTOWANYCH ZŁOŻ KOPALIN ORAZ ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH.....	120
13. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA NA TERENIE GMINY TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBNYCH ORAZ ZŁOŻ KOPALIN.....	121
14. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZADAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH	121
14.1. Zadania związane z ochroną przed powodzią.....	121
14.2. Zadania związane z rozbudową i funkcjonowaniem systemów infrastruktury drogowej	122
14.3. Zadania związane z energetyką	123
14.4. Zadania związane z infrastrukturą gazową	123
14.5. Zadania związane z ochroną przyrody	124
14.6. Zadania związane z ochroną dóbr kultury	124
15. TERENY ZAMKNIĘTE	125
16. UWARUNKOWANIA ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO GMINY.....	125
16.1. Podsumowanie uwarunkowań – elementy analizy SWOT	125
16.2. Najistotniejsze uwarunkowania.....	127
17. RELACJE Z INNYMI DOKUMENTAMI	129

1. POŁOŻENIE I OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY

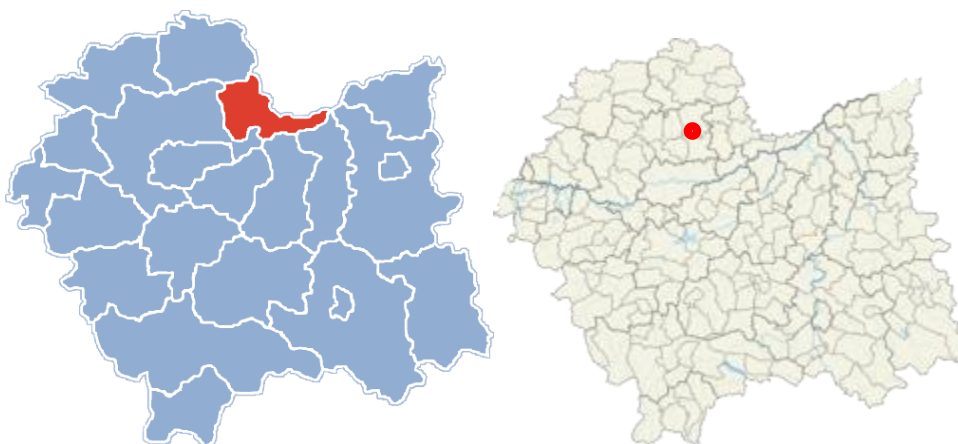
Gmina miejsko-wiejska Proszowice położona jest w północno-wschodniej części województwa małopolskiego w powiecie proszowickim. Od północy graniczy z gminą Pałacznica oraz Kazimierza Wlk. (woj. świętokrzyskie), od wschodu z gminą Koszyce, od południa z gminą Nowe Brzesko oraz Igołomia-Wawrzeńczyce, zaś od zachodu z gminą Koniusza i Radziemice. Przez teren Proszowic przebiegają dwie drogi wojewódzkie relacji Kraków-Busko Zdrój (DW 776) oraz Słomniki-Nowe Brzesko (DW 775).

Tab. 1-1. Odległości drogowe do sąsiednich miast

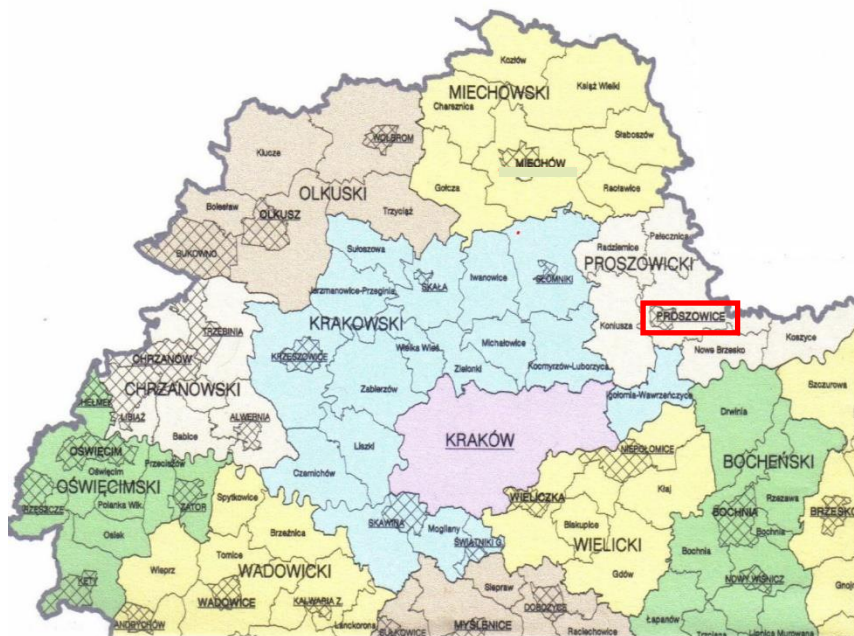
ODLEGŁOŚCI DROGOWE Z PROSZOWIC DO SĄSIEDNICH OBSZARÓW ZURBANIZOWANYCH	
Słomniki	18 km
Kraków	30 km
Bochnia	36 km
Olkusz	58 km
Tarnów	81 km
Kielce	117 km

Obszar administracyjny Gminy obejmuje 100,02 km² (w tym miasto 7,33 km²)⁴. Gospodarka Gminy opiera się w wysokim stopniu na produkcji rolniczej, przy zróżnicowanej strukturze aktywności pozarolniczych, koncentrujących się głównie w obszarze miasta.

Położenie powiatu proszowickiego (ryc.1) oraz gminy Proszowice (ryc.2) w województwie małopolskim

⁴ Dane GUS

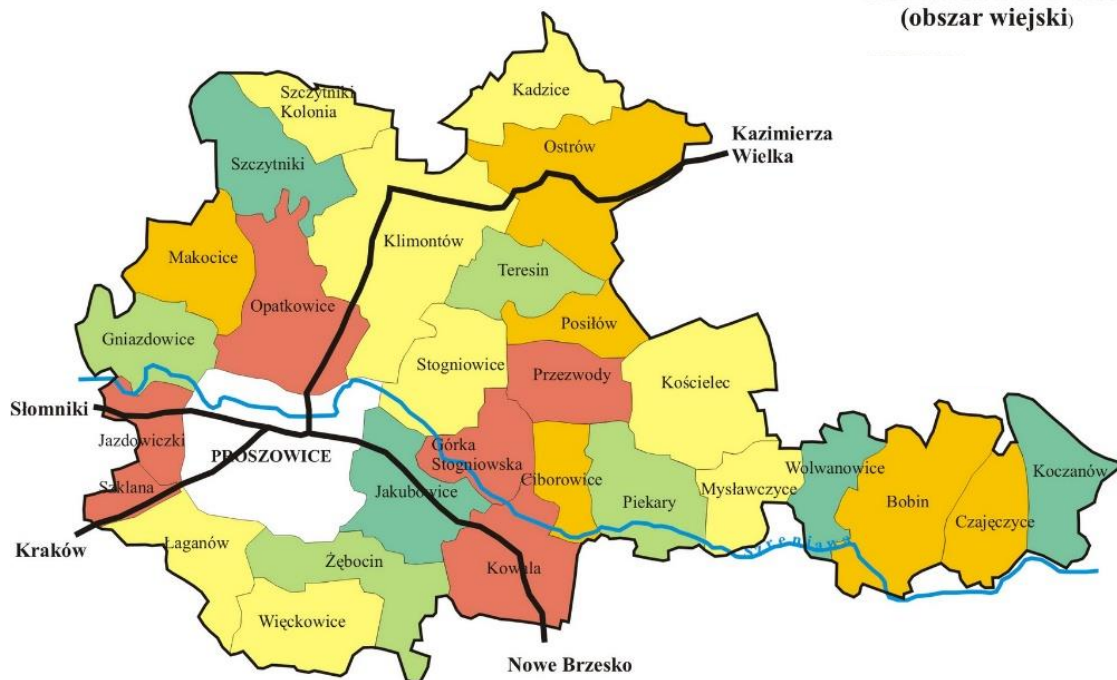

Podział administracyjny otoczenia gminy Proszowice w woj. Małopolskim

Położenie gminy Proszowice w granicach powiatu Proszowickiego

GMINA PROSZOWICE
(obszar wiejski)

Podział administracyjny Gminy – miasto Proszowice i 28 wsi w Gminie Proszowice

Gmina Proszowice jest jedną z najstarszych gmin województwa małopolskiego na jej terenie znajdują się bogate zasoby kulturowe, historyczne obiekty i zespoły zabytkowe, posiada gleby należące do najwyższych klas bonitacyjnych. W Planie zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego⁵ teren Gminy przynależy do obszaru nazwanego „Farma” – F1, charakteryzującego się dominacją rolniczego zagospodarowania na dobrych jakościowo glebach i został włączony do Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego, jako część powiatu proszowickiego.

Gmina obejmuje miasto i 28 wsi (29 sołectw) zamieszkałych przez około 16 300 mieszkańców. Najwięcej wsi zamieszkuje po ok. 300- 400 mieszkańców. Powyżej 500 mieszkańców posiada tylko 5 wsi. Największa wieś Klimontów (podzielona na 2 sołectwa: Klimontów i Szreniawa) liczy 1381 mieszkańców, najmniejsza: Wolwanowice 100 osób.

Miasto Proszowice stanowiące siedzibę władz Gminy oraz Starostwa Powiatowego znajduje się w południowo- zachodniej części gminy. Zamieszkuje je 6 088 mieszkańców (2017 r.). Stanowią oni ok. 37% wszystkich osób zamieszkałych w Gminie.

⁵ Uchwała Nr XLVII/732/18 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 26 marca 2018 r.

Tab. 1-2. Wskaźniki dla miasta i gminy Proszowice

MIASTO PROSZOWICE				
Jednostka referencyjna	Populacja [l. osób]	Powierzchnia [ha]	Gęstość zaludnienia [os./km ²]	Udział liczby mieszkańców miasta w ogólnej liczbie mieszkańców całej gminy [%]
Proszowice	6088	733	830	37
OBSZARY WIEJSKIE GMINY PROSZOWICE				
Jednostka referencyjna	Populacja [l.osób]	Powierzchnia [ha]	Gęstość zaludnienia [os./km ²]	Udział liczby mieszkańców obszarów wiejskich w ogólnej liczbie mieszkańców gminy Proszowice [%]
Bobin	391	505,51	77,30	2,40
Ciborowice	151	163,19	92,50	0,93
Czajęczyce	223	242,35	92,00	1,37
Gniazdowice	341	265,99	128,20	2,09
Górka Stogniowska	370	186,31	198,60	2,27
Jakubowice	335	382,39	87,60	2,05
Jazdowiczki	139	167,00	83,20	0,85
Kadzice	236	296,65	79,60	1,45
Klimontów	1381	865,69	159,50	8,46
Koczanów	272	293,98	92,50	1,67
Kościelec	606	512,48	118,20	3,71
Kowala	326	386,42	84,40	2,00
Łaganów	419	324,35	129,20	2,57
Makocice	361	336,20	107,40	2,21
Mysławczyce	117	202,26	57,80	0,72
Opatkowice	893	505,12	176,80	5,47
Ostrów	678	665,09	101,90	4,15
Piekary	259	340,35	76,10	1,59
Posiłków	135	185,55	72,80	0,83
Przewody	302	264,10	114,40	1,85
Stogniowice	417	366,06	113,90	2,55
Szczytniki	333	374,64	88,90	2,04
Szczytniki-Kolonia	200	224,13	89,20	1,23
Szklana	116	75,25	154,20	0,71
Teresin	286	231,69	123,40	1,75
Więckowice	344	342,88	100,30	2,11
Wolwanowice	100	196,28	50,90	0,61
Żębocin	417	345,88	120,60	2,55
SUMA	10148	9247,79		

Gmina ma charakter głównie rolniczy co odzwierciedla struktura zatrudnienia (wg GUS):

Tab. 1-3. Struktura zatrudnienia

STRUKTURA ZATRUDNIENIA GMINY MIEJSKO-WIEJSKIEJ PROSZOWICE (2017) [%]	
70,1	Sektor rolniczy
4,4	Przemysł i budownictwo
9,9	Sektor usług
0,8	Sektor finansowy
14,8	Pozostałe usługi

Szczegółowe dane odnośnie rynku pracy obrazuje poniższa tabela:

Tab. 1-4. Informacje o rynku pracy

I.p.	WSKAŹNIK	PROSZOWICE MIASTO	PROSZOWICE OBSZAR WIEJSKI	GMINA WIEJSKO MIEJSKA	DANE ZA ROK
Rynek pracy					
1	Bezrobocie rejestrowane [ogółem]	b/d	b/d	586	2017
2	Bezrobocie rejestrowane [%]	26	b/d	9,6	2016
3	Bezrobocie rejestrowane (kobiety)	b/d	b/d	238	2017
4	Bezrobocie rejestrowane (mężczyźni)	b/d	b/d	348	2017
5	Liczba osób pracujących na 1000 ludności	282	47	135	2016
Rolnictwo i leśnictwo					
7	Powierzchnia gruntów leśnych [ha]	2,63	223,42	226,05	2016
8	Lesistość [%]	0,4	2,4	2,2	2016
9	Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa [ha]	0	171,85	171,85	2016
10	Grunty leśne prywatne [ha]	2,63	51,57	54,2	2016
Stan i ochrona środowiska					
11	Liczba zbiorników bezodpływowych na ścieki	67	2498	2565	2016
12	Liczba przydomowych oczyszczalni	1	95	96	2016
13	Ilość stacji zlewnych	1	0	1	2016
14	Ilość osób korzystających z oczyszczalni	5015	145	5160	2016
15	Ilość odpadów zmieszanych odebranych od mieszkańców [t]	1232,06	1549,75	2826,81	2016
16	Ilość odpadów odebranych od mieszkańców na osobę [kg]	201,6	156,1	173,1	2016
17	Udział parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej w ogólnej powierzchni [%]	0,9	b/d	0,1	2016
18	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności [m ³]	258400	231000	489400	2016
19	Zużycie wody w przeliczeniu na 1 mieszkańca [m ³]	42,3	22,6	30	2016

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Według regionalizacji fizyczno-geograficznej J. Kondrackiego gmina Proszowice leży w mezoregionie Płaskowyż Proszowicki, makroregionie Niecka Nidziańska, prowincji Wyżyna Małopolska. Rolniczy krajobraz terenu Gminy charakteryzuje występowanie rozległych garbów o wysokości 30 - 50 m. Najwyższy punkt w Gminie ma wysokość 292,2 m n.p.m., znajduje się w sołectwie Szczytniki Wieś. Sieć wodną stanowią rzeki Szreniawa i Ścieklec wraz z zasilającymi je potokami. Szreniawa, największy ciek wodny - dopływ Wisły, przepływa od zachodu w kierunku wschodnim przez centralną część Gminy.

2. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO ORAZ INNYCH DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH

2.1. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa małopolskiego

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego (PZPWM) został zatwierdzony Uchwałą Nr XLVII/732/18 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 26 marca 2018 roku.

PZPWM należy, obok Strategii Rozwoju Regionu i związanych z nią strategii sektorowych oraz programów operacyjnych, do kluczowych narzędzi zarządzania rozwojem. Jego funkcją jest programowanie terytorialnego wymiaru polityki rozwoju regionu samorządu województwa, czyli ustalanie jakie cele, jakie programy i w jaki sposób będą realizowane na jego poszczególnych terytoriach, formułuje wymagania, ograniczenia lub rekomendacje w stosunku do programów i polityk innych podmiotów zaangażowanych w zagospodarowanie przestrzenne – przede wszystkim kierowane do samorządów gminnych. PZPW pełni ważną funkcję informacyjno-promocyjną – w syntetycznym ujęciu obrazuje całość uwarunkowań, celów rozwoju, obszarowych polityk oraz kluczowych przedsięwzięć zaliczanych do inwestycji publicznych.

Podstawą formułowania polityki rozwoju przestrzennego województwa stanowią następujące dokumenty programowe:

- Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju KPZK 2030 [KPZK] 6
- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju – do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) – Uchwała Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r., która zastąpiła Strategię Rozwoju Kraju 2020 [SRK 2020] Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo [ŚSRK2]⁷,
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony Miasta, Obszary Wiejskie [KSRR]⁸,
- Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności - Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju [DSRK]⁹.

W hierarchii ośrodków miejskich województwa małopolskiego miasto Proszowice zostało zaliczone do ośrodków o znaczeniu lokalnym – w oparciu o kryteria przyjęte dla całego kraju,

---

⁶ Uchwała Nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r.

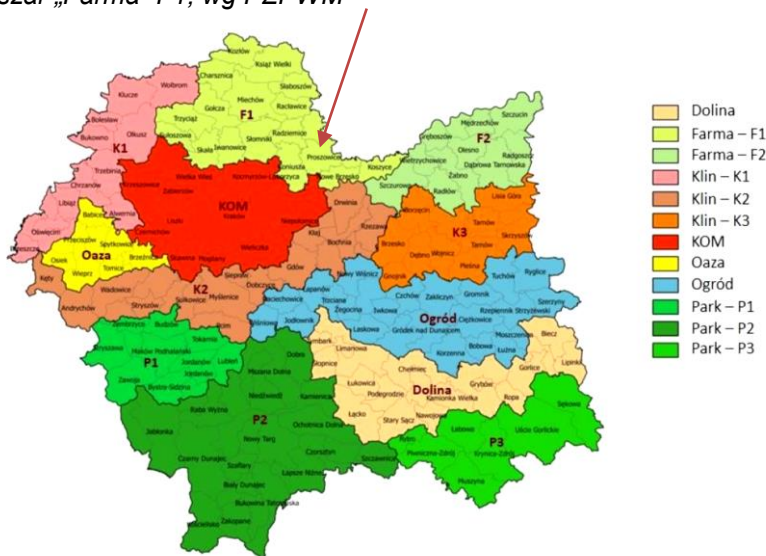
⁷ Uchwała Nr 157 Rady Ministrów z dnia 25 września 2012 r. (M.P. z dnia 22 listopada 2012 r.)

⁸ Przyjęta przez Radę Ministrów 13 lipca 2010 r.

⁹ Uchwała Nr 16 Rady Ministrów z dnia 5 lutego 2013 r., Monitor Polski z dnia 1 marca 2013 poz. 201

gmina Proszowice została zlokalizowana w obszarze funkcjonalnym (terytorium) „Farma”, w części wschodniej tego obszaru - F1, który przynależy do subregionu KOM. Obszar funkcjonalny „Farma” wyróżnia się na tle województwa dominacją rolniczego zagospodarowania na dobrych jakościowo glebach, z wysokim udziałem gleb o najwyższych klasach bonitacyjnych (I-III). Stanowi nie tylko zaplecze żywnościowe dla aglomeracji krakowskiej i tarnowskiej, ale także kluczowy obszar produkcji warzywniczej w skali kraju. Obszar funkcjonalny Farma tworzy 29 gmin obejmujących łącznie 2396 km², czyli 15,8 % powierzchni województwa zamieszkałych przez ok. 241 tys. osób (7,2% populacji Małopolski). Jest to region słabo zurbanizowany, gdzie ludność miejska stanowi 21,0 %. Wyróżnić można trzy dominujące ośrodki miejskie, będące siedzibami instytucji powiatowych: Miechów – położony przy drodze krajowej nr 7 i liczący 11,9 tys. mieszkańców, Dąbrowa Tarnowska – położona przy drodze krajowej nr 73 z liczbą ludności 11,7 tys. mieszkańców oraz Proszowice – liczące 6,32 tys. mieszkańców, położone przy drodze wojewódzkiej nr 776 z Krakowa do Buska-Zdrój.

Obszar „Farma” F1, wg PZPWW

Obecnie coraz silniej zaznaczają się powiązania północnej części obszaru z Krakowem, co wyraża się wzrostem dojazdów do pracy i do szkół w stolicy regionu.

Zgodnie z PZPWW największym wyzwaniem rozwojowym obszaru jest utrzymanie jego konkurencyjnej pozycji jako strefy produkcji rolniczej (specjalizacja, modernizacja, integracja), przy jednoczesnym wzbogaceniu i zróżnicowaniu profilu gospodarczego. Chodzi tutaj nie tylko o miejsca pracy w sektorze usług dla mieszkańców i usług dla rolnictwa, ale także w przemyśle spożywczym i innych działach gospodarki, w tym w turystyce i logistyce. Zalecane ogólne kierunki działań:

- wprowadzanie zadrzewień i zalesień śródpolnych, a także tworzenie małych zbiorników wodnych w celu poprawy stanu środowiska, w tym zwiększenia bioróżnorodności i ograniczenia erozji wodnej i wietrznej,
- poprawa struktury przestrzennej gospodarstw rolnych oraz stwarzanie wysokoprodukcyjnych obszarów rolniczych, w tym zwłaszcza produkcji warzywniczej, na obszarach gleb o najwyższych klasach bonitacyjnych (I-III),

- rozwój innowacyjnych technik upraw i polepszenie dystrybucji towarów, utworzenie giełd rolniczych,
- intensyfikacja rozwój obszaru poprzez poprawę jakości usług głównych trzech ośrodków miejskich – Miechowa, Proszowic i Dąbrowy Tarnowskiej, a także pozostałych miast-ośrodków lokalnych (Skały, Słomnik, Żabna, Szczucina i Radłowa) poprzez odpowiednie wyposażenie ośrodków w obiekty oświatowe, kultury, rekreacji, rynku pracy i opieki społecznej,
- rozwój placówek związanych z systemem opieki nad osobami starszymi w miastach „kurczących się” (szczególnie w Miechowie, Proszowicach, Słomnikach, Żabnie),
- obok wiodącej funkcji rolniczej komplementarną funkcją obszaru „Farma” winna stać się turystyka weekendowa.

Podane przez PZPWM rekomendacje do kształtowania polityki przestrzennej w dokumentach planistycznych i strategicznych gmin w obszarze „Farma”:

- zachowanie rezerw terenowych pod magistrale wodociągowe oraz planowany strategiczny gazociąg DN 1000 „Pogórska Wola-Tworzeń” – nie dotyczy gminy Proszowice;
- kształtowanie terenów zadrzewień i zakrzewień śródpolnych;
- wyznaczanie terenów pod zadania z zakresu mikroretencji;
- planowanie zwartej zabudowy mieszkaniowej i zdecydowane zapobieganie procesom rozpraszania zabudowy;
- objęcie programami rewitalizacyjnymi centrów miast oraz kreacja centrów we wsiach gminnych z urządzoną atrakcyjną przestrzenią publiczną (zwłaszcza poprzez programy odnowy wsi);
- zabezpieczenie miejsc pod parkingi P&R przy stacjach i przystankach kolejowych;
- utworzenie parku kulturowego w Dolinie Prądnika (Ojców, Zamek Pieskowa Skała) – nie dotyczy gminy Proszowice;
- zachowanie ciągłości korytarzy ekologicznych i obszarów węzłowych – Korytarz Doliny Wisły, Korytarz Wiśnicko-Lipnicki, Korytarz Ciężkowicko-Radłowski, obszar Radłowski, obszar Niepołomicki, rozumianej jako utrzymanie lub zapewnienie ciągłości tych korytarzy w obrębie lub bezpośrednim sąsiedztwie wskazanych w PZPWM – nie dotyczy gminy Proszowice;
- ustalenia dotyczące sposobów i zasad ochrony środowiska przyrodniczego, kulturowego i krajobrazu w obszarach parków krajobrazowych, sformułowane na podstawie planów ochrony tych parków – nie dotyczy gminy Proszowice;
- Utworzenie Parku Krajobrazowego Lasów Radłowskich – nie dotyczy gminy Proszowice;
- wybór lokalizacji terenu pod giełdę rolniczą oraz strefy aktywności gospodarczej w korytarzu drogi ekspresowej S7 – nie dotyczy gminy Proszowice.

Z transportowych zadań ponadlokalnych planowane jest dokończenie obwodnicy miasta Proszowice drogą wojewódzką KDW 766, etap II budowy. Prace nad uściśleniem korytarza przebiegu etapu II obwodnicy są obecnie prowadzone.

Teren gminy Proszowice znajduje się poza obszarami chronionymi ustawą o ochronie przyrody, przez jej teren, obrzeżem miejscowości Kaczanów i Czajęczyce, przebiega ponadregionalny korytarz ekologiczny, uwidoczniiony na rysunku PZPWM.

Reasumując dokument PZPWM wskazuje generalne kierunki rozwoju gospodarczego gminy i miasta Proszowice w oparciu o prawidłowe relacje pomiędzy terenami cennymi rolniczo, kulturowo, przy uwzględnieniu ładu przestrzennego i koncentracji zabudowy.

2.2. Powiatowy Program Ochrony Środowiska na lata 2016-2019 z prognozą na lata 2020-2023

Powiatowy Program Ochrony Środowiska na lata 2016-2019, z prognozą na lata 2020-2023, został przyjęty Uchwałą Nr XXVIII/209/207 Rady Powiatu Proszowickiego z dnia 27 kwietnia 2017 roku.

Opracowywany dla Powiatu Proszowickiego Program Ochrony Środowiska odzwierciedla zasady ogólne, które leżą u podstaw polityki ochrony środowiska w Unii Europejskiej, a także polityki ekologicznej państwa. Należą do nich:

- zasada zrównoważonego rozwoju,
- zasada równego dostępu do środowiska przyrodniczego,
- zasada przezorności,
- zasada uspołecznienia polityki ekologicznej,
- zasada „zanieczyszczający płaci”,
- zasada prewencji,
- zasada skuteczności ekologicznej i efektywności ekonomicznej.

PPOŚ został opracowany w oparciu o wytyczne i kierunki sformułowane w dokumentach: II Polityka Ekologiczna Państwa¹⁰, Program Strategiczny Ochrony Środowiska Województwa Małopolskiego¹¹, Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego¹² – jest spójny z dokumentami strategicznymi wynikającymi ze zobowiązań międzynarodowych związanych z wdrażaniem dyrektyw Unii Europejskiej oraz dokumentami na szczeblu krajowym. Jest więc dokumentem kompleksowo traktującym zadania ochrony środowiska poprzez określone priorytety i najistotniejsze kierunki działań.

PPOŚ ujmuje wytyczne dla gminnych programów ochrony środowiska w Powiecie Proszowickim, wskazując, że zadania powinny zostać pogrupowane według celów ochrony przyjętych dla powiatu, czyli dotyczących:

- ochrony powietrza,
- ochrony przed hałasem,
- ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym,
- gospodarki wodnej i wodno-ściekowej,
- małej retencji i ochrony przeciwpowodziowej,
- ochrony powierzchni ziemi i wykorzystania zasobów naturalnych,
- ochrony przyrody i poprawy ładu przestrzennego,
- monitoringu środowiska i ochrony przed nadzwyczajnymi zagrożeniami,
- edukacji ekologicznej i wspierania społecznych ruchów ekologicznych,
- turystyki i agroturystyki oraz rekreacji.

---

¹⁰ Przyjęta przez Radę Ministrów w czerwcu 2000 r. i Sejm RP w sierpniu 2001 r.

¹¹ Uchwała Sejmiku Województwa Małopolskiego Nr LVI/894/14 z dnia 27 października 2014 r.

¹² Uchwała Nr XII/183/11 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 26 września 2011 r.

Każdy z wyżej wymienionych celów powinien zawierać zadania szczegółowe w podziale na zadania własne gmin oraz zadania koordynowane. Istotnym elementem umożliwiającym przeprowadzenie kompleksowej analizy oraz źródeł finansowania zadań z zakresu ochrony środowiska na terenie powiatu jest przedstawienie w programach gminnych harmonogramu rzeczowo – finansowego ujmującego środki budżetowe gmin oraz przedsiębiorstw i instytucji zaangażowanych w ich realizację.

Celem sporządzania wytycznych w PPOŚ, było przekazanie na szczebel gminny zadań powiatu i organów wojewódzkich, finansowanych na obszarach poszczególnych gmin. Działania, stosownie do specyfiki i potrzeb danej gminy, powinny zostać skonkretyzowane poprzez zdefiniowanie wykazu zadań i przedsięwzięć do realizacji na jej obszarze.

Gmina Proszowice posiada „Program ochrony środowiska gminy i miasta Proszowice”, aktualizacja programu na lata 2009 – 2012 (przyjętego przez Radę Miejską Proszowic w dniu 14.04.2005 roku Uchwałą Nr XXVII/157/05).

2.3. Strategia Rozwoju Gminy Proszowice na lata 2013 – 2020 (wypis z SRGP)

Wizja rozwoju gminy i miasta Proszowice wg SRGP:

PROSZOWICE
przyjazny i atrakcyjny dla mieszkańców i turystów region,
z dobrze rozwiniętą infrastrukturą gospodarczą, techniczną
i społeczną, promujący zasady ekorozwoju we wszystkich
aspektach życia, dbający o wszechstronny rozwój
mieszkańców, wykorzystujący bliskie położenie Krakowa.

Na podstawie przyjętej wizji rozwoju została w Strategii określona misja gminy i miasta Proszowice, o brzmieniu:

**Wszechstronny rozwój miasta i gminy, zarówno w dziedzinie społecznej,
jak i technicznej, służący podniesieniu jego konkurencyjności
i zapewniający atrakcyjne warunki życia i wypoczynku mieszkańcom
i przyjezdnym oraz korzystne warunki dla rozwoju przedsiębiorczości
przy zachowaniu zasad ekorozwoju we wszystkich dziedzinach życia
społeczno – gospodarczego gminy i miasta.**

Z założenia misja ma bazować na realizacji wyznaczonych zadań, dla których zostały wyznaczone cztery strategiczne obszary rozwoju:

OBSZAR ROZWOJOWY I	ROZWÓJ KAPITAŁU LUDZKIEGO
OBSZAR ROZWOJOWY II	INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I SPOŁECZNA
OBSZAR ROZWOJOWY III	ROLNICTWO I PRZETWÓRSTWO ROLNE
OBSZAR ROZWOJOWY IV	OCHRONA ŚRODOWISKA

Wyznaczone cele strategiczne ogniskują się w następujących działaniach:

CEL STRATEGICZNY I	Budowa silnej pozycji Gminy i Miasta Proszowice, jako atrakcyjnego miejsca dla inwestycji, opartego na kompetencji, przedsiębiorczości i aktywności mieszkańców.
CEL STRATEGICZNY II	Wysoka dostępność komunikacyjna gminy i miasta oraz poprawa usług publicznych i spójności społecznej.
CEL STRATEGICZNY III	Podniesienie konkurencyjności i efektywności w sektorze rolno – spożywczym.
CEL STRATEGICZNY IV	Ochrona środowiska naturalnego gminy i miasta oraz racjonalne użytkowanie zasobów przyrodniczych.

Poniżej - w ślad za SRGM – zostały przedstawione rozpisane cele operacyjne dla poszczególnych obszarów rozwojowych:

OBSZAR ROZWOJOWY I	ROZWÓJ KAPITAŁU LUDZKIEGO
Cel strategiczny 1	Budowa silnej pozycji Gminy i Miasta Proszowice, jako atrakcyjnego miejsca dla inwestycji opartego na kompetencji, przedsiębiorczości i aktywności mieszkańców.
Cele operacyjne:	
CO 1.1.	Upowszechnienie uczenia się dorosłych w oparciu o najbardziej efektywne formy prowadzone przez Uniwersytet III Wieku.
CO 1.2.	Stworzenie dogodnych warunków i zaplecza technicznego ułatwiającego założenie, prowadzenie i rozwijanie własnej działalności gospodarczej.
CO 1.3.	Zapewnienie powszechnego dostępu do sieci Internet.
CO 1.4.	Rozwijanie kompetencji cyfrowych poprzez zwiększenie świadomości związanych z korzyściami wynikającymi z korzystania z Internetu.
CO 1.5.	Inspirowanie i wspieranie działalności organizacji pozarządowych we wszystkich dziedzinach związanych z budową lokalnego społeczeństwa obywatelskiego, przemysłami kultury i przemysłami czasu wolnego.
CO 1.6.	Likwidacja barier związanych z założeniem, prowadzeniem i rozwijaniem własnej działalności gospodarczej.
CO 1.7.	Rozwój kompetencji kulturalnych mieszkańców a szczególnie wśród dzieci uczęszczających do szkół podstawowych i gimnazjach.

OBSZAR ROZWOJOWY II	INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I SPOŁECZNA
Cel strategiczny 2	Wysoka dostępność komunikacyjna gminy i miasta oraz poprawa usług publicznych i spójności społecznej.
Cele operacyjne:	
CO 2.1.	Utworzenie i zagospodarowanie terenów inwestycyjnych.
CO 2.2.	Poprawa standardu świadczenia usług publicznych w zakresie lokalnej infrastruktury społecznej o charakterze edukacyjnym, kulturowym, rekreacyjnym, sportowym oraz zdrowotnym.
CO 2.3.	Polepszenie dostępności do usług medycznych i rehabilitacyjnych.
CO 2.4.	Przeciwdziałanie ubóstwu i patologiom społecznym.
CO 2.5.	Podnoszenie jakości i bezpieczeństwa życia na terenie całej gminy.
CO 2.6.	Zapewnienie wysokiego poziomu szkolnictwa na każdym szczeblu.

OBSZAR ROZWOJOWY III		ROLNICTWO I PRZETWÓRSTWO ROLNE
Cel strategiczny 3		Podniesienie konkurencyjności i efektywności w sektorze rolno – spożywczym.
Cele operacyjne:		
CO 3.1.	Aktywizacja terenów wiejskich.	
CO 3.2.	Wdrożenie mechanizmów wsparcia dla działalności pozarolniczej.	
CO 3.3.	Rozwój rolnictwa ekologicznego i przetwórstwa.	
CO 3.4.	Rozwój gospodarstw agroturystycznych.	
CO 3.5.	Rozwój systemu wsparcia i doradztwa dla przedsiębiorczości opartej na rolnictwie.	
CO 3.6.	Kształtowanie postaw przedsiębiorczych wśród ludności wiejskiej.	

OBSZAR ROZWOJOWY IV		OCHRONA ŚRODOWISKA
Cel strategiczny 4		Ochrona środowiska naturalnego gminy i miasta oraz racjonalne użytkowanie zasobów przyrodniczych.
Cele operacyjne:		
CO 4.1.	Poprawa infrastruktury wodno – ściekowej.	
CO 4.2.	Doskonalenie zrównoważonego systemu gospodarki odpadami.	
CO 4.3.	Podnoszenie świadomości i promowanie ekologicznych zachowań.	
CO 4.4.	Preferowanie inwestycji o technologii przyjaznej dla środowiska.	
CO 4.5.	Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii do poprawy efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej.	
CO 4.6.	Zapobieganie powstawaniu zanieczyszczeń i dzikich wysypisk śmieci.	
CO 4.7.	Regulacja stosunków wodnych i podniesienia stanu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego.	

Dopełnieniem procesu planowania i pokazywania drogi dojścia do założonej wizji są: Wieloletni Plan Inwestycyjny i Wieloletni Plan Finansowy.

Efekty wdrożenia „Strategii Rozwoju Społeczno - Gospodarczego na lata 2013 – 2020” mają spowodować:

- wykreowanie korzystnego wizerunku gminy i miasta Proszowice w opinii obecnych i przyszłych mieszkańców,
- podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej,
- rozwój przedsiębiorczości,
- rozwój ekologicznych rozwiązań w produkcji rolnej i przetwórstwie,
- rozwój agroturystyki na terenie obszarów wiejskich Gminy,
- poprawę jakości życia mieszkańców,
- przeciwdziałanie ubóstwu i patologiom społecznym,

- zmniejszenie emigracji mieszkańców gminy i miasta Proszowice,
- uzyskanie poparcia społecznego dla przyjętych procesów rozwojowych,
- rozwój i powszechny dostęp cyfryzacji,
- zwiększenie możliwości merytorycznych i formalnych dla pozyskania środków zewnętrznych na rozwój,
- zwiększenie współpracy, w oparciu o partnerstwo, władzy samorządowej z samorządem powiatu, województwa małopolskiego, a także partnerami zewnętrznymi – potencjalnymi inwestorami,
- zwiększanie środków budżetowych i pozabudżetowych przeznaczanych na realizację zadań inwestycyjnych i społecznych,
- zwiększenie skuteczności i efektywności wydatkowania środków budżetowych i pozabudżetowych.

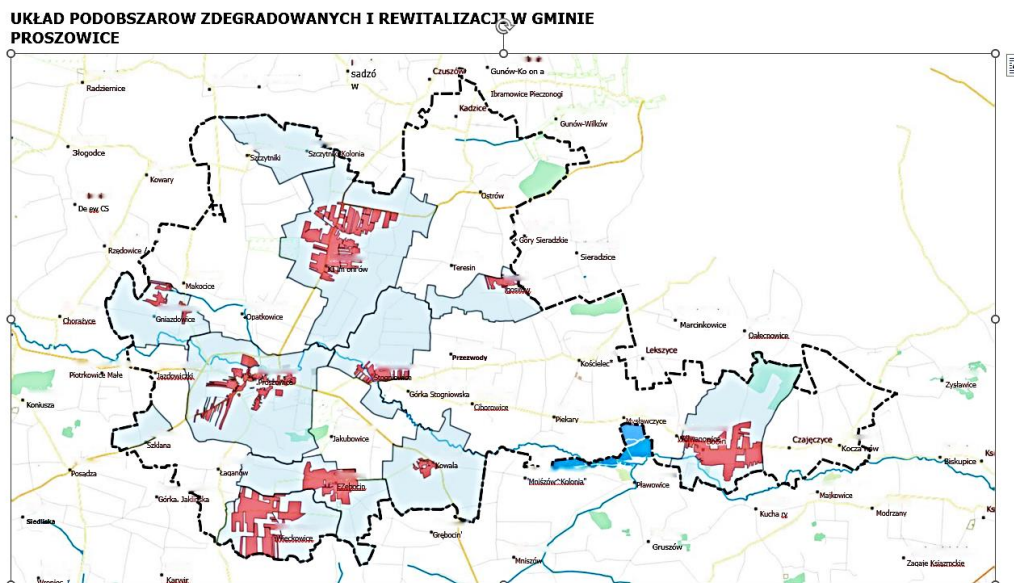
2.4. Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Proszowice na lata 2016 – 2025

Gminny program rewitalizacji dla Gminy Proszowice na lata 2016 – 2025 został przyjęty Uchwałą Nr XXXVIII/280/2017 Rady Miejskiej w Proszowicach z dnia 8 maja 2017 r. w sprawie przyjęcia *Gminnego Programu Rewitalizacji na lata 2016 – 2025*.

Gmina Proszowice ma charakter miejsko-wiejski. Stąd w rewitalizowanym obszarze uwzględniono zarówno obszary w mieście Proszowice, stanowiącym siedzibę władz powiatu proszowickiego, jak i tereny w otaczających miasto sołectwach. Po przeprowadzeniu wszystkich czynności wymaganych i zgodnych z Ustawą o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. wyznaczono obszar zdegradowany, z którego wyodrębniono obszar rewitalizacji podzielony na 9 podobszarów:

- Podobszar I - Gniazdowice
- Podobszar II - Proszowice
- Podobszar III - Klimontów
- Podobszar IV - Stogniowice
- Podobszar V - Kowala
- Podobszar VI - Żębocin
- Podobszar VII - Więckowice
- Podobszar VIII - Posiłów
- Podobszar IX - Bobin

Łącznie populacja obszaru rewitalizacji wynosi 3970 osób, tj. 24,52% populacji gminy, natomiast powierzchnia wynosi 562,4 ha, czyli 5,6% powierzchni Gminy.

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY PROSZOWICE NA LATA 2016 - 2025

Powyższy schemat obrazuje rozmieszczenie wyznaczonych podobszarów rewitalizacji na obszarze całej gminy Proszowice.

W związku z wiejskim charakterem części terenów objętych programem, przyjęto, że do obszaru rewitalizacji nie zostaną włączone tereny o szczególnie rozproszonej zabudowie. Uwzględniono w obszarze rewitalizacji te tereny, na których występuje kumulacja zabudowy mieszkalnej, a także na których istnieje możliwość prowadzenia działań rewitalizacyjnych w związku z występowaniem obiektów publicznych. Podejście takie sprawiło, że możliwe jest zachowanie zasady koncentracji działań rewitalizacyjnych. Takie podejście sprawiło również, że nie wystąpił problem braku zgodności „Programu...” z dokumentem Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Proszowice, uchwalonym Uchwałą Nr XII/92/2007 Rady Miejskiej w Proszowicach z dnia 12 grudnia 2007 roku. Tereny objęte rewitalizacją znajdują w obszarze zainwestowanym, bądź planowanym do zainwestowania. Obecny dokument, przejmując kierunki rozwoju ustalone w powołanym studium, również utrzymuje zgodność „Programu...” ze SUIKZP gminy i miasta Proszowice.

3. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA TERENU, ZAGOSPODAROWANIA I UZBROJENIA TERENU ORAZ STANU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPNIA UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI

3.1. Przeznaczenie terenu

Na terenie gminy i miasta Proszowice obowiązują obecnie:

1. *Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy i miasta Proszowice*” przyjęte Uchwałą Nr XII/92/2007 Rady Miejskiej w Proszowicach z dnia 12 grudnia 2007 roku.

2. *Obszarowe plany zagospodarowania przestrzennego:*

- 1) Uchwała Nr XIII/87/03 Rady Miejskiej w Proszowicach z dnia 5 grudnia 2003 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Proszowice dla obszaru części działek nr 314/1, 314.2, 314/3, 314/4, 314/5 i 314/6 przy ulicy 3 Maja, Numer uchwały: XIII/87/03, Data uchwalenia: 2003-12-05,
- 2) Uchwała Nr VI/30/03 Rady Miejskiej w Proszowicach z dnia 10 kwietnia 2003 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Proszowice dla obszaru komunikacji głównej (tranzytowej) północnego obejścia miasta na odcinku od ulicy Krakowskiej do ulicy Brodzińskiego, Numer uchwały: VI/30/03, Data uchwalenia: 2003-04-10,
- 3) Uchwała Nr XLII/309/02 Rady Miejskiej w Proszowicach z dnia 9 lipca 2002 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Proszowice trasy pieszo-rowerowej i rowerowej Proszowice – Kościelec, Numer uchwały: XLII/309/02, Data uchwalenia: 2002-07-09
- 4) Uchwała Nr XLII/310/02 Rady Miejskiej w Proszowicach z dnia 9 lipca 2002 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Proszowice dla obszaru usług rzemieślniczych z mieszkalnictwem jednorodzinnym położonego między SKR i projektowaną obwodnicą (zadanie I), Numer uchwały: XLII/310/02, Data uchwalenia: 2002-07-09
- 5) Uchwała Nr XLII/311/02 Rady Miejskiej w Proszowicach z dnia 9 lipca 2002 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Proszowice dla obszaru osiedla Wiślana – Wolności, Numer uchwały: XLII/311/02, Data uchwalenia: 2002-07-09
- 6) Uchwała Nr XLII/308/02 Rady Miejskiej w Proszowicach z dnia 9 lipca 2002 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Proszowice dla obszarów dwóch odcinków ulic po trasie kolejki wąskotorowej od ulicy Wolności do kotłowni osiedlowej oraz od ulicy 3 Maja do ulicy Królewskiej wraz z fragmentami przyległych działek, Numer uchwały: XLII/308/02, Data uchwalenia: 2002-07-09

Zagospodarowanie terenów następowało dotąd głównie na podstawie wydawanych decyzji WZiZT, ze względu na małe obszary objęte przeznaczeniem ustalonym w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

3.2. Zagospodarowanie terenu

Najistotniejszymi elementami sąsiedztwa wpływającymi na rozwój Gminy są:

- sąsiedztwo z aglomeracją krakowską i jej rynkiem pracy i zbytu,
- napływ ludności na dostępne tereny pod realizację celów komercyjnych i również rekreacyjnych,
- powiązania komunikacyjne - przebieg przez teren Gminy dwóch dróg wojewódzkich i dróg powiatowych.

Strukturę komunikacyjną tworzą krzyżujące się drogi wojewódzkie KDW 776 oraz KDW 775, drogi powiatowe oraz gminne. Wzdłuż głównych tras zlokalizowana jest zabudowa usługowa oraz produkcyjno - wytwórcza.

Największa koncentracja zabudowy występuje w części centralnej, w mieście Proszowice, zlokalizowana jest tu zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, wielorodzinna, usługowa

i usługowo - przemysłowa. Na pozostałych obszarach (administracyjnie uznanych jako wsie) zlokalizowana jest zabudowa głównie typu zagrodowego i mieszkaniowa oraz rozproszone usługi. Pozostałe tereny, stanowiące większą część gminy i miasta, to tereny otwarte o charakterze rolniczym.

Obszar gminy i miasta posiada stosunkowo dobrze rozwiniętą infrastrukturę techniczną. Sieć energetyczna i wodociągowa przebiega głównie wzdłuż połączeń komunikacyjnych. Sieć wodociągowa znajduje się w różnym stanie technicznym. Sieć kanalizacyjna obsługuje zurbanizowany obszar miejski i część terenu miejscowości Jakubowice. Pozostałe tereny nie posiadają zbiorczej sieci kanalizacyjnej, co może skutkować zanieczyszczeniem ściekami wód powierzchniowych.

Strukturę istniejącej, historycznej zabudowy centrum miasta tworzy układ drogowy, wzdłuż którego postępową urbanizacja. W chwili obecnej Rynek, ze względu na przebiegający przez jego teren ruch samochodowy i obecne parkowanie, nie pełni funkcji miastotwórczej. Wprowadzie zabudowa skoncentrowana wokół Rynku tworzy ciekawe pierzeje, o mieszanej funkcji mieszkaniowo - usługowej, jednakże fakt utrzymywania w tym miejscu ponadlokalnego ruchu kołowego sprawia, że nie wykształca się charakter tej przestrzeni jako publicznej. Zabudowa w obszarze śródmieścia to zabudowa o wysokości w miarę wyrównanej, średnio o 2-3 kondygnacjach. Tworzy ona klimat typowej miejskiej przestrzeni ośrodka powiatowego. Wokół śródmieścia zlokalizowane są osiedla domów mieszkalnych, głównie z zabudową niską, w południowej części śródmieścia zlokalizowana jest wysoka zabudowa wielorodzinna, głównie czteropiętrowa.

Pozostały obszar Gminy, poza miastem Proszowice, charakteryzuje się pasmową zabudową typu wiejskiego, wzdłuż dróg, jest on wynikiem wielowiekowej tradycji osadnictwa. Cechą charakterystyczną układu osadniczego jest do dziś dość czytelna historyczna struktura układów wiejskich, z zabudową lokowaną wokół zespołów dworskich oraz wzdłuż wytyczonych dróg, zgodnie z fizjografią i konfiguracją terenu. Zabudowa usytuowana wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych łączących poszczególne sołectwa, stanowi przeobrażony w wielu miejscach układ pasmowy. Przeważa zabudowa mieszkalna niska i zagrodowa, zaznaczają się wykształcone obszary centralne wsi, pasmowe ciągi zabudowy, dominanty przestrzenne w postaci kościołów i wyróżniających się w układzie przestrzennym zespołów podworskich.

Gmina położona jest w rejonie rolniczym. Gleby w Gminie należą w większości do gleb chronionych najwyższych klas bonitacyjnych (I -III klasy).

3.3. Struktura użytkowania gruntów

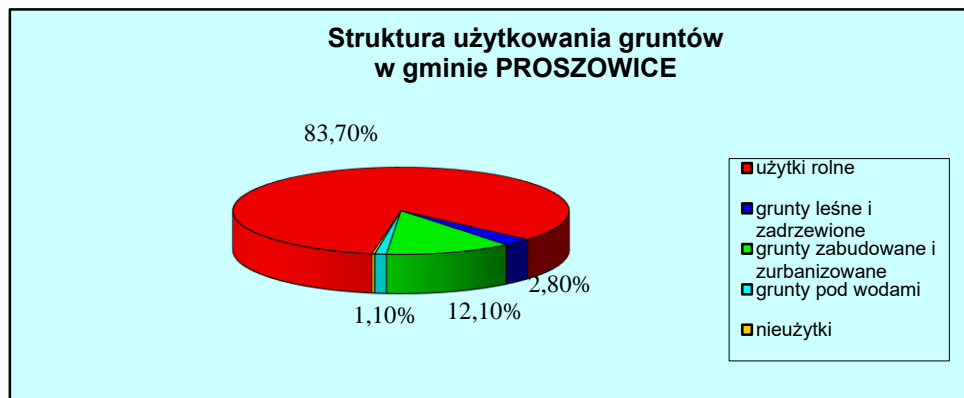
W strukturze użytkowania terenu dominują grunty rolne (83,7%), kolejno tereny zabudowane (12,1%), intensywnie – w mieście i ekstensywnie - w obszarach wiejskich.

Poniższe zestawienie i schemat prezentują udział poszczególnych elementów zagospodarowania przestrzeni w ogólnej powierzchni Gminy.

Struktura użytkowania terenu Proszowic:

- użytki rolne	83,57 km ²
- lasy i zadrzewienia	2,78 km ²

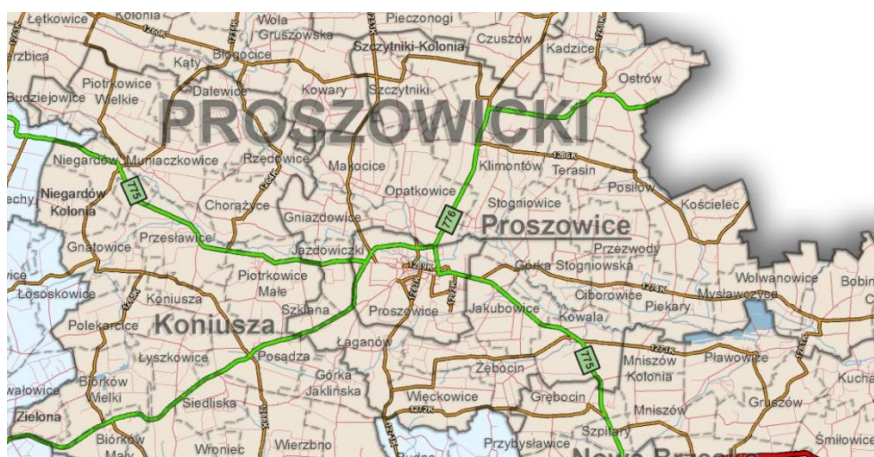
- wody 1,14 km²
- tereny zurbanizowane (w tym transport) 4,52 km² + 7,56 km² (kolejno gmina i miasto)
- nieużytki 0,30 km²

3.4. Infrastruktura komunikacyjna

3.4.1. Komunikacja drogowa

3.4.1.1. Struktura układu drogowego - stan istniejący

Źródło: Zarząd Dróg Wojewódzkich

Podstawowy układ komunikacyjny Gminy tworzą następujące drogi:

1. **Droga wojewódzka** nr 776, relacji Kraków – Proszowice – Kazimierza Wielka – Wiślica – Busko-Zdrój, pełniąca funkcję drogi głównej.
2. **Droga wojewódzka** nr 775, relacji Słomniki – Proszowice – Nowe Brzesko – Ispina, pełniąca funkcję drogi głównej.
3. **Drogi powiatowe**, klasy zbiorczej - wg poniższego wykazu:

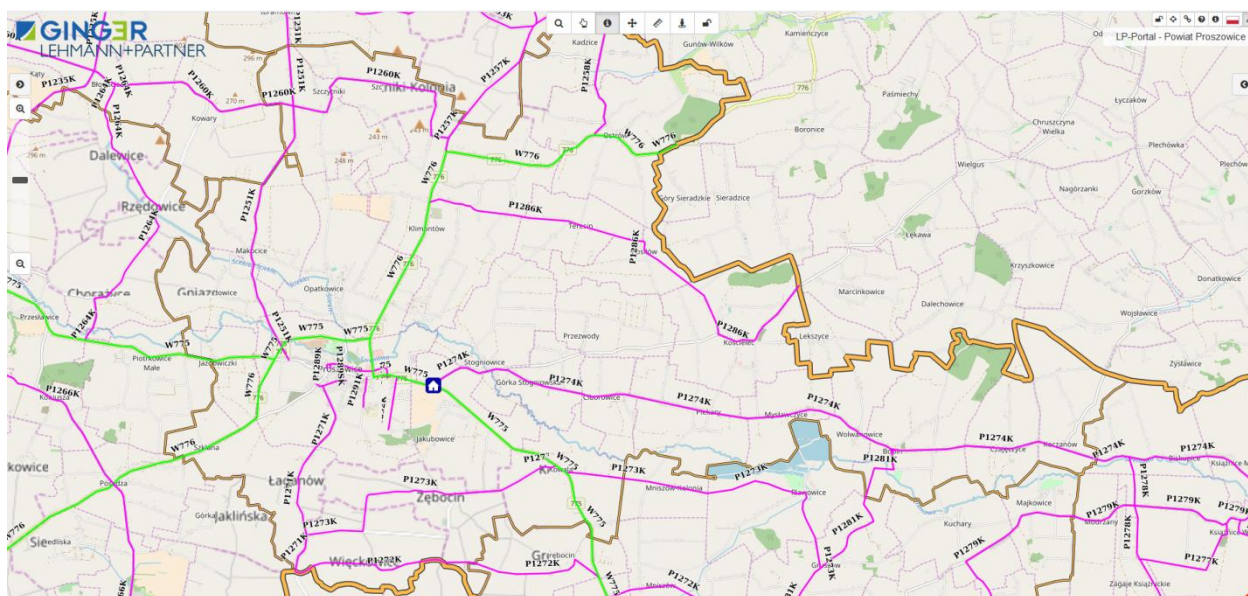
Tab. Nr 3-1. Wykaz dróg powiatowych powiatu proszowickiego (kolorem oznaczono drogi powiatowe przechodzące przez gminę Proszowice)

L.P.	DROGA	NR EWIDENCYJNY	DŁUGOŚĆ KM	KLASA DROGI
1.	Raławice – Wrocimowice – Radziemice - Skrzeszowice	1235K	14,9	Z
2.	Górka Kościejska – Lelowice - Gruszów	1236K	3,2	Z

*Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy i miasta Proszowice*

L.P.	DROGA	NR EWIDENCYJNY	DŁUGOŚĆ KM	KLASA DROGI
3.	Głupczów - Winiary	1237K	5,3	Z
4.	Proszowice – Szczytniki - Rosiejów	1251K	17,4	G
5.	Winiary - Cuszów	1252K	6,1	Z
6.	Skalbmierz - Cuszów	1253K	6,4	Z
7.	Gruszów - Nadzów	1254K	3,0	Z
8.	Niezwojowice – Tępczów	1255K	0,6	L
9.	Niezwojowice - Rędziny	1256K	0,9	L
10.	Skalbmierz –gr. woj. Klimontów	1257K	4,5	Z
11.	Ostrów –gr. woj. Gunów	1258K	2,5	Z
12.	Nadzów – Ibramowice - Radziemice	1259K	6,4	Z
13.	Klimontów – Szczytniki – Kowary - Łętkowice	1260K	15,8	Z
14.	Lelowice – Zielenice - Prandocin	1261K	4,4	Z
15.	Niegardów – Zielenice	1262K	9,5	Z
16.	Waganowice – Obrażejowice - Muniaczkowice	1263K	4,7	Z
17.	Przesławice – Błogocice	1264K	5,6	Z
18.	Biórków Mały – Bugaj	1265K	4,8	Z
19.	Gnatowice – Koniusza - Igołomia	1266K	12,2	G
20.	Kocmyrzów – Czernichów	1267K	3,0	Z
21.	Biórków – Czulice	1268K	3,4	Z
22.	Glewiec – Żydów - Wawrzeńczyce	1269K	2,2	Z
23.	Rudno Górne – Dobranowice - Wawrzeńczyce	1270K	2,3	Z
24.	Wawrzeńczyce–Rudno G.–Proszowice do ul. Partyzantów	1271K	4,1	G
25.	Hebdów – Mniszów – Grębocin - Więckowice	1272K	9,0	Z
26.	Gruszów – Kowała - Łaganów	1273K	11,7	Z
27.	Proszowice – Koszyce	1274K	19,6	G
28.	Książnice – Łapszów – Rachwałowice - Przemyków	1275K	9,3	Z
29.	Odonów – Włostowice	1276K	3,1	L
30.	Książnice Małe – Radłów	1277K	3,1	Z
31.	Biskupice – Jaksice	1278K	4,3	Z
32.	rz. Wisła – Modrzany - Książnice Wielkie	1279K	10,7	Z
33.	Witów p. wieś – Morsko	1280K	4,6	L
34.	Hebdów – Bobin	1281K	4,9	Z
35.	Dobiesławice - Sokołowice	1282K	8,1	Z
36.	Piotrowice – do Wisły	1283K	2,0	L
37.	Siedliska – Przemyków	1284K	3,5	L
38.	Bejsce – Filipowice	1285K	3,4	L
39.	Klimontów – Kościelec gr. woj.	1286K	9,0	Z
40.	Gościniec – Rachwałowice	1294K	0,5	Z
41.	ul. Reja – ul. Wolności	1287K	0,9	Z
42.	ul. Partyzntów	1288K	0,4	G
43.	ul. Zamkowa – ul. Królewska – Rynek	1289K	1,4	Z
44.	ul. Raclawicka	1290K	0,7	Z
45.	ul. Kopernika	1291K	0,6	Z
46.	ul. Leśna	1292K	1,0	L
47.	ul. Szpitalna	1293K	0,5	Z
48.	ul. Wiślana	1271K	1,0	G
49.	ul. Podgórze	1251K	0,8	G

Źródło: Zarząd Dróg Powiatowych

Źródło: strona Internetowa ZDP Proszowice

Układ podstawowy uzupełniają gminne drogi lokalne i dojazdowe o nawierzchni twardej, w tym w większości ulepszonej. Stanowią one utrwaloną sieć połączeń determinującą dalszy rozwój przestrzenny Gminy.

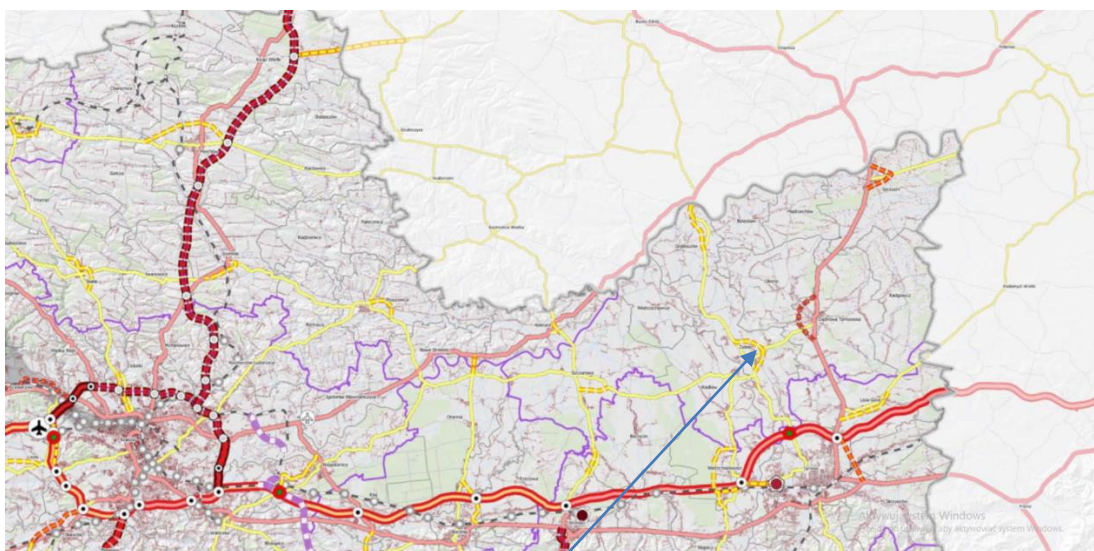
3.4.1.2. Stan infrastruktury drogowej

Aktualny układ komunikacyjny Gminy jest stosunkowo dobrze rozwinięty. Zastrzeżenia natomiast może budzić niedostosowanie sieci dróg (na wielu odcinkach) do standardów technicznych i wymogów ruchu (wąskie drogi, zbyt małe promienie łuków, nie normatywne spadki, zły stan techniczny nawierzchni itp.). Na terenie Gminy brak jeszcze pełnej segregacji ruchu (występujące odpowiednie rozwiązania znajdują się na fragmentach sieci, głównie przy drogach wojewódzkich).

3.4.1.3. Uwarunkowania rozwoju ponadlokalnego układu drogowego

Uwarunkowania rozwoju ponadlokalnego układu drogowego Gminy, szczególnie w odniesieniu do dróg wojewódzkich, zawarte są w Planie zagospodarowania przestrzennego Województwa Małopolskiego oraz w zaktualizowanym Planie rozwoju sieci dróg wojewódzkich w Małopolsce do roku 2020¹³.

Źródłem zamieszczonego poniżej schematu jest Plan zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego. Plan ustala, w części „Kierunki polityki przestrzennej”, w odniesieniu do budowy obwodnic miast i miejscowości na drogach wojewódzkich (tab. 2.10 PZPWM) w odniesieniu do Proszowic – realizację etapu II północno – wschodniej obwodnicy miasta Proszowice (drogą DW 776)

Obwodnica Proszowic drogą KDW 776 - PZPWM

Na terenie Gminy nie planuje się rozbudowy pozostałego układu ponadlokalnego – odnośnie przyrostu sieci drogowej. Zakłada się natomiast konieczność sukcesywnej modernizacji układu i dostosowywania go (tam gdzie jest to wymagane) do parametrów zgodnych z klasami technicznymi – zgodnie z planami zarządców sieci.

Natomiast odnośnie dróg samorządowych należy zabezpieczyć możliwość ich rozbudowy, modernizacji i przebudowy, tak aby można je było dostosować do obowiązujących normatywów i bezpieczeństwa użytkowników ruchu - np. korekty nienormatywnych łuków, poszerzeń jezdni, wykonania przekrojów ulicznych z chodnikami dla pieszych na obszarach wsi.

¹³ Dokument przyjęty na posiedzeniu Zarządu Województwa Małopolskiego w dniu 24 maja 2012 r.

3.4.2. Komunikacja publiczna

Transport zbiorowy realizowany jest przede wszystkim poprzez autobusy PKS (docelowe połączenia z Krakowa i przelotowe/tranzytowe) oraz sieć połączeń prywatnych linii mikrobusowych.

3.4.3. Komunikacja kolejowa

Przez teren Gminy nie przebiegają żadne linie kolejowe.

3.4.4. Komunikacja lotnicza

Komunikacja lotnicza związana jest jedynie z międzynarodowym portem lotniczym w Balicach (czas dojazdu ok. – 70 min.).

3.5. Infrastruktura techniczna

3.5.1. Sieć wodociągowa

W gminie i mieście Proszowice siecią wodociągową objętych jest około 90 % gospodarstw domowych i instytucji. Wskaźnik ten w mieście wynosi 100 % a na terenach wiejskich 85 %. W ostatnich latach zwodociągowane zostały Mysławczyce, Wolwanowice oraz Bobin.

Wodociągi w gminie i mieście Proszowice można podzielić na dwa podstawowe układy, połączone wprawdzie ze sobą lecz ze względów hydraulicznych rozcięte zasuwami¹⁴.

Układ pierwszy tworzy wodociąg „Proszowice” pobierający wodę z ujęcia na potoku Ścieklec w miejscowości Opatkowice. Pozwolenie wodno-prawne określa możliwość poboru wody w ilości 2.160 m³/d tj. 25,0 l/s. Pozwolenie wodnoprawne udzielone użytkownikowi obowiązuje do lutego 2031r. na podstawie decyzji Starosty Proszowickiego z dnia 4 marca 2011r. znak: ROŚ.6341.4.11. Woda z ujęcia doprowadzana jest do Stacji Uzdatniania Wody w Proszowicach, z której tłoczona jest do sieci wodociągowej Proszowic, Jazdowiczek, Łaganowa i Opatkowic. Sieć ta wyposażona jest w zbiorniki retencyjno-wyrównawcze w Żębocinie, służące równocześnie jako źródło zaopatrzenia w wodę dla wodociągu Żębocin, Więckowice, Kowala i Jakubowice. W przyszłości wodociąg „Proszowice” nie będzie rozbudowywany.

Układ drugi tworzy wodociąg „Radziemice” pobierający wodę z wywierzynek w Smoniowicach. Woda ta jest doskonałej jakości. Na podstawie badań wykonanych w latach 1986 -1987 przez Przedsiębiorstwo Geologiczne w Krakowie Minister Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych określił zasoby eksploatacyjne, rozpoznane w kategorii „B” w ilości Q=8.648,80 m³/d przy rzędnej samo wypływu 234.00 m n.p.m. Woda z wywierzynek sprowadzana jest do prostokątnego basenu będącego miejscem jej ujęcia. Ujęcie denne wykonane jest w formie trzech koryt betonowych, w których umieszczono rury stalowe w warstwie filtracyjnej (żwirowej). Przefiltrowana woda doprowadzana jest do studni zbiorczej gdzie następuje jej

---

¹⁴ „Analiza hydrauliczna sieci wodociągowej w Gminie Proszowice wraz z koncepcją jej reorganizacji” dr inż. Marian Długosz, dr inż. Jacek Myczka; Kraków 2005 r.

chlorowanie. Uzdatniona woda przetłaczana jest do pięciu zbiorników w Przemęczanach a następnie dostarczana do:

a) wodociągu w Gminie Radziemice,

b) wodociągu północno-wschodniego w gminie Proszowice obsługującego:

- w I strefie - miejscowości: Gniazdowice, Makocice, Szczytniki, Szczytniki Kolonia, Klimontów, Kadzice, Ostrów, Teresin, Posiłków oraz zbiorniki wyrównawcze w Makocicach ($V = 150 \text{ m}^3$) i Teresinie ($V = 500 \text{ m}^3$),
- w II strefie (zasilanej ze zbiorników w Teresinie) - miejscowości: Stogniowice, Górka Stogniowska, Przewody, Ciborowice, Kościelec, Mysławczyce, Wolwanowice i Bobin.

Najbardziej wysunięta na południowy - zachód miejscowość Szklana zaopatrywana jest w wodę z sieci wodociągowej gminy Koniusza.

Charakterystyka systemu wodociągowego, wg dostępnych danych BDL, dane z 2016 roku, przedstawia się następująco:

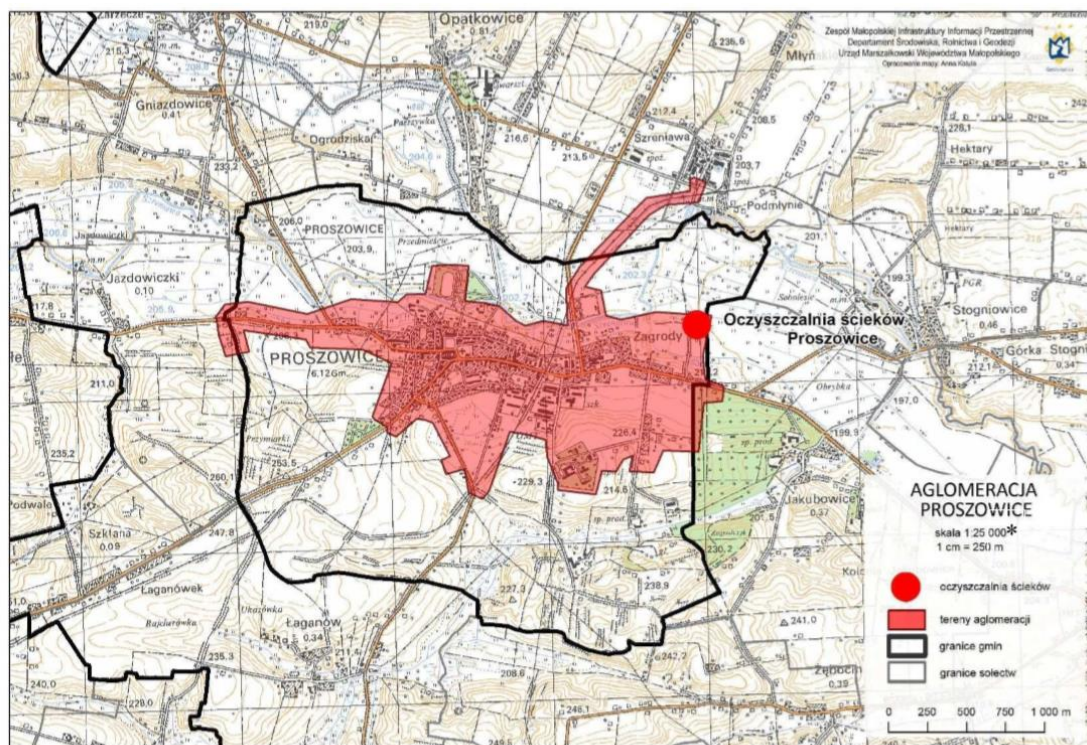
Tab. Nr 3-2. Charakterystyka systemu wodociągowego

WODOCIĄGI - MIASTO		
Długość czynnej sieci rozdzielczej	km	35,1
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	1112
Awarie sieci wodociągowej	szt.	23
Woda dostarczana gospodarstwom domowym	dam ³	185,3
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	6072
Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca	m ³	30,3
Budynki mieszkalne w mieście podłączone do infrastruktury technicznej - w % ogółu budynków mieszkalnych		
ogółem wodociąg	%	95,5
WODOCIĄGI – OBSZAR WIEJSKI		
Długość czynnej sieci rozdzielczej	km	188
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	2438
Awarie sieci wodociągowej	szt.	41
Woda dostarczana gospodarstwom domowym	dam ³	231
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	9937
Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca	m ³	22,6
Budynki mieszkalne podłączone do infrastruktury technicznej - w % ogółu budynków mieszkalnych		
ogółem wodociąg	%	88,6

Źródło: BDL

3.5.2. Sieć kanalizacyjna

Granice aglomeracji wodnej Proszowice określa Uchwała nr XVIII/292/12 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 27 lutego 2012 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Proszowice. Aglomeracja obejmuje część miejscowości Proszowice na terenie gminy Proszowice. Obszar i granice aglomeracji, o której mowa w podjętej Uchwale, są oznaczone, z wyłączeniem cieków i zbiorników wodnych, na mapie w skali 1 : 25 000, stanowiącej załącznik do uchwały.

Do uchwały Nr XVIII/292/12 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 27 lutego 2012r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Proszowice

Na terenie Gminy funkcjonuje oczyszczalnia ścieków zlokalizowana w północno- wschodniej części miasta Proszowice. W 2007 roku zainstalowano, w ramach modernizacji, prasę do odwadniania osadów ściekowych oraz wykonano poletko osadowe. Podstawowe parametry techniczne oczyszczalni ujęte zostały w poniższej tabeli.

Tabela 3-3. Podstawowe informacje na temat oczyszczalni ścieków w Proszowicach

TYP OCZYSZCZALNI	MECHANICZNO-BIOLOGICZNA
ilość przyjmowanych ścieków	ok. 690 m ³ /dobę
przepustowość rzeczywista oczyszczalni	1.200 m ³ /dobę
przepustowość potencjalna oczyszczalni	2.400 m ³ /dobę

Źródło: UGiM w Proszowicach

Oczyszczalnia przyjmuje ścieki z terenu miasta i części miejscowości Jakubowice.

Głównymi źródłami zanieczyszczenia wód powierzchniowych w Gminie są spływy powierzchniowe, szczególnie z terenów stanowiących grunty orne. Na terenach dotychczas nie skanalizowanych ścieki gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych – szambach,

skąd wywożone są do stacji zlewnych funkcjonujących oczyszczalni ścieków. Istnieje około 2 000 zbiorników do gromadzenia ścieków, brak jest jednak ich szczegółowej ewidencji na terenie Gminy. Można zakładać, że pewna część zbiorników jest nieszczelna. Ścieki sanitarne z gospodarstw indywidualnych wywożone są również na pola i użytki zielone. Nie wszystkie podmioty posiadają umowy na odbiór ścieków z licencjonowanymi odbiorcami, posiadającymi stosowne zezwolenie.

Charakterystyka systemu kanalizacyjnego, wg dostępnych danych BDL, dane z 2016 roku, przedstawia się następująco:

Tab. Nr 3-4. Charakterystyka systemu kanalizacji sanitarnej

KANALIZACJA - MIASTO		
Długość czynnych sieci kanalizacyjnej	km	25,5
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	1003
Awarie sieci kanalizacyjnej	szt.	130
Ścieki bytowe odprowadzane siecią kanalizacyjną	dam ³	262,1
Ścieki odprowadzone	dam ³	161
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	6072
Budynki mieszkalne w mieście podłączone do infrastruktury technicznej - w % ogółu budynków mieszkalnych		
Ogółem kanalizacja	%	86,1
KANALIZACJA – OBSZAR WIEJSKI		
Długość czynnych sieci kanalizacyjnych	km	3,1
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	29
Awarie sieci kanalizacyjnej	szt.	7
Ścieki bytowe odprowadzane siecią kanalizacyjną	dam ³	15,3
Ścieki odprowadzone	dam ³	6
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	676
Budynki mieszkalne podłączone do infrastruktury technicznej - w % ogółu budynków mieszkalnych		
Ogółem kanalizacja	%	1,1

Źródło: BDL

3.5.3. Sieć elektroenergetyczna

Podstawowym źródłem zaopatrzenia w energię elektryczną całego terenu gminy Proszowice (a także gmin sąsiednich), jest stacja transformatorowo - rozdzielcza GPZ 110/15 kV „Proszowice”, zlokalizowana w południowej części miasta. Zasilanie GPZ-tu „Proszowice” następuje za pomocą linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia 110 kV relacji Lubocza - Proszowice - Kazimierza Wielka. Lubocza jest stacją systemową redukującą najwyższe napięcia 220 kV do 110 kV. Na obszarze Gminy nie występują obiekty i linie elektroenergetyczne najwyższych napięć, a więc o napięciu 220 kV i wyższym, także w przyszłości nie przewiduje się budowy takich linii.

W fazie projektowej znajdują się dalsze odcinki gazociągu wysokoprężnego wyprowadzone z Opatkowic, tj.:

- gazociąg wysokoprężny DN 200 CN 6,4 MPa, relacji Proszowice - Kazimierza Wielka - Bejsce,
- gazociąg wysokoprężny DN 200 CN 6,4 MPa, relacji Proszowice - Pałecznicza - Działoszyce - Czarnocin.

Przy lokalizacji obiektów w pobliżu gazociągu wysokoprężnego nakazuje się zachowanie wymaganych odległości podstawowych i wyznaczenie stref kontrolowanych zgodnie z przepisami odrębnymi.

Charakterystyka systemu gazowego, wg dostępnych danych BDL, dane z 2016 roku, przedstawia się następująco:

Tab. Nr 3-5. Charakterystyka systemu sieci gazowej

SIEĆ GAZOWA - MIASTO		
Długość czynnej sieci ogółem	m	17660
Długość czynnej sieci rozdzielczej	m	17660
Długość czynnej sieci przesyłowej	m	-
Czynne przyłącza do budynków ogółem (mieszkalnych i niemieskalnych)	szt.	446
Czynne przyłącza do budynków mieszkalnych	szt.	374
odbiorcy gazu	gosp.	328
odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	gosp.	301
Zużycie gazu	tys.m ³	427,1
Zużycie gazu	MWh	4798,2
Zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań	tys.m ³	407,3
zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań	MWh	4576
Ludność korzystająca z sieci gazowej	osoba	859
SIEĆ GAZOWA - OBSZAR WIEJSKI		
Długość czynnej sieci ogółem	m	21705
Długość czynnej sieci rozdzielczej	m	15373
Długość czynnej sieci przesyłowej	m	6332
Czynne przyłącza do budynków ogółem (mieszkalnych i niemieskalnych)	szt.	127
Czynne przyłącza do budynków mieszkalnych	szt.	121
Odbiorcy gazu	gosp.	78
SIEĆ GAZOWA - OBSZAR WIEJSKI		
odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	gosp.	46
Zużycie gazu	tys.m ³	67,7
Zużycie gazu	MWh	761,3
Zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań	tys.m ³	49,9
Zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań	MWh	561,7
Ludność korzystająca z sieci gazowej	osoba	277

3.5.5. Sieć telekomunikacyjna

Telekomunikacja przewodowa

Abonenci telefonii przewodowej Telekomunikacji Polskiej SA z gminy Proszowice są obsługiwani przez system automatycznych central międzymiastowych, w krakowskiej strefie numeracyjnej. Sieć i obiekty telekomunikacji w Gminie należą do krakowskiego okręgu TP S.A./ORANGE.

Sieć rozdzielcza telefonii przewodowej jest wykonana w wersji napowietrznej, a także kablowej – na terenach o intensywniejszej zabudowie, w centrach miejscowości.

Biorąc pod uwagę, że przeciętne krajowe wskaźniki są jeszcze nadal kilkakrotnie niższe od europejskich, celowa jest kontynuacja dotychczasowej dynamiki rozwoju infrastruktury telekomunikacji przewodowej, aby osiągnąć:

- wyrównany dostęp wszystkich mieszkańców Gminy do usług telekomunikacji przewodowej,
- ogólnopolskie standardy gęstości abonentów (jak w Polsce ogółem – a więc co najmniej około 250 abonentów na 1000 mieszkańców), a w perspektywie – standardy europejskie. W najbardziej rozwiniętych krajach europejskich wskaźnik ten, liczony dla całego kraju, osiąga liczbę około 700 abonentów na 1000 mieszkańców.

Gęstość abonentów telefonii przewodowej jest jedynie wskaźnikiem ilościowym, na podstawie którego nie można jeszcze wnioskować o jakości oferowanych usług. Równie ważne dla użytkowników, zwłaszcza korzystających ze światowych sieci teleinformatycznych (np. Internet, poczta elektroniczna), są wskaźniki charakteryzujące:

- niezawodność, jakość, prędkość i koszt transmisji – przede wszystkim cyfrowej,
- czas potrzebny na przyłączenie nowego abonenta do sieci telekomunikacji przewodowej.

Dane na ten temat nie są publikowane. Jednak doświadczenie wykazuje, że korzystanie np. z mediów elektronicznych, za pośrednictwem modemu telefonicznego przyłączonego do sieci rozdzielczej telefonii przewodowej jest nadal nie w pełni zadowalające odnośnie jakości i kosztowne, z powodu niskich parametrów technicznych tej sieci (mała prędkość i jakość transmisji) oraz stosunkowo wysokich opłat taryfowych. Sukcesywnie jednak sytuacja ulega poprawie.

Telefonia komórkowa

W okresie intensywnego rozwoju sieci telefonii komórkowych, realizujących łączność między abonentami mobilnymi oraz między mobilnymi i stacjonarnymi, nieodzowna jest również analiza dostępu mieszkańców do tego typu usług telekomunikacyjnych.

Analizując dostępność usług sieci telefonii komórkowej należy mieć na uwadze, że decydującym czynnikiem warunkującym korzystne warunki propagacji fal radiowych jest ukształtowanie terenu oraz jego pokrycie – zwłaszcza przez kompleksy leśne. Tereny położone w dolinach, otoczone wzniesieniami, zwłaszcza zalesionymi, charakteryzują się gorszym dostępem do usług telefonii komórkowej.

Przyjmuje się potrzebę rozwoju systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych (przewodowych i bezprzewodowych) stosownie do potrzeb zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne i teleinformacyjne.

3.5.6. Gospodarka odpadami

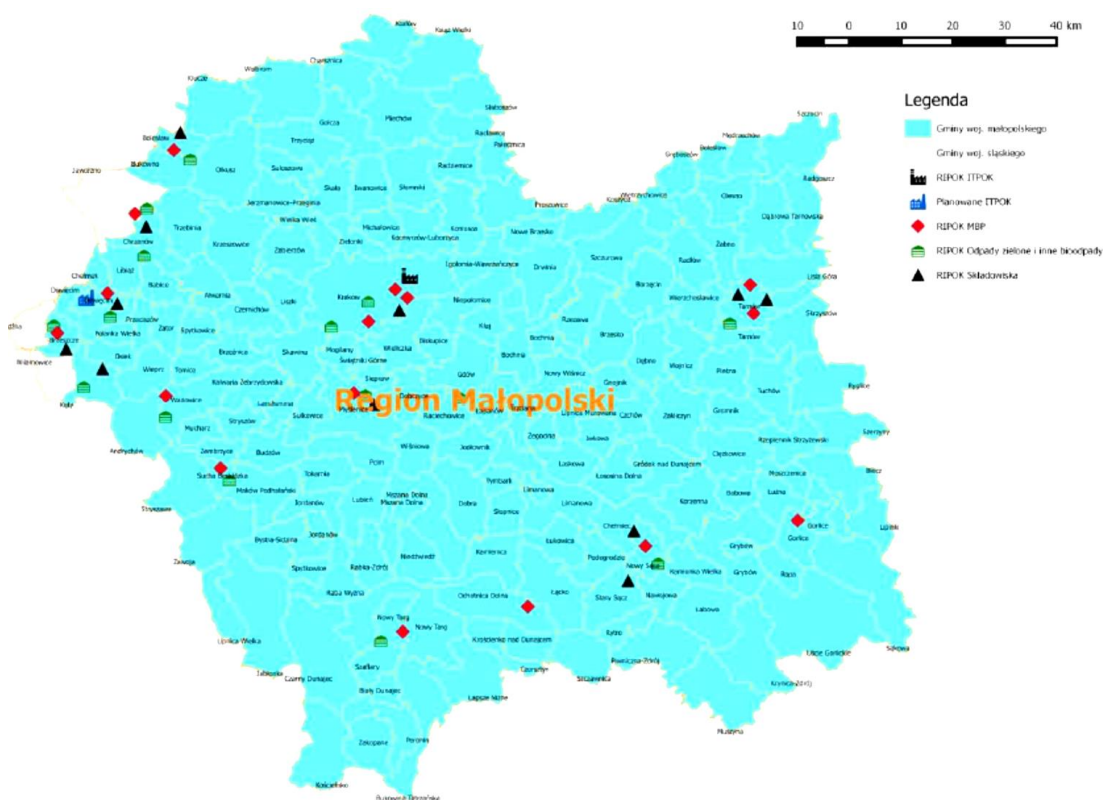
„Plan Gospodarki Odpadami Województwa Małopolskiego na lata 2016 - 2022¹⁵” stanowi aktualizację Planu Gospodarki Odpadami Województwa Małopolskiego (PGOWM) przyjętego Uchwałą Nr XXV/397/12 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 2 lipca 2012. Jednocześnie została przyjęta uchwała Nr XXV/398/12 z dnia 2 lipca 2012 r. w sprawie wykonania Planu Gospodarki Odpadami Województwa Małopolskiego z późniejszymi zmianami, będąca aktem prawa miejscowego. Aktualizacja PGOWM obejmuje wszystkie rodzaje odpadów powstających na terenie województwa małopolskiego oraz przywożonych na jego obszar, a w szczególności odpady komunalne z uwzględnieniem odpadów ulegających biodegradacji, odpady opakowaniowe, odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej, zużyte opony oraz odpady niebezpieczne, w tym pojazdy wycofane z eksploatacji, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, PCB, azbest, odpady medyczne i weterynaryjne, oleje odpadowe, baterie i akumulatory. Dokument określił cele i kierunki działań na lata 2016 -2022 z perspektywą do 2030 r. Aktualizacja PGOWM jest zgodna z działaniami zmierzającymi do osiągnięcia celów i wymagań wynikających z prawa Unii Europejskiej oraz przepisów prawa krajowego.

Na obszarze województwa małopolskiego prowadzona jest konsekwentna polityka sukcesywnego zamykania małych nieefektywnych składowisk odpadów komunalnych celem funkcjonowania składowisk regionalnych spełniających wymagania ochrony środowiska, określone dla RIPOK, co ma odzwierciedlenie w kolejnych planach gospodarki odpadami. Konsekwencją powyższego jest zamknięcie i rekultywacja 16 składowisk w Małopolsce. Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne zlokalizowane w gminie Proszowice, w miejscowości Żębocin, zostało zakwalifikowane jako istniejąca instalacja zastępcza do 30.06.2018 roku.

Poniżej został zamieszczony schemat z „Planu Gospodarki Odpadami Województwa Małopolskiego na lata 2016 – 2022”, obrazujący rozmieszczenie docelowej infrastruktury gospodarowania odpadami komunalnymi (istniejącej do pozostawienia lub modernizacji oraz planowanej)

---

¹⁵ Załącznik nr 1 do Uchwały nr XXXIV/509/17 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 27 marca 2017 r.

Źródło: PGOWM

Starostwo Powiatowe w Proszowicach realizuje przepisy ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r, poz. 21) w zakresie wydawania zezwoleń na wytwarzanie odpadów, na zbieranie, transport oraz przetwarzanie odpadów. Pozostała problematyka związana z gospodarką odpadami jest w gestii gmin.

W świetle Ustawy z dnia 1 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 25 lipca 2011 r. Nr 152, poz. 897) - mieszkańcy nie są już zobowiązani do samodzielnego zawierania umów z firmami odbierającymi odpady. Obecnie to gmina przeprowadza przetargi na odbiór odpadów, jak i również gospodaruje środkami, które są pobierane od mieszkańców za odpady. Gmina również egzekwuje od firm odpowiednią jakość usług. Zgodnie z obowiązującym prawem, każdy właściciel nieruchomości powinien mieć podpisaną umowę na odbieranie odpadów komunalnych z terenu jego nieruchomości. Obecnie szacuje się, że w zorganizowanym systemie zbiórki i usuwania odpadów komunalnych uczestniczy ok. 78% mieszkańców Gminy.

Na terenie Gminy sposobem sposobu prowadzenia selektywnych zbiórek odpadów jest system workowo – pojemnikowy, a podstawową metodą unieszkodliwiania odpadów komunalnych jest ich wywożenie na składowisko odpadów. Gmina dotąd posiadała własne składowisko w Żębocinie, które jest docelowo przewidziane do likwidacji – zgodnie z PGOWM¹⁶.

Na terenie Gminy pojawiają się nie zalegalizowane wysypiska odpadów (tzw. „dzikie” wysypiska), o niewielkiej powierzchni, które są na bieżąco likwidowane.

¹⁶ Obecnie, 2018 r - składowisko jest w likwidacji

Tab. 3-6. Parametry składowiska w Żębocinie

Wyszczególnienie	Parametr
Powierzchnia składowiska	4 ha
W tym powierzchnia komór składowych	1,8 ha
Pojemność całkowita	123 m ³
Wypełnienie [%]	22
Pojemność pozostała do eksploatacji [m ³]	50 000 m ³
Pojemność zapełniona	73 000 m ³
Przewidywany czas użytkowania	do 2018 rok wg PGOWM

Źródło: UG Proszowice

4. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGÓW JEGO OCHRONY

Pod pojęciem ładu przestrzennego należy rozumieć „*takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjne i estetyczne*”¹⁷.

Ład przestrzenny jest jednym z pojęć o kluczowym znaczeniu dla planowania przestrzennego. Powinien być – obok zrównoważonego rozwoju – traktowany jako podstawa wszelkich działań planistycznych, w szczególności określenia zasad kształtowania polityki przestrzennej przez jednostki samorządu terytorialnego¹⁸.

Współczesna struktura osadnictwa gminy i miasta Proszowice kształtowała się dotychczas poprzez kontynuację historycznego układu zabudowy.

Historyczne centrum miasta stanowi Rynek z kościołem, otoczony zabudową kwartałową. Obecnie centrum handlu i usług stanowi ul. 3 Maja, zwłaszcza w rejonie dworca autobusowego. Obszar ten charakteryzuje się nieładem przestrzennym, wynikającym z żywiłowego rozwoju miasta, na który wpływ ma również sięgająca lat wcześniejszych lokalizacja usług nieprzystających do ścisłego centrum (m.in. składy budowlane, firmy transportowe, myjnia), nieuporządkowana zabudowa, zdominowanie przestrzeni publicznej przez parkujące samochody, których wciąż przybywa. W okolicach rynku przeważa stosunkowo niska zabudowa pierzejowa, która przechodzi w zabudowę jednorodzinną. W centrum występuje też zabudowa wielorodzinna typu blokowego.

Dla większości wsi w Gminie, jako charakterystyczny można uznać stan rzeczy w którym:

- historyczna zabudowa wsi zlokalizowana jest wzdłuż głównego ciągu komunikacyjnego (w przewadze jest to droga klasy lokalnej – gminnej lub zbiorczej – powiatowej, wojewódzkiej), często w odległościach znacznie mniejszych niż jest to wymagane dla nowej zabudowy sytuowanej wzdłuż drogi danej klasy¹⁹,

---

¹⁷ Art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. z 2016 roku, poz. 778 z późn. zm.).

¹⁸ Art. 1 ust. 1 tamże.

¹⁹ Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 43, poz. 430).

- nowe budynki powstawały jako kolejne linie zabudowy, obsługiwane na ogół prostopadłym do drogi publicznej dojazdem wewnętrznym, przy czym w warunkach gminy Proszowice szerokość tych dojazdów często wynosi nie więcej niż 3÷3,5 m.

Dla poprawy i ochrony ładu przestrzennego głównie są konieczne:

- w mieście - działania ukierunkowane na porządkowanie i kształtowanie w centrum miasta funkcji śródmiejskich (typu usług publicznych, kulturalnych, gastronomicznych, edukacyjnych, bankowych i mieszkaniowych), wyprowadzanie ze śródmieścia w obszary peryferyjne baz, składów, magazynów; w obszarach wiejskich – tworzenie centrów wsi;
- działania estetyzujące tkankę urbanistyczną, porządkowanie i wprowadzanie zieleni urządzonej w miejsca zaniedbane;
- porządkowanie struktury komunikacyjnej, poprawa parametrów technicznych dróg i ulic oraz przekrojów ulicznych (wyposażanie dróg w chodniki dla pieszych przynajmniej w obszarach zabudowanych), wyznaczania i budowy tras rowerowych, uporządkowania parkowania w mieście;
- przeciwdziałanie niekorzystnym zjawiskom przestrzennym związanym z wprowadzaniem nowej zabudowy, w szczególności przez ograniczanie liczby kolejnych linii zabudowy obsługiwanych komunikacyjnie przez służebność przejazdu lub drogę wewnętrzną o niewystarczającej szerokości, a także ograniczanie niekontrolowanego, przestrzennego „rozlewania” się układów osadniczych.

5. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA, W TYM STANU ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI, JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

5.1. Położenie i ukształtowanie terenu

Gmina Proszowice zlokalizowana jest w powiecie proszowickim w województwie małopolskim. Położona jest w Niece Nidziańskiej²⁰ na terenie Płaskowyżu Proszowickiego, Wyżyny Małopolskiej, w dorzeczu rzeki Szreniawy. Graniczy z gminami należącymi do powiatu proszowickiego: od zachodu - z gminą Koniusza od północy - z gminami: Radziemice i Pałecznicza, od wschodu z gminą Koszyce. Od południa przylega do gminy Nowe Brzesko oraz Igołomia - Wawrzeńczyce należącej do powiatu krakowskiego. Od strony północnej graniczy częściowo z gminą Kazimierza Wielka należącą do województwa świętokrzyskiego. Północno - wschodnia granica Gminy jest równocześnie granicą województwa małopolskiego i świętokrzyskiego. Miasto Proszowice w stosunku do ważniejszych miast regionu znajduje się w odległości 30 km od Krakowa (stolica województwa), 36 km od Bochni, 18 km od Słomnik, 117 km od Kielc.

Gmina położona jest w rejonie rolniczym. Urodzajność, zasobność a także wysoka kultura rolna powodują, że gleby na terenie gminy Proszowice należą do najlepszych w kraju, gleby wysokich klas bonitacyjnych (I - III b) zajmują 66,1% powierzchni użytków zielonych, wszystkie użytki rolne stanowią 83,7% terenu Gminy. Teren Gminy charakteryzuje występowanie rozległych garbów o wysokości 30 - 50 m. Najwyższy punkt znajduje się przy

---

²⁰ Według regionalizacji fizyczno-geograficznej J. Kondrackiego

północno-zachodniej granicy Gminy w sołectwie Szczytniki Wieś (292,2 m n.p.m.) natomiast najniższy w dolinie Szreniawy - przy granicy południowo-wschodniej, w sołectwie Koczanów (187,2 m n.p.m.). Sieć rzeczną stanowią Szreniawa z Ścieklcem oraz zasilającymi je potokami. Szreniawa, największy ciek wodny- dopływ Wisły przepływa od zachodu w kierunku wschodnim przez centralną część Gminy.

O powiązaniach przyrodniczych Gminy z terenami sąsiednimi decydują następujące czynniki:

- położenie w górnych odcinkach zlewni Szreniawy oraz zlewni Ścieklca; zanieczyszczenia wód powierzchniowych występujące na terenie Gminy rzutują na stan czystości tych rzek w niżej położonych odcinkach;
- położenie w zasięgu głównego zbiornika wód podziemnych Nr 409 Niecka Miechowska (północno – zachodnia część Gminy), w obrębie którego następuje regulacja stanu czystości i zasobów wód stanowiących główne lub ważne źródło zaopatrzenia w wodę rozległych terenów;
- przyrodnicza łączność przestrzenna, którą zapewniają tereny niezabudowane, konieczna dla utrzymania połączeń przyrodniczych;
- znaczenie sposobu zagospodarowania terenu dla utrzymania charakteru krajobrazu Wyżyny Małopolskiej.

5.2. Budowa geologiczna

Gmina Proszowice jest położona w obrębie wypiętrzonej części przedpola Karpat. Podłoże geologiczne terytorium Gminy budują utwory monokliny śląsko-krakowskiej, lekko nachylone ku północnemu-wschodowi w kierunku Niecki Miechowskiej oraz opadające uskokami ku południowi w stronę zapadliska przedkarpackiego. Płaskowyż Proszowicki charakteryzuje się występowaniem zwartego płaszczu morskich osadów mioceńskich, zalegających na obniżającej się w kierunku południowo-wschodnim powierzchni warstw kredowych. Utwory miocenu pokryte są nieciągłą warstwą utworów plejstocenu starszych zlodowaceń. Są to płyty gliny zwałowej (zlodowacenie krakowskie) oraz piaski i żwiry glacyfluwialne (zlodowacenie środkowopolskie), które występują w obrębie większych dolin – Szreniawy i Ścieklca. Region gminy Proszowice pokrywa less, na którym wykształciły się urodzajne gleby czarnoziemne. Ze względu na warunki glebowe w terenach wiejskich Gminy są uprawiane przede wszystkim pszenica i buraki cukrowe.

Na obszarze Gminy nie ma zagrożeń związanych z czynnymi osuwiskami, natomiast znajdują się obszary predysponowane, które zostały oznaczone w opracowaniu ekofizjograficznym oraz – w ślad za opracowaniem ekofizjograficznym - na rysunku studium.

Ochronie podlegają złoża surowców mineralnych: złoża ropy naftowej „Pławowice” (NR 4764) i „Mniszów” (NR 4768) oraz złoża ilitu, ilitu i lessu „Proszowice” (IB 2216).²¹

Na terenie gminy zlokalizowane są wyrobiska poeksploatacyjne:

- cegielni w Łaganowie i Żębocinie – częściowo zarośnięte,
- gipsów w Makocicach,

---

²¹ na podstawie art.72.1, 125 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r (Dz.U.Nr 62, poz.627, z późn. zmianami), oraz art.48 ustawy Prawo geologiczne i górnicze z dnia 4 lutego 1994 (Dz.U. Nr 27, poz.96, z późn. zmianami)

- niewielkich piaszkowni w dolinach Szreniawy i Ścieklca.

5.3. Rzeźba terenu

Obszar gminy Proszowice ma zróżnicowaną geomorfologię terenu, co ma związek z budową geologiczną i tektoniką Wyżyny Małopolskiej i Niecki Nidziańskiej.

Region formują niskie, płaskie garby i suche doliny (padoły). Młode doliny (wąwozy, parowy, debrza) zostały utworzone w holocenie. Ich stosunkowo gęsta sieć sprawia, że ukształtowanie terenu Gminy jest urozmaicone. Pod względem hipsometrycznym wierzchołki między dolinami są pochylone w kierunku południowo-wschodnim, obniżając się od około 300 do 220 m n.p.m., w tym kierunku spływa również do Wisły rzeka Szreniawa. Na równinnym terenie Gminy występują rozległe, niewysokie (30-50 m) garby o płaskich lub kopulastych wierzchołkach. Rozcina je sieć dolin rzecznych oraz dolin okresowo odwadnianych – o płaskich, szerokich dnach i asymetrycznych zboczach. Zbocza eksponowane ku zachodowi są strome o cienkiej warstwie lessu lub wychodniach skał starszych, natomiast zbocza przeciwległe (eksponowane na wschód) są łagodne, pokryte grubą warstwą lessu. W dnach dolin rzecznych występują fragmenty trzech teras, wszędzie występuje terasa holoceniowa zalewowa. Główna dolina Szreniawy przebiega przez centralną część Gminy, koryto rzeki jest kręte o szerokości 4-5 m. Dno doliny jest na znacznych obszarach podmokłe.

Rzeźba obszaru Gminy nie jest istotnie przeobrażona przez działalność gospodarczą i odznacza się walorami krajobrazowymi i widokowymi – rozległe przestrzenie i widoki, które należy uwzględnić i zachować przy projektowaniu przyszłego przeznaczenia terenów.

5.4. Krajobraz

Urozmaicone ukształtowanie obszaru Gminy jest jednym z głównych składników decydujących o jej atrakcyjności. Należy tu specyficzny krajobraz doliny Szreniawy, rozległe obszary płaskowyżu, czy wzniesienia i faliste ukształtowanie terenu. Niezwykle istotne znaczenie dla walorów krajobrazowych mają występujące w Gminie zasoby kulturowe, kształtowane przez układy przestrzenne i ich zabudowę, obiekty i zespoły zabytkowe, w tym zespoły zieleni. Relacje zachodzące między wymienionymi komponentami pozwalają wyróżnić na obszarze Gminy trzy najbardziej zasadnicze typy krajobrazu:

- obszary o krajobrazie otwartym, zielonym oraz rolniczym;
- obszary krajobrazu przyrodniczo – kulturowego, gdzie krajobraz kulturowy, elementy układów przestrzennych i zabudowa wchodzi w ścisłe relacje z ukształtowaniem otoczenia i tworzy z nim całość;
- obszary zabudowane, gdzie wyodrębnić można obszary:
  - krajobrazu zabytkowego;
  - tradycyjnego, z zachowaną tradycyjną zabudową regionalną i jej historycznym układem,
  - krajobrazu współczesnego.

Z punktu widzenia potrzeb studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy istotne jest wskazanie obszarów o wysokich walorach krajobrazu

oraz - o krajobrazie dysharmonijnym, wymagającym uporządkowania bądź działań estetyzujących.

Najcenniejszą krajobrazowo strefę stanowi dolina rzeki Szreniawy i potoku Ścieklca obejmująca południową część Gminy oraz fragmenty sołectw: Klimontów, Szczytniki Wieś, Teresin położonych w środkowo-północnej części Gminy. Najciekawsze ciągi widokowe znajdują się wzdłuż południowego odcinka drogi relacji Kraków - Proszowice na pograniczu miasta z sołectwem Szklana – w kierunku południowym na miejscowości Łaganów, Więckowice i Żębocin oraz na dolinę bezimiennego ciek. Najwięcej punktów widokowych znajduje się w dolinie Szreniawy, w miejscowościach: Bobin, Wolwanowice, Mysławczyce, Jakubowice, Opatkowice.

Rowerowe i piesze szlaki po zabytkach Gminy przebiegają przez miasto Proszowice oraz przez miejscowości: Klimontów „Podmłynie”, Stogniowice, Górka Stogniowska, Kościelec, Mysławczyce, Wolwanowice, Bobin, Kowalę, Żębocin, Jakubowice. W wielu wioskach można spotkać stare zabudowania. Krajobraz wzbogacony jest przez przydrożne krzyże i kapliczki.

Należy podkreślić, że największym walorem krajobrazu Gminy jest stosunkowo zdyscyplinowana struktura przestrzenna. Dlatego konieczne jest zachowania dyspozycji przestrzennej układów zabudowy wsi i związana z tym ochrona ekspozycji widokowej rozległego krajobrazu otoczenia.

5.5. Warunki klimatyczne

Pod względem klimatycznym, wg R. Gumińskiego, rejon w którym jest położona Gmina Proszowice należy do Częstochowsko-Kieleckiej strefy klimatycznej, zaś wg M.Hessa leży na pograniczu (z południowego - zachodu na północny-wschód) Regionu Wyżyny Krakowsko-Miechowskiej (Subregion Wyżyny Miechowskiej) i Regionu Kotlin Podkarpackich (Subregion wysoczyzn i wysokich teras).

Średnia roczna temperatura powietrza wynosi ok. 9,0°C. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec (średnia temperatura +17 °C). Dni z temperaturą powyżej 25 °C jest zazwyczaj 30-35. Okres wegetacyjny trwa 215 dni natomiast okres bez przymrozków około 280 dni. W ciągu roku jest około 60-70 dni ze średnią temperaturą dobową 0°C, 60-80 dni z pokrywą śnieżną, 40-45 dni pogodnych. Roczna suma opadu atmosferycznego wynosi ok. 700 mm, z czego największa ilość opadów przypada na lipiec (100-110 mm) najmniejsza zaś na miesiąc styczeń (30-40 mm). Średnia wilgotność względna obszaru wynosi 81%. Dominują wiatry południowo – zachodnie i zachodnie ze średnią prędkością 2,2 m/s. W ciągu roku dni z wiatrem o prędkości powyżej 10 m/s jest około 20, zaś o prędkości powyżej 15 m/s jest około 2. Ogólnie, klimat obszaru Gminy jest korzystny. Przeważają mezoklimaty stoków i garbów o długim okresie bez przymrozkowym.

Na obszarze Gminy zaznacza się pewne zróżnicowanie warunków klimatyczno-bonitacyjnych pomiędzy obszarami den dolin, a wierzchowiną Wyżyny Miechowskiej. Mezoklimat wierzchowiny wyżynnej jest nieco chłodniejszy od terenów niżej położonych. Dobowe wahania temperatury są tu stosunkowo niższe niż w dolinach.

Należy podkreślić, że na terenie Gminy nie ma zakładów przemysłowych, które mogłyby wprowadzać duże ilości zanieczyszczeń do powietrza. Pewien wpływ na jakość powietrza

mają natomiast źródła zewnętrzne (elektrownie i huty z obszaru Krakowa). Postępująca modernizacja tego typu zakładów przyczyniła się jednak w ostatnim dwudziestoleciu do ograniczania ich negatywnego wpływu na jakość powietrza w gminach sąsiednich. Na terenie Proszowic emisję zanieczyszczeń gazowych i pyłowych powoduje spalanie paliw w gospodarce komunalnej. Lokalne przekroczenia norm dopuszczalnego stężenia dwutlenku siarki i opadu pyłu oraz koncentracje zanieczyszczeń występują w sezonie grzewczym. Wielkość emisji zanieczyszczeń do powietrza pochodzących z ogrzewania gospodarstw domowych jest uzależniona od rodzaju zastosowanego paliwa, jakości kotłowni i palenisk domowych oraz termoizolacji ogrzewanych budynków. Na terenie Gminy brak jest źródeł hałasu związanych z liniami kolejowymi i napowietrznymi przesyłowymi liniami elektroenergetycznymi wysokiego napięcia - ze względu na ich brak na obszarze Gminy.

5.6. Klimat akustyczny środowiska

Stan środowiska akustycznego gminy Proszowice jest związany z funkcją pełnioną przez dany obszar i jego położeniem w granicach Gminy – w obszarach wiejskich, czy też w mieście.

Największy wpływ na klimat akustyczny gminy i miasta Proszowice ma hałas komunikacyjny, którego źródłem jest duży ruch samochodowy, szczególnie uciążliwy w mieście. Przez teren gminy i miasta przebiegają ciągi komunikacyjne o znaczeniu regionalnym. Największe natężenie ruchu drogowego notowane jest na drogach wojewódzkich: DW 776 i DW 775. Głównym powodem uciążliwości od hałasu związanego z ruchem drogowym jest zbyt mała odległość zabudowań od dróg i ulic, zły stan techniczny nawierzchni, duży ruch pojazdów – w tym pojazdów ciężkich, odcinkowy brak płynności ruchu. Ulegnie to zmianie po ukończeniu budowy obwodnicy miasta Proszowice.

W obszarach wiejskich Gminy nie występują istotne czynniki lokalne powodujące zagrożenia w tym zakresie, hałas komunikacyjny pochodzi od dróg wojewódzkich, które na odcinkach przebiegających przez Gminę charakteryzują się ruchem z grupy średnich natężeń. Większość pozostałych szlaków komunikacyjnych w obszarze Gminy stanowią drogi powiatowe i gminne o stosunkowo niskim natężeniu ruchu. Wyższe natężenie ruchu na tych drogach można obserwować jedynie w okresie godzin wyjazdów do pracy i powrotów.

Drugorzędnymi źródłami hałasu, które mogą powodować lokalne uciążliwości są położone na terenie Gminy zakłady usługowe i produkcyjne. Brak jednak informacji o poziomie hałasu generowanego przez te źródła. Z przeprowadzonej inwentaryzacji wynika, że obiekty związane z działalnością produkcyjną bądź usługową mają oddziaływanie ograniczone do terenu zainwestowania. Nie znaczy to jednak, że w indywidualnym odczuciu mieszkańców sąsiadujących z obiektami usługowo - produkcyjnymi emisja hałasu może wydawać się wyższa niż w rzeczywistości.

Na terenie Gminy brak jest natomiast źródeł hałasu związanych z liniami kolejowymi i napowietrznymi przesyłowymi liniami elektroenergetycznymi wysokiego napięcia ze względu na ich brak w obszarze Gminy.

Tereny rolne oraz usługowe, czy przemysłowe występujące na obszarze Gminy nie są klasyfikowane akustycznie. Natomiast terenami chronionymi akustycznie są tereny

zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkaniowo – usługowej, usług publicznych i zabudowy wielorodzinnej oraz zamieszkania zbiorowego, tereny rekreacyjno - wypoczynkowe.

Podsumowując klimat akustyczny Gminy można zaliczyć do poziomu mieszczącego się w granicach dobrych.

5.7. Zasoby wodne

5.7.1. Wody powierzchniowe

Główną sieć rzeczną stanowią w Gminie rzeki Szreniawa i Ścieklec oraz zasilające je potoki. Szreniawa, największy ciek wodny – lewy dopływ Wisły przepływa od zachodu w kierunku wschodnim przez centralną część Gminy. Jest to rzeka o długości 87,39 km i powierzchni dorzecza 706 km². Źródła rzeki znajdują się w okolicach Wolbromia, obszar źródliskowy stanowi rozległe torfowisko. Płyynie z Wyżyny Olkuskiej przez Wyżynę Miechowską i Płaskowyż Proszowicki (w Niece Nidziańskiej). Jej lewymi dopływami są Cicha, Pokojówka, Ścieklec, Łękawa, a prawymi Gołczanka i Goszcza. W środkowym biegu dolina rzeki osiąga szerokość ok. 2 km, a dno doliny jest zmeliorowane. Zlewnia Szreniawy zbudowana jest z wapienia i margli kredowych. W środkowym i dolnym biegu rzeki pod marglami zalegają ropy. Doliną wiedzie szlak „Młyny Doliny Szreniawy”. Wody Szreniawy są zanieczyszczone i nie przydatne dla celów rekreacyjnych i zaopatrzenia ludności. Rzeka Ścieklec jest lewobrzeżnym dopływem Szreniawy, do której uchodzi na 26,8 km jej biegu, w mieście Proszowice i jest jej największym dopływem. Poniżej ujścia Ścieklca Szreniawa coraz bardziej rozszerza swoje koryto.

Dorzecze Ścieklca leży na pograniczu południowej części Wyżyny Miechowskiej i północnej części Płaskowyżu Proszowickiego. Ścieklec przepływa przez obszar utworzony z ropy mioceńskich, które słabo przepuszczają wodę. Wskutek tego Wyżynie Miechowskiej i Płaskowyżu Proszowickiego wytworzyła się sieć rzek, małych cieków wodnych, które spowodowały rozczłonkowanie terenu. Przeważający rodzaj zasilania Ścieklca to zasilanie gruntowe.

Mniej więcej przez część środkową Gminy, w kierunku wschód- zachód, przechodzi dział wodny II- go rzędu. Część północna należy do zlewni Szreniawy a południowa do zlewni Wisły. Na terenie Gminy liczne są krótkie cieki wód stałych i okresowych. System bocznych dolinek jest dość silnie rozwinięty. Miejsca podmokłe występują głównie w obrębie doliny Ścieklca oraz przy potokach bezimiennych.

Najwyższe stany wody związane są z rzadko występującymi zjawiskami ekstremalnymi. Wysokie stany występują przeważnie w miesiącach marzec – maj, co jest związane z roztopami połączonymi z opadem deszczu na zamrożone podłoże. Najniższe stany notowane są w zimie. Od października do grudnia występuje zupełny brak wezbrań. Największe wezbrania mogą wystąpić w okresie od marca do lipca. Najgroźniejsze są krótkotrwałe nawałne opady deszczu. Występują one zazwyczaj w okresie wiosennym – po roztopach. Mogą wtedy wystąpić na obszarze Gminy lokalne zalania bądź podtopienia budynków, gospodarstw oraz łąk i pól uprawnych położonych głównie w bezpośrednim sąsiedztwie rzek i potoków.

O ile pomiary jakości powietrza w Gminie są najczęściej wrywkowe, o tyle jakość wody jest monitorowana na bieżąco na dwóch głównych rzekach - Szreniawa i Ścieklec. Z najnowszych danych dostarczanych przez WIOŚ w Krakowie wynika, że jakość wód w lokalnych ciekach wodnych jest zła. Dotyczy to zarówno stanu i potencjału ekologicznego, jak i ogólnego stanu rzek.

Tab. 5-1. Jakość wód w lokalnych ciekach w gminie Proszowice

JCW	PUNKT POMIAROWO-KONTROLNY	STAN/POTENCJAŁ EKOLOGICZNY	STAN CHEMICZNY	STAN W PPK MONITORINGU OBSZARÓW CHRONIONYCH
Szreniawa od Piotrówki do ujścia	Szreniawa-Koszyce	Słaby (silnie zmieniony)	Dobry	Zły
Ścieklec	Ścieklec - Makocice	Słaby (silnie zmieniony)	B/d	Zły

Źródło: WIOŚ, Kraków

Podstawą oceny jakości wód jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 października 2014 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych.

Ogólnie, jakość wód w Małopolsce jest niska. Wynika to z niewystarczającego stopnia skanalizowania, a także braku dostatecznej kontroli nad gospodarką wodno-ściekową w miejscach, gdzie ścieki odprowadzane są do zbiorników bezodpływowych. W świetle danych GUS, miasto Proszowice jest skanalizowane w 100%, natomiast na terenach wiejskich udział obiektów przyłączonych do sieci wynosi ok. 6%. Zgodnie z danymi dot. Aglomeracji Proszowice, znajdującymi się w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych, długość kanalizacji istniejącej w aglomeracji wynosi 23,7 km. Liczba przyłączy kanalizacyjnych na koniec 2017 roku wynosiła 1146.

Agglomeracja obejmuje cały teren miasta z wyjątkiem ulic: Zielonej, Krakowskiej (część), św. Trójcy, Kolejowej (część), Biały Krzyż, Kopernika (część), Leśna (część), Podgórze (rysunek - pkt. 3.5.2).

Charakter zanieczyszczeń deklasujących jakość wody wskazuje na ich źródła. Są to:

- stały dopływ ścieków – na co wskazuje zawartość azotu azotanowego oraz skład sanitarny. Przyczyną jest wysoki procent wyposażenia miejscowości w wodociągi, przy równoczesnych wciąż nie kompleksowych rozwiązaniach w zakresie odprowadzania ścieków (kanalizacja) – co powoduje rozproszenie źródeł zanieczyszczenia. Należy jednak podkreślić, że sytuacja ulega sukcesywnej, choć powolnej poprawie, poprzez rozbudowę kanalizacji i budowę nowoczesnych, spełniających wymagane standardy, oczyszczalni przydomowych i rosnącej świadomości mieszkańców odnośnie posiadania szczelnych szamb;
- duże ilości zawiesiny spłukiwanej z niechronionych przed erozją pól uprawnych i pylastych glebach lessowych;
- podwyższoną w okresach roztopów i silnych opadów zawartością substancji nawozowych spłukiwanych z pól w okresach roztopów i silnych opadów.

5.7.2. Wody podziemne

Główny poziom wód podziemnych na terenie Gminy stanowią wody występujące w uszczelnionych wapieniach i marglach. W północno-zachodniej części Gminy jest to zarazem pierwszy poziom wodonośny gdyż margle zalegają tu blisko powierzchni pod stosunkowo cienką warstwą przepuszczalnych lessów. W północnej i zachodniej części Gminy, na utworach kredowych zalegają nieprzepuszczalne utwory mioceńskie. Wody podziemne poziomu mioceńskiego występują w pakietach piasków i ilów zalegających wśród ilów. Zasoby wód poziomu mioceńskiego są niewielkie i przeważnie zmineralizowane. Natomiast poziom główny ze względu na istotne znaczenie dla zaopatrzenia ludności został zaliczony do głównych zbiorników wód podziemnych. Jest to zbiornik „Niecka Miechowska” oznaczony numerem GZWP 409. W jego granicach znajduje się północno-zachodnia część Gminy, z wyjątkiem części środkowej i południowo-wschodniej. Główny zbiornik wód podziemnych Nr 409 Niecka Miechowska został ustanowiony dla kredowego piętra wodonośnego. Obszar ochronny został wyznaczony ze względu na duże zagrożenie zbiornika charakteryzującego się siecią głębokich spękań i szczelin oraz słabą izolacją od powierzchni terenów. Wskazuje się potrzebę przyjęcia systemu nakazów i zakazów w obrębie obszaru ochronnego, szczególnie:

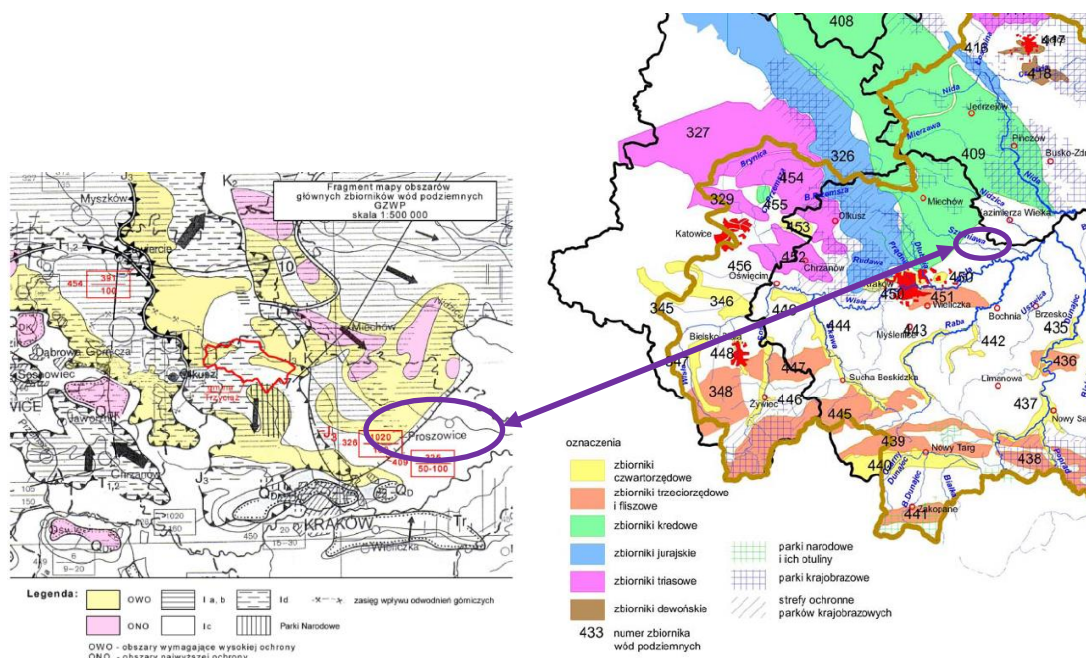
- zakazu lokalizacji inwestycji szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, a w szczególności wysypisk odpadów i wylewisk nie zabezpieczonych przed przenikaniem do podłoża; prowadzenia rurociągów transportujących substancje niebezpieczne i urządzeń do przetadunku i dystrybucji substancji ropopochodnych,
- nakazu likwidacji dzikich wysypisk odpadów,
- nakazu uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej,
- nakazu likwidacji punktów bezpośredniego zrzutu ścieków do wód,
- ograniczenia bezściółkowej hodowli zwierząt,
- zakazu stosowania niektórych środków ochrony roślin.

Na obszarach leśnych proponuje się:

- zachować dotychczasowy charakter zagospodarowania,
- nakaz oceny oddziaływania na wody podziemne środków stosowanych przy nawożeniu lasów.

W zakresie infrastruktury komunikacyjnej należy:

- przestrzegać szczegółowych przepisów dotyczących przeciwdziałania i zwalczania zdarzeń awaryjnych, ze szczególnym uwzględnieniem minimalizacji ich szkodliwego oddziaływania na wody podziemne,
- racjonalnie stosować właściwe środki przy zimowym utrzymaniu dróg.

Lokalizacja Gminy Proszowice na tle głównych zbiorników wód podziemnych

Zbiorniki wód podziemnych w części województwa małopolskiego, źródło: „Dokumentacja Hydrogeologiczna Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 409 Niecka Miechowska część południowo-wschodnia” ARCADIS – EKOKONREM Wrocław 1998

5.7.3. Przeobrażenia stosunków wodnych i ich odporność na zanieczyszczenia

Jakość i ochrona wód – istniejące użytkowanie obszaru ma istotny wpływ na jakość wód gruntowych i powierzchniowych. Z braku danych pomiarowych, nie można ściśle określić stopnia zanieczyszczenia wód powierzchniowych i płytko zalegających wód podziemnych obszaru analiz. Ponieważ jednak na obszarze Gminy nie występują obecnie znaczące źródła zanieczyszczeń, można uznać, że podstawowym składnikiem zanieczyszczenia wód powierzchniowych są substancje organiczne i zawiesina.

Wody podziemne płytkiego krążenia znajdujące się w utworach czwartorzędowych i trzeciorzędowych (zasilane głównie opadami atmosferycznymi oraz przez infiltrację wód powierzchniowych) są zdecydowanie bardziej podatne na zanieczyszczenia niż wody położone na niższych poziomach wodonośnych. Wody te są słabo izolowane przed wpływami antropogenicznymi.

Zagrożenie dla jakości wód płytkiego krążenia stanowią m.in.:

- „dzikie” wysypiska odpadów,
- szlaki komunikacyjne: drogi, parkingi i place postojowe samochodów,
- intensywne nawożenie i stosowanie środków ochrony roślin, rolnicze wykorzystywanie ścieków,
- cmentarze [ewentualne grzewiska zwłok zwierzęcych],
- ścieki (surowe lub niedostatecznie oczyszczone) wprowadzane do gleby,
- nieczynnne i niezabezpieczone studnie kopane i wiercone,
- budowa w obszarach zasobowych ujęć komunalnych nowych studni i ujęć niezwiązanych z poborem wody na potrzeby zbiorowego zaopatrzenia,

- nieposiadające wymaganych zabezpieczeń stacje paliw, magazyny produktów ropopochodnych oraz innych substancji chemicznych.

Obszar w północno-zachodniej części Gminy (obszar zlewni potoku Ścieklec) położony jest w dawnej (nieobowiązującej od 2002 r.) strefie ochrony pośredniej ujęcia wody w Opatkowicach, czerpiącego wodę z potoku Ścieklec dla potrzeb wodociągu miejskiego w Proszowicach. Obecnie strefa sanitarna jest niewielka, ogrodzona po granicach działki związanej z ujęciem wody. Nieobowiązujące już strefy ochronne, ustanowione dla ujęcia wody z potoku Ścieklec, zostały określone w decyzji Starosty Proszowickiego z dnia 1 lutego 2001 r., znak RDP/6223/8/2001. Natomiast pozwolenie wodnoprawne udzielone użytkownikowi urządzeń obowiązuje do lutego 2031r., na podstawie decyzji Starosty Proszowickiego z dnia 4 marca 2011r. znak: ROŚ.6341.4.11. Obecnie – zgodnie ze zmianą przepisów dotyczącą stanu prawnego stref ochronnych ujęć wody, zgodnie z ustawą Prawo wodne (Dz. U. z 2017 r., poz. 1566) strefę ochronną obejmującą:

- wyłącznie teren ochrony bezpośredniej – ustanawia w drodze decyzji właściwy Zarząd Zlewni PGW Wody Polskie;
- teren ochrony bezpośredniej i teren ochrony pośredniej – ustanawia wojewoda w drodze aktu prawa miejscowego.

Zgodnie z obowiązującym prawem tylko do końca 2017 roku właściciel ujęcia wody posiadał uprawnienia do występowania z wnioskiem o ustanowienie strefy ochrony (pośredniej). Obecnie (zgodnie ze zmienioną ustawą Prawo Wodne) został wprowadzony przepis umożliwiający ustanawianie stref ochronnych z urzędu – jeśli właściciel ujęcia wody nie złoży stosownego wniosku o ustanowienie strefy, a z przeprowadzonej analizy ryzyka wynika potrzeba jej ustanowienia. W związku z powyższym Wojewoda Małopolski wezwał (pismem nr WR-IV.7081.4.1.2018 z dnia 19 stycznia 2018 roku) właścicieli ujęć wody do podjęcia prac nad opracowaniem analiz ryzyka i przekazania ich Wojewodzie. Zgodnie z art. 551, ust. 2 ustawy Prawo Wodne, właściciele ujęć wody mają 3 lata, od wejścia w życie ustawy (tj. do końca 2020r), na opracowanie analizy ryzyka celem oceny potrzeby ustanowienia stref ochrony pośredniej. Niemniej Wojewoda w przesłanym do gmin piśmie podkreśla, że przeprowadzenie oceny ryzyka (całej dokumentacji hydrogeologicznej) wymaga dużo czasu, a Wojewoda od wezwania na dostarczanie takiej oceny przez właściciela ujęcia - daje tylko 30 dni. W związku z powyższym wskazane jest by prace nad ustanowieniem stref ochrony pośredniej przez gminy/ lub właścicieli ujęć, rozpoczęły jak najszybciej – również ze względów środowiskowych. Ujęcia pozbawione stref ochronnych są narażone w sposób bezpośredni na zanieczyszczenia pobieranych z ujęć wód.

5.8. Ochrona wód podziemnych

Wody podziemne wymagają ochrony jakości przede wszystkim z uwagi na fakt wykorzystywania ich na szeroką skalę jako podstawowe źródło dla celów zaopatrzenia ludności w wodę oraz jako uzupełnienie wykorzystywanych wód powierzchniowych o niższej jakości. Ponadto stanowią rezerwę wody pitnej dla przyszłych pokoleń.

Według projektu obszaru ochronnego GZWP 409 (który dotychczas nie jest obowiązującym dokumentem) północno – zachodnia część Gminy znajduje się w obszarach upraw rolnych z terenami zabudowy wiejskiej. Spośród projektowanych zakazów i nakazów, które miałyby

obowiązywać w obszarze ochronnym najistotniejsze znaczenie dla zagospodarowania przestrzennego mają:

- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, a w szczególności: wysypisk i wylewisk odpadów nie zabezpieczonych przed przenikaniem do podłoża substancji szkodliwych dla wód podziemnych; przeprowadzania rurociągów transportujących substancje niebezpieczne dla środowiska; urządzeń przeladunku i dystrybucji produktów ropopochodnych
- nakaz likwidacji dzikich wysypisk odpadów
- nakaz uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej
- nakaz likwidacji punktów bezpośredniego zrzutu ścieków do wód podziemnych,
- ograniczenie bezściółkowej hodowli zwierząt,
- ograniczenie stosowania środków ochrony roślin (wskazane stosowanie środków o okresie połowicznego rozpadu w glebie krótszym niż 6 mies.).

Badania jakości wód GZWP 409 – poza nielicznymi opracowaniami naukowymi – prowadzone są sporadycznie w ramach Regionalnego Monitoringu Wód Podziemnych Dorzecza Górnej Wisły. Najbliższe Gminie punkty pomiarowe znajdują się w miejscowości Celiny i Ulina Mała. Ogólnie, zgodnie z wynikami badań, najczęściej występuje klasa jakości Ib co oznacza, że są to wody wysokiej jakości, nieznacznie zanieczyszczone, odpowiadające wodom do celów pitnych i gospodarczych, okresowo wymagające uzdatniania. Jakość wód z głębokich studni wierconych jest zazwyczaj lepsza niż ze źródeł.

Zagrożenie, w dłuższym przedziale czasowym, dla jakości wód podziemnych mogą stanowić ścieki komunalne i pochodzenia rolniczego wprowadzane do wód powierzchniowych (poprzez przenikanie) oraz nadmierne emisje zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do atmosfery. Wody podziemne wymagają ochrony jakości przede wszystkim z uwagi na fakt wykorzystywania ich na szeroką skalę jako podstawowe źródło dla celów zaopatrzenia ludności w wodę oraz jako uzupełnienie wykorzystywanych wód powierzchniowych o niższej jakości. Ponadto stanowią rezerwę wody pitnej dla przyszłych pokoleń.

5.9. Gleby i rolnicza przestrzeń produkcyjna

5.9.1. Warunki glebowe

Urodzajność, zasobność a także wysoka kultura rolna powodują, że gleby na terenie gminy Proszowice należą do najlepszych w kraju. Gmina posiada najwyższy w województwie małopolskim wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Gleby wysokich klas bonitacyjnych (I - III b) zajmują aż 66,1% powierzchni użytków zielonych, co stanowi 93% powierzchni ogólnej gruntów ornych Gminy. Około 80% powierzchni gleb posiada korzystne ukształtowanie terenu, co ma duży wpływ na prawidłowe wykorzystanie i użytkowanie rolnicze gleb. Urodzajne gleby stanowią jedną z najcenniejszych wartości przyrodniczych regionu, należy je bezwzględnie chronić przed zanieczyszczeniem oraz przed nieprawidłowym użytkowaniem.

Gleby najwyższych klas bonitacyjnych występują powszechnie na całym obszarze Gminy, dominując we wszystkich wsiach jak również w mieście Proszowice i stanowią powyżej 80 % powierzchni użytków rolnych. Wyjątek stanowi wieś Ciborowice, gdzie powierzchnia gleb klas I-III wynosi około 60 % powierzchni użytków rolnych.

Przede wszystkim konieczne do objęcia ochroną są duże zwarte kompleksy gleb o wysokich klasach bonitacyjnych. Ograniczenie możliwości ich fragmentacji poprzez lokowanie nowych zespołów zabudowy wewnątrz kompleksów rolnych pozwoli na zachowanie tego najcenniejszego elementu gospodarczego i przyrodniczego Gminy.

Czynnikiem decydującym o jakości produkcji rolnej jest stopień zanieczyszczenia gleb metalami ciężkimi. Informacje WIOŚ w Krakowie na temat zawartości tych pierwiastków wskazują, że gleby na terenie Gminy nie są skażone metalami ciężkimi, dominuje ich zawartość naturalna. Jedynie niewielka część gleb na terenie Gminy ma podwyższoną zawartość kadmu i cynku. Zanieczyszczenie tymi metalami związane jest głównie z emisją spalin samochodowych wzdłuż dróg wojewódzkich KDW 776 i KDW 775.

5.9.2. Ochrona gleb

Główne zasady oraz cele ochrony gruntów określają przepisy Ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, Ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego oraz Ustawy Prawo Ochrony Środowiska. Działania ochronne uwzględniają zapobieganie i przeciwdziałanie niekorzystnym zmianom powierzchni gleb, a w razie ich uszkodzenia lub zniszczenia przywracaniu do właściwego stanu. Zadania z zakresu ochrony gruntów polegają – zgodnie z przepisami odrębnymi – na ograniczaniu przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze, zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów, poprawianiu wartości użytkowej gruntów oraz zapobieganiu obniżania ich produktywności, przywracaniu gruntom zdegradowanym ich wartości użytkowych lub przyrodniczych.

Działania w tym zakresie powinny być realizowane poprzez: systematyczną kontrolę poziomu zanieczyszczeń w glebach, zmniejszania zakwaszenia gleby, organizowanie doradztwa dla rolników na temat racjonalnego gospodarowania zasobami glebowymi i stosowaniem właściwych zabiegów agrotechnicznych.

Ze względu na wysoką przydatność dla rolnictwa grunty rolne podlegają szczególnej ochronie przed przeznaczaniem na inne cele zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tj. Dz.U. 2017 poz. 1161). Równocześnie jednak dalszy rozwój przestrzenny istniejących układów osadniczych będzie musiał się odbywać także kosztem tych gruntów ze względu na ograniczoną powierzchnię gruntów o glebach klas IV – VI w terenach nadających się do zabudowy.

Znalezienie właściwych proporcji pomiędzy tymi dwoma, poniekąd sprzecznymi tendencjami, stanowi podstawowe uwarunkowanie dla przyjmowanych rozwiązań w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy.

Samorząd ma ograniczony wpływ na funkcjonowanie rolnictwa na terenie Gminy. Spowodowane jest to dominującą rolą sektora prywatnego. Największym zagrożeniem prowadzącym do zmniejszania się powierzchni gruntów rolnych może być rozwój budownictwa mieszkaniowego – niezwiązanego z produkcją rolną. Należy jednak podkreślić, że zauważalna w gminach sąsiadujących z Krakowem wyjątkowa presja na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na budowlane, w Gminie Proszowice zaznacza się

odmiennie, stosunkowo dość łagodnie. Oznacza to, że mieszkańcy i właściciele gruntów jak dotąd doceniają obecny sposób gospodarowania, który daje im pracę i utrzymanie.

5.10. Lasy

Lasy zajmują w Gminie zaledwie 189,1 ha, co stanowi 1,89% powierzchni jej powierzchni. Las Ostrów i las Jakubowice o łącznej powierzchni 67,91 ha znajdują się w zarządzie Nadleśnictwa Miechów. Są to lasy wyżynne mieszane. Gatunkiem dominującym jest dąb i jesion. Drzewostan jest zgodny z siedliskowym typem lasu. Są to lasy ochronne I grupy w tzw. strefie oddziaływania przemysłu. Nadleśnictwo posiada plan urządzenia lasu na lata 2013-2022, został on zatwierdzony decyzją Ministra Środowiska z dnia 30 grudnia 2013 r. znak: DLP-611-69/52213/13/LP.

Las Bobin i las Kościelec o łącznej powierzchni 84,67 ha znajdują się w zarządzie Nadleśnictwa Pińczów. Są to lasy wyżynne mieszane. Gatunkiem dominującym jest brzoza z domieszką dębu. Drzewostan jest zgodny z siedliskowym typem lasu. Nadleśnictwo posiada plan urządzenia lasu na lata 2013-2022, został on zatwierdzony decyzją Ministra Środowiska z dnia 1 stycznia 2013 r.

Leśnictwo nie pełni na terenie Gminy istotnej funkcji gospodarczej, natomiast realizuje ważne funkcje dla zachowania wartości przyrodniczych i krajobrazowych Gminy warunkujących rozwój funkcji turystycznych. Ze względu na niską lesistość oraz wysokie zagrożenie gleb erozją wskazany jest na terenie Gminy wzrost udziału lasów. Podniesienie stanu zalesienia Gminy będzie możliwe poprzez zalesianie gruntów porolnych i zagrożonych erozją oraz kształtowanie granic polno-leśnej. Należy dążyć do dostosowania drzewostanów leśnych do warunków siedliskowych.

Tab. 5-2. Powierzchnie gruntów leśnych z uwzględnieniem stanu własności

Własność lasów	Powierzchnia
państwowe	182
prywatne	12
inne	4
Ogółem	198

Źródło: BDL - GUS

5.11. Szata roślinna i świat zwierzęcy

Urodzajne gleby na terenie gminy Proszowice w połączeniu z wielowiekowym rozwojem osadnictwa spowodowały znaczne zubożenie świata roślin i zwierząt dziko żyjących. Aktualnie jedynie niewielkie fragmenty terenu posiadają szatę roślinną zbliżoną do naturalnej. Tereny te stanowią równocześnie ostoje zwierząt dziko żyjących. Powierzchnia lasów wraz z zadrzewieniami i zakrzywieniami w granicach Gminy jest niewielka (189,1 ha łącznie), większość pozostałych terenów - oprócz miejskiego obszaru zurbanizowanego i zabudowy wiejskiej w sołectwach Gminy - to tereny otwarte pół uprawnych. Strefa dolin rzecznych zajmuje tereny dolin Szreniawy i Ścieklca . Strefa ta jest szczególnie cenna przyrodniczo, a także posiada walory krajobrazowe. W jej skład wchodzi: północna część Proszowic i Jazdowiczek, oraz południowa Stogniowic, Górki Stogniowskiej, Ciborowic, Piekar, Mysławczyc i Bobina. Większe kompleksy leśne należą do kompleksu leśnego

Jakubowice (który częściowo znajduje się w obszarze miasta Proszowice), Ostrów, Bobin i Kościelec.

Pozostałe znajdujące się w Gminie lasy, poza należącymi do Nadleśnictwa Miechów i Pińczów, to lasy prywatne, złożone głównie z brzozy, dębu, sosny, grabu, olchy, w przeważającej grupie wieku 40-60 lat o zwarciu przerywanym i podsyciu 30%. W obrębie dolin występują niewielkie powierzchnie zadrzewione i zakrzewione, złożone z olchy, wierzby, kruszyny i topoli. Dominującym powierzchniowo typem siedliskowym lasu jest las wyżynny świeży (LWśw). Jednostką występującą podrzędnie jest drzewostan lasu łąkowego. Istniejące kompleksy leśne stanowią szczególną wartość w środowisku naturalnym jako elementy:

- eliminujące monotonię krajobrazu typowo rolniczego,
- spełniające funkcję wodo - i glebochronne,
- łągujące ekstremalne stany hydrologiczne.

Lasy prywatne to najczęściej małe i rozproszone powierzchnie, nie mające istotnego znaczenia przyrodniczego i produkcyjnego. W większości przypadków są to powierzchnie o charakterze zadrzewień i zakrzewień z dominacją w drzewostanie gatunku *Robinia pseuacaccia*. Powstają one najczęściej w wyniku przebiegającej w sposób naturalny sukcesji wtórnej, w obrębie śródpolnych skarp oraz na stromych i erodowanych odsłonięciach warstw wapiennych. Jakkolwiek mogą one stanowić istotny element różnicujących typowo rolniczy krajobraz Gminy, to jednak zbiorowiska te zastępują dominujące wcześniej i bardziej cenne przyrodniczo (od nowo wykształcających się) zbiorowiska kserotermiczne.

Różnorodność gatunkowa świata roślinnego jest tu dość wysoka i zależna od wielu czynników, takich jak budowa geologiczna, rzeźba terenu oraz stopień antropogenicznych zmian dokonanych w środowisku.

Naturalne zbiorowiska roślinności łąkowej występują głównie w dolinie Szreniawy i Ścieklca. Najbardziej rozpowszechnione są tu łąki miętlicowe *Carici-Agrostidetum caninae*. Są to łąki wilgotne, odznaczające się bogactwem gatunkowym i obecnością roślin rzadkich. Na terenie Gminy występują również wtórne zbiorowiska łąkowe, pochodzenia antropogenicznego, utrzymujące się dzięki prowadzonemu przez człowieka wypasaniu i koszeniu. Są to łąki świeże i suche występujące zwykle w brzeźnych partiach dolin oraz wśród pól uprawnych i nad potokami. Liczne zakrzewienia i zadrzewienia występują wzdłuż cieków wodnych oraz towarzyszą urządzonej zieleni przydomowej występującej w obszarach zabudowanych. Istotne znaczenie przy omawianiu bioróżnorodności terenów Gminy pochodzenia antropogenicznego mają także zabytkowe założenia parków dworskich (Bobin, Jakubowice, Klimontów, Kościelec, Opatkowice) oraz przykościelne grupy starych drzew.

Omówione tereny pełniące funkcję przyrodniczą stanowią równocześnie ostoję zwierząt dziko żyjących. Fauna omawianego obszaru jest w dużej mierze typowa dla całego obszaru Wyżyny Miechowskiej i Niecki Nidziańskiej. Podczas omawiania składu gatunkowego fauny niemożliwe jest ograniczenie charakterystyki występujących tu zwierząt do sztucznych dla przyrody granic administracyjnych opisywanego obszaru. Związane jest to z potrzebną zwierzętom otwartą przestrzenią do życia i naturalną skłonnością do ruchów migracyjnych. Prezentowany poniżej skład gatunkowy świata zwierzęcego wykracza więc poza granice gminy Proszowice.

Na terenie Wyżyny Proszowickiej występuje bogactwo fauny. Stwierdzono tu około 50 gatunków ssaków, ponad 170 gatunków ptaków, około 20 gatunków płazów i gadów, około 25-30 gatunków ryb. Spośród ssaków najczęściej występują mysz leśna, zając szarak, kuna leśna, sarna i dzik. Wśród bogatej fauny ptaków występują sójka, świergotnik drzewny, dzwonec, bocian czarny, trzmielojad, jastrząb gołębiarz, puszczyk, kruk i inne. Wśród gadów jaszczurki reprezentowane są przez typowo nizinną jaszczurkę zwinkę oraz padalca zwyczajnego. Wśród węży wyróżniamy tu żyjącego w wilgotnych zaroślach nad brzegami potoków zaskrońca. Płazy reprezentują tu przede wszystkim niezwykle pospolite żaby: zieloną, trawną, śmieszkę oraz kumaki górskie i nizinne. Występują tu również traszka zwyczajna i grzebieniasta, ropucha zwyczajna i paskówka. Ponadto niezwykle urozmaicony gatunkowo jest tu świat owadów.

Oprócz lasów istotne znaczenie siedliskowe mają zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne, zadrzewienia rosnące wzdłuż cieków wodnych i na zboczach dolin oraz wilgotne łąki w dnach dolin potoków. Dużym bogactwem gatunkowym odznaczają się również nieliczne łąki występujące na zboczach dolin. Pewne znaczenie siedliskowe mają też nieliczne, niewielkie „oczka wodne”. Rozproszenie tych wszystkich stosunkowo drobnych fragmentów terenu wśród intensywnie użytkowanych gruntów ornych i terenów zabudowanych sprawia, że wyróżnienie w obszarze Gminy ciągłego systemu obszarów o dominującej funkcji przyrodniczej jest praktycznie niemożliwe.

5.12. Zieleń urządzona

Główne zespoły zieleni urządzonej na terenie Gminy tworzą:

- historyczne założenia dworsko-parkowe;
- zadrzewienia cmentarzy i zieleń towarzysząca obiektom sakralnym;
- zieleń towarzysząca obiektom użyteczności publicznej;
- ogrody przydomowe.

Na terenie Gminy istnieją:

- sześć założeń parkowo-dworskich: w Bobinie, Jakubowicach (2 zespoły), Klimontowie, Kościelcu i Opatkowicach,
- cztery kościoły z zachowanym wartościowym drzewostanem: w Bobinie, Kościelcu, Proszowicach, Żębocinie oraz dwie kaplice z otoczeniem: w Proszowicach i Górcie Stągniowskiej,
- cmentarze - parafialne w Proszowicach, Klimontowie i Żegocinie (ze zbiorową mogiłą żołnierzy z II W.Ś.) oraz cmentarz Żydowski w Proszowicach.

Stan zachowania, a przede wszystkim stan użytkowania tych obiektów wskazuje na potrzebę takich przekształceń, które zapewniłyby przywrócenie lub poprawę ich stanu zachowania oraz odpowiednie funkcjonowanie we wzajemnej harmonii poszczególnych elementów tj. dworu, parku i zabudowy gospodarczej – co sukcesywnie postępuje, te przekształcanie już się dokonują. Należy zespoły ogrodowe i parkowe utrzymać i utrwalić jako tereny zieleni (prywatnej lub ogólnodostępnej).

5.13. Ochrona przyrody

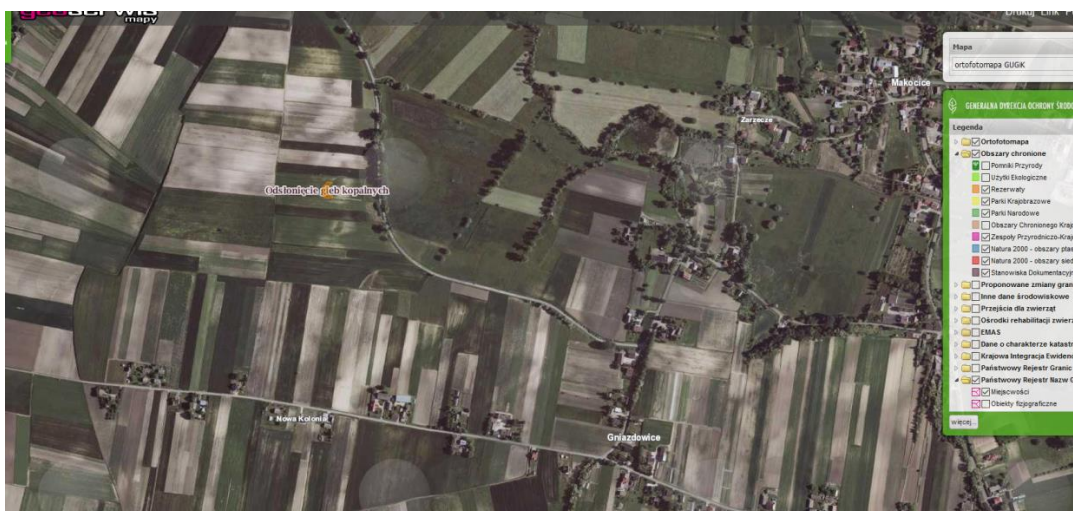
5.13.1. Obszary chronione

Na terenie gminy i miasta Proszowice nie ma obszarów przyrodniczo chronionych w świetle ustawy o ochronie przyrody (*Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 142*), czyli nie ma:

- obszarów Natura 2000,
- parków narodowych,
- parków krajobrazowych,
- obszarów chronionego krajobrazu,
- zespołów przyrodniczo – krajobrazowych,
- rezerwatów,
- użytków ekologicznych.

5.13.2. Stanowiska dokumentacyjne

W Gminie, w miejscowości Gniazdowice, znajduje się stanowisko dokumentacyjne „*Odsłonięcie gleb kopalnych*”. Charakterystyka geologiczna tego stanowiska to: „*Odsłonięcie gleb kopalnianych, lessów i piasków fluwioglacjalnych w nieczynnej kopance piasku*”; Tytuł aktu prawnego: *Rozporządzenie Nr 32 Wojewody Krakowskiego z dnia 16 listopada 1998 r. w sprawie objęcia ochroną prawną, w formie stanowisk dokumentacyjnych obiektów na terenie województwa krakowskiego*. Poniższa mapka obrazuje położenie stanowiska:

Źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

5.13.3. Pomniki przyrody

Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska, o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa i krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głazy narzutowe oraz jaskinie (Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 142).

Na terenie gminy i miasta Proszowice zlokalizowanych jest 19 pomników przyrody (z czego 6 w mieście Proszowice, w parku miejskim). Ich zestawienie prezentuje poniższa tabela:

Tab. Nr 5-3. Wykaz pomników przyrody

NR REJ. WOJ.	GATUNEK / NAZWA	MIJSCOWOŚĆ	LOKALIZACJA
121405 - 001	lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	Kościelec	przy kościele
121405 - 002	lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	Żębocin	przy kościele
121405 - 003	lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	Żębocin	przy kościele
121405 - 010	lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	Koczanów	na działce prywatnej przy drodze gminnej
121405 - 011	wiąz szypułkowy (<i>Ulmus laevis</i>)	Bobin	park dworski
121405 - 012	wiąz szypułkowy (<i>Ulmus laevis</i>)	Bobin	park dworski
121405 - 013	miłorząb dwuklapowy (<i>Ginkgo biloba</i>)	Bobin	park dworski
121405 - 014	lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	Kościelec	park dworski
121405 - 015	lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	Kościelec	park dworski
121405 - 016	lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	Żębocin	cmentarz parafialny
121405 - 017	lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	Żębocin	cmentarz parafialny
121405 - 018	modrzew europejski (<i>Larix decidua</i>)	Żębocin	przy budynku plebani
121405 - 019	dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	Jazdowiczki	przy kościele
121405-004	klon srebrzysty (<i>Acer saccharinum</i>)	Proszowice	park miejski
121405-005	klon srebrzysty (<i>Acer saccharinum</i>)	Proszowice	park miejski
121405-006	klon srebrzysty (<i>Acer saccharinum</i>)	Proszowice	park miejski
121405-007	klon srebrzysty (<i>Acer saccharinum</i>)	Proszowice	park miejski
121405-008	topola biała (<i>Populus alba</i>)	Proszowice	park miejski
121405-009	topola biała (<i>Populus alba</i>)	Proszowice	park miejski

Źródło: na podstawie danych Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie

Dla pomników przyrody ożywionej obowiązują (zgodnie z ustanawiającymi rozporządzeniami Wojewody małopolskiego) zakazy prowadzenia jakichkolwiek czynności mogących spowodować uszkodzenie lub zniszczenie obiektu (pomników przyrody żywej):

- wysypywania, zakopywania i wylewania odpadów lub innych nieczystości na chronione obiekty oraz w ich bezpośrednim otoczeniu,
- palenia ognisk w ich otoczeniu,
- budowy lub rozbudowy obiektów budowlanych, linii komunikacyjnych, urządzeń lub instalacji mogących spowodować zmianę charakteru pomnika,
- niszczenia i uszkodzania szaty roślinnej występującej na obiektach chronionych i w ich bezpośrednim otoczeniu,
- wycinania, niszczenia i uszkodzania drzew,
- niszczenia gleby i zmiany sposobu jej użytkowania wokół drzew w promieniu 15 m od pnia, na składowiska, budowle i ciągi technologiczne.

5.13.4. Lasy ochronne

Na terenie gminy Proszowice występują lasy ochronne. Na mocy zarządzenia nr 15 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 30 marca 1993 r. uznane zostały za ochronne lasy stanowiące własność Skarbu Państwa, będące w zarządzie Nadleśnictwa Miechów i Pińczów. Na terenie gminy Proszowice lasy te zajmują powierzchnię 67,91 ha. Granice lasów ochronnych zostały wskazane w opracowaniu ekofizjograficznym i w ślad za nim w opracowanej prognozie oddziaływania na środowisko do niniejszego Studium.

5.14. Krajobraz przyrodniczy

Ze względu na urozmaiconą budowę geologiczną i rzeźbę terenu obszar Gminy charakteryzuje się dużymi walorami krajobrazowymi o odmiennym charakterze na terenie wierzchoin Płaskowyżu Proszowickiego i Wyżyny Miechowskiej oraz w dolinach rzecznych, zwłaszcza Szreniawy i Ścieklca.

Stosunkowo duże powierzchnie wierzchoin, zwłaszcza Wyżyny Miechowskiej, stanowią krajobraz rolniczy bez zabudowy. W Gminie dominuje typ krajobrazu otwartego o szerokich powierzchniach pól uprawnych. Wśród terenów otwartych, rolę dominant pełnią silnie eksponowane krajobrazowo tereny osadnicze oraz nieliczne połacie lasów i zadrzewień.

Na terenie wierzchoin występują liczne punkty i ciągi widokowe. Najlepszymi punktami widokowymi na omawianym terenie są liczne niezabudowane wzniesienia położone głównie na terenie Wyżyny Miechowskiej. Najważniejsze ciągi widokowe położone są wzdłuż niezabudowanych dróg przebiegających przez wyżej położone tereny wierzchoin.

Fragmety falistej wierzchoiny, niezajęte przez zabudowę, nieduże kompleksy leśne oraz walory widokowe wzniesień i ciągów drogowych stanowią główną atrakcję krajobrazową i turystyczną wyżej położonych terenów Gminy.

Odmiernym krajobrazem przyrodniczym charakteryzują się wnętrza dolin, ograniczone do górnych krawędzi zboczy wzniesień wierzchoiny.

Tereny zabudowane Gminy zdominowane są przez krajobraz charakterystyczny dla osadnictwa typowego dla małego miasta - w mieście Proszowice oraz wiejskiego – w sołectwach należących do Gminy.

Struktura przestrzenna miasta tworzy zabudowa mieszkaniowa, obiekty i urządzenia obsługi ludności oraz obsługi produkcji, a także elementy infrastruktury, system drogowy, zieleń. Zespół urbanistyczny historycznej części miasta, jako relikwit układu przedlokacyjnego, układ lokacyjny i dawne przedmieścia wraz z kościołem parafialnym zostały wpisane do rejestru zabytków Województwa Małopolskiego (Nr A- 316/M).

Krajobraz osadniczy miejscowości wiejskich charakteryzuje się położeniem pasm zabudowań poszczególnych wsi wzdłuż istniejących dróg: wojewódzkich, powiatowych i gminnych. Bardziej zwarta zabudowa występuje przede wszystkim w rejonie centrów wsi, głównie w miejscowościach Opatkowice, Klimontów, Kościelec, Ostrów, Bobin oraz wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych. Wzdłuż mniej istotnych dróg gminnych zabudowa jest przeważnie mniej zwarta.

Na terenie Gminy stosunkowo rzadko występują typowo rozproszone w terenach rolnych małopolski, pojedyncze zabudowania.

6. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Gmina Proszowice posiada liczne walory kulturowe, które umożliwiają rozwijanie działalności o charakterze turystycznym. Na jej terenie znajduje się wiele obiektów o wysokich walorach architektonicznych i historycznych. Zachowane tradycyjne formy budownictwa zagrodowego, kapliczki i inne elementy małej architektury, stanowiska archeologiczne, zespoły parkowe, cmentarze oraz historyczne układy osadnicze stanowią dużą atrakcję dla odwiedzających Gminę.

6.1. Uwarunkowania rozwoju osadniczego Gminy

Na terenie Gminy odkryto liczne ślady osadnictwa z epok od wczesnego średniowiecza po czasy prehistoryczne. Jej teren był zamieszkiwany od czasów prehistorycznych, szczególnie wzdłuż traktu handlowego przy rzece Szreniawie. Szereg ciekawych osad ujawniły badania archeologiczne. W okresie Wędrówki Ludów powstały takie osady jak: Bobin, Teresin i Żębocin. W VIII w tereny Gminy mogły należeć do Państwa Wiślan. Prawdopodobnie z tego okresu pochodzą osady: Koczanów, Posiłków, Ostrów, Klimontów, Łaganów, a ich nazwy być może wywodzą się od ich założycieli lub posiadaczy. Prawdopodobnie z tego okresu pochodzą też kurhany położone w pobliżu Proszowic. W średniowieczu centrum osadnictwa stanowił Kościelec, będący własnością biskupa krakowskiego. Wokół niego skupiły się osady służebne, jak Piekary, Kowala, Szczytniki. W 1358 roku król Kazimierz Wielki założył miasto Proszowice, na prawie niemieckim, magdeburskim. Stało się ono nowym centrum osadniczym, rzemieślniczo - handlowym. Tu już w XIV wieku odbywały się sesje Sądu Ziemskiego, a od końca XV wieku Sejmiki Szlacheckie Województwa Krakowskiego, na których zapadały ważne decyzje polityczne. W Proszowicach dobrach stołowych króla, znajdował się dwór królewski. Z Proszowicami związana była siostra Kazimierza Wielkiego – królowa Elżbieta Łokietkówna. Częstym gościem była również królowa Jadwiga.

Z początkiem XV w Proszowice stały się nie tylko siedzibą powiatu, ale jednym z centrów życia politycznego i gospodarczego w Polsce. Pomyślnemu rozwojowi gospodarczemu regionu w epoce Piastów i Jagiellonów towarzyszył rozwój kulturalny. W XV wieku istniały szkoły przy każdej niemal parafii. Ludność regionu brała aktywny udział we wszystkich ruchach narodowościowo-wyzwoleńczych i społecznych. Wielkim echem odbiło się na Ziemi Proszowickiej Powstanie Kościuszkowskie, w którym udział brało wielu chłopów z proszowickich wsi. I wojna światowa nie ominęła Proszowic, spalił się m. innymi kościół parafialny. Na początki II wojny światowej miała miejsce bitwa pod Proszowicami. Działały liczne grupy partyzanckie, m. innymi Armia Krajowa, Bataliony Chłopskie, Narodowe Siły Zbrojne. Po zakończeniu wojny Proszowice należały do powiatu miechowskiego, a w 1956 powstał powiat proszowicki, który funkcjonował do kolejnej reformy administracyjnej. Od 1 stycznia 1999 r nastąpiło restytuowanie powiatu proszowickiego, miasto stało się ponownie siedzibą władz powiatowych²².

Z czynników determinujących rozwój osadnictwa w tym rejonie należy wymienić:

- **warunki przyrodnicze**, takie jak: dobre warunki glebowo – klimatyczne – osadnictwo w dolinie rzeki Szreniawy i Ścieklca;
- **układ sieci drożnej**: przebieg dwóch istotnych traktów przecinających we wczesnym średniowieczu obszar obecnego powiatu proszowickiego: trakt wiodący z Krakowa w kierunku osad ziemi świętokrzyskiej, prowadzący przez Proszowice, Kazimierz Wielką, Wiślicę, Busko, dalej do Sandomierza, Lublina i na północ oraz trakt wiodący z zachodu na wschód, ze Słomnik przez Proszowice i Brzesko w kierunku Tarnowa i dalej na ziemie wschodnie.
- **działalność kolonizacyjną**:
  - klasztorów - przy których rozwijały się wsie zwane klasztornymi np. Pałecznicza - wieś pod jurysdykcją klasztoru Bożogrobców z Miechowa, Książnice Małe - wieś pod jurysdykcją klasztoru Benedyktynskiego w Tyńcu;
  - królów i książąt (Bolesława Krzywoustego, książąt dzielnicowych, Piastów, Jagiellonów), możnowładców małopolskich, którzy - oprócz lokowania wielu nowych wsi (w związku z poszerzaniem obszarów produkcji rolnej, karczowaniem lasów), osadzali jeńców wojennych na pozyskanych dla produkcji rolnej obszarach.

6.2. Obiekty i obszary wpisane do rejestru zabytków województwa małopolskiego

Gmina Proszowice charakteryzuje się czytelną strukturą przestrzenną, na którą składają się ciągi zabudowy skupione wzdłuż sieci drożnej, wyraźne dominanty przestrzenne w postaci kościołów i wyróżniających się w układzie przestrzennym zespołów podworskich, czytelne w postaci zespołów zieleni cmentarze, rozległe połacie pól i zwarte obszary leśne. Kształt obecnych układów przestrzennych poszczególnych miejscowości odzwierciedla przebieg procesów osadniczych i późniejsze przekształcenia zagospodarowania przestrzennego na obszarze Gminy. Zgodnie z wykazem Rejestru Zabytków Województwa Małopolskiego w gminie Proszowice objęte specjalną ochroną są obszary i obiekty przedstawione w poniższej tabeli:

---

²² wg danych źródłowych – strona internetowa UG

Tab. Nr 6-1. Rejestr zabytków gminy Proszowice

Miejscowość	Opis	Nr w rejestrze
Bobin	Kościół parafialny pod wezwaniem św. Anny, dzwonnica, plebania, ogrodzenie	nr rej. A-683 z 17.06.1994 r. ob. A-373/M
Bobin	Park dworski	nr rej. A-691 z 12.12.1994 r. ob. A-440/M
Górka Stogniowska	Kaplica p.w. MB Różańcowej, otoczenie	nr rej. A-347 z 21.05.1956 r. ob. A-312/M
Jakubowice	Zespół dworsko-parkowy: obora fornalska, 3 obory, spichlerz, magazyn, park	nr rej. A-695 z 27.02.1995 r. ob. A-441/M
Jakubowice	Zespół dworski: dwór, park	nr rej. A-242 z 04.11.1965
Klimontów	Zespół dworski: dwór, park (<i>skreślono budynek dworu decyzją z dnia 17.03.2016 r.</i>)	nr rej. A-619 z 14.03.1990 r. ob. A-480/M
Kościelec	Kościół parafialny p.w. św. Wojciecha, dzwonnica, otoczenie	nr rej. A-159 z 15.01.1970 r. ob. A-263/M
Kościelec	Park dworski	A-1211/M (zmiana decyzji z 10.06.2010 r.)
Opatkowice	Zespół dworski: dwór, park	nr rej. A-648 z 28.09.1992 r. ob. A-454/M
Proszowice	Zespół urbanistyczny miasta: relikw układ przedlokacyjny, układ lokacyjny, dawne przedmieścia, kościół par.	nr rej. A-437 z 11.12.1976 r. ob. A-628/M
Proszowice	Kościół par. p.w. Wniebowzięcia Matki Boskiej i św. Jana Chrzyciela, otoczenie, drzewostan	nr rej. A-371 z 02.06.1972 r. ob. A-316/M
Proszowice	Kaplica p.w. św. Trójcy, dzwonnica, ogrodzenie z bramą i furtką, drzewostan	nr rej. A-684 z 24.06.1994 r. ob. A-374/M
Żębocin	Kościół parafialny p.w. ś.ś. Małgorzaty i Stanisława bpa, dzwonnica, otoczenie	nr rej. A-287 z 05.09.1961 r. ob. A-299/M
Żębocin	Plebania, otoczenie, drzewostan	nr rej. A-701 z 26.10.1995 r. ob. A-380/M

Ochrona dziedzictwa kulturowego stanowi przedmiot zadań samorządowych.

6.3. Pozostałe obiekty o wartościach kulturowych

Gminna Ewidencja Zabytków została uzgodniona pismem WUOZ w Krakowie nr OZKR.5135.9/2012 DW z dnia 20.01.2012 r. **Spis obiektów znajdujących się w GEZ stanowi załącznik nr 1 do tomu II SUIKZP gminy i miasta Proszowice: „Ustalenia Studium”**. GEZ posiada opracowane karty zabytków ze wskazaniem obiektów, bądź elementów chronionych oraz dodatkowo oznaczenia mapowe dotyczące lokalizacji obiektów.

Nieodłącznie związane z krajobrazem były i pozostały kapliczki i krzyże przydrożne, które budowane są w postaci „domków”, kolumn zakończonych latarniami bądź metalowymi krzyżami, kapliczek „szafkowych” lub kamiennych figur świętych ustawianych na ozdobnych

cokołach. Znajdują się one prawie w każdej miejscowości, a często także na rozdrożach, w środku pól.

6.4. Stanowiska archeologiczne

Dorzecze Szreniawy wraz z terenami znajdującymi się w obrębie dzisiejszej gminy Proszowice wchodziło w pradziejach w skład wielkiego regionu osadniczego, obejmującego tereny zachodniej części Małopolski, rozciągające się od Krakowa po Sandomierz. Specyfiką tych obszarów było środowisko przyrodnicze, wyróżniające się istnieniem znakomitych warunków do prowadzenia gospodarki rolniczej. Żyzność gleb, dobrze rozwinięta sieć rzek i bogactwo surowców naturalnych przyciągały na przestrzeni tysięcy lat grupy ludzi przybywające często z odległych regionów geograficznych. Ludzie ci obejmowali swym osadnictwem tereny nadwiślańskie wtapiając się w ich krajobraz i wykorzystując środowisko naturalne na różne sposoby.

Teren Gminy był obszarem stanowiącym bezpośrednio zaplecze najważniejszego skupiska osadniczego w zachodniej Małopolsce, zlokalizowanego w dorzeczu Wisły, w rejonie dzisiejszego miasta Krakowa. Przejawem tego jest duża ilość stanowisk archeologicznych odkrytych na tym terenie. Trzeba przy tym zaznaczyć, że pod pojęciem stanowiska archeologicznego rozumie się zamknięty obszar występowania materiałów i obiektów zabytkowych, zazwyczaj obejmujący co najmniej kilka osad czy cmentarzysk o zróżnicowanej chronologii. Granic poszczególnych stanowisk, wytyczonych w oparciu o współczesny stan wiedzy, nie można jednak uważać za ostateczne, gdyż w miarę pozyskiwania nowych danych ulegać one będą nawet daleko idącym korektom. Wynika to przede wszystkim z faktu, iż większość informacji o pradziejowej czy wczesnośredniowiecznej sieci osadniczej opiera się na rezultatach tzw. badań powierzchniowych. Badania te polegają na penetracji pól wiosną lub jesienią, kiedy w trakcie zaorywania pól zabytki wydobywane są na powierzchnię. Są to najczęściej drobne fragmenty naczyń glinianych i krzemienne ostrza narzędzi rolniczych. Znaleziska te odkrywają się zwykle pojedynczo lub w niewielkich ilościach. Stanowią one jednak bardzo ważny sygnał istnienia zalegających głębiej i lepiej zachowanych śladów pobytu człowieka, np. domostw, spichlerzy, cmentarzy oraz drewniano-ziemnych umocnień. Ich odślonięcie i szczegółowa interpretacja możliwe są już tylko podczas archeologicznych badań wykopaliskowych. Dlatego też wszelkie działania inwestycyjne, wymagające prowadzenia robót ziemnych w zasięgu granicy strefy nadzoru archeologicznego, rejonów stanowisk archeologicznych winny być realizowane przy uwzględnieniu przepisów odrębnych o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. **Wykaz stanowisk archeologicznych stanowi załącznik nr 2 do tomu II SUIKZP gminy i miasta Proszowice: „Ustalenia Studium”.**

Przy wydawaniu decyzji o pozwoleniu na budowę w obrębie stanowiska wymaga się podania informacji o obecności stanowiska archeologicznego i ustawowych obowiązkach wynikających z tego faktu. Na terenach stanowisk:

- wyklucza się przekształcanie bądź użytkowanie stanowisk archeologicznych w ich granicach, które mogłyby powodować degradację ich wartości naukowej i kulturowej; do tych działań należą w szczególności prace wybierzyskowe i niwelacyjne,
- podejmowanie działań zmierzających do zmiany dotychczasowego zagospodarowania w granicach stanowiska archeologicznego wymaga zapewnienia

- warunków dla nadzoru archeologicznego i wcześniejszego uzgadniania wszelkich działań inwestycyjnych z Małopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków,
- przy wydawaniu wymaganej odrębnymi przepisami decyzji administracyjnej należy podać informację o obecności stanowiska archeologicznego.

7. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

7.1. Obserwowane trendy zmian ludnościowych i gospodarczych w woj. Małopolskim (na podstawie Banku Danych Regionalnych GUS oraz oprac. Górz B., Uliszak R., Przestrzeń wiejska Małopolski i jej zmiany pod wpływem funduszy europejskich obszarów Polski, 2008)

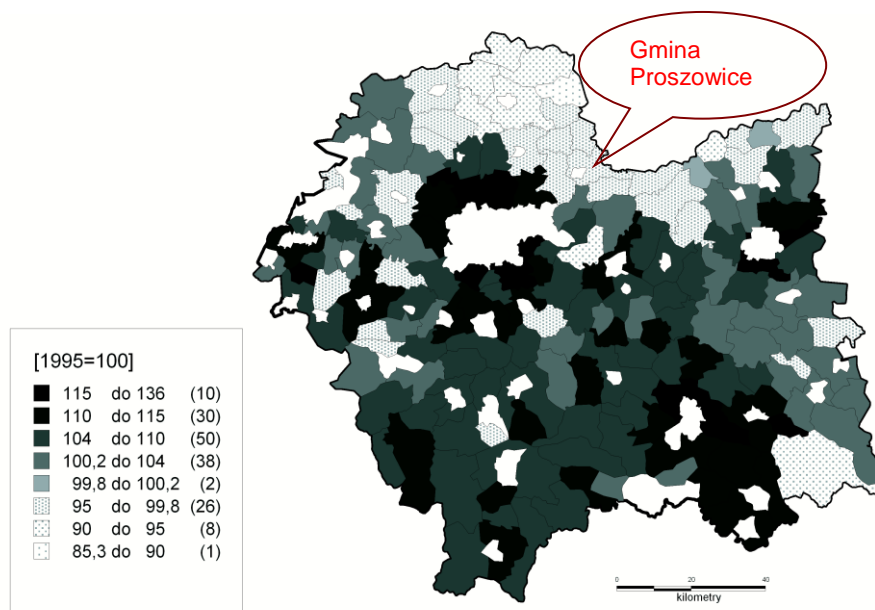
Powołane opracowanie, mimo, że obejmuje lata „przełomu wieków”, można uznać za bardzo istotny wkład dotyczący przemian gospodarczych w gminach małopolskich, ze względu na ich największą dynamikę w tym okresie. Stąd też interesujące jest jakie trendy zmian zostały zaobserwowane w gminie Proszowice i jak uplasowała się na tle województwa małopolskiego.

W ostatnich latach nastąpiło wyraźne przyspieszenie procesu różnicowania funkcjonalnego obszarów wiejskich Małopolski. Widoczna jest zwłaszcza postępująca suburbanizacja środkowej części regionu związanego z Krakowem, gdzie szybko wzrasta działalność pozarolnicza i rozwija się nowe budownictwo indywidualne. Układy przestrzenno-funkcjonalne tego obszaru pozostawały zawsze pod silnym wpływem Krakowa, jako głównego centrum produkcyjno-usługowego, a także wielkiego rynku zbytu na produkty rolne. Z położeniem miasta w regionie wiążą się główne szlaki komunikacyjne i jego strefy oddziaływania w zakresie rynku pracy, usług oraz zaopatrzenia w artykuły rolno-spożywcze. Obserwowana jest też różna dynamika zmian w stosunkach ekonomicznych, w procesach społecznych oraz w postawach mieszkańców wobec nowych zjawisk, takich jak przedsiębiorczość, konkurencyjność, bezrobocie, gospodarka rynkowa, a także aktywność władz lokalnych w pozyskiwaniu środków na rozwój miast i wsi, w szczególności pochodzących z różnych programów pomocowych Unii Europejskiej.

Zachodzące zjawiska społeczno-gospodarcze związane z obszarami wiejskimi Małopolski, szczególnie w sąsiedztwie Krakowa, są charakterystyczne ze względu na ruralizację tego regionu, która nie prowadzi jednak do umacniania jego cechy „wiejskości”, lecz przeciwnie – do wyraźnej suburbanizacji wielu obszarów. W 2007 roku w woj. małopolskim mieszkało prawie 3280 tys. osób, z czego nieznaczną większość stanowiła ludność wiejska, (obecnie, dane z końca 2017 r. – 3391 tys. osób, przyrost o ponad 3%). Jest interesujące, że już od dłuższego czasu obszary te wykazują dosyć wysoką dynamikę przyrostu zaludnienia, ale zróżnicowaną przestrzennie, mieszczącą się w wartościach skrajnie niskich i skrajnie wysokich w porównaniu do innych obszarów Polski. Mimo wspomnianych wcześniej różnic, wzrost zaludnienia na obszarach wiejskich Małopolski został odnotowany w 128 gminach miejsko-wiejskich i wiejskich, tzn. w 77% ich ogólnej liczby, co obrazuje poniższy schemat w odniesieniu do lat 1995-2007 (w nawiasach została podana liczba gmin).

Jak się okazuje wszystkie 10 gmin, w których w latach 1995-2007 zanotowano największe przyrosty liczby mieszkańców (od 15 do 36%) sąsiaduje bezpośrednio z miastami. Najwięcej, takich gmin znajduje się blisko Krakowa, a pozostałe Nowego Sącza i Tarnowa oraz innych

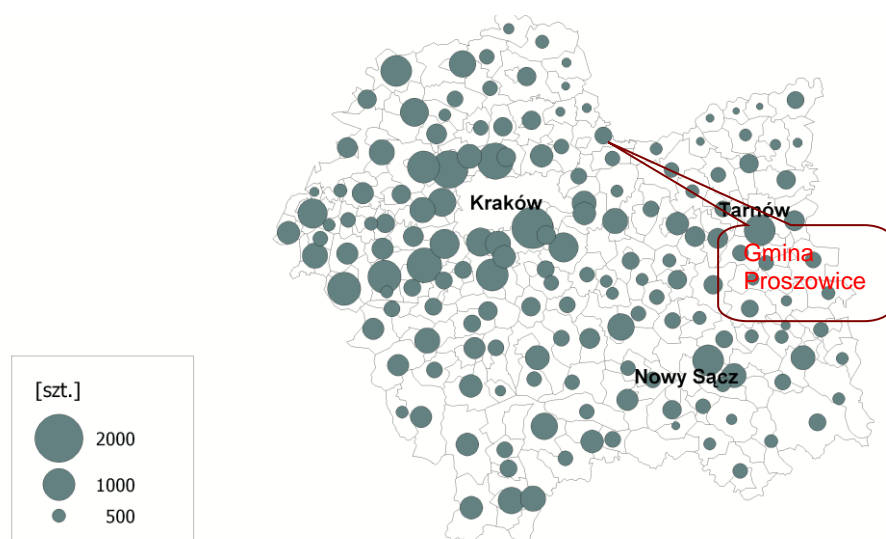
ośrodków miejskich. Na ogół do gmin o najwyższych wskaźnikach dynamiki przyrostu ludności, przylegają jednostki, które także odnotowały duże przyrosty zaludnienia. Liczba ich ludności zwiększała się głównie wskutek napływu, a nie przyrostu naturalnego. Systematycznie natomiast zmniejsza się liczba mieszkańców miast.

Schemat: Zmiany w liczbie ludności w gminach wiejskich Małopolski w latach 1995-2007

(źródło: Górz B., Uliszak R., *Przestrzeń wiejska Małopolski i jej zmiany pod wpływem funduszy europejskich – na podstawie Banku Danych Regionalnych GUS*).

Zarówno wykształcenie, jak i wskaźniki udziału osób starszych w populacji ludności wpływają wyraźnie na przedsiębiorczość mieszkańców i ich skłonność do podejmowania działalności gospodarczej na własny rachunek. Można ją identyfikować przede wszystkim na podstawie liczby działających przedsiębiorstw (zarejestrowanych w systemie REGON), co przedstawia poniższy schemat.

Schemat: Liczba podmiotów w rejestrze REGON w gminach wiejskich Małopolski

(źródło: Górz B., Uliszak R., *Przestrzeń wiejska Małopolski i jej zmiany pod wpływem funduszy europejskich – na podstawie Banku Danych Regionalnych GUS*).

Niezależnie od przyczyn osłabiających aktywność gospodarczą ludności, związanych z wykształceniem i udziałem osób starszych, dosyć istotne znaczenie ma też duże rozdrobnienie sieci osadniczej (przeważają wsie do 300 mieszkańców), cechujące rolnicze obszary Małopolski. Charakterystyczną cechą większości obszarów wiejskich Małopolski jest to, że zachodzące transformacje w obrębie gospodarki i społeczeństwa przebiegają w silnych związkach z rolnictwem i użytkowaną rolniczo ziemią. Gospodarstwa domowe, choć w wielu przypadkach utrzymują się ze źródeł nierolniczych, to równocześnie ponad 60% ich ogólnej liczby posiada ziemię. Ten model funkcjonowania społeczności wiejskich Małopolski polega na powszechnym łączeniu różnych form działalności pozarolniczej z posiadaniem ziemi i jest bardzo trwałym elementem strukturalnym lokalnej ekonomii. Na wielu obszarach rolnych gospodarka ma charakter samo - zaopatrzeniowy, a w niektórych ziemia odługuje.

Z przedstawionych informacji gmina Proszowice, na tle woj. małopolskiego, wypada – odnośnie przyrostu ludności i działalności gospodarczej – w granicach średnich i można ją uznać za Gminę, w której zachodzą typowe zmiany dla Małopolski.

7.2. Prognoza demograficzna

7.2.1. Opis stanu wejściowego – podstawowe dane o ludności

W poniższym podrozdziale zawarte zostały podstawowe dane dotyczące demografii oraz rozwoju społecznego gminy Proszowice. Obserwacja zjawisk demograficznych pozwala na wieloaspektową analizę struktury danej populacji. Dostarcza również informacji o kształtujących się tendencjach rozwojowych oraz o przyszłych zmianach w dłuższej perspektywie. Rozwój społeczny należy rozumieć jako zmianę układu stosunków społecznych, struktury społeczeństwa, jego preferencji, społecznych kryteriów i zasad działalności, wzorców zachowań, postaw świadomości służących doskonaleniu współżycia i wspólnoty ludzi i odpowiedniemu ich udziałowi w efektach rozwoju gospodarczego [Marciniak.S.2004]. Tło porównawcze w zależności od charakteryzowanej kategorii demograficznej stanowią dane dotyczące jednostek osadniczych usytuowanych w niedalekiej odległości od analizowanego obszaru. Charakterystykę demograficzną gminy Proszowice sporządzono w oparciu o ogólnodostępne dane statystyczne.

W 2017 roku Gmina Proszowice, w stosunku do pozostałych gmin wchodzących w skład powiatu proszowickiego, wyróżniała się największą liczbą ludności osiągając wartość 16324 osób co stanowiło 37,4 % mieszkańców powiatu. Przy powierzchni 100 km² gęstość zaludnienia wynosiła 163 os/km². Natomiast, dla powiatu osiągała wartość 98 os./km², a średnia dla województwa wynosiła 223,4 os./km².

W tabeli **Nr 7-1** wyróżniono również miasto Proszowice, wysoka liczba ludności udokumentowana w 2017 roku w liczbie 6088 osób oraz niewielka powierzchnia: 7 km² skutkuje wysoką gęstością zaludnienia osiągającą wartość 831 os/km².

Tab. 7-1. Liczba ludności, powierzchnia, gęstość zaludnienia gmin wiejskich oraz miast powiatu Proszowickiego (stan na 2017 r.)

Gmina	liczba ludności [osoba]	powierzchnia [km ²]	gęstość zaludnienia [osoba/km ²]
GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE			

*Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy i miasta Proszowice*

Proszowice	16 324	100	163
Nowe Brzesko	5 750	54	106
GMINY WIEJSKIE			
Koniusza	9 006	89	102
Koszyce	5 531	66	84
Pałecznicza	3 602	48	75
Radziemice	3 445	58	59
MIASTA			
Proszowice	6 088	7	831
Nowe Brzesko	1674	8	231

Źródło: GUS BDL.

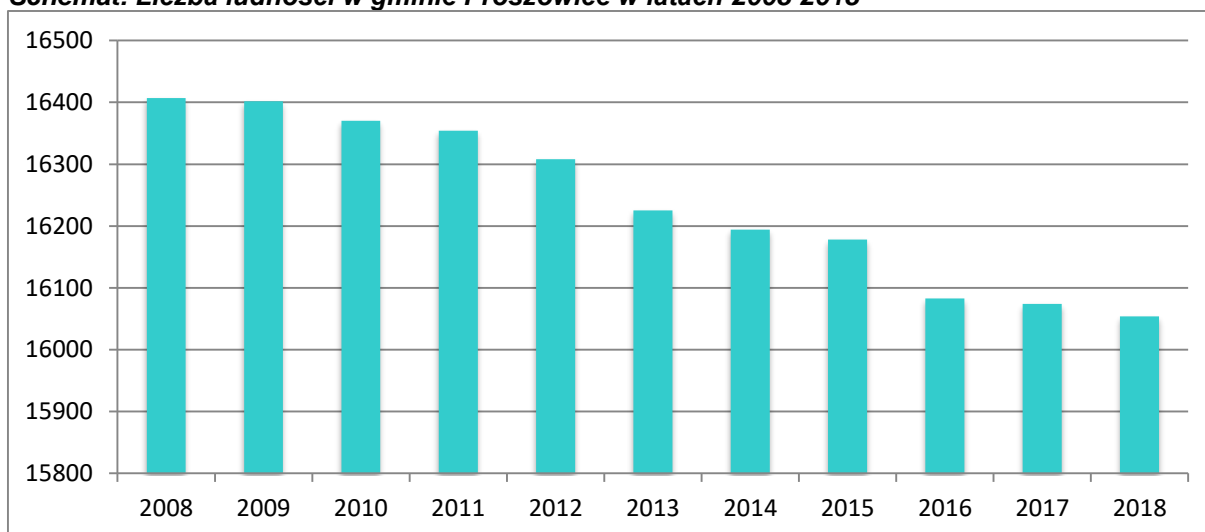
W okresie 2008-2018 struktura ludności Gminy pod względem liczby osób cechuje się znaczną regresją. W stosunku do 2008 roku, na przestrzeni badanych lat, sumarycznie ubyło 353 osoby. Największy spadek zanotowano w 2016 roku – 95 osób, znaczną regresję zauważa się również w 2013 roku gdy liczba ludności uległa zmniejszeniu o 83 osoby. Statystycznie średnio co roku ubywało 32 osoby. Obecnie gminę Proszowice zamieszkuje 16054 osób (stan na 26.06.2018). Jak wynika z danych zawartych w tabeli **Nr 7-2** w 2018 roku mężczyźni stanowili 48,5% populacji Gminy, tak więc liczba kobiet przeważała nad liczbą mężczyzn o 456 osoby, co stanowiło 3% populacji. W badanym przedziale czasowym liczba kobiet przeważa nad liczbą mężczyzn.

Tab. 7-2. Liczba ludności w gminie Proszowice wg płci w latach 2008-2018

rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
LICZBA LUDNOŚCI	16407	16402	16370	16354	16308	16225	16194	16178	16083	16074	16054
MĘŻCZYŹNI	8009	7994	7982	7961	7940	7883	7883	7866	7826	7806	7799
KOBIETY	8398	8408	8388	8393	8368	8342	8311	8312	8257	8268	8255

Źródło: GUS BDL.

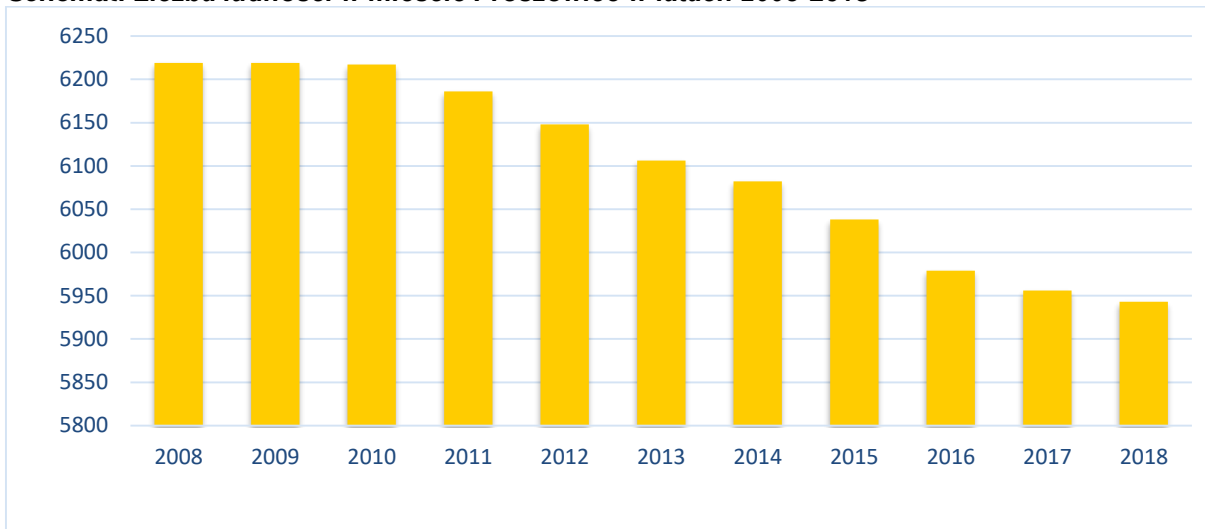
Schemat: Liczba ludności w gminie Proszowice w latach 2008-2018

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy

W badanym okresie czasowym na obszarze miasta Proszowic zaobserwowano malejącą liczbę mieszkańców. Przy łącznej stracie 276 mieszkańców, średnia dla jednego roku wynosiła 27 osób. Gwałtownym spadkiem charakteryzował się zwłaszcza rok 2015: -59 osób. Dla porównania w 2017 roku ubyło zaledwie 13 osób.

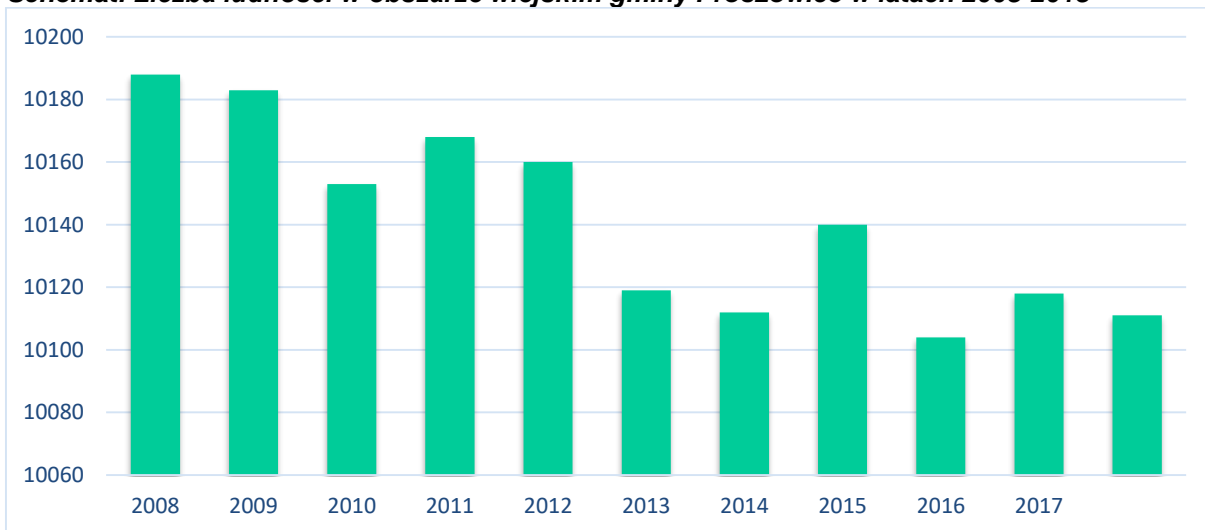
Schemat: Liczba ludności w mieście Proszowice w latach 2008-2018

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy.

Na obszarze wiejskim struktura ludności wykazuje ogólną tendencję spadkową, jednakże dla 2011 roku i 2015 roku zaobserwowano znaczny wzrost liczby mieszkańców. Uwzględniając zaistniałe regresje wraz z występującymi wzrostami, średnia roczna wartość w badanym okresie kształtowała się na poziomie: -8 osób. Największy spadek liczący 14 osób zanotowano w 2014 roku. Na terenie 29 sołectw w 2017 roku odnotowano spadek o wartości 7 osób w stosunku do roku poprzedniego. Podsumowując, miasto charakteryzuje się niewielkim stopniowym spadkiem natomiast na obszarze wiejskim przez ostatnie 10 lat występowały zarówno gwałtowne wzrosty, jak i również znaczne spadki liczby ludności. W ogólnym bilansie łącznie w wszystkich sołectwach Gminy ubyło 77 osób czyli czterokrotnie mniej aniżeli w na terenie miasta.

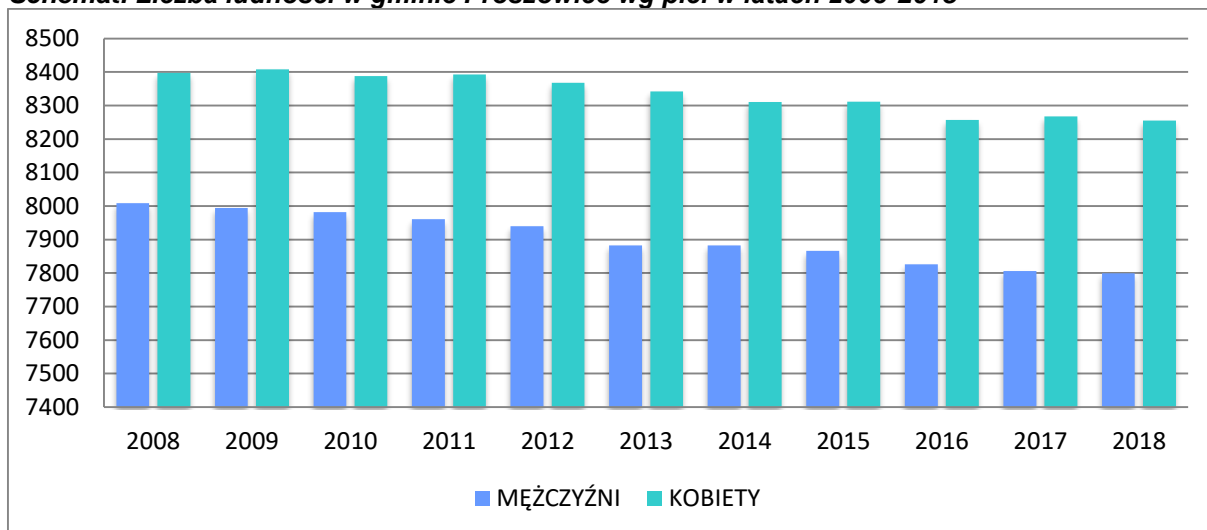
Schemat: Liczba ludności w obszarze wiejskim gminy Proszowice w latach 2008-2018

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy.

Liczba mężczyzn w latach 2008-2018 utrzymywała się w przedziale 7799-8009 osób. Największy spadek zanotowano w 2012 roku: -57 osób oraz w 2015 roku: -40 osób. Minimalną liczbą mężczyzn cechuje się rok 2018, a największą 2008. Natomiast liczba kobiet wyraźnie górowała nad liczebnością mężczyzn. Najwięcej kobiet zarejestrowano w 2009 roku, w którym to osiągnęła wartość 8408 osób, a najmniej w 2018 roku – 8255 osób. Pomimo znacznej nadwyżki kobiet nad liczbą mężczyzn, należy podkreślić, że w porównaniu do mężczyzn w okresie ostatnich 10-ciu lat to właśnie liczba kobiet ulegała intensywniejszemu zmniejszaniu się, ostatecznie ubyło 210 kobiet i 153 mężczyzn.

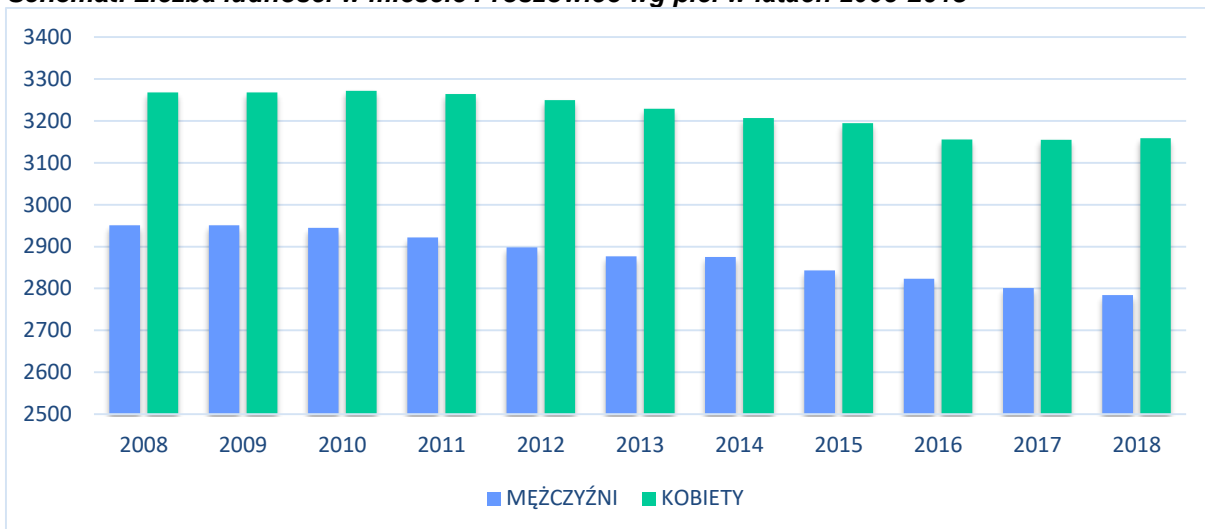
Schemat: Liczba ludności w gminie Proszowice wg płci w latach 2008-2018

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Sytuacja w przypadku miasta Proszowice również charakteryzuje się spadkiem zarówno liczby mężczyzn: -167 osób jak i kobiet: -109 osób. Warto dodać, iż w dwóch pierwszych badanych latach liczba kobiet wraz z liczbą mężczyzn utrzymywała się na tym samym poziomie. Maksymalną liczbę mężczyzn zarejestrowano właśnie w dwóch wcześniej wspomnianych latach 2008 i 2009, liczba ta kształtowała się na poziomie 2951 osób, za to minimalną wartość odnotowano w 2018 roku: 2784 mężczyzn. W przypadku kobiet obserwuje się minimalny wzrost gdyż w 2017 roku liczba ta wyniosła 3155 osób, natomiast w 2018 roku 3159 osób. Największym spadkiem w przypadku mężczyzn cechował się 2015 rok: -39 osób, natomiast w przypadku kobiet był to rok 2014: -32 osoby.

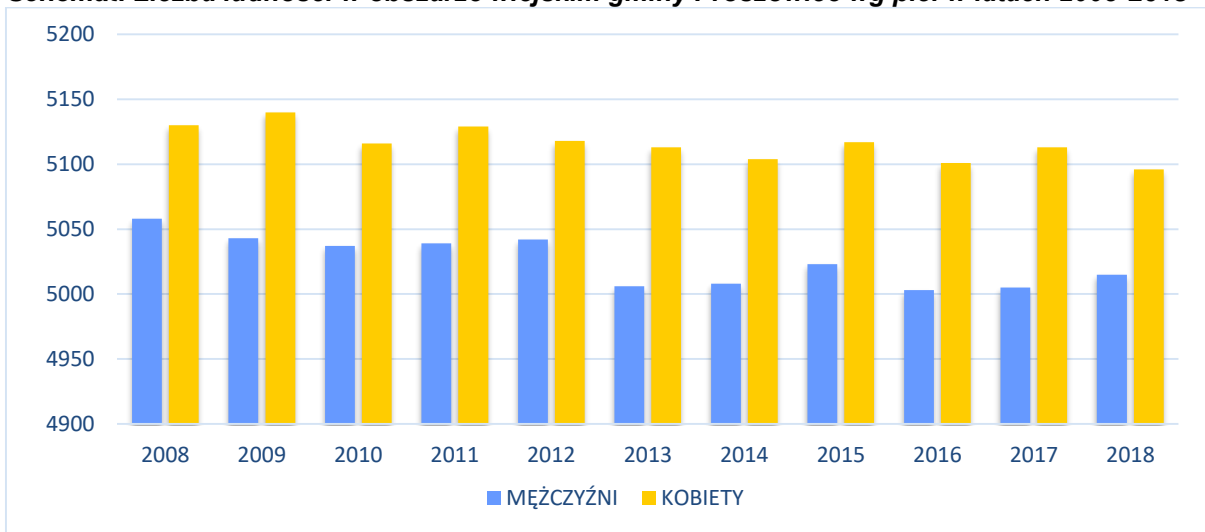
Schemat: Liczba ludności w mieście Proszowice wg płci w latach 2008-2018

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Na obszarach wiejskich analogicznie jak w przypadku całej gminy liczba kobiet przeważa nad liczbą mężczyzn. Najmniejsza liczba mężczyzn występowała w 2013 roku: 5006 mężczyzn, a największa w 2008 roku: 5058 mężczyzn. W 2018 roku na terenach wiejskich Gminy odnotowano 5015 mężczyzn i 5096 kobiet. W przypadku liczby kobiet była to najmniejsza wartość jaką zarejestrowano w okresie 2008-2018 roku.

Schemat: Liczba ludności w obszarze wiejskim gminy Proszowice wg płci w latach 2008-2018

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

W gminie Proszowice największą liczbę ludności odnotowano na terenie miasta. Spośród 29 sołectw (28 wsi) wchodzących w skład gminy, sołectwo Klimontów góruje nad pozostałymi w aspekcie liczebności mieszkańców, natomiast najmniejszą liczbę mieszkańców zarejestrowano w Wolanowicach. Liczba osób w Gminie w latach 2008-2018 kształtuje się w przedziale 16054-17883 osób. Od 2008 roku do 2015 roku odnotowano stopniowy spadek liczby mieszkańców o 229 osób, wkrótce potem nastąpił diametralny wzrost populacji w 2016 r. o 1705 osób, w kolejnym 2017 roku ponownie stwierdzono regresję mieszkańców o 1809 osób. W obecnym roku populacja gminy Proszowic liczy 16054 osób.

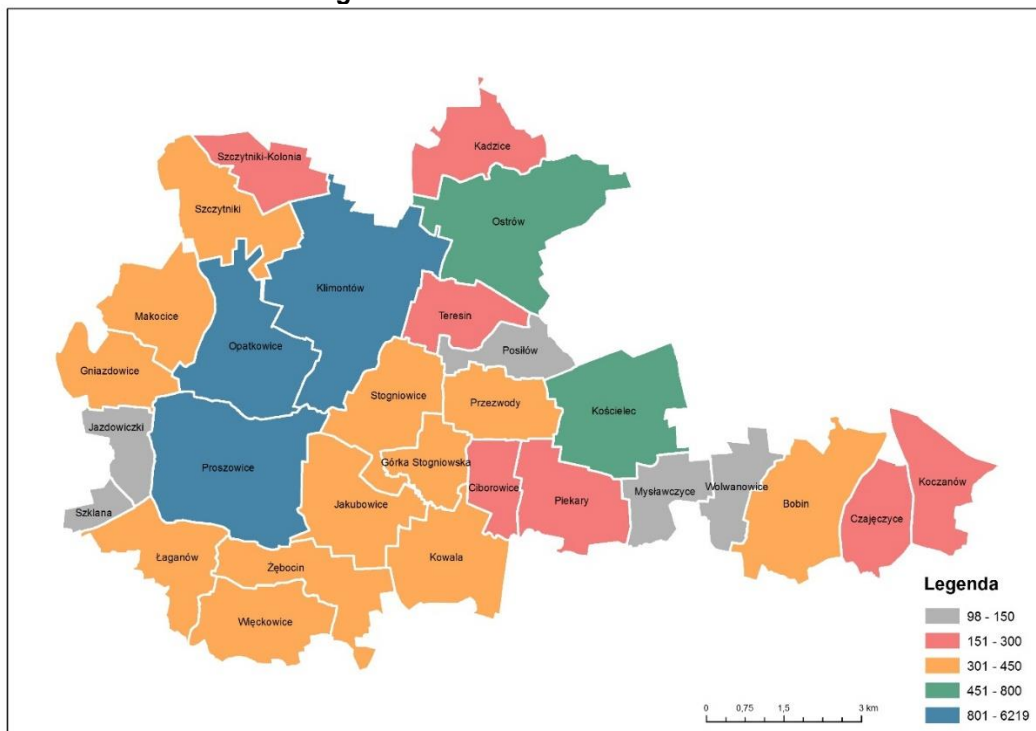
Tab. 7-3. Liczba ludności w gminie Proszowice w latach 2008-2018

sołectwa	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	zmiana 2008-2018
Bobin	405	412	412	416	411	403	393	391	389	387	390	-15
Ciborowice	152	153	151	151	148	147	149	151	152	152	150	-2
Czajęczyce	230	223	224	229	235	231	223	223	2015	212	209	-21
Gniazdowice	327	324	326	325	334	335	334	341	332	335	334	7
Górka Stogniowska	363	362	362	365	367	369	366	370	373	378	381	18
Jakubowice	347	346	340	341	345	338	329	335	335	330	328	-19
Jazdowniczki	138	138	137	139	134	133	134	139	136	134	135	-3
Kadzice	231	229	231	233	238	238	233	234	238	240	238	7
Klimontów	1397	1395	1394	1383	1380	1374	1385	1381	1372	1372	1369	-28
Koczanów	284	290	287	281	283	281	281	272	266	262	261	-23
Kościelec	590	593	592	602	601	601	598	606	604	608	618	28
Kowala	311	313	322	331	329	326	334	326	332	338	337	26
Łaganów	408	412	410	410	399	402	412	417	429	430	434	26
Makocice	341	349	354	360	357	356	354	361	360	356	356	15
Mysławczyce	115	123	118	120	118	118	118	116	116	118	117	2
Opatkowice	873	875	863	871	877	870	880	892	892	895	900	27
Ostrów	703	701	703	693	687	688	684	678	670	680	677	-26
Piekary	267	263	264	259	259	260	262	259	259	257	250	-17
Posiłów	144	142	138	139	138	134	135	135	136	139	135	-9
Proszowice	6219	6219	6217	6186	6148	6106	6082	6038	5979	5956	5943	-276
Przewody	329	323	318	311	310	307	303	302	300	303	298	-31
Stogniowice	431	422	423	418	420	420	416	416	414	415	414	-17
Szczytniki	345	347	341	340	335	330	328	333	331	333	332	-13
Szczytniki-Kolonia	199	200	202	205	206	205	204	200	198	199	200	1
Szklana	116	111	108	110	110	113	110	116	115	118	117	1
Teresin	300	301	302	299	295	287	287	285	280	279	276	-24
Więckowice	346	341	340	338	341	339	341	344	345	336	345	-1
Wolwanowice	110	106	104	104	104	103	101	100	100	99	98	-12
Żębocin	386	389	387	395	397	411	418	417	415	413	412	26
Suma	16407	16402	16370	16354	16306	16225	16194	16178	17883	16074	16054	-353

Dla uwydatnienia informacji zawartych w tabeli **Nr 7-3** sporządzono dwa kartogramy ukazujące liczbę ludności w na początku analizowanego okresu, tj. w 2008 roku oraz dla roku 2018 (dwa schematy poniżej) W pierwszym przedziale (do 150 osób) w 2008 roku znalazło się 5 sołectw Jazdowniczki, Szklana, Posiłów, Wolanowice oraz Mysławczyce. Są to sołectwa umiejscowione w zachodniej i wschodniej części powiatu Proszowickiego. W 2018 roku do owego przedziału zaklasyfikowano również Ciborowice. Kolejno w przedziale 151-300 osób w 2008 roku sklasyfikowano Szczytniki-Kolonia, Kadzice, Teresin, Ciborowice, Piekary, Koczanów i Czajęczyce. Natomiast, w 2018 roku do uprzednio wymienionych siedmiu sołectw zaklasyfikowano również sołectwo Przewody które to 2008 roku mieściło się w przedziale 301- 450 osób. Do wspomnianego przedziału w 2008 roku zaliczono aż 12 sołectw są to: Szczytniki, Makocice, Gniazdowice, Łaganów, Więckowice, Żębocin, Jakubowice, Kowala, Stogniowice, Górka Stogniowska oraz Bobin. W przypadku tej klasy sytuacja w 2018 roku nie uległa zmianie, podobnie jak w przedziale 451 – 800 osób do którego zarówno w 2008 roku jak i w 2018 roku należały Ostrów i Kościelec. W ostatnim przedziale w którym zawarte są miejscowości o najwyższej liczbie ludności (801- 6219 osób)

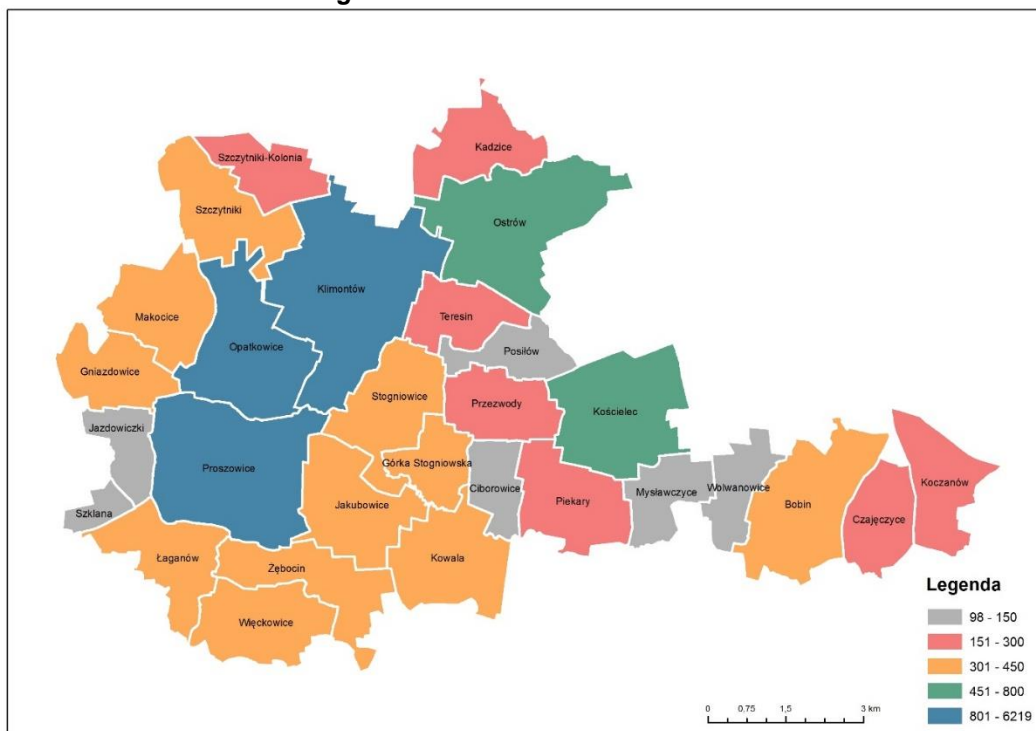
w 2008 oraz w 2018 roku dane nie wykazują zmian, tym samym do obszaru w którym występuje powyżej 800 osób zalicza się Opatkowice, Klimontów oraz miasto Proszowice.

Schemat: Liczba ludności w gminie Proszowice w 2008 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy.

Schemat: Liczba ludności w gminie Proszowice w 2018 r.

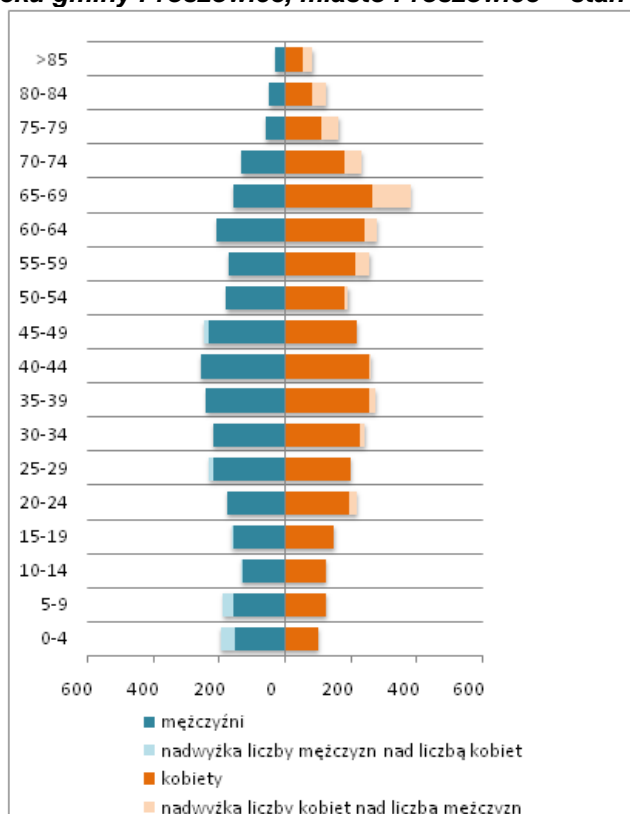
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy.

Struktura ludności gminy Proszowice według wieku i płci została przedstawiona graficznie za pomocą piramidy wieku. Dokonano podziału na miasto i obszar wiejski. W mieście zarówno dla kobiet jak i mężczyzn znacznie przeważają osoby w przedziale wiekowym 35-39, 40-44 oraz 60-64. Najmniejszą liczbę osób stanowią mężczyźni w przedziałach 75-79, 80-84 oraz powyżej 85 roku życia. Na terenach wiejskich również najmniej liczną grupę stanowią osoby

w przedziale wiekowym 75-79, 80-84 oraz powyżej 85 roku życia. Można zaobserwować zbliżoną liczbę zarówno kobiet jak i mężczyzn w czterech pierwszych przedziałach wiekowych (0-4,5-9,10-14,15-19). W obydwu przypadkach struktura ludności przejawia cechy charakterystyczne dla typu zastojowego – liczba urodzeń jest zbliżona do liczby zgonów, liczba ludności nie ulega zatem większym zmianom, z tendencją do zmiany na typ regresywny, na co wskazuje malejąca liczba urodzeń, spadek liczby osób w wieku przedprodukcyjnym oraz wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym. Następuje starzenie się społeczeństwa, a współczynnik dzietności (określający liczbę urodzonych dzieci przypadających na jedną kobietę w wieku rozrodczym: 15-49 lat) kształtujący się na poziomie nie przekraczającym 1,3 nie zapewnia reprodukcji prostej pokoleń. Przyjmuje się, że minimalna wartość współczynnika pozwalająca na zastępowalność pokoleń wynosi 2,10-2,15. Taka wartość współczynnika oznacza, że na statystyczną kobietę w wieku 15-49 lat przypada średnio dwoje dzieci w ciągu całego okresu rozrodczego. Wówczas wielkość ta staje się korzystna dla stabilnego rozwoju demograficznego. Nieregularności kształtu piramidy wieku wskazują na okresy wyży i niżów demograficznych.

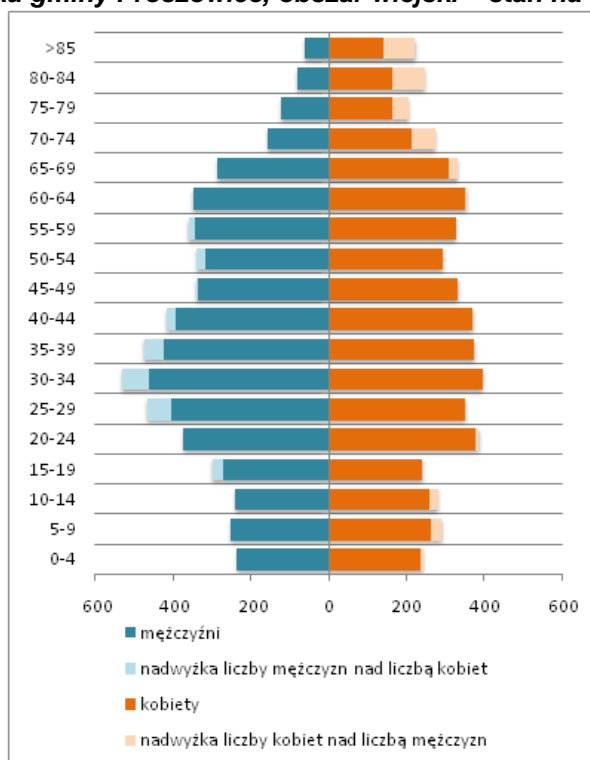
W okresie wyżu demograficznego wzrasta liczba urodzeń powodując, że grupa wiekowa, która wówczas się urodziła będzie liczniejsza zarówno niż osoby młodsze, jak i starsze. Efektem niżu demograficznego są mniej liczne roczniki. W mieście Proszowice rodzi się więcej chłopców, natomiast na terenach wiejskich widoczna jest przewaga kobiet nad liczbą mężczyzn w najmłodszych rocznikach. W starszych rocznikach występuje znaczna przewaga liczby kobiet nad liczbą mężczyzn. Jest to sytuacja charakterystyczna dla większości społeczeństw, ponieważ kobiety generalnie żyją dłużej. Przeciętna długość trwania życia kobiet w 2016 r. wynosiła 85,5 lat, natomiast dla mężczyzn kształtowała się na poziomie 81,1 lat. W Polsce dodatkowo dochodzi jeszcze efekt znacznych strat wojennych wśród mężczyzn i dotyczy to właśnie roczników starszych.

Schemat: Piramida wieku gminy Proszowice, miasto Proszowice – stan na 31. XII. 2017 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL.

Schemat: Piramida wieku gminy Proszowice, obszar wiejski – stan na 31 XII 2017 r.

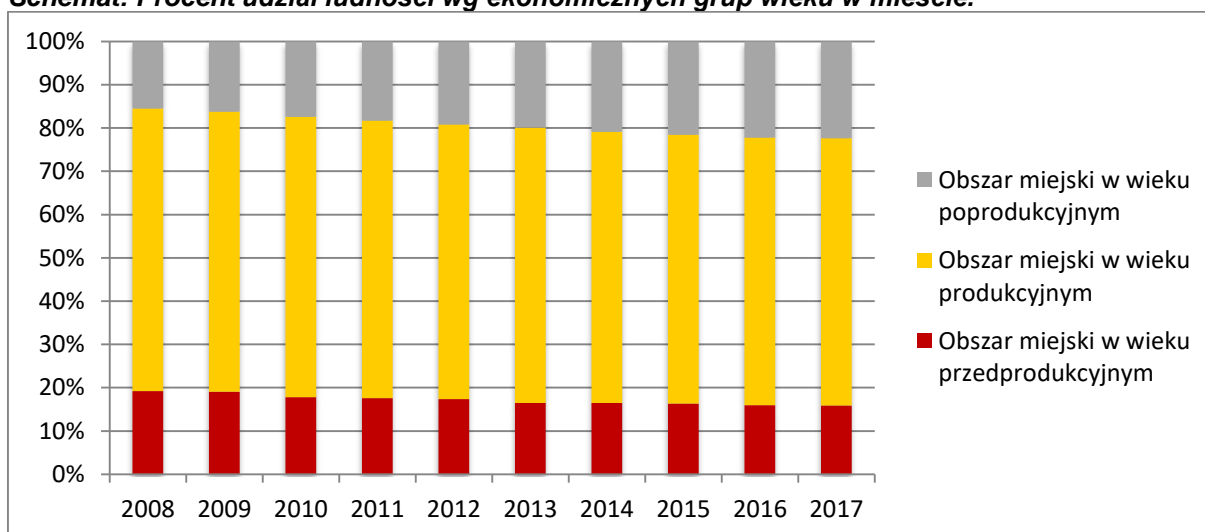
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL.

Tab. 7-4. Procent udział ludności wg ekonomicznych grup wieku.

		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		[%]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]
Obszar miejski	w wieku przedprodukcyjnym	19,2	19,1	17,8	17,6	17,4	16,5	16,5	16,3	16,0	15,9
	w wieku produkcyjnym	65,3	64,7	64,8	64,1	63,5	63,5	62,6	62,2	61,8	61,7
	w wieku poprodukcyjnym	15,5	16,2	17,4	18,3	19,2	19,9	20,9	21,5	22,2	22,3
Obszar wiejski	w wieku przedprodukcyjnym	20,0	19,6	19,8	19,4	18,6	18,2	18,0	17,5	17,3	17,3
	w wieku produkcyjnym	62,8	63,0	63,3	63,1	63,4	63,4	63,3	63,5	63,2	62,8
	w wieku poprodukcyjnym	17,2	17,3	17,0	17,5	18,0	18,3	18,7	19,1	19,4	19,9

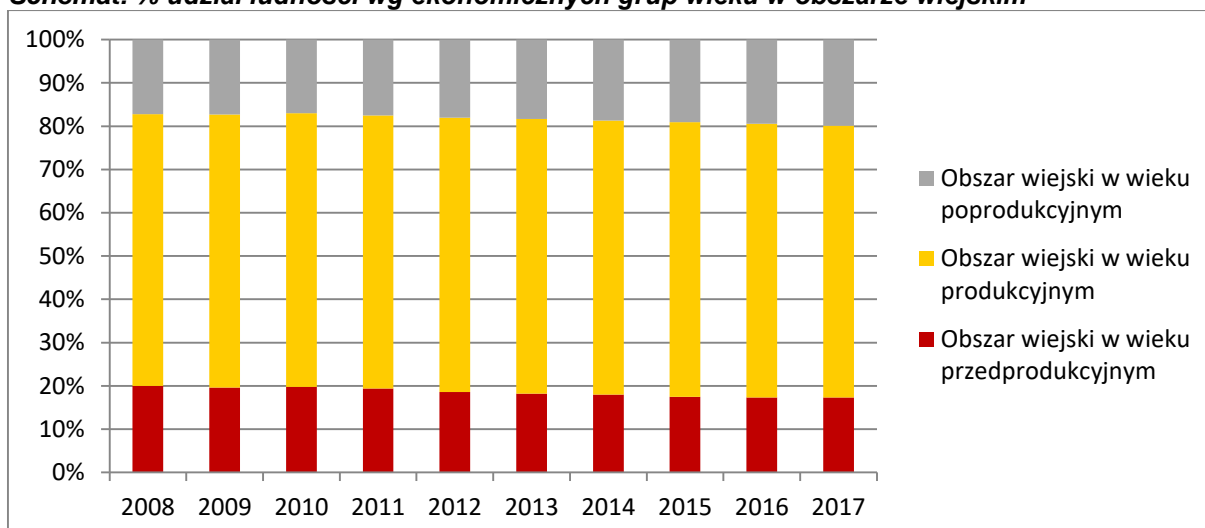
Źródło: GUS BDL

Schemat: Procent udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w mieście.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL.

Schemat: % udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w obszarze wiejskim

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL.

Wzajemne zależności pomiędzy grupami ludności wg ekonomicznych grup wieku, ukazuje wskaźnik obciążenia demograficznego. Pokazuje on ile osób w wieku nieprodukcyjnym

przypada na 100 osób w wieku produkcyjnym²³. Zmiany wielkości tego wskaźnika stanowią wskazówki dla osób odpowiedzialnych za planowanie wydatków publicznych. Rosnący udział grup ludności najbardziej zależnych finansowo (w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym) w stosunku do ludności aktywnej zawodowo pozwala na określenie zmian w strukturze wiekowej ludności oraz przygotowanie dopasowanej do potrzeb starzejącej się populacji oferty społecznej.

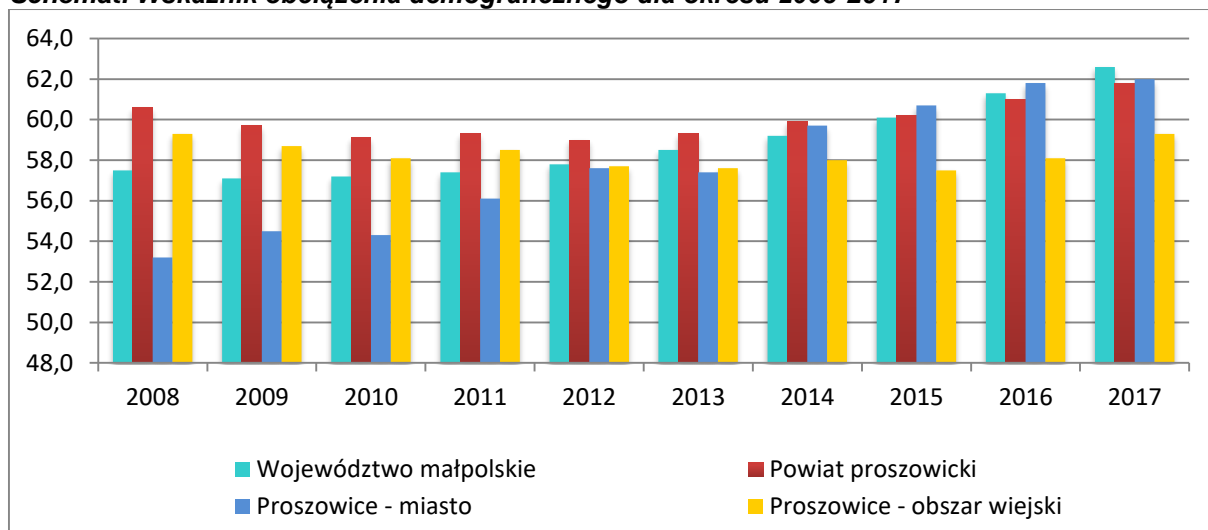
Tab. 7-5. Wskaźnik obciążenia demograficznego - ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]
Województwo małopolskie	57,5	57,1	57,2	57,4	57,8	58,5	59,2	60,1	61,3	62,6
Powiat proszowicki	60,6	59,7	59,1	59,3	59,0	59,3	59,9	60,2	61,0	61,8
Proszowice - miasto	53,2	54,5	54,3	56,1	57,6	57,4	59,7	60,7	61,8	62,0
Proszowice - obszar wiejski	59,3	58,7	58,1	58,5	57,7	57,6	58,0	57,5	58,1	59,3

Źródło: GUS BDL

Wskaźnik obciążenia demograficznego dla powiatu proszowickiego cechował się spadkiem od roku 2008 do 2010 roku po czym, w 2011 osiągnął wartość 59,3 kolejno stopniowo wzrastał do 2017 roku, wtedy również osiągnął najwyższą wartość na tle badanego okresu: 61,8. Natomiast, w przypadku miasta obserwuje się stopniowy wzrost omawianego wskaźnika, w okresie od 2008 do 2017 jego wzrost wyniósł 8,8. Dla porównania warto dodać, że wzrost dla powiatu proszowickiego dla tego samego przedziału czasowego wyniósł 1,2. Dla obszaru wiejskiego gminy Proszowice wskaźnik charakteryzuje się zróżnicowaniem, bowiem od 2008 roku do 2013 roku stopniowo zmniejszał wartość z 59,3 do 57,6 czyli cechował się spadkiem wynoszącym 1,6. W 2014 roku wzrósł o 0,4, po czym w kolejnym roku znów zmniejszył się o 0,5, od 2015 roku stopniowo wzrasta średnio o 1,0.

Schemat: Wskaźnik obciążenia demograficznego dla okresu 2008-2017

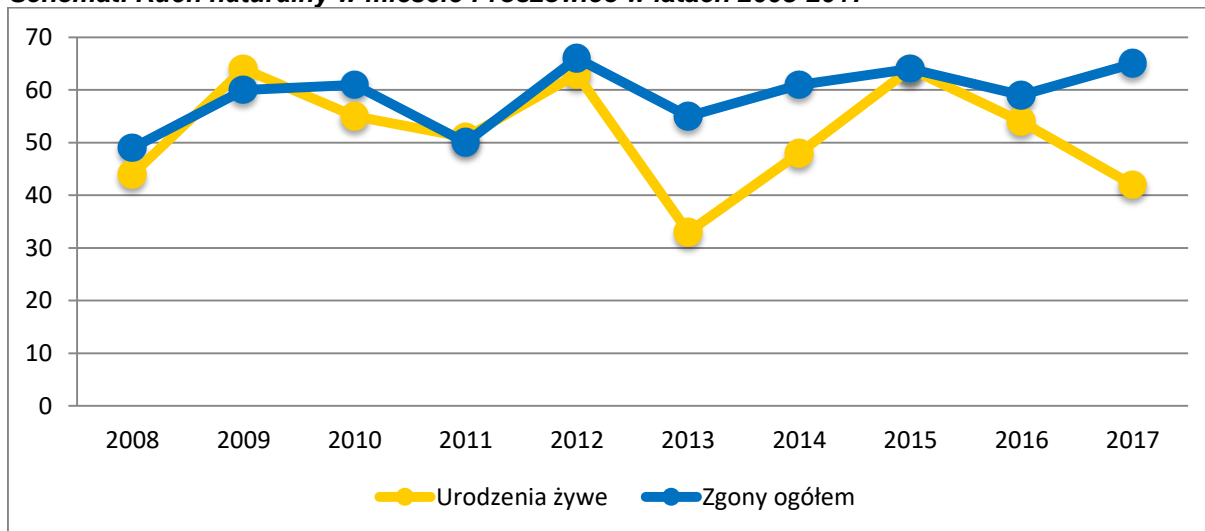
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL.

Niska aktywność demograficzna gminy Proszowice to następstwo ujemnego przyrostu naturalnego nie rekompensowanego przez dodatnie saldo migracji. Ruch naturalny uwzględnia zakres danych statystycznych skupiających na się na ilości urodzeń żywych

²³ Wiek produkcyjny zgodnie z definicją GUS – dla mężczyzn: 18-64 lat, dla kobiet: 18-59 lat

w poszczególnych latach, zgonów ogółem oraz przyroście naturalnym. Z poniższego schematu wynika, iż w okresie 2008-2017 liczba urodzeń żywych w mieście Proszowice oscyluje w przedziale 33-64 osób. Najniższą wartość osiągnęła w 2013 roku, natomiast najwyższą w 2009 roku oraz 2010 roku. W ciągu 10 lat co roku średnio przybywało 52 osoby podczas gdy sumarycznie liczba mieszkańców od 2008 roku wzrosła o 518 osób. Spośród 10-ciu badanych lat, aż w siedmiu liczba zgonów przewyższała liczbę urodzeń, a więc w mieście przeważa ujemny przyrost naturalny. Pozytywny jest fakt, iż w niektórych przypadkach różnica pomiędzy liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów wynosiła zaledwie 1 osobę. Statystycznie rocznie ubywało 59 osób.

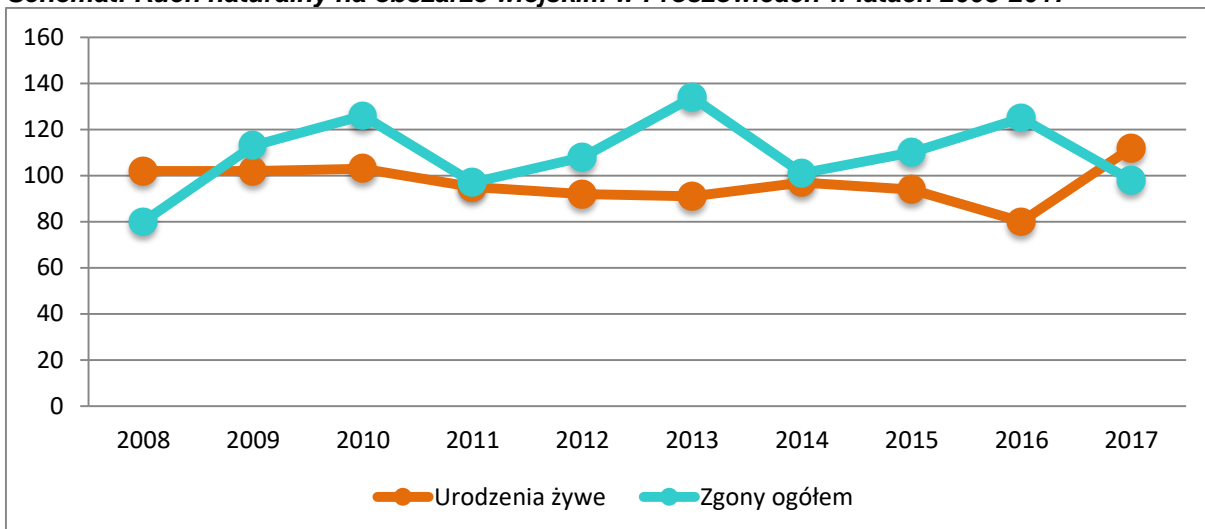
Schemat: Ruch naturalny w mieście Proszowice w latach 2008-2017

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

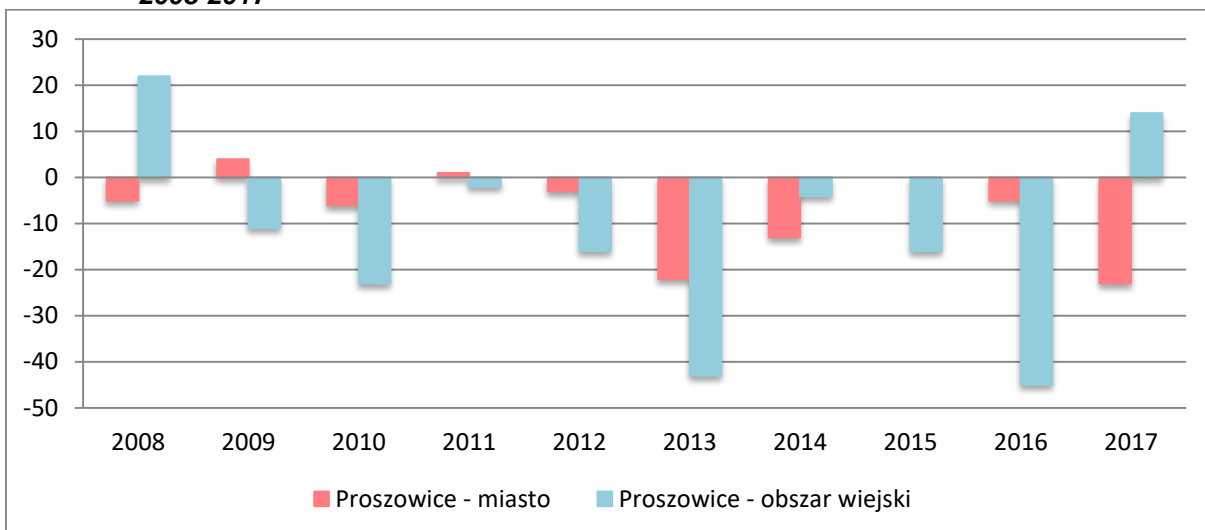
Zwracając uwagę na ruch naturalny na obszarze wiejskim należy stwierdzić, że jest on niewątpliwie wyższy. Różnica pomiędzy obszarem wiejskim a miastem wynosi pomiędzy 26 a 70 osób, średnio 45 osób więcej przybywa rocznie na terenie obszaru wiejskiego. Największą liczbę urodzeń liczącą 112 osób odnotowano w 2017 roku, natomiast najniższą w 2016 roku: 80 osób. Statystycznie co roku przybywało zatem 97 osób. Jednakże, analogicznie jak w przypadku miasta Proszowice liczba zgonów przewyższa liczbę urodzeń. W okresie 2008-2018 narodziło się 968 osób a zmarło 1092. Co roku liczebność na terenie sołectw w Gminie zmniejszała się średnio o 109 osób.

Schemat: Ruch naturalny na obszarze wiejskim w Proszowicach w latach 2008-2017

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

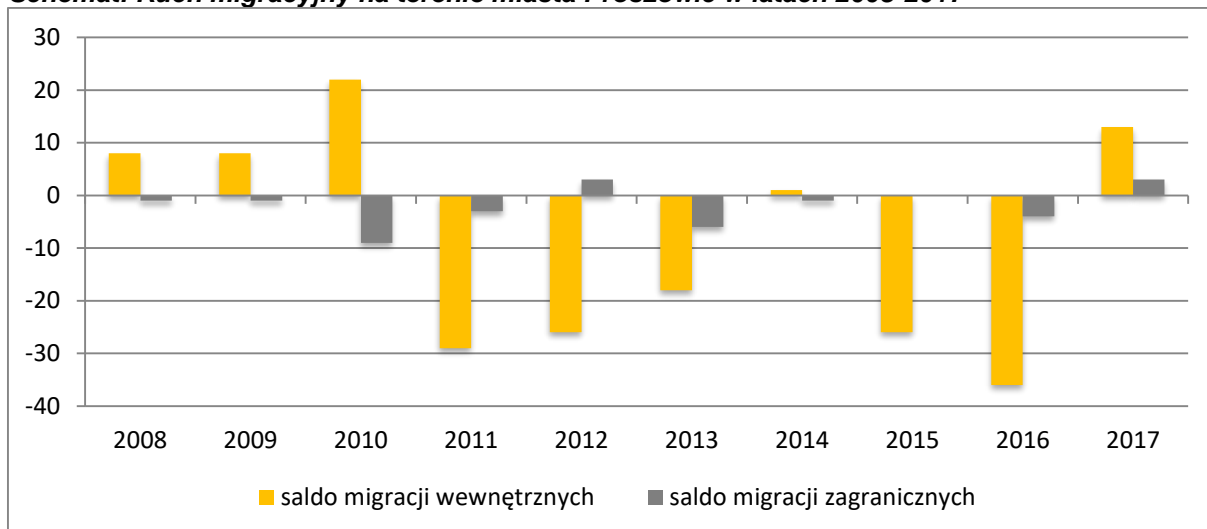
Schemat: Porównanie przyrostu naturalnego na terenie miasta i obszaru wiejskiego w latach 2008-2017

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Ruch migracyjny należy rozpatrywać w dwóch kontekstach – ruch migracyjny wewnętrzny i ruch migracyjny zewnętrzny. Obszar miasta w latach 2008-2010 charakteryzował się dodatnim saldem migracji wewnętrznych. Warto dodać, iż właśnie w 2010 roku osiągnął najwyższą wartość 22 osoby. Jednakże w latach 2011-2013 wyróżniał się ujemnym bilansem. W 2014 roku odnotowano dodatni wskaźnik o wartości +1 osoba po czym, w dwóch kolejnych latach wskaźnik salda migracji wewnętrznych ponownie osiągnął wartość ujemną. W 2017 roku wskaźnik kształtował się na poziomie +13 osób. Badając wskaźnik salda migracji zagranicznych w mieście, jedynie w 2012 roku oraz w 2017 roku wykazuje wartość dodatnią wynoszącą 3 osoby. W pozostałych latach analizowanego okresu 2008-2017, z wyjątkiem roku 2015 (brak danych) wskaźnik ten charakteryzował się deficytowymi wartościami w przedziale od -1 do -9 osób. Zaobserwować można, że w 2010 roku odnotowano najwyższy wskaźnik salda migracji zagranicznych jak i najwyższy wskaźnik salda migracji wewnętrznych spośród 10-ciu badanych lat.

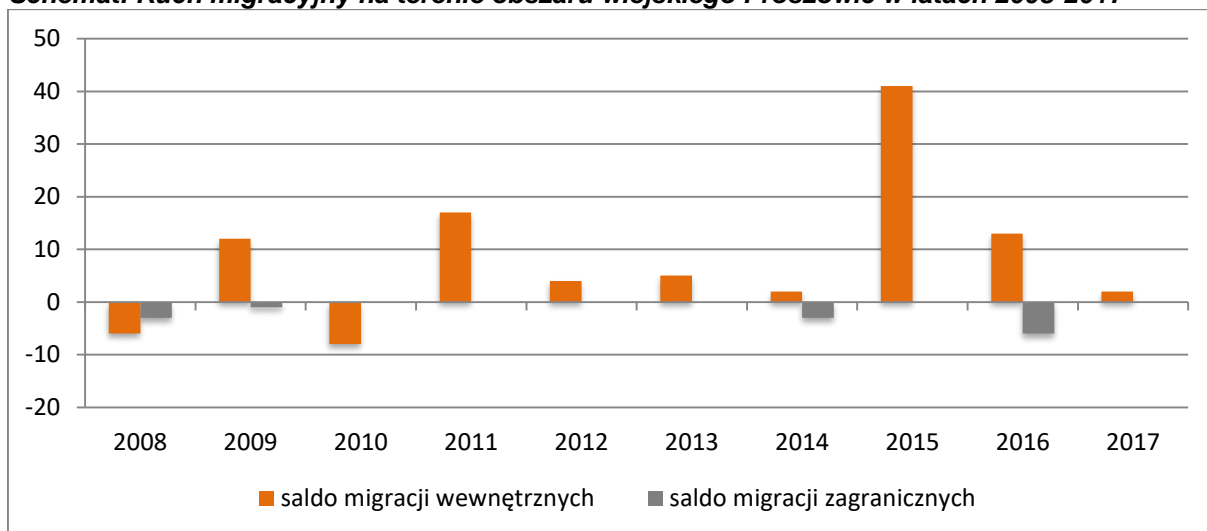
Schemat: Ruch migracyjny na terenie miasta Proszowic w latach 2008-2017

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W porównaniu do obszaru miejskiego, na terenie 29 sołectw saldo migracji wewnętrznych wygląda znacznie korzystniej, jedynie w 2008 roku oraz w 2010 roku wskaźnik posiada ujemne wartości. Najwyższy wskaźnik odnotowano w 2015 roku, w którym wynosił 41 osób. Wysoką wartością charakteryzują się także lata 2009: +12 osób, 2011: +17 osób oraz 2016: +13 osób. Natomiast, w przypadku salda migracji zagranicznych, w latach 2010-2013 oraz w roku 2017 wskaźnik kształtował się na poziomie 0 osób tak więc, ilość osób emigrujących była identyczna do ilości osób imigrujących. W pozostałych latach nie odnotowano dodatniego napływu ludności, analizując obszar wiejski najniższy wskaźnik odnotowano w 2016 roku o wartości -6 osób. Średnia wartość salda migracji zagranicznych w przedziale czasowym 2008-2017 w mieście Proszowice wynosi -2 osoby, natomiast na obszarze wiejskim kształtuje się na poziomie -1 osoba. Nieco inaczej przedstawia się saldo migracji wewnętrznych, gdzie średnia wartość na terenie miasta liczy -8 osób, a w pozostałych 28 sołectwach osiąga dodatnią liczbę 8 osób.

Schemat: Ruch migracyjny na terenie obszaru wiejskiego Proszowic w latach 2008-2017

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

7.2.2. Warianty prognozy demograficznej – wskazania odnośnie kierunkowego rozwoju

Właściwe określenie kierunków polityki przestrzennej gminy Proszowice na najbliższe lata wymaga nie tylko trafnej oceny obecnej sytuacji demograficznej i panujących trendów, ale również określenie przewidywanych zmian w strukturze ludności. W tym celu, na podstawie danych zgromadzonych przez Urząd Gminy i Miasta Proszowice, danych udostępnionych przez Główny Urząd Statystyczny oraz wskaźników demograficznych związanych z ruchem naturalnym ludności publikowanych przez GUS, opracowana została prognoza demograficzna ludności w Gminie, z wyodrębnieniem miasta i obszaru wiejskiego, w perspektywie do roku 2048.

W przygotowanej prognozie demograficznej uwzględnione zostały dwa zjawiska, mające decydujące znaczenie w kształtowaniu liczby ludności: ruch naturalny oraz migracje. Migracje, obok przyrostu naturalnego, są czynnikiem mającym bezpośredni wpływ na liczbę ludności i jej rozmieszczenie na danym obszarze. Za rok wyjściowy prognozy przyjęto rok 2018 (stan na 26.06.2018 – najnowsze dostępne dane). Prognozę demograficzną dla gminy Proszowice sporządzono w czterech wariantach. Horyzont prognozy to rok 2048.

WARIANT 1

Za punkt wyjścia przyjęte zostały tendencje zaobserwowane w ostatnich 10 latach (2008-2017). Zarówno miasto jak i wieś charakteryzowały się w tym czasie ujemnym przyrostem naturalnym, którego średnia wartość kształtowała się na poziomie -7 osób dla miasta i -12 osób dla obszaru wiejskiego. W mieście Proszowice w latach 2008-2017 zaobserwowano ujemne saldo migracji wewnętrznych -8 osób, jak i zewnętrznych -2 osoby. Nieco lepiej kształtowały się tendencje dla obszaru wiejskiego, gdzie saldo migracji wewnętrznych osiągnęło dodatnią wartość +8 osób, natomiast w przypadku salda migracji zewnętrznych odnotowano niewielki spadek w liczbie -1 osoby. Dodatkowo dodatnie saldo migracji w ruchu wewnętrznym dla obszaru wiejskiego Gminy może świadczyć o większej atrakcyjności terenów podmiejskich i wiejskich jako potencjalnego miejsca zamieszkania.

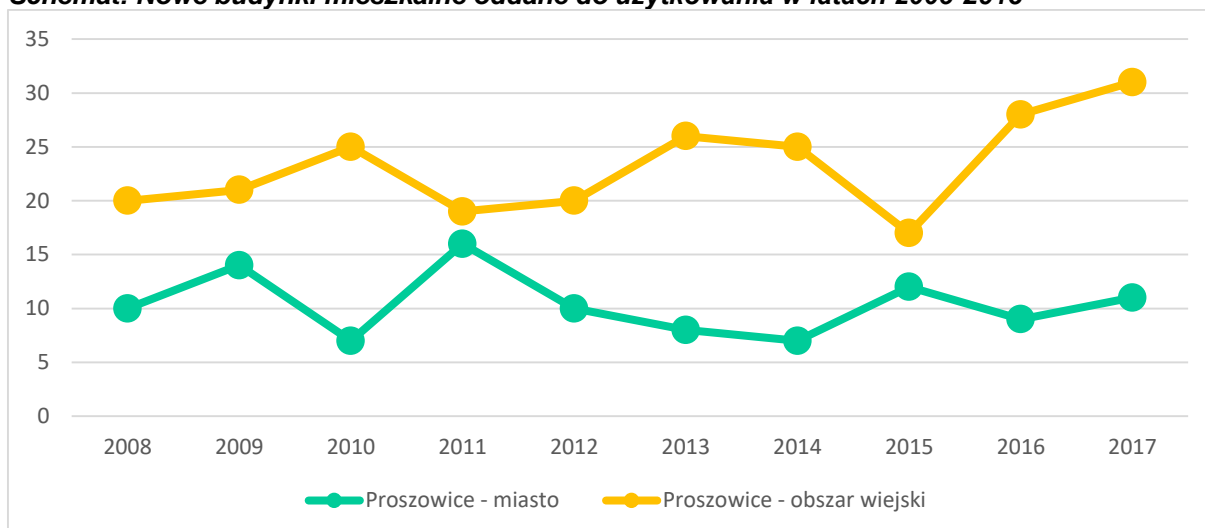
Potwierdzeniem zainteresowania obszarami wiejskimi gminy Proszowice jako potencjalnym miejscem zamieszkania, objawiającym się dodatnim saldem migracji w ruchu wewnętrznym, może być rosnąca liczba nowych budynków mieszkalnych oddanych do użytkowania. Korzystne zjawisko w sektorze budownictwa mieszkalnego zaobserwowane w ostatnich latach na obszarach wiejskich, przejawia się wzrostem liczby nowych budynków oddanych do użytkowania. Należy to traktować jako pozytywne zjawisko społeczne w kontekście niskiej aktywności demograficznej Gminy. W przypadku miasta intensywność ruchu budowlanego od 2011 roku zmniejszyła się, następnie w 2015 roku nastąpił wzrost do wartości 12, po czym ponownie nastąpił spadek o 3, finalnie osiągając w 2017 roku wartość 11.

Tab. 7-6. Nowe budynki mieszkalne oddane do użytkowania w latach 2008-2017.

	rok									
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Proszowice - miasto	10	14	7	16	10	8	7	12	9	11
Proszowice - obszar wiejski	20	21	25	19	20	26	25	17	28	31

Źródło: GUS BDL

Schemat: Nowe budynki mieszkalne oddane do użytkowania w latach 2005-2016

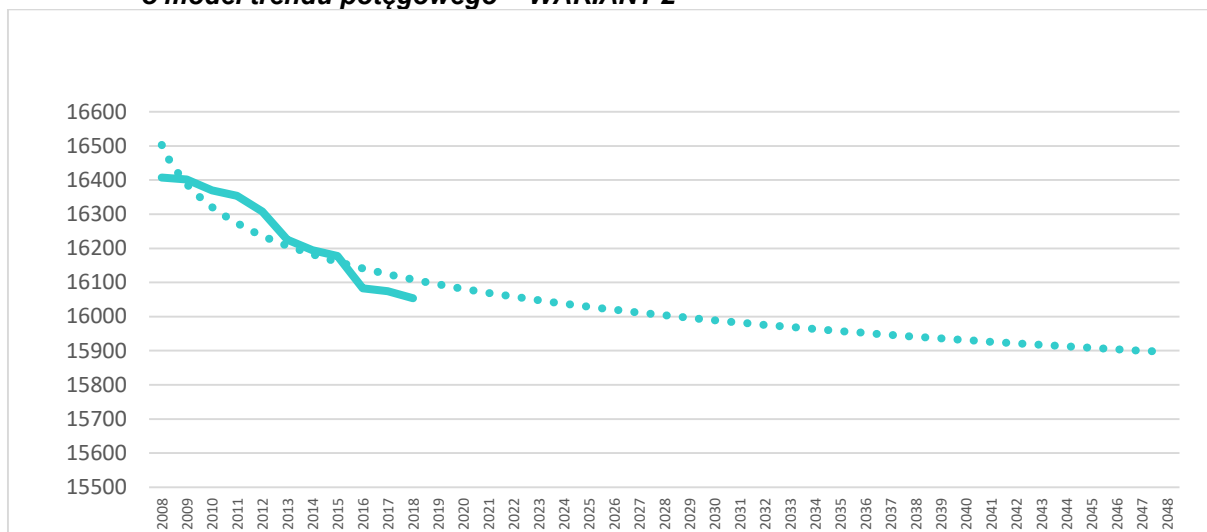
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

WARIANT 2

Wariant 2 sporządzono zarówno w ujęciu całościowym dla Gminy, jak i w rozdzieleniu na obszar miejski i wiejski. W przypadku całej Gminy i miasta prognozowane wartości uzyskano w oparciu o model trendu potęgowego, natomiast dla obszaru wiejskiego zastosowano model trendu wielomianowego. Dobór metodyki oparty był na zasadzie kompatybilności danych obecnych z danymi prognozowanymi w związku z czym konieczne było zastosowanie różnych rodzajów linii trendu.

Jak wynika ze schematu poniżej na terenie Gminy do 2048 rokuje się niewielki stopniowy spadek liczby ludności, związany z wszechobecnym zjawiskiem starzenia się ludności spowodowany ujemnym przyrostem naturalnym, nie rekompensowanym przez dodatnie saldo migracji. Analiza danych z 2008 roku pozwoliła w znacznym stopniu na dopasowanie linii trendu – współczynnik determinacji kształtuje się na poziomie 0,80, co świadczy o tym iż zbudowany model teoretyczny trendu w 80% wyjaśnia zmienność badanego zjawiska.

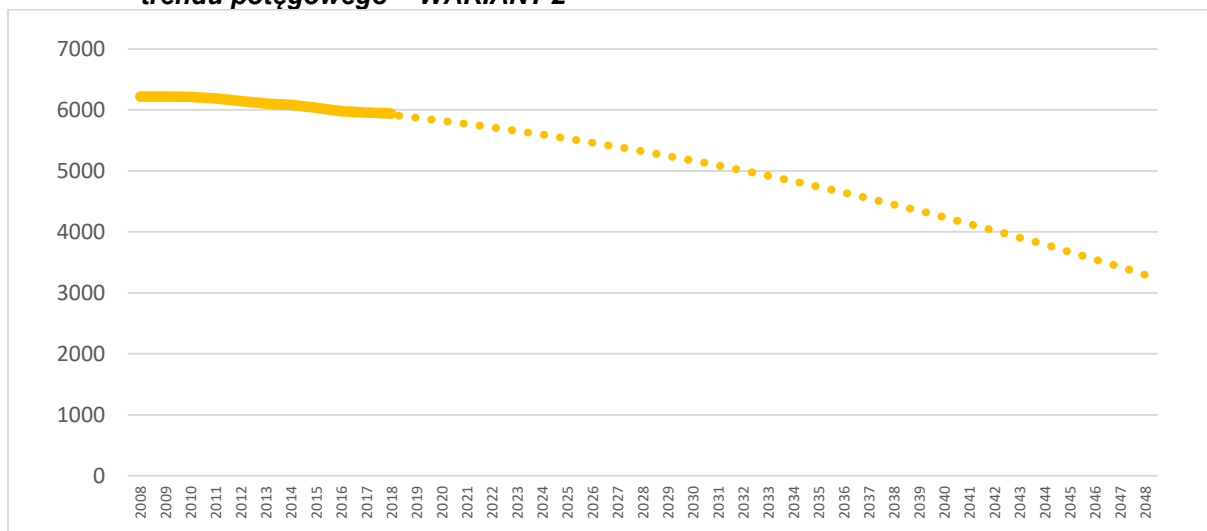
Schemat: Prognozowana zmiana liczby ludności w gminie i mieście Proszowice w oparciu o model trendu potęgowego – WARIANT 2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Miasto Proszowice również charakteryzuje się tendencją spadkową, przewiduję się że w 2048 roku liczba mieszkańców osiągnie wartość 3298 osób. Według stanu na rok 2018 w mieście odnotowano 5943 osoby, tak więc zgodnie z założeniami wariantu 2 w ciągu najbliższych 30 lat liczba mieszkańców zmniejszy się o 2645 osób. Współczynnik determinacji kształtuje się na poziomie 0,97. Powodem tak znaczących zmian, obok ujemnego przyrostu naturalnego, może być zwłaszcza ujemne saldo migracji, zarówno w ruchu wewnętrznym, jak i zewnętrznym.

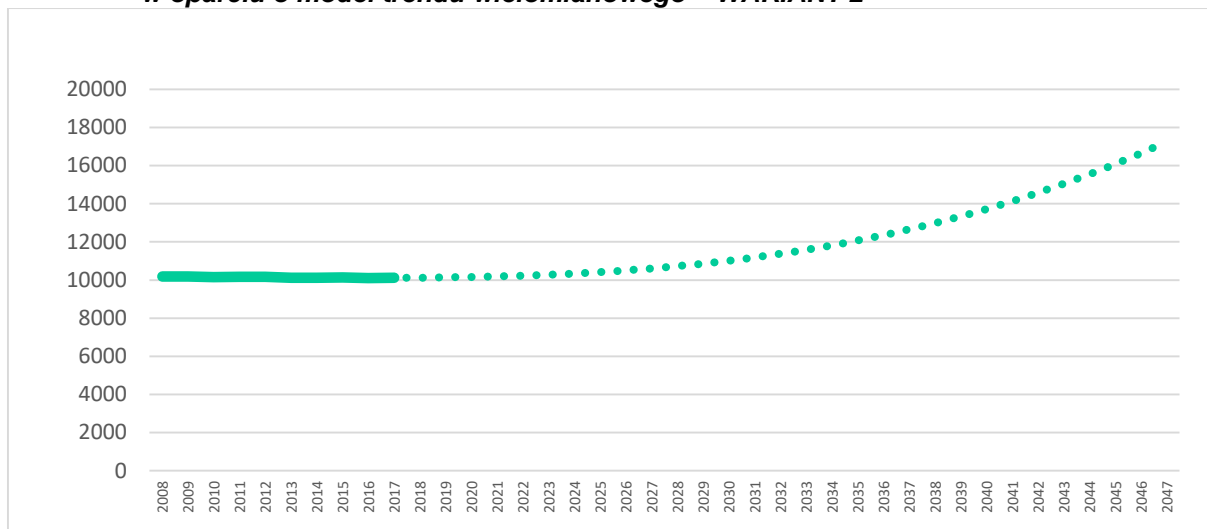
Schemat: Prognozowana zmiana liczby ludności w mieście Proszowice w oparciu o model trendu potęgowego – WARIANT 2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na obszarze pozostałych 29 sołectw obserwuję się stopniowy wzrost liczby ludności. Jest to niewątpliwie korzystne zjawisko, współczynnik determinacji zbudowanego modelu trendu osiąga wartość 0,80, tak więc istnieje 80% prawdopodobieństwa iż sytuacja na obszarze wiejskim ulegnie pozytywnym zmianom. Owe zmiany mogą być spowodowane przede wszystkim utrzymującym się trendem przesiedlania się ludności miejskiej na obszary pozamiejskie.

Schemat: Prognozowana zmiana liczby ludności na obszarze wiejskim gminy Proszowicach w oparciu o model trendu wielomianowego – WARIANT 2

Źródło: poracowanie własne na podstawie danych GUS.

W celu zahamowania pogłębiania się niekorzystnych tendencji oraz poprawy struktury demograficznej należy podjąć działania wiążące się z :

- zapewnieniem miejsc pracy na terenie Gminy, w tym również w obszarach wiejskich poprzez stworzenie bazy lokalnych przedsiębiorstw, co tym samym będzie skutkowało zmniejszeniem zagranicznych wyjazdów zarobkowych;
- poprawą warunków bytowych (rozbudowa sieci kanalizacyjnej, wodociągowej itp.);
- stworzeniem terenów przystosowanych do zabudowy jednorodzinnej i wielorodzinnej.

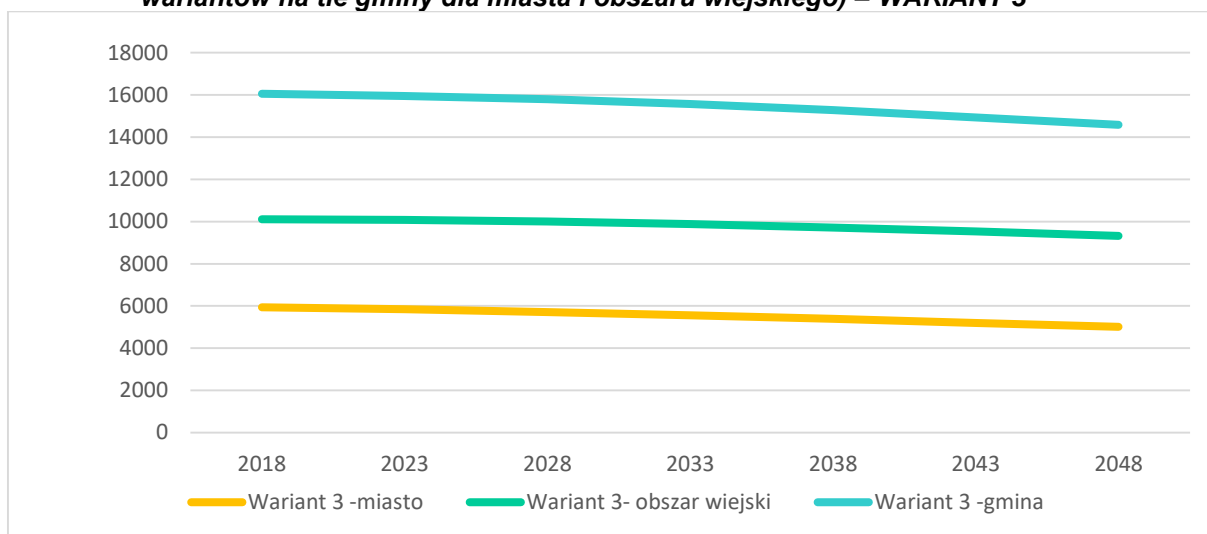
WARIANT 3 – NAWIĄZUJĄCY DO PROGNOZY OPRACOWANEJ PRZEZ GUS DLA TERENÓW WIEJSKICH POWIATU PROSZOWICKIEGO

Prognozę wariantu 3 sporządzono w oparciu o prognozę dla województw na lata 2014 – 2050. Podstawę obliczeń stanowiły stany ludności według płci, wieku i powiatów w dniu 31.12.2013 roku. Obliczenia powstały na bazie danych dotyczących:

- płodności - przyjęto tendencje malejąca dla różnicy we współczynniku dzietność TFR między miastem a wsią oraz wyrównano współczynniki dzietności między małymi, średnimi a największymi miastami. Przyjęto że różnica pomiędzy średnim TFR dla grupy 1 i 2, a TFR dla wszystkich miast oraz w częściach zmniejszy się o połowę oraz TFR pomiędzy powiatami w obu grupach miast jako części wiejskiej spadnie o 1/3.
- umieralności – okres trwania życia z podziałem na płeć i terytorium miasto – wieś.
- migracji wewnętrznych i zewnętrznych – odpływ i napływ mieszkańców z podziałem na miasto – wieś uzyskanej na podstawie średniej struktury zróżnicowania terytorialnego z ostatnich lat poziomu wojewódzkiego, dla migracji wewnętrznych z lat 2010-2013, dla migracji zagranicznych z lat 2011-2013.

Zgodnie z przyjętymi założeniami liczba ludności dla obszaru Gminy ulegnie zmniejszeniu o 1477 osób, z tego dla miasta o 928 osób oraz dla obszaru wiejskiego o 741 osób. Spadek będzie następował w równomiernym tempie. Punktem wyjścia dla przygotowanej prognozy był rok 2013 stan na 31 lipca.

Schemat: Prognozowana zmiana liczby ludności w gminie i mieście Proszowice (porównanie wariantów na tle gminy dla miasta i obszaru wiejskiego) – WARIANT 3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

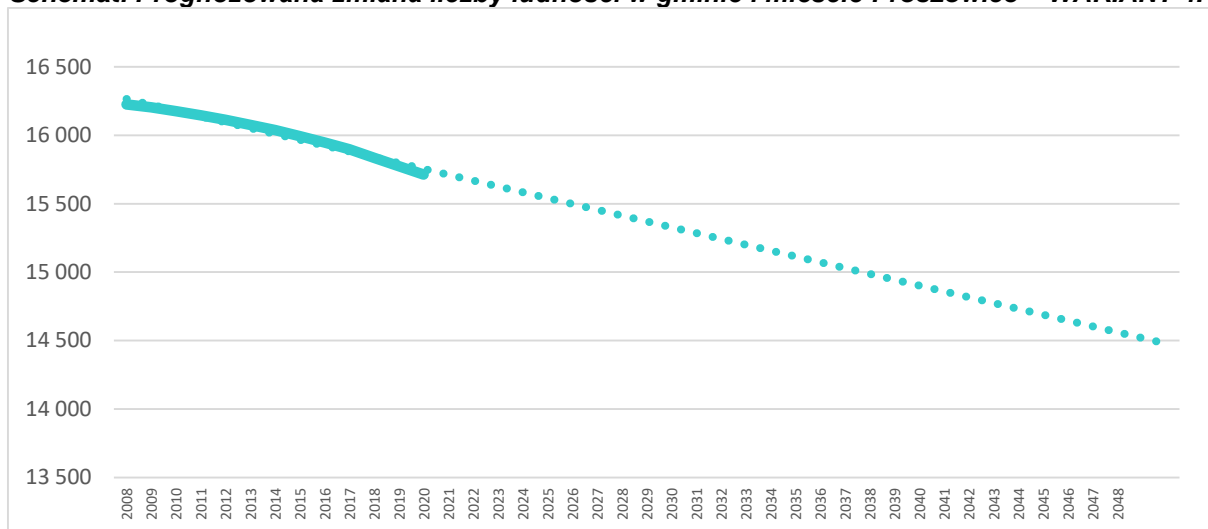
WARIANT 4 – NA BAZIE OPRACOWANEJ PRZEZ GUS "PROGNOZY LUDNOŚCI GMIN NA LATA 2017-2030 (OPRACOWANIE EKSPERYMENTALNE)" W UZUPEŁNIENIU O PROGNOZOWANIE NA BAZIE TRENDU LINIOWEGO)

Prognoza ludności gmin na lata 2017-2030 została opracowana w oparciu o długoterminowe założenia Prognozy ludności Polski na lata 2014-2050 oraz Prognozy dla powiatów i miast na prawie powiatu na lata 2014-2050. Prognoza ludności gmin do 2030 roku jako punkt wyjścia przyjmuje stan ludności w dniu 31.12.2016r. w obowiązującym wówczas podziale administracyjnym. Ze względu na dużą zmienność współczynników demograficznych w czasie w poszczególnych gminach, podjęto decyzję o skróceniu horyzontu prognozy. Ostatnim rokiem prognozy ludności gmin jest rok 2030, a nie 2050 jak we wspomnianych prognozach opracowanych dla kraju, województw i powiatów. Założenia prognozy na poziomie gmin:

- Wartości współczynnika płodności (ASFR) oraz prawdopodobieństw zgonu w danym wieku dla gmin zostały przyjęte takie same jak dla powiatów, w których się znajdują.
- Strumienie migracji zostały wyliczone jako procent imigracji bądź emigracji (wewnętrznych i zagranicznych), który napływa bądź odpływa z danej gminy w stosunku do całego powiatu. Założono, że przez cały okres prognozy procent napływów oraz odpływów z poszczególnych gmin będzie się utrzymywał na poziomie średniej dziesięcioletniej (tj. z lat 2007 – 2016).

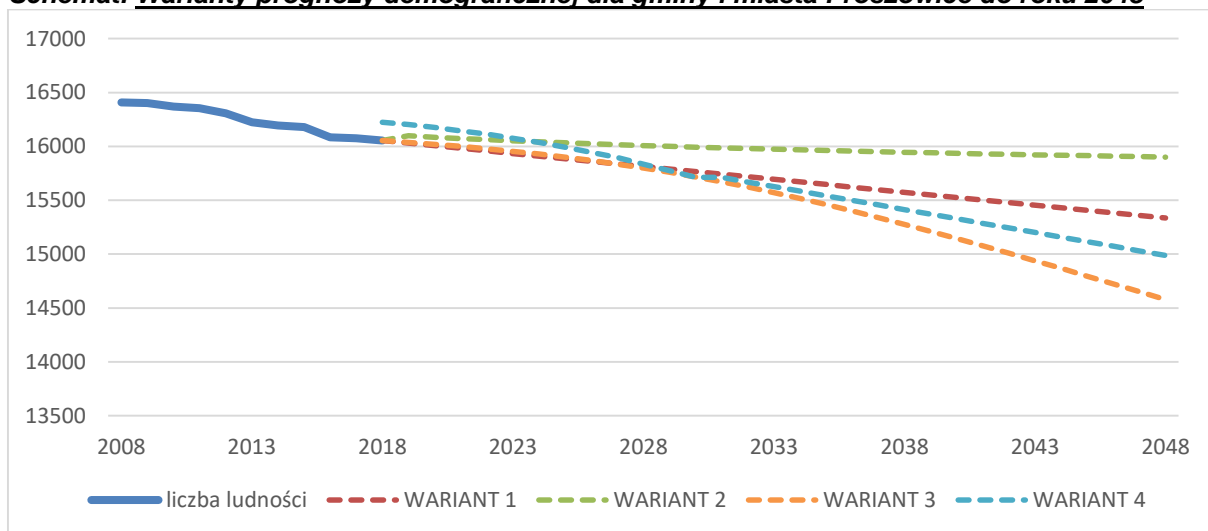
Wariant 4 sporządzono jedynie dla obszaru Gminy w ujęciu całościowym, gdyż poziom szczegółowości danych bazowych ograniczyła możliwość dokonania pogłębionej analizy (dane dostępne na poziomie gminnym bez rozdzielenia na miasto i obszar wiejski). Wariant 4 przewiduje intensywniejszy spadek ludności przy danych wejściowych na rok 2018 wynoszących 16225 osoby. W 2048 roku liczba ludności w gminie Proszowice ma osiągnąć wartość 14988 osób. Różnica pomiędzy wariantem 2, a wariantem 4 wynosi 914 osób. Statycznie wariant 4 jest bardziej prawdopodobnym rozwiązaniem, gdyż współczynnik determinacji modelu trendu jest znacznie wyższy ($R^2=0,97$) w porównaniu do wariantu 2.

Schemat: Prognozowana zmiana liczby ludności w gminie i mieście Proszowice – WARIANT 4.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Schemat: Warianty prognozy demograficznej dla gminy i miasta Proszowice do roku 2048

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS, Urzędu Gminy.

Tab. 7-7. Prognozowane wartości dla poszczególnych wariantów w przedziałach 5-letnich, gmina i miasto Proszowice.

rok	WARIANT 1	WARIANT 2	WARIANT 3	WARIANT 4
2018	16054	16054	16054	16 225
2023	15934	16052	15955	16075
2028	15814	16008	15799	15835
2033	15694	15974	15571	15627
2038	15574	15946	15276	15414
2043	15454	15922	14938	15201
2048	15334	15901	14577	14988

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS, Urzędu Gminy

Tab. 7-8. Prognozowane wartości dla poszczególnych wariantów w przedziałach 5-letnich, miasto Proszowice.

rok	WARIANT 1	WARIANT 2	WARIANT 3
2018	5943	5943	5943
2023	5858	5656	5843
2028	5773	5323	5717
2033	5688	4921	5564
2038	5603	4449	5390
2043	5518	3908	5202
2048	5433	3298	5015

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS, Urzędu Gminy

Tab. 7-9. Prognozowane wartości dla poszczególnych wariantów w przedziałach 5-letnich, obszar wiejski gminy Proszowice.

rok	WARIANT 1	WARIANT 2	WARIANT 3
2018	10111	10111	10111
2023	10086	10279	10072
2028	10061	10725	9999
2033	10036	11585	9880
2038	10011	12983	9718
2043	9986	15042	9529
2048	9961	17885	9321

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS, Urzędu Gminy.

Do analiz i ustaleń kierunków rozwoju Gminy został przyjęty wariant 1, jako najbliższy wartościom ze stanu istniejącego, zakładając, że poprawa komfortu zamieszkania w Mieście i Gminie oraz warunków gospodarczych, jakości życia, w tym też oferta rynku pracy – pozwoli na utrzymanie przynajmniej obecnej liczby ludności.

7.3. Problem aktywizacji społeczno-zawodowej – bezrobocie²⁴

Ze względu na zróżnicowaną aktywizację w obszarach wiejskich i w mieście, poniżej zostały przedstawione rozdzielnie dane odnośnie tych obszarów.

Gmina

W gminie Proszowice na 1000 mieszkańców pracuje 135 osób, 63,7% wszystkich pracujących ogółem stanowią kobiety, a 36,3% mężczyźni. Bezrobocie rejestrowane w gminie Proszowice wynosiło w 2016 roku 9,3% (8,9% wśród kobiet i 9,7% wśród mężczyzn).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gminie Proszowice wynosi 3 406,45 PLN, co odpowiada 79.40% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce. Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Proszowice 1 065 osób wyjeżdża do pracy

²⁴ http://www.polskawliczbach.pl/gmina_Proszowice

do innych gmin, a 674 pracujących przyjeżdża do pracy spoza Gminy - tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi (-) 391.

Miasto

W Proszowicach na 1000 mieszkańców pracuje 282 osób. Jest to znacznie więcej od średnich wartości dla województwa małopolskiego oraz znacznie więcej od wartości dla Polski. 65,3% wszystkich pracujących ogółem stanowią kobiety, a 34,7% mężczyźni.

Bezrobocie rejestrowane w Proszowicach wynosiło w 2016 roku 25,3% (23,4% wśród kobiet i 27,1% wśród mężczyzn). Jest to znacznie więcej od stopy bezrobocia rejestrowanego dla województwa małopolskiego oraz znacznie więcej od stopy bezrobocia rejestrowanego dla całej Polski.

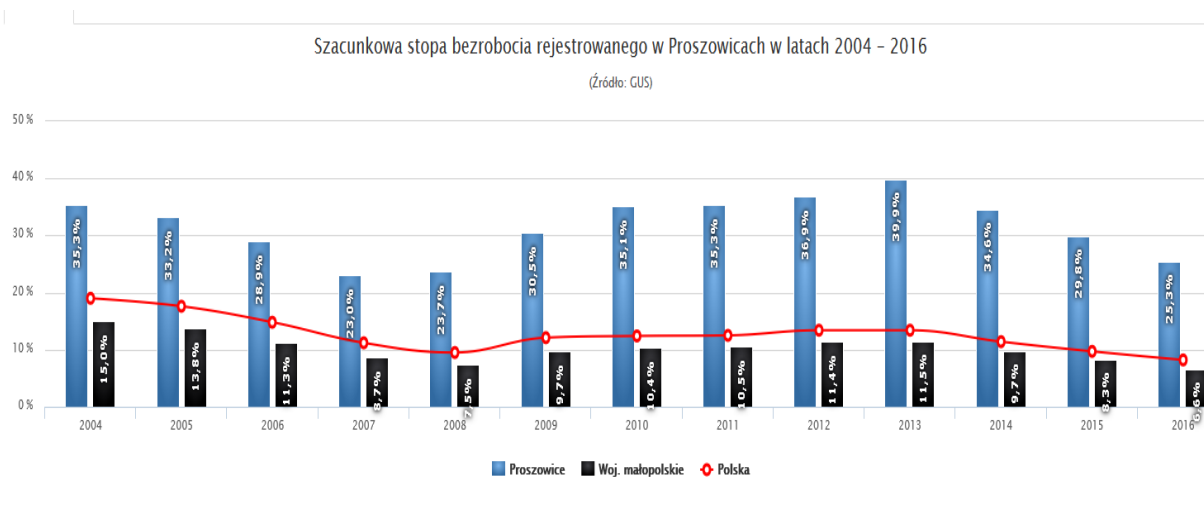
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w Proszowicach wynosi 3 406,45 PLN, co odpowiada 79,40% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce. Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców Proszowic 396 osób wyjeżdża do pracy do innych miast, a 575 pracujących przyjeżdża do pracy spoza Gminy - tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi 179.

Gmina i miasto

68,3% aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Proszowice pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 4,4% w przemyśle i budownictwie, a 11,5% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 0,8% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).

Bezrobocie rejestrowane jest definiowane w różny sposób. Najczęściej definiuje się stopę bezrobocia rejestrowanego jako stosunek liczby zarejestrowanych bezrobotnych do liczby ludności aktywnej ekonomicznie (zasobu siły roboczej danej populacji). Tak została zdefiniowana stopa bezrobocia dostępna na stronach GUS. Dane o bezrobociu na poziomie gmin są szacowane w oparciu o stopę bezrobocia rejestrowanego dla powiatu oraz porównanie stosunku liczby bezrobotnych do ogółu ludności w wieku produkcyjnym w powiecie i Gminie. poniżej zostaną przedstawione podstawowe dane o sytuacji społeczno-zawodowej w Gminie wg dostępnych danych GUS:

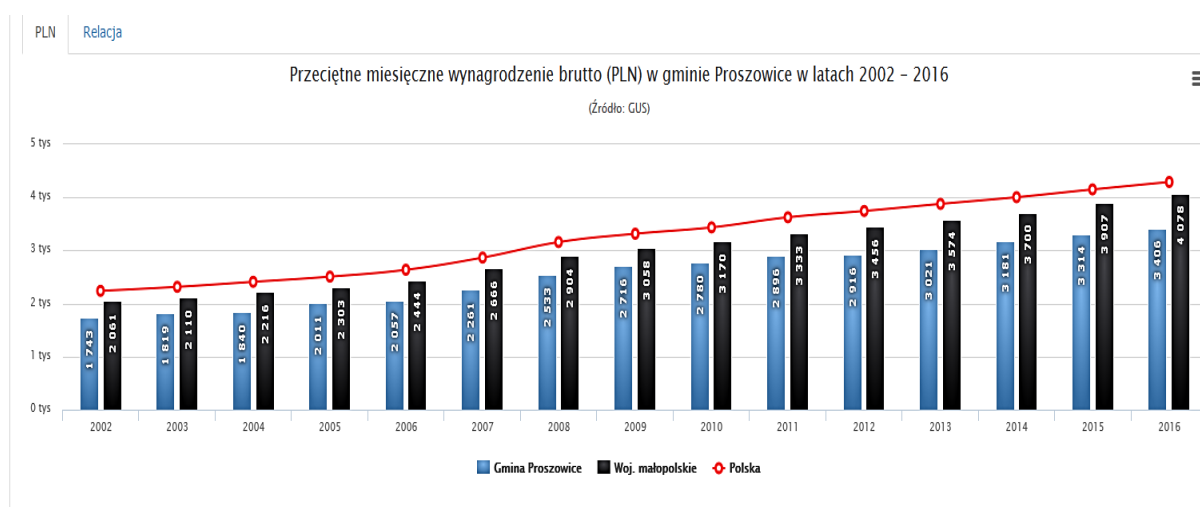

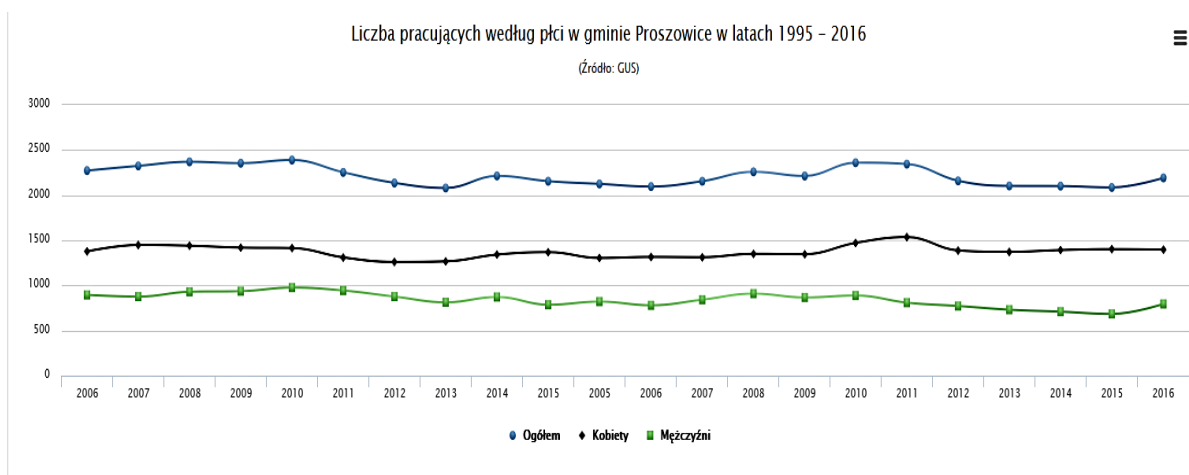
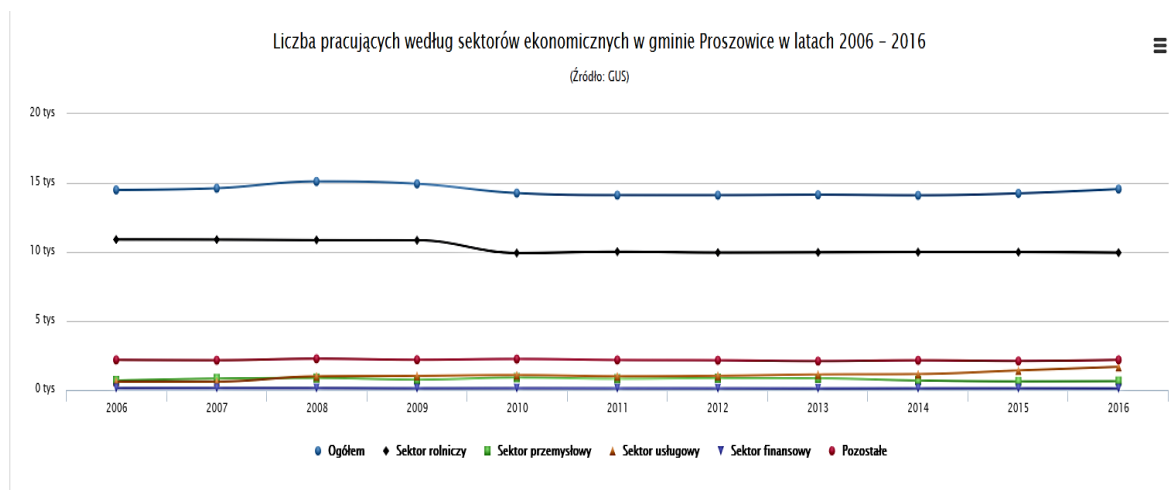

Charakterystyczne cechy bezrobocia to:

- znaczny udział procentowy wśród bezrobotnych, osób o wykształceniu zasadniczym zawodowym oraz podstawowym (pracowników niewykwalifikowanych, bądź o niskich kwalifikacjach).
- utrzymujący się wysoki procentowy udział bezrobotnych w młodych grupach wieku.
- utrzymujący się duży udział absolwentów w ogólnej liczbie bezrobotnych. Największy udział mają absolwenci zasadniczych szkół zawodowych.
- rosnący udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych.
- stały, wysoki udział w grupie bezrobotnych osób długotrwale pozostających bez pracy.
- dysproporcja między edukacją a ofertami pracy.
- niewystarczające przygotowanie bezrobotnych, niespełniające w pełni wymogów pracodawców.

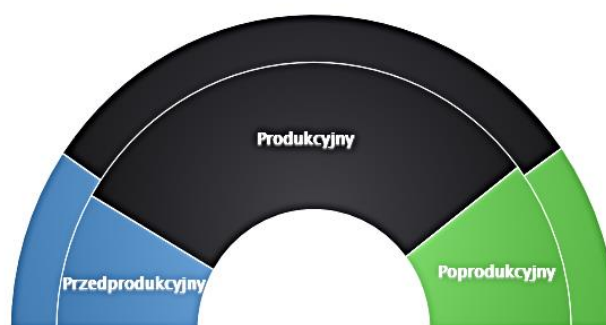
Poniżej przedstawione dane dotyczą obszarów wiejskich i miasta łącznie, czyli całej Gminy – zgodnie z danymi udostępnianymi przez GUS.

Produkcyjne grupy wieku w gminie Proszowice, 2017

(Źródło: GUS)

Oceniając problem aktywizacji społeczno-zawodowej w Gminie można stwierdzić, że plasuje się ona wśród wartości średnich w województwie małopolskim, z zaznaczającą się tendencją, mimo trudności, poprawy wskaźników – w ciągu obserwowanych lat.

7.4. Oświata²⁵

Gmina i miasto

3 747 mieszkańców gminy Proszowice jest w wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) (w tym 1 869 kobiet oraz 1 878 mężczyzn). Według Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 roku 9,3% ludności posiada wykształcenie wyższe, 1,7% wykształcenie policealne, 10,0% średnie ogólnokształcące, a 15,3% średnie zawodowe. Wykształceniem zasadniczym zawodowym legitymuje się 30,4% mieszkańców gminy Proszowice, gimnazjalnym 5,4%, natomiast 26,7% podstawowym ukończonym. 1,1% mieszkańców zakończyło edukację przed ukończeniem szkoły podstawowej. W porównaniu do całego województwa małopolskiego mieszkańcy gminy Proszowice mają znacznie niższy poziom wykształcenia. Wśród kobiet mieszkających w gminie Proszowice największy odsetek ma wykształcenie podstawowe ukończone (29,0%) oraz zasadnicze zawodowe (22,6%). Mężczyźni najczęściej mają wykształcenie zasadnicze zawodowe (38,4%) oraz podstawowe ukończone (24,4%).

15,3% mieszkańców gminy Proszowice w wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) zalicza się do przedziału 3-6 lat - wychowanie przedszkolne (14,7% wśród dziewczynek i 15,9% wśród chłopców). Na tysiąc dzieci w wieku przedszkolnym 796 uczęszcza do placówek wychowania przedszkolnego. Na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego przypada 1,28 dzieci w wieku przedszkolnym.

W grupie wiekowej 3-24 lata na poziomie podstawowym (7-12 lat) kształcą się 25,0% ludności (26,1% wśród dziewczynek i 23,9% wśród chłopców). Na 1 oddział w szkołach podstawowych przypada 15 uczniów. Współczynnik skolaryzacji brutto (Stosunek wszystkich osób uczących się w szkołach podstawowych do osób w wieku 7-12 lat) wynosi 110,93.

Wśród mieszkańców w wieku potencjalnej nauki 12,0% zalicza się do przedziału 13-15 lat – kształcenie na poziomie gimnazjalnym (10,9% wśród dziewczyn i 13,1% wśród chłopaków). Na 1 oddział w szkołach gimnazjalnych przypada 20 uczniów. Współczynnik skolaryzacji brutto (stosunek wszystkich osób uczących się w szkołach gimnazjalnych do osób w wieku 13-15 lat) wynosi 114,10.

W grupie wiekowej 3-24 lata na poziomie ponadgimnazjalnym (16-18 lat) kształcą się 17,9% mieszkańców (17,7% wśród dziewczyn i 18,2% wśród chłopaków). Na 1 oddział w szkołach ogólnokształcących przypada 21 uczniów. 27 uczniów przypada na oddział w szkołach średnich zawodowych i artystycznych.

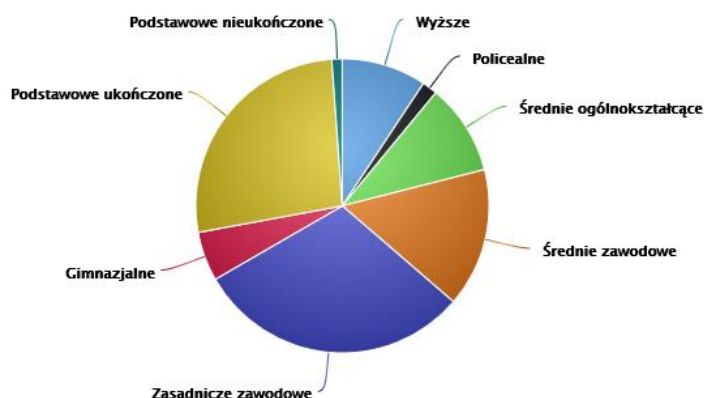
W przedziale wiekowym odpowiadającym edukacji w szkołach wyższych (19-24 lat) znajduje się 29,9% mieszkańców gminy Proszowice w wieku potencjalnej nauki (30,7% kobiet i 29,0% mężczyzn).

---

²⁵ <http://www.polskawliczbach.pl/Proszowice>

Poziom wykształcenia – Gmina Proszowice

(Źródło: Narodowy Spis Powszechny 2011)

Przedszkola i punkty przedszkolne:

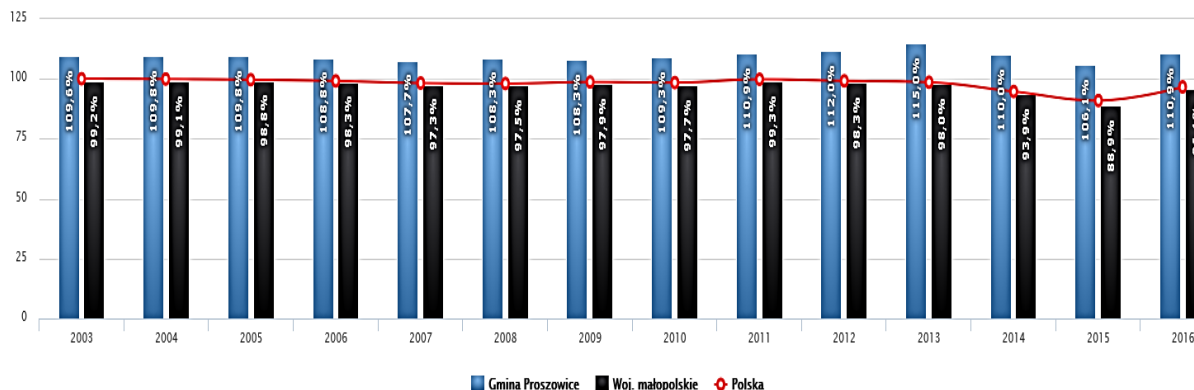
- Niepubliczny Punkt Przedszkolny "Bajka", Koczanów 14, 32-100 Koczanów, *brak danych o liczbie dzieci pod opieką przedszkola*;
- Przedszkole Samorządowe nr 1, ul. Krakowska 35, 32-100 Proszowice, 6 oddziałów, dzieci ok. 160;
- Samorządowe Publiczne Przedszkole nr 2, ul. 3 Maja 96, 32-100 Proszowice, 3 oddziały, ok. 80 dzieci;
- Przedszkole Prywatne Pinokio, ul. 3 Maja 155, 32-100 Proszowice, *brak danych o liczbie dzieci*;
- Klub Dziecięcy w Proszowicach, ul. Szpitalna 3, 32-100 Proszowice, ok. 45 dzieci.

Szkoły podstawowe:

- Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika, Kościelec 11, 32-100 Kościelec, ok. 615 uczniów, (8 oddziałów);
- Szkoła Podstawowa w Zespole Szkół w Klimontowie (Św. Jadwiga Królowa), Klimontów 180, 32-112 Klimontów, ok. 115 uczniów (7 oddziałów);
- Szkoła Podstawowa w Ostrowie (Lotników Alianckich), Ostrów 1, 32-112 Ostrów, ok. 105 uczniów (8 oddziałów);
- Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi w Szczytnikach, ul. Szczytniki 91a, 32-112 Szczytniki, ok. 85 uczniów (9 oddziałów);
- Szkoła Podstawowa in Armii "Kraków" w Żębocinie (Armia "Kraków"), Żębocin 65, 32-100 Żębocin, ok 75 uczniów (7 oddziałów);
- Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Stogniowicach, Stogniowice 25, 32-100 Stogniowice, *brak danych o liczbie uczniów*;
- Niepubliczna Szkoła Podstawowa z Oddziałem Przedszkolnym w Koczanowie, ul. Koczanów 14, 32-100 Koczanów, *brak danych o liczbie uczniów*;
- Szkoła Podstawowa nr 1 im T. Kościuszki w Proszowicach, ul. Kościuszki 15, 32-100 Proszowice, ok. 615 uczniów.

Szkolnictwo podstawowe (Gmina Proszowice) – Współczynnik skolaryzacji brutto w latach 2003 – 2016

(Źródło: GUS)

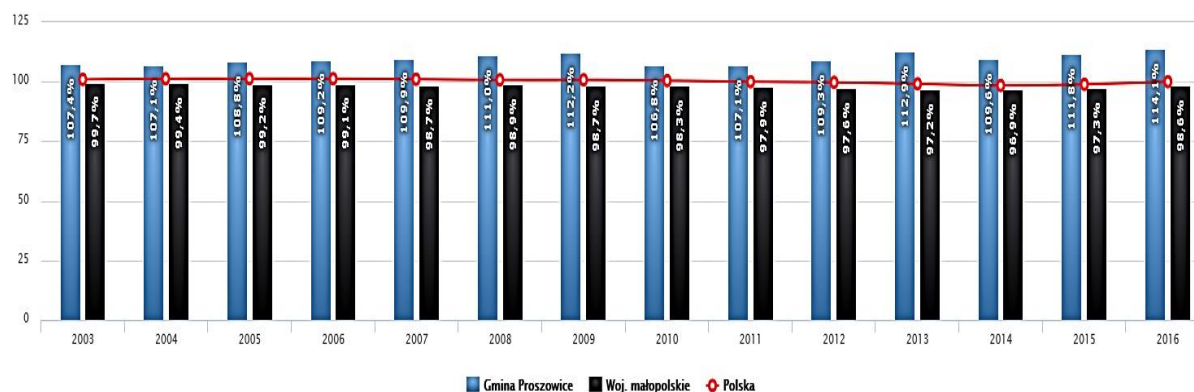

Szkoły gimnazjalne:

- Gimnazjum w Zespole Szkół w Klimontowie (Św. Jadwiga Królowa), Klimontów 180, 32-112 Klimontów, ok. 85 uczniów (4 oddziały);
- Gimnazjum im. Mikołaja Kopernika, Kościelec 11, 32-100 Kościelec, ok. 65 uczniów (3 oddziały);
- Niepubliczne Gimnazjum w Koczanowie, Koczanów 14, 32-100 Koczanów, *brak danych o liczbie uczniów*;
- Niepubliczne Gimnazjum w Ostrowie, Ostrów 1, 32-112 Ostrów, *brak danych o liczbie uczniów*;
- Gimnazjum w Proszowicach (6 Brygada Desantowo-Szturmowa gen. S. Sosabowskiego), ul. Kopernika 7, 32-100 Proszowice, ok. 370 uczniów.

Szkolnictwo gimnazjalne (Gmina Proszowice) – Współczynnik skolaryzacji brutto w latach 2003 – 2016

(Źródło: GUS)

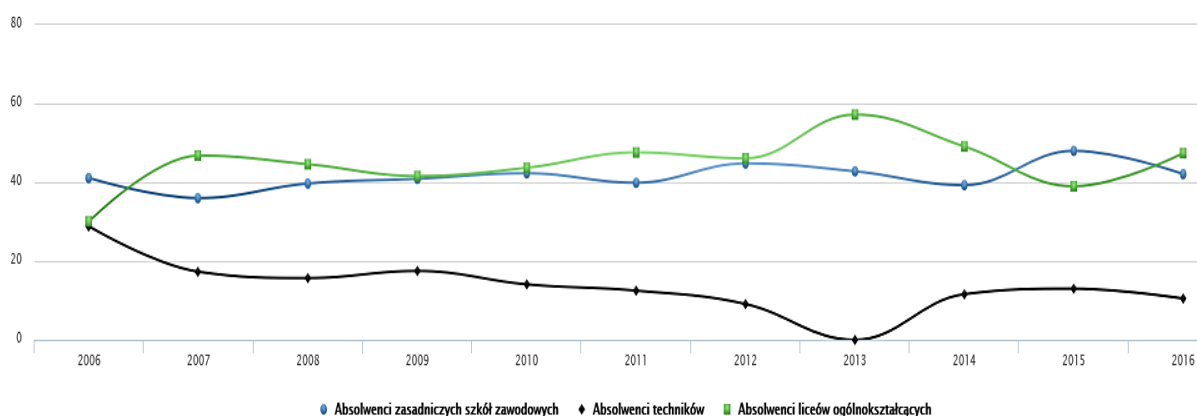
Szkoły ponadgimnazjalne:

- Szkoła Muzyczna I stopnia w Żębocinie, Żębocin 65, 32-100 Żębocin, ok. 100 uczniów;
- Liceum Ogólnokształcące, ul. 3 Maja 107, 32-100 Proszowice, ok. 180 uczniów (7 oddziałów);

- Zasadnicza Szkoła Zawodowa, ul. 3 Maja 107, 32-100 Proszowice, ok. 160 uczniów (6 oddziałów);
- Technikum, ul. 3 Maja 107, 32-100 Proszowice, ok. 75 uczniów (4 oddziały);
- Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych, ul. 3 Maja 107, 32-100 Proszowice, ok. 60 uczniów (2 oddziały);
- Liceum Profilowane, ul. 3 Maja 107, 32-100 Proszowice, *brak danych*;
- Szkoła Policealna, ul. 3 Maja 107, 32-100 Proszowice, *brak danych*;
- Niepubliczna Zaoczna Szkoła Policealna dla Dorosłych TWP w Proszowicach, ul. Kościuszki 15, 32-100 Proszowice, *brak danych*;
- Prywatne Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych Towarzystwa Wiedzy Powszechnej w Proszowicach, ul. Kościuszki 15, 32-100 Proszowice, *brak danych*.

Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych w gminie Proszowice w latach 2006 - 2016

(Źródło: GUS)

Miasto

1 291 mieszkańców Proszowic jest w wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) (w tym 627 kobiet oraz 664 mężczyzn). Według Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 roku 9,3% ludności posiada wykształcenie wyższe, 1,7% wykształcenie policealne, 10,0% średnie ogólnokształcące, a 15,3% średnie zawodowe. Wykształceniem zasadniczym zawodowym legitymuje się 30,4% mieszkańców Proszowic, gimnazjalnym 5,4%, natomiast 26,7% podstawowym ukończonym. 1,1% mieszkańców zakończyło edukację przed ukończeniem szkoły podstawowej. W porównaniu do całego województwa małopolskiego mieszkańcy Proszowic mają znacznie niższy poziom wykształcenia. Wśród kobiet mieszkających w Proszowicach największy odsetek ma wykształcenie podstawowe ukończone (29,0%) oraz zasadnicze zawodowe (22,6%). Mężczyźni najczęściej mają wykształcenie zasadnicze zawodowe (38,4%) oraz podstawowe ukończone (24,4%).

15,6% mieszkańców Proszowic w wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) zalicza się do przedziału 3-6 lat - wychowanie przedszkolne (12,3% wśród dziewczynek i 18,8% wśród chłopców). Na tysiąc dzieci w wieku przedszkolnym 1 531 uczęszcza do placówek wychowania przedszkolnego. Na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego przypada 0,47 dzieci w wieku przedszkolnym.

W grupie wiekowej 3-24 lata na poziomie podstawowym (7-12 lat) kształcą się 23,5% ludności (23,4% wśród dziewczynek i 23,5% wśród chłopców). Na 1 oddział w szkołach

podstawowych przypada 21 uczniów. Współczynnik scholaryzacji brutto (stosunek wszystkich osób uczących się w szkołach podstawowych do osób w wieku 7-12 lat) wynosi 177,52.

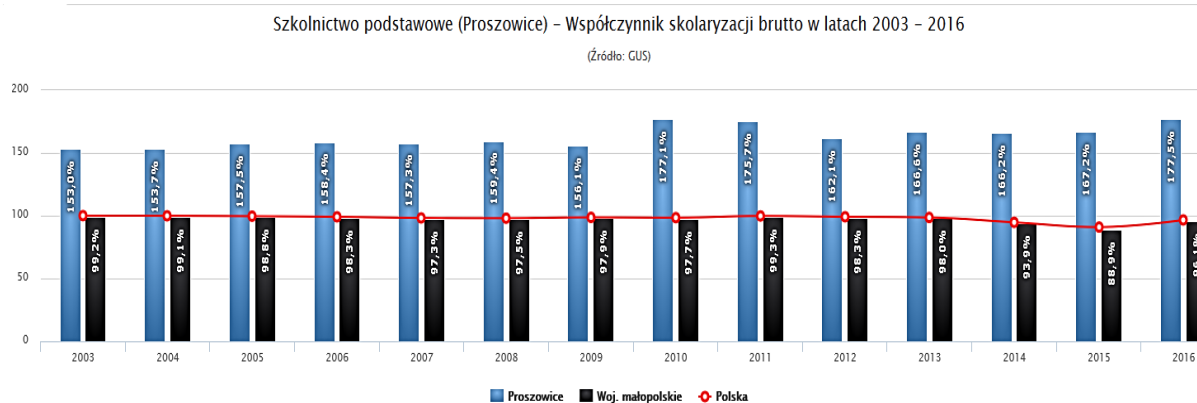
Wśród mieszkańców w wieku potencjalnej nauki 13,4% zalicza się do przedziału 13-15 lat - kształcenie na poziomie gimnazjalnym (13,7% wśród dziewczyn i 13,1% wśród chłopaków). Na 1 oddział w szkołach gimnazjalnych przypada 24 uczniów. Współczynnik skolaryzacji brutto (stosunek wszystkich osób uczących się w szkołach gimnazjalnych do osób w wieku 13-15 lat) wynosi 192,13.

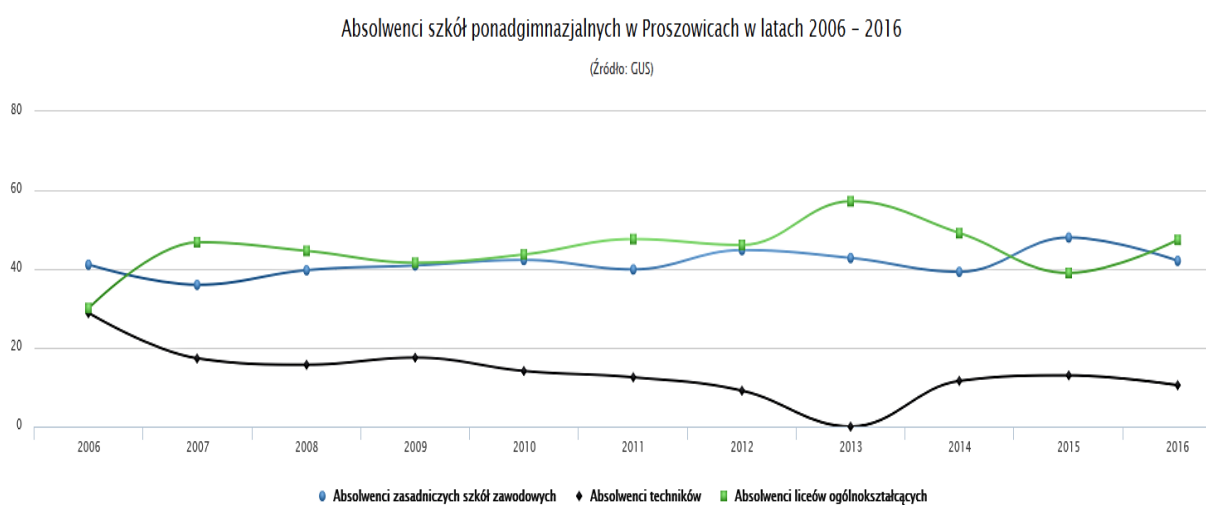
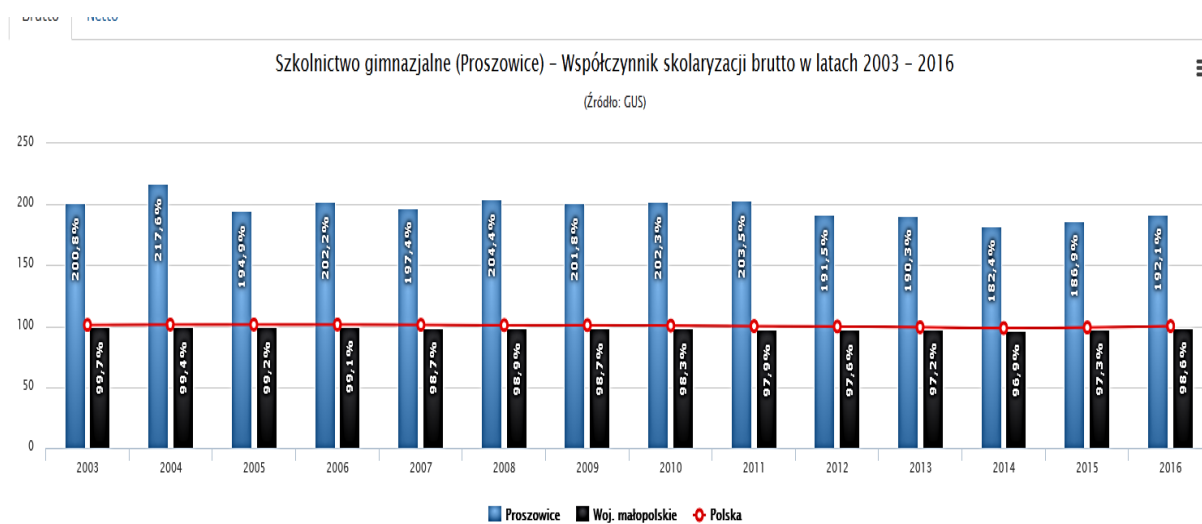
W grupie wiekowej 3-24 lata na poziomie ponadgimnazjalnym (16-18 lat) kształcą się 18,8% mieszkańców (19,3% wśród dziewczyn i 18,4% wśród chłopaków). Na 1 oddział w szkołach ogólnokształcących przypada 21 uczniów. 27 uczniów przypada na oddział w szkołach średnich zawodowych i artystycznych.

W przedziale wiekowym odpowiadającym edukacji w szkołach wyższych (19-24 lat) znajduje się 28,7% mieszkańców Proszowic w wieku potencjalnej nauki (31,3% kobiet i 26,2% mężczyzn).

Poniższe schematy obrazują dane z ośrodków edukacyjnych znajdujących się w granicach miasta:

Należy podkreślić, że w świetle przedstawionych danych zaspokojenie potrzeb związanych ze szkolnictwem zarówno w całej w gminie, jak i w mieście Proszowice plasuje się powyżej średnich krajowych i województwa małopolskiego.

7.5. Kultura i sport

Kultura

Gmina i miasto Proszowice, jako ośrodek powiatowy, spełnia istotną rolę animatora kultury nie tylko w swoich granicach administracyjnych, ale i w regionie. Podstawową rolę spełnia Centrum Kultury i Wypoczynku w Proszowicach – z szeroką gamą grup zajęciowych (w tym grupy językowe, teatralne, plastyczne, baletowe, gimnastyczne, folklorystyczne); dobrze zorganizowane i wyposażone Centrum przyciąga dzieci, młodzież i osoby starsze nie tylko z całej Gminy i Powiatu Proszowice, ale nawet z dalszych okolic na atrakcyjne zajęcia.

Ponadto:

- Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Proszowicach – która spełnia oprócz funkcji typowo bibliotecznej szereg zadań, w tym:

- gromadzi, opracowuje i udostępnia materiały biblioteczne na miejscu oraz wypożycza na zewnątrz, a także pośredniczy w wypożyczaniu międzybibliotecznym,
  - tworzy i udostępnia własne komputerowe bazy danych katalogowych,
  - organizuje formy pracy z czytelnikami służące popularyzacji literatury, nauki i sztuki oraz upowszechniające dorobek kulturalny regionu,
  - współpracuje z władzami samorządowymi, bibliotekami innych sieci, instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami w zakresie rozwijania czytelnictwa,
  - sprawuje nadzór merytoryczny nad siecią samorządowych bibliotek publicznych na terenie Powiatu Proszowickiego;
- Centrum Obsługi Oświaty,
  - Szkoły (organizujące różne imprezy skierowane do uczniów, ale również dostępne dla młodszych i starszych mieszkańców Gminy, w tym konkursy plastyczne, recytatorskie, ekologiczne, przeglądy kolęd i pastorałek, itp.).

Uzupełniającą rolę spełniają Remizy Strażackie (OHP) zlokalizowane w większości sołectw (gdzie są organizowane zajęcia dla Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych, spotkania Kół Gospodyń Wiejskich, koncerty orkiestr dętych, spotkania dla seniorów i inne okazjonalne).

W gminie i mieście Proszowice działają:

- Proszowickie Towarzystwo Turystyki Regionalnej,
- Stowarzyszenie Ruchu na rzecz Samorządu Ziemi Proszowickiej,
- Towarzystwo Muzyczne Ziemi Proszowickiej,
- Stowarzyszenie Gniazdo – Ziemia Proszowicka,
- Stowarzyszenie Aktywnych Nauczycieli Języków Obcych (z siedzibą w Ostrowie),
- Stowarzyszenie Proszowickich Hodowców Gołębi Rasowych i Drobnego Inwentarza (które ściągają na organizowane wystawy i targi pasjonatów nie tylko z małopolski).

Sport

W mieście Proszowice działa **Centrum Sportu w Proszowicach MOSiR** – w skład Centrum wchodzi kryta pływalnia wyposażona w dwie windy, szatnie przystosowane dla osób niepełnosprawnych, hala sportowa, boisko trawiaste z możliwością skorzystania z różnych dyscyplin sportowych (w tym tenisa ziemnego, stołowego, siłowni, fitness, piłki nożnej, siatkówki, etc.), stadion piłkarski - pełnowymiarowy obiekt (105x70); swoje mecze rozgrywa tu Klub MKS Nowa Proszowianka.

Działające kluby sportowe to: Miejsko Gminny Klub Sportowy Proszowianka, MKS „Nowa Proszowianka”, LKS: „Strumyk (Jakubowice), Agricola (Klimontów), Płomień (Kościelec). Dodatkowo aktywność sportową prowadzi Powiatowy Szkolny Związek Sportowy w Proszowicach, Gminny Szkolny Związek Sportowy w Proszowicach, Uczniowski Klub Sportowy „Orzeł” przy Zespole Szkół w Kościelcu, Powiatowe Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe, Stowarzyszenie Kultury Fizycznej „Junosza”, Stowarzyszenie Hipoterapii i Jazdy Konnej „Aga”.

7.6. Opieka zdrowotna

Podstawową opiekę medyczną dla Gminy i Powiatu zapewnia Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Proszowicach – szpital o szerokim spectrum usług medycznych, w którym funkcjonują następujące oddziały:

- Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii
- Oddział Chirurgii Ogólnej
- Oddział Dziecięcy
- Oddział Wewnętrzny z Pododdziałem IOM
- Oddział Ginekologiczno – Położniczy
- Oddział Neurologii
- Oddział Obserwacyjno-Zakaźny
- Oddział Pulmonologii

oraz działła 21 poradni specjalistycznych, ambulatoria i pracownie, apteka szpitalna, Bank Krwi, Blok Operacyjny, Ratownictwo Medyczne, Domowe Leczenie Tlenem, Zespół Transportu Sanitarnego i Prosektorium.

Z większych zakładów świadczących usługi medyczne należy wymienić Niepubliczny Leczniczo-Profilaktyczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Proszowicach Zdrowie s.j. oferujący usługi w zakresie leczenia chorób wewnętrznych, medycyny rodzinnej, pediatrii (EKG, punkt pobrań do badań laboratoryjnych, szczepień, bioptron) oraz w Proszowicach:

- Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna,
- Przychodnia Specjalistyczna w Proszowicach
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "DUOMED" oferujący usługi z zakresu medycyny rodzinnej i pediatrii,
- Niepubliczny Specjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Powiatowe Centrum Stomatologii DENS" spółka z o.o.
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "MEDIMAR",
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej UNIDENT Spółka Cywilna,
- Stacja Opieki Caritas,

i zlokalizowane poza miastem:

- Niepubliczny Leczniczo-Profilaktyczny Zakład Opieki Zdrowotnej "ASKLEPIOS" w Bobinie,
- Ośrodek Terapii STREFA TRZEŹWOŚCI w Więckowicach.

W gminie i mieście Proszowice działa wiele gabinetów medycznych i dentystycznych posiadających również umowy z NFZ.

Reasumując opieka medyczna w Gminie plasuje się na dobrym poziomie.

7.7. Gospodarka

Proszowice są regionalnym ośrodkiem handlu rolno-spożywczego, działa giełda skupująca warzywa i inne płody rolne oraz zwierząt hodowlanych. Okoliczne żyzne gleby sprzyjają rolnictwu. Na terenie miasta nie ma dużych zakładów przemysłowych, występuje tylko drobny przemysł, usługi i handel.

Obecnie w Proszowicach z tego powodu, że miasto jest stolicą Powiatu Proszowickiego, mają swoje siedziby liczne instytucje o charakterze ponad gminnym. Są to: Komenda Powiatowa Policji, Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna, Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego, Urząd Skarbowy, Sąd Rejonowy dla Krakowa - Nowej Huty, Zamiejscowy V Wydział Ksiąg Wieczystych w Proszowicach, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa – Biuro Powiatowe, Powiatowa Komenda Straży Pożarnej, Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Proszowicach, Urząd Pracy, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Ośrodek Doradztwa Rolniczego, Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Bank Spółdzielczy, PKO BP. Bliskość Krakowa i dobra, jakość dróg ma istotny wpływ na migrację ludności związaną z miejscem pracy. W Proszowicach nie ma wystarczającej liczby instytucji oraz zakładów pracy, które dałyby zatrudnienie dla wszystkich mieszkańców. Znaczna grupa zatrudniona jest w krakowskich instytucjach, w korporacjach, gastronomii, usługach, sklepach i innych zakładach pracy, m. in. w Hucie im. Tadeusza Sendzimira.

Sytuacja społeczno-gospodarcza na terenie Gminy Proszowice podlega sukcesywnym przemianom z głównym ukierunkowaniem na rozwój małych i średnich przedsiębiorstw prywatnych w branży usług i małej produkcji nieprzemysłowej. W Gminie znajdują się drobne zakłady przemysłu spożywczego, zakłady drobnej wytwórczości i rzemiosła produkcyjnego różnych branż, a także lokalne punkty skupu i dystrybucji produktów rolnych. Na terenie Gminy Proszowice według danych Urzędu Statystycznego pod koniec roku 2017 zanotowano 271 podmiotów gospodarczych. Liczba ta stanowi 31,7 % wszystkich podmiotów z Powiatu Proszowickiego. Zdecydowany wpływ na tak wysoki wskaźnik ma miasto Proszowice. Poniższe tabele obrazują strukturę podmiotów gospodarczych Gminy.

Tab. 7-10. Podmioty gospodarki narodowej w gminie Proszowice w 2017 r. na tle innych gmin powiatu Proszowickiego

Wyszczególnienie	Ogółem	Sektor publiczny	Sektor prywatny
Powiat Proszowicki	853	132	721
G. w Koniusza	127	26	101
G. w Koszyce	86	14	72
G. m- w Nowe Brzesko	52	9	43
G. w Pałecznica	56	14	42
G. m- w Proszowice	271	40	231
G. w Radziemice	63	12	51

Źródło: GUS

Tab. 7-11. Struktura podmiotów gospodarczych gminy Proszowice wg wybranych sekcji, 2017

Wyszczególnienie	Gmina m-w Proszowice	Miasto Proszowice	Powiat Proszowicki
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	40	7	102
Górnictwo i wydobywanie, przetwórstwo przemysłowe, wytwarzanie i zaopatrywanie w energię, gaz, wodę	bd	bd	3
Wytwarzanie i dostawa wody, energii elektrycznej, gazu, gospodarowanie ściekami i odpadami	1	1	9

Budownictwo	209	94	544
Handel i naprawy	460	266	966
Hotele i restauracje	32	21	75
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	92	58	283
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa, informacja	45	32	88
Obsługa nieruchomości	44	40	63
Administracja publiczna i wspierająca	44	18	90
Edukacja, działalność naukowa	63	34	139
Ochrona zdrowia	88	71	147
Działalność związana z kulturą	27	16	66
Pozostała działalność usługowa, Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników S, T	148	77	311
Ogółem	1293	736	2886

Źródło: GUS

Z uwagi na rolniczy charakter Gminy, łatwy dostęp do surowców, a także niedaleką odległość aglomeracji krakowskiej, w Gminie mają szansę powodzenia:

- inwestycje z zakresu przetwórstwa owocowo – warzywnego,
- budowy przechowalni oraz suszarni owoców i zbóż,
- produkcja maszyn i urządzeń, oraz inna działalność, która działa na rzecz rolnictwa. Gmina Proszowice czyni starania o modernizację i rozbudowę placów targowych i rozwój Giełdy Rolnej Ek-Rol.

Parametry aktywności gospodarczej uwzględniają, iż w części wiejskiej gminy jest prowadzona działalność rolnicza (a gospodarstwa rolne ze względu na swój status nie są najczęściej wliczane do grupy przedsiębiorstw). W tym przypadku statystyczne parametry liczby podmiotów gospodarczych nie odzwierciedlają całej aktywności mieszkańców. W mieście wskaźniki statystyczne różnią się natomiast w zależności od przeznaczenia terenu i funkcji poszczególnych części miasta – mieszkalnej, administracyjno-usługowej lub rekreacyjnej.

7.8. Mieszkalnictwo

Jak w większości gmin miejsko - wiejskich obiekty budowlane znajdujące się na terenie Gminy są zróżnicowane wiekiem, technologią wykonania, przeznaczeniem i wynikającą z powyższych parametrów energochłonnością.

Pod względem architektonicznym istniejąca zabudowa przedstawia duże zróżnicowanie form i ich walorów. Zaznaczają się następujące typy zabudowy: w mieście i w obszarach wiejskich:

- w mieście:
  - tradycyjna zabudowa w mieście Proszowice, w starej części miasta - rynek wraz przyległymi uliczkami, ze starą zabudową mieszkaniową z wbudowanymi usługami – sklepy, cukiernie, restauracje,
  - nowa zabudowa mieszkaniowa, w tym bloki wielorodzinne i usługowa o zróżnicowanej intensywności oraz tereny o wyodrębnionych funkcjach usługowych i produkcyjnych o ważnym znaczeniu dla ogółu mieszkańców miasta i gminy Proszowice,
  - zabudowa w części „peryferyjnej” miasta, typu wiejskiego, j.n.;

- w obszarach wiejskich:
  - tradycyjna zabudowa wsi obejmująca budynki mieszkalne i gospodarcze, drewniane i murowane, zachowały się obiekty z przełomu wieku XIX i początku XX, o cechach stylowych, odzwierciedlających przemiany form i charakteryzujące się niedużym gabarytem pionowym, symetrycznym dachem i wydłużonym, niskim kształtem bryły domu,
  - współczesna zabudowa, powojenna, aż po lata 70 - te, nawiązująca do tradycyjnej formy budynku, pod względem gabarytu pionowego, kształtu bryły i dachu – choć z zastosowaniem nowych materiałów,
  - zabudowa mieszkalna pochodząca z lat 70, 80 i początku 90 – tych XX wieku, odznaczająca się dużym gabarytem pionowym, wyniosłymi stromymi dachami z kilkoma kondygnacjami mieszkalnymi, zwarta bryła,
  - zabudowa mieszkalna z końca lat 90., o niższym gabarycie, często o rozczłonkowanej bryle, np. wykuszami, mniejszej kubaturze przeważnie symetrycznego dachu,
  - obiekty użyteczności publicznej o historycznej, bądź współczesnej architekturze,
  - obiekty handlowe.

Istotne wartości architektoniczne znaczące dla atrakcyjności przestrzeni Gminy reprezentują pozostałości tradycyjnego budownictwa miasta i wsi oraz historyczne obiekty sakralne i zespołów dworskich.

Gmina²⁶

W 2017 roku w gminie Proszowice oddano do użytku 51 mieszkań. Na każdych 1000 mieszkańców oddano więc do użytku 3,12 nowych lokali. Jest to wartość znacznie mniejsza od wartości dla województwa małopolskiego oraz znacznie mniejsza od średniej dla całej Polski. Całkowite zasoby mieszkaniowe w gminie Proszowice to 5 187 nieruchomości. Na każdych 1000 mieszkańców przypada zatem 319 mieszkań. Jest to wartość mniejsza od wartości dla województwa małopolskiego oraz znacznie mniejsza od średniej dla całej Polski.

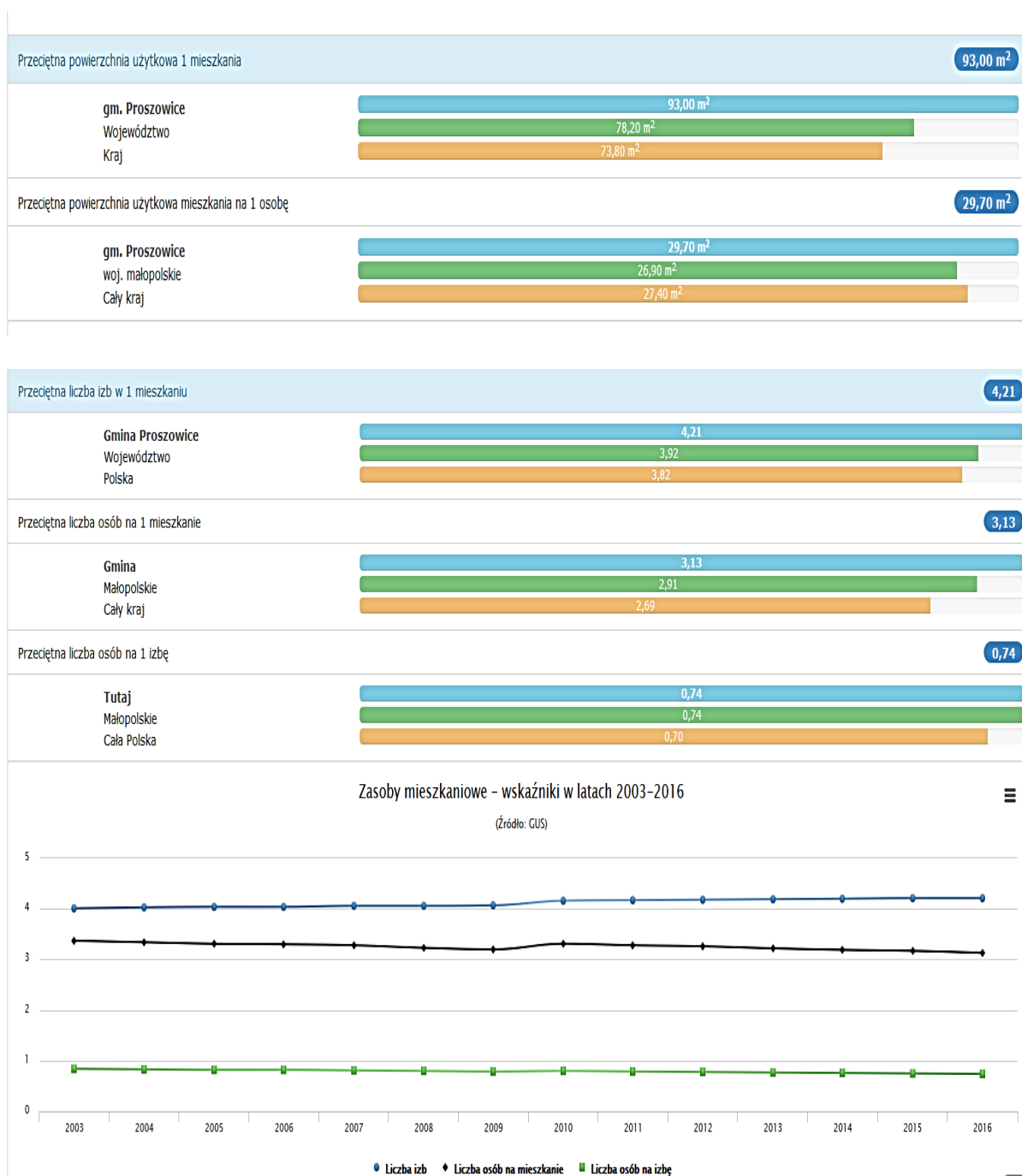
W 2016 roku 84,3% mieszkań zostało przeznaczonych na cele indywidualne, 15,7% na sprzedaż lub wynajem.

Przeciętna liczba pokoi w nowo oddanych mieszkaniach w gminie Proszowice to 5,73 i jest znacznie większa od przeciętnej liczby izb dla województwa małopolskiego oraz znacznie większa od przeciętnej liczby pokoi w całej Polsce. Przeciętna powierzchnia użytkowa nieruchomości oddanej do użytkowania w 2017 roku w gminie Proszowice to 136,70 m² i jest znacznie większa od przeciętnej powierzchni użytkowej dla województwa małopolskiego oraz znacznie większa od przeciętnej powierzchni nieruchomości w całej Polsce.

Biorąc pod uwagę instalacje techniczno-sanitarne 94,52% mieszkań przyłączonych jest do wodociągu, 91,88% nieruchomości wyposażonych jest w ustęp spłukiwany, 89,78% mieszkań posiada łazienkę, 76,42% korzysta z centralnego ogrzewania, a 5,73% z gazu sieciowego.

---

²⁶ http://www.polskawliczbach.pl/gmina_Proshowice

Z przedstawionych zestawień wynika, że w Gminie jest stosunkowo niezła sytuacja mieszkaniowa (na tle uwarunkowań polskich), choć nie w pełni zadowalająca, natomiast ten stan wynika raczej z braku przyrostu nowych mieszkańców, niż z dynamiki rozwoju mieszkalnictwa – która jest stabilna.

Miasto²⁷

W 2017 roku w Proszowicach oddano do użytku 19 mieszkań. Na każdych 1000 mieszkańców oddano więc do użytku 3,12 nowych lokali. Jest to wartość znacznie mniejsza od wartości dla województwa małopolskiego oraz znacznie mniejsza od średniej dla całej Polski. Całkowite zasoby mieszkaniowe w Proszowicach to 2 319 nieruchomości. Na

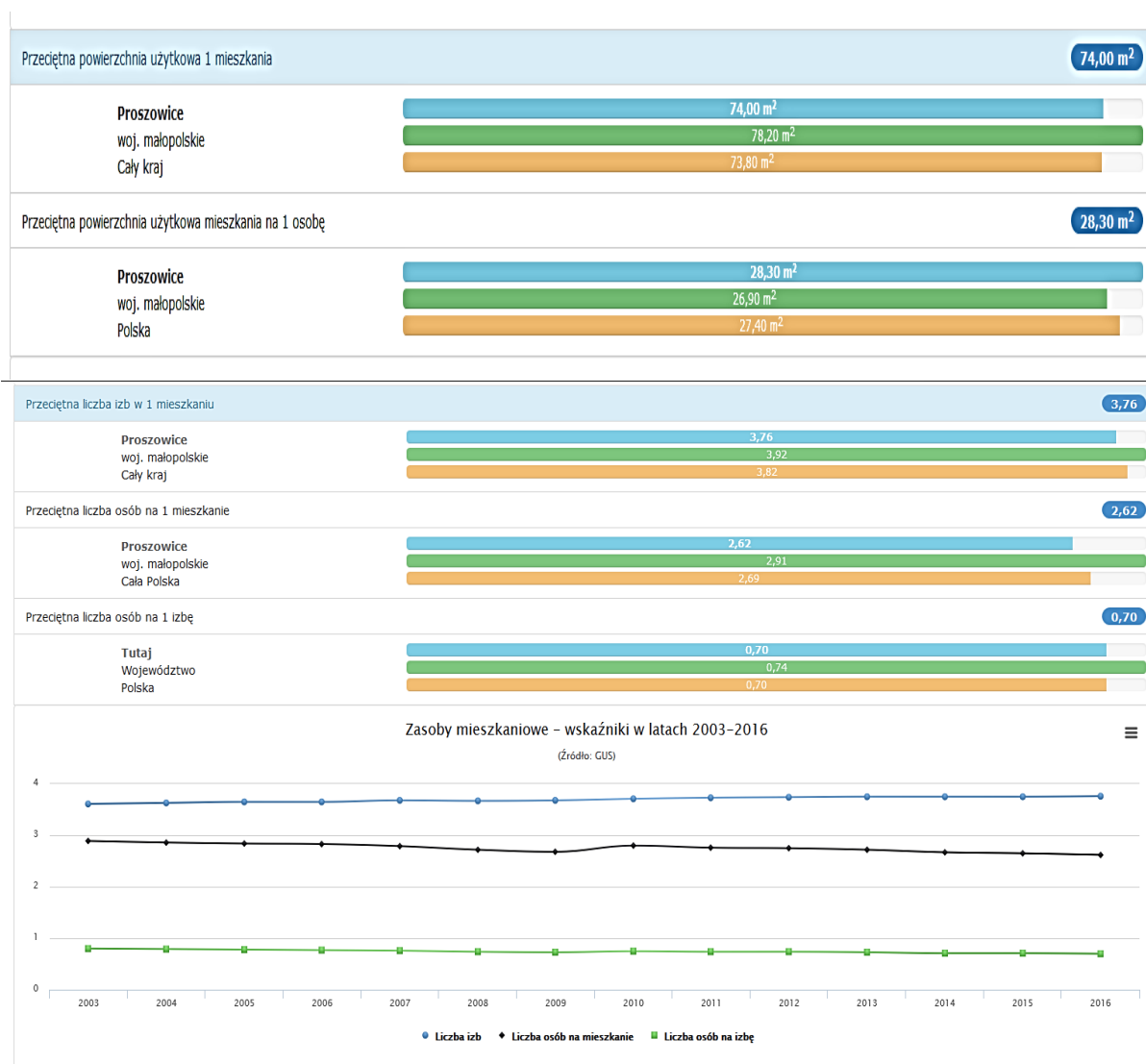
²⁷ <http://www.polskawliczbach.pl/Proszowice>

każdy 1000 mieszkańców przypada zatem 382 mieszkań. Jest to wartość znacznie większa od wartości dla województwa małopolskiego oraz porównywalna do średniej dla całej Polski.

W 2016 roku 57,9% mieszkań zostało przeznaczonych na cele indywidualne, 42,1% na sprzedaż lub wynajem.

Przeciętna liczba pokoi w nowo oddanych mieszkaniach w Proszowicach to 4,74 i jest znacznie większa od przeciętnej liczby izb dla województwa małopolskiego oraz znacznie większa od przeciętnej liczby pokoi w całej Polsce. Przeciętna powierzchnia użytkowa nieruchomości oddanej do użytkowania w 2017 roku w Proszowicach to 115,80 m² i jest znacznie większa od przeciętnej powierzchni użytkowej dla województwa małopolskiego oraz znacznie większa od przeciętnej powierzchni nieruchomości w całej Polsce.

Biorąc pod uwagę instalacje techniczno-sanitarne 98,02% mieszkań przyłączonych jest do wodociągu, 97,84% nieruchomości wyposażonych jest w ustęp spłukiwany, 96,90% mieszkań posiada łazienkę, 90,00% korzysta z centralnego ogrzewania, a 10,22% z gazu sieciowego.

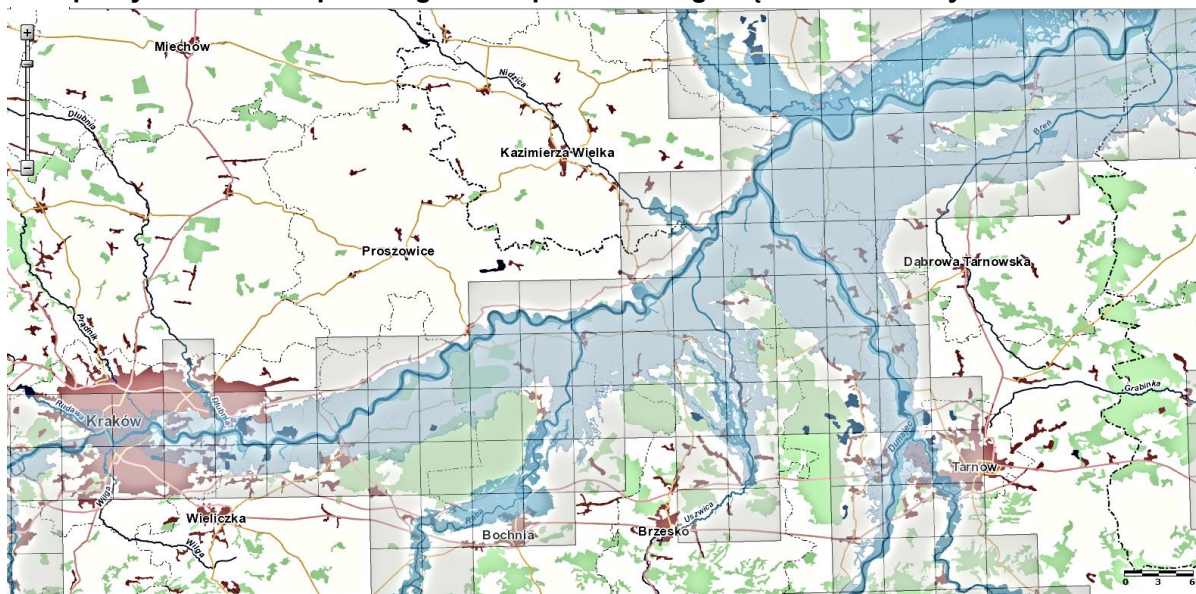
Porównując odpowiednie wartości z całej Gminy można stwierdzić, że wartości notowane w mieście są nieco mniejsze niż liczone ogólnie dla gminy i miasta Proszowice, czyli standard zamieszkania w mieście jest skromniejszy. Natomiast dynamika rozwoju mieszkalnictwa jest podobna.

8. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZAGROZEŃ BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA

8.1. Ochrona i zagrożenie powodziowe

Dla terenu Gminy nie zostały opracowane mapy zagrożenia powodziowego oraz w związku z tym i mapy ryzyka powodziowego, sporządzane przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej (Prawo Wodne – t.j. Dz.U. 2017 poz. 1566). W opracowaniu ekofizjograficznym tereny podtapiane i zagrożone okresowym zalaniem zostały wyznaczone na podstawie dawnych dokumentów gminnych, przekazów historycznych, a także opracowania ekofizjograficznego, które zostało opracowane na potrzeby obecnie obowiązującego Studium i planu zagospodarowania przestrzennego.

Stan pokrycia terenu mapami zagrożenia powodziowego sąsiedztwa Gminy

Źródło: <http://mapy.isok.gov.pl/imap/>

Analizując uwarunkowania zagospodarowania wynikające z zagrożenia powodziowego należy stwierdzić, że głównym zagrożeniem na terenie Gminy są głównie okresowe wezbrania wód rzek Szreniawy i Ścieklca oraz gromadzenie się wód opadowych i roztopowych w terenach bezodpływowych. Na terenie Proszowic rzeka Ścieklec jest na znacznych odcinkach obwałowana. Tereny znajdujące się w międzywalu są obszarami szczególnego zagrożenia powodzią.

Tereny zagrożone zalewaniem obejmują większość obszaru terasy nadzalewowej wzdłuż koryta Szreniawy. Wezbrania Szreniawy charakteryzują się tym, że są gwałtowne lecz krótkotrwałe, o czym decyduje nachylenie terenu zlewni, spadek koryta rzeki oraz mała retencja powierzchniowa. Miejscami nachylenia terenów oraz mała retencja powierzchniowa

przyczyniają się do zwiększenia szybkości spływu wód powierzchniowych i gwałtownych wezbrań. Podczas wyjątkowo silnych wezbrań (przekazy historyczne) możliwe jest zalewanie piwnic i niższych kondygnacji w budynkach, a także dróg gminnych i powiatowych oraz pól uprawnych, istnieje również pewne zagrożenie uszkodzenia nawierzchni drogowych – nie bywają to jednak skutki wymagające ewakuacji ludzi i zwierząt.

Najczęściej skutki zagrożeń powodziowych związane są między innymi z:

- usytuowaniem zabudowań w terenach zalewowych,
- brakiem swobodnego odpływu w cieku naturalnym spowodowanym brakiem jego konserwacji,
- brakiem lub ograniczeniem możliwości swobodnego odprowadzenia wód z terenu,
- złym funkcjonowaniem urządzeń wodnych (zamulone rowy odwadniające, zwłaszcza wzdłuż dróg, zniszczone i zamulone przepusty tak drogowe jak i dojazdowe do zagród i pól).

Plan Zarządzania Ryzykiem Powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły” przyjęty na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 roku²⁸ ustala szereg działań, które również dotyczą gminy i miasta Proszowice; w ramach Planu wykazano konieczność realizacji szeregu inwestycji zamieszczonych na liście działań strategicznych, które dotyczą²⁹:

- budowy kanału ulgi dla rzeki Szreniawy, wraz z wałami oraz urządzeniami sterującymi (jazzy) w mieście Proszowice, prowadzonego korytem równoległym do głównego nurtu rzeki Szreniawy; kanał ma pełnić funkcje ochrony przeciwpowodziowej, budowa kanału wraz z urządzeniami i obiektami towarzyszącymi jest wpisana do rządowego programu zarządzania ryzykiem powodziowym i ma zapewnić przyjęcie przez kanał maksymalnej, tzw. stuletniej wody;
- przebudowy prawego i lewego wału potoku Ścieklec w miejscowościach Opatkowice, Makocice w gminie Proszowice;
- budowy kanału ulgi potoku Ścieklec w miejscowości Gniazdowice oraz budowa lewego wału potoku Ścieklec w miejscowości Gniazdowice i w mieście Proszowice.

Realizacja powyższych inwestycji w sposób istotny wpłynęłaby na zmniejszenie zagrożenia powodziowego.

W celu ochrony przed skutkami zagrożenia powodziowego i lokalnych podtopień należy wyznaczać wzdłuż cieków tereny o funkcjach ekologicznych i ochronnych, oraz tereny przewidziane pod zalesianie. Realizacja tych wskazań pozwoli na zwiększenie retencji oraz unormowanie przepływów, a co za tym idzie zmniejszenie ewentualnych szkód powodziowych.

8.2. Ochrona pożarowa

Ilość strażnic przeciwpożarowych jest na terenie Gminy wystarczająca. Regułą jest wielofunkcyjność wyposażenia tych budynków. Są to obiekty użytkowane przez OSP:

---

²⁸ zachowującym ważność zgodnie z art. 555 ust. 2 Ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo Wodne.

²⁹ wymienione działania mają przypisany kilometr w Planie zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły (Dz.U. z 2016r. poz. 1841)

- 1) Remiza OSP Bobin
- 2) Remiza OSP Górka Stogniowska
- 3) Remiza OSP Koczanów
- 4) Remiza OSP Teresin
- 5) Remiza OSP Gniazdowice
- 6) Remiza OSP Kadzice
- 7) Remiza OSP Przewody
- 8) Remiza OSP Ostrów
- 9) Remiza OSP Kowala
- 10) Remiza OSP Szczytniki
- 11) Remiza OSP Więckowice
- 12) Remiza OSP Klimontów
- 13) Remiza OSP Jakubowice
- 14) Remiza OSP Piekary
- 15) Remiza OSP Żębocin

Na wyposażeniu OSP znajdują się agregaty prądotwórcze, piły, sprzęt drogowego ratownictwa technicznego. Sprzęt ten używany jest nie tylko do gaszenia pożarów, ale także do likwidacji skutków klęsk żywiołowych i zdarzeń losowych oraz w znacznym stopniu wypadków drogowych. Jednostki OSP posiadają remizy. W Gminie nie ma nadzwyczajnych źródeł zagrożeń pożarowych.

8.3. Pozostałe zagrożenia

8.3.1. Zagrożenia komunikacyjne

Przez teren Gminy przebiegają drogi wojewódzkie Nr 766 i 765. Przebieg tych dróg przez tereny zabudowane, w bliskiej odległości od istniejącej zabudowy może być przyczyną zagrożeń i uciążliwości dla mieszkańców Gminy. Jednak dokończony obwodnicy miasta Proszowice zdecydowanie poprawi tę sytuację.

Sytuacja odnośnie negatywnego oddziaływania ruchu drogowego pozostałych dróg ulega sukcesywnej poprawie, poprzez budowę chodników dla pieszych, właściwą organizację ruchu oraz poprawę parametrów technicznych wszystkich dróg w Gminie.

Z drogami wiąże się również potencjalne zagrożenie wszelkiego rodzaju awariami wynikającymi z kolizji drogowych, katastrof czy wypadków, w wyniku których może dojść do nagłego wprowadzenia do środowiska dużych ilości substancji szkodliwych, toksycznych lub łatwopalnych, stanowiących zagrożenie dla ludzi i środowiska.

8.3.2. Promieniowanie niejonizujące

Działania obejmujące ochronę przed polami elektromagnetycznymi to:

- utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach,

- zmniejszenie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Na obszarze Gminy nie występują obiekty i linie elektroenergetyczne najwyższych napięć, a więc o napięciu 220 kV i wyższym, nie występują też instalacje radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne, których równoważna moc promieniowania izotropowo jest równa 15 W lub wyższa, emitująca pola elektromagnetyczne o częstotliwości od 0,03 MHz do 300 000 MHz.

9. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY

9.1. Analiza wniosków złożonych do zmiany SUIKZP

9.1.1. Analiza wniosków organów zawiadomionych o przystąpieniu do zmiany SUIKZP

Zgodnie z wymogami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 2016 roku, poz. 778 z późn. zm.) zawiadomienia o przystąpieniu do sporządzania zmiany SUIKZP gminy i miasta Proszowice zostały rozesłane do organów uzgadniających i opiniujących projekt zmiany. Rozdzielnik przedstawiał się następująco:

Tab. Nr 9-1. Rozdzielnik do zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego:

1	Wojewoda Małopolski	31-156 Kraków, ul. Basztowa 22
2	Zarząd Województwa Małopolskiego	31-156 Kraków, ul. Basztowa 22
3	Zarząd Powiatu Proszowickiego	32 100 Proszowice, ul. 3 Maja 72
4	Starosta Powiatu Proszowickiego	32 100 Proszowice, ul. 3 Maja 72
5	Minister Środowiska Departament Nadzoru Geologicznego	00-922 Warszawa, ul. Wawelska 52/54
6	Marszałek Województwa Małopolskiego	30 – 017 Kraków, ul. Raclawicka 56
7	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Krakowie, ul. Mogilska 25, 31- 542 Kraków
8	Małopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków	30-084 Kraków, ul. Kanonicza 24
9	Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny	ul. Prądnicza 76, 31-202 Kraków
10	Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny	ul. Grzymały Siedleckiego 2, 32-100 Proszowice
11	PGWWP - Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	31-109 Kraków, ul. Piłsudskiego 22
12	Wojewódzki Sztab Wojskowy	30-901 Kraków, ul. Rydla 19
13	Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego Delegatura w Katowicach	40-038 Katowice ul. Lompy 19
14	Komenda Wojewódzka Policji	31-546 Kraków, ul. Mogilska 109
15	Agencja Wywiadu	02-634 Warszawa ul. Miłobędzka 55
16	Karpacki Oddział SG	ul. 1 Pułku Strzelców Podhalańskich 5 33-301 Nowy Sącz
17	Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. Oddział w Katowicach	ul. Jordana 25 40 – 056 Katowice
18	Okręgowy Urząd Górniczy	31 503 Kraków, ul. Lubicz 25

19	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej W Proszowicach	3 Maja 32-100 Proszowice	140
20	Wójt Gminy Koniusza	32-104 Koniusza 55	
21	Wójt Gminy Igołomia-Wawrzeńczyce	32-125 Wawrzeńczyce 57	
22	Burmistrz Gminy Nowe Brzesko	32-120 Nowe Brzesko, ul. Krakowska 44	
23	Wójt Gminy Koszyce	32-130 Koszyce, ul. E. Łokietkówny 14	
24	Wójt Gminy Radziemice	32-107 Radziemice 74	
25	Wójt Gminy Pałecznicza	32-109 Pałecznicza, ul. św. Jakuba 11	
26	Burmistrz Gminy Kazimierza Wielka	28-500 Kazimierza Wielka, ul. Kościuszki 12	
a/a			

W odpowiedzi na zawiadomienia odpowiedziały organy ujęte w tabeli poniżej, zgłaszając wnioski lub też podając informację, że wniosków nie zgłaszają. Zostało przyjęte, że instytucje, które nie odpowiedziały na zawiadomienie – wniosków do zmiany studium nie zgłosiły.

Tab. Nr 9-2. Odpowiedzi organów upoważnionych w świetle ustawy o pizp

L.p.	Instytucja	Data odpowiedzi	Wnioski
1	PSE – Polskie Sieci Elektroenergetyczne	8.05.2018	Informacja, że w obszarze Gminy nie ma obiektów będących we władaniu PSE, ani też nie ma planów budowy nowych obiektów o napięciu 220KV i wyższym
2	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Krakowie	15.05.2018	wnioski: na terenie Gminy jest zlokalizowany do uwzględnienia w SUIKZP korytarz ekologiczny, chronić istniejące wartości przyrodnicze, pozostawienie niezabudowanych ciągów i odkryć widokowych, stref wolnych od zabudowy wzdłuż terenów leśnych, zachowanie otulin biologicznych wód powierzchniowych, zachowanie cennych siedlisk przyrodniczych i gatunków podlegających ochronie
3	Komenda Powiatowa Policji w Proszowicach	23.04.2018	informacja, że organ nie składa wniosków
4	Wojewódzki Sztab Wojskowy	16.08.2018	informacja, że organ nie składa wniosków
5	Dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego	18.05.2018	Prośba o uwzględnienie wniosków i uwag PGNiG, Oddział w Sanoku, gdzie zostało przesłane zawiadomienie
6	PGNiG, Oddział w Sanoku,	29.05.2018	Informacja, że na terenie Gminy funkcjonuje obszar i teren górniczy „Pławowice” oraz znajdują się czynne otwory eksploatacyjne, zlikwidowane odwierty oraz obszary zabudowy technologicznej kopalni oraz ropociągi. Zostały złożone <u>wnioski o wprowadzenie do tekstu studium zapisów:</u> /1/ o konieczności zachowania stref wolnych od zabudowy od odwiertów – czynnych i zatłaczania wód złożowych o r – 50m oraz od odwiertów zlikwidowanych – r – 5m, /2/ zachowania odległości podstawowych obrysów obiektów terenowych, /3/ zachowania stref wolnych od zabudowy o r – 50m od urządzeń technologicznych znajdujących się na obszarach zabudowy technologicznej kopalni, /4/umożliwiających budowę nowych urządzeń, przebudowę i rozbudowę, remont i rozbiorę istniejących urządzeń i obiektów budowlanych związanych z eksploatacją ropy naf., w ramach zasięgu stref od odwiertów i odległości podstawowych od rurociągów oraz na obszarze zabudowy technologicznej kopalni, /5/ umożliwiających prowadzenie prac poszukiwawczych oraz na mapie studium: granic obszaru i terenu górniczego, złoża ropy oraz zlokalizowania odwiertów wg przysłanego załącznika mapowego

9.1.2. Analiza wniosków ludności

W odpowiedzi na ogłoszone zawiadomienie w dniu 25 kwietnia 2018 roku o zmianie SUIKZP gminy i miasta Proszowice – wnioski ludności były zbierane do 18 maja 2018 roku, czyli przez okres dłuższy niż wymaga tego ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (min. 21 dni). Dodatkowo w lokalnej prasie ukazywały się informacje uzupełniające, edukujące czym jest studium oraz uświadamiające różnice między dokumentami planistycznymi: studium i planem miejscowym.

W trybie formalnego zbierania wniosków do zmiany studium liczba złożonych wniosków odnośnie zmiany przeznaczenia działek z poszczególnych sołectw Gminy została przedstawiona w poniższej tabeli:

Tab. Nr 9-3. Zestawienie złożonych wniosków dotyczących liczby działek do zmiany studium

L.p.	Miejscowość ³⁰	Liczba działek do zmiany przeznaczenia	Liczba mieszkańców w miejscowości (2018r)
1	Górka Stogniowska	11	370
2	Jakubowice	20	335
3	Jazdowiczki	5	139
4	Klimontów	3	1 381
5	Kowala	2	326
6	Opatkowice	4	893
7	m. Proszowice	89	6 088
8	Przezwoły	1	302
9	Stogniowice	5	417
10	Teresin	1	286
11	Żębocin	1	417
Razem:		142	10 954

Należy podkreślić, że wnioski były składane wg numerów działek, co nie oznacza, że składający wnioskowali o zmianę przeznaczenia całych terenów w granicach ewidencyjnych działek. Podczas prac koncepcyjnych i dalej - uzgadniania zmiany przeznaczenia terenów w organach do tego upoważnionych - był wypracowywany kompromis odnośnie powierzchni terenów przeznaczonych potencjalnie do zmiany funkcji. Zdecydowana większość złożonych wniosków dotyczyła możliwości zmiany przeznaczenia terenów rolnych na budowlane – pod zabudowę jednorodziną, bądź możliwości realizacji zabudowy zagrodowej w terenach rolnych. Większość terenów rolnych w Gminie ma obecnie zakaz zabudowy zagrodowej w terenach rolnych.

Podczas prac koncepcyjnych były analizowane również wnioski składane przez ludność w czasie poprzedzającym podjęcie prac nad zmianą studium oraz składane już po formalnej dacie gromadzenia wniosków, czyli po 18 maja 2018 roku. Jednak te wnioski nie są – zgodnie z obowiązującym prawem – ujęte w dokumentacji formalno – prawnej procedury sporządzania zmiany SUIKZP gminy i miasta Proszowice.

Przy rozpatrywaniu wniosków dotyczących możliwości przeznaczenia nowych terenów pod zabudowę, jako priorytetowe zostały przyjęte następujące kryteria:

- utrzymanie struktury pasmowej zabudowy w Gminie,
- unikanie rozproszenia zabudowy (wymogi zachowania ładu przestrzennego),

---

³⁰ z pozostałych sołectw nie zostały zgłoszone żadne wnioski do zmiany studium

- możliwość zapewnienia dostępu do dróg publicznych i uzbrojenia terenu,
- unikanie nadmiernego przyrostu nowych terenów pod zabudowę w obrębie granic obszarów cennych ze względu na zachowanie wartości glebowych i przyrodniczych,
- spełnienie wymagań wynikających z przepisów odrębnych.

9.2. Bilans przeznaczenia terenów w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego Gminy, analizy chłonności niewykorzystanych rezerw i rejestrowanych potrzeb

9.2.1. Chłonność obszarów przeznaczonych pod zabudowę w planach miejscowych

Na terenie gminy i miasta Proszowice – jak zostało szczegółowo opisane w pkt. 3.1 niniejszego tomu - obowiązuje obecnie *Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy i miasta Proszowice*” przyjęte Uchwałą Nr XII/92/2007 Rady Miejskiej w Proszowicach z dnia 12 grudnia 2007 roku oraz 6 punktowych planów zagospodarowania przestrzennego opracowanych dla bardzo niewielkich obszarów w mieście Proszowice. Obszary dla których plany zostały opracowane to tereny komunikacji publicznej – ujmujące tereny dróg, ścieżki rowerowej oraz niewielkiego, już w pełni zagospodarowanego obszaru usług rzemieślniczych z mieszkalnictwem jednorodzinym położonego między SKR i projektowaną obwodnicą. W związku z powyższym rezerw budowlanych, które oblicza się z terenów o takim przeznaczeniu w planach zagospodarowania przestrzennego (zgodnie z art. 10, ust. 5 pkt. 3 ustawy o pizp) w mieście i gminie nie ma.

Zagospodarowanie terenów, tak w obszarach wiejskich, jak i w mieście, następowało dotąd głównie na podstawie wydawanych decyzji WZiZT.

9.2.2. Analiza posiadanych rezerw w obszarach o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno - przestrzennej

9.2.2.1. Metoda obliczeń

Analiza posiadanych rezerw budowlanych została przeprowadzona – zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 2018 roku, poz. 1945) - dla terenów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno – przestrzennej. Z braku planów zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy i miasta Proszowice, w obszarze całej Gminy nie ma niewykorzystanych terenów budowlanych z planów.

Analizie został poddany stan zagospodarowania obszaru gminy i miasta istniejącymi obiektami, średnia powierzchnia użytkowa zabudowy, głównie mieszkaniowej i mieszkaniowo usługowej. Ocenie podlegały takie parametry jak:

- o średnia powierzchnia zabudowanych działek,
- o wysokość zabudowy (w tym liczba kondygnacji),
- o przeciętne powierzchnie biologicznie czynne znajdujące się w granicach zagospodarowanych działek.

Podstawę przeprowadzonych analiz stanowiła metoda, opracowana autorsko dla celów niniejszej pracy, przy przyjęciu definicji „zwartej zabudowy” zgodnie z Ustawą o ochronie

gruntów rolnych i leśnych (tj. Dz.U. z 2017 r., poz. 1161)³¹. Przy obliczaniu rezerw zwrócono również uwagę na położenie poszczególnych miejscowości w Gminie – w zależności od warunków terenowych.

W wyniku przeprowadzonych analiz zostały uzyskane informacje odnośnie obszarów wolnych od zabudowy w jednostkach powierzchni gruntu (ha). Zgodnie z wymogami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, chłonność posiadanych rezerw należy obliczać w jednostkach powierzchni użytkowych zabudowy. W związku z powyższym należało dokonać oceny inwentaryzacyjnej, która wskazała na najczęściej występujący na terenie gminy i miasta Proszowice typ domów oraz wielkości działek (większość działek istniejących – poza miastem - jest zagospodarowanych zabudową wiejską, zagrodową).

Problem oszacowania wymaganych *ustawą o pizp* powierzchni użytkowych wymagał przyjęcia szeregu logicznych i uzasadnionych wizjami w terenie założeń, szczególnie odnośnie powierzchni użytkowej zabudowy o pełnej wysokości pomieszczeń (a większość domów ma urządzone poddasza, również ze skosami), przyjęcia założeń odnośnie rozdzielania powierzchni usługowych od mieszkaniowych w zabudowie mieszkaniowo – usługowej oraz działalności usługowej, prowadzonej na dopuszczalnej prawem powierzchni w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej. Rozwiązania problemu nie ułatwiał fakt, że aktualnie występuje sytuacja prawna, która nie ustala obowiązującej normy w zakresie metody wyliczeń powierzchni użytkowych. Obowiązująca do 1997 roku Norma PN-70/B-02365 została wycofana po ustanowieniu normy PN- ISO 9836:1997, jednocześnie norma PN ISO 9836:1997 nie została wprowadzona w zakresie odniesień do powierzchni użytkowej. W związku z powyższym w przeprowadzonych analizach została wykorzystana Ustawa o podatkach i opłatach lokalnych z dnia 12 stycznia 1991 r, tekst jednolity z dnia 17 maja 2010 r. (Dz.U. Nr 95, poz. 613).

Ustawa o podatkach i opłatach lokalnych z dnia 12 stycznia 1991 r, tekst jednolity z dnia 17 maja 2010 r. (Dz.U. Nr 95, poz. 613) podaje, że powierzchnię użytkową budynku lub jego części stanowi powierzchnia mierzona po wewnętrznej długości ścian na wszystkich kondygnacjach, z wyjątkiem powierzchni klatek schodowych oraz szybów dźwigowych; za kondygnację uważa się również garaże podziemne, piwnice, sutereny i poddasza użytkowe. Przekładając to zagadnienie na problemy dotyczące lokalu mieszkalnego, powierzchnia użytkowa to powierzchnia wszystkich pomieszczeń lokalu łącznie z piwnicą (o ile jest to pomieszczenie przynależne), mierzona w świetle ścian wykończonych z uwzględnieniem wysokości pomieszczeń:

- dla wysokości powyżej 2,20 m powierzchnie użytkową przyjmuje się w 100%.
- dla wysokości od 1,40 m do 2,20 m powierzchnie użytkową przyjmuje się w 50%,
- dla wysokości poniżej 1,40 m istniejącą powierzchnię pomija się.

W związku z powyższym zostały przyjęte następujące założenia:

---

³¹ zwarta zabudowa – rozumie się przez to zgrupowanie nie mniej niż 5 budynków, za wyjątkiem budynków o funkcji wyłącznie gospodarczej, pomiędzy którymi największa odległość sąsiadujących ze sobą budynków nie przekracza 100 m;

- w obszarach wiejskich gminy Proszowice dominuje zabudowa typu zagrodowego dająca się sklasyfikować w dwie grupy:
  - zabudowa z dominacją funkcji mieszkaniowej - średnia powierzchnia użytkowa mieszkalna to ok. 80 m² – przyjmując w tym szacunku „odpis” na niepełną wysokość pomieszczeń w najwyższej kondygnacji - ok. 20% oraz na prowadzoną działalność, głównie związaną z produkcją rolną, ocenianą w budynkach mieszkalnych na ok. 25 - 30%; średnia wielkość istniejących zabudowanych działek jest różna, ale są to działki duże - rolne, zwykle ponad 2 000m², natomiast wielkość nowo wydzielanych działek w terenach rolnych pod zabudowę zagrodową to min. 3 000m² - zgodnie z obowiązującym prawem; ta sytuacja w sposób podstawowy rzutuje na wartość wyliczonych rezerw terenów możliwych do zabudowy w zabudowie o charakterze zwartym w terenach rolnych – wszystkie grunty w terenach wiejskich gminy to tereny rolne;
  - zabudowa mieszkaniowa z dominacją funkcji związanych z produkcją rolną - średnia powierzchnia użytkowa mieszkalna w zabudowie mieszkaniowo- usługowej to ok. 60m² – przyjmując w tym szacunku „odpis” na niepełną wysokość pomieszczeń najwyższej kondygnacji - ok. 20% oraz na prowadzoną działalność głównie związaną z produkcją rolną i przetwórstwem – do 60%; przeciętna wielkość istniejących działek z historycznych podziałów mieści się również w granicach ok. 2 000 m² i więcej. Kształt większości podziałów działek typowy dla wsi w Małopolsce, tzn. długie, wąskie pasy – co sprawia, że przy drogach znajduje się stosunkowo zwarta zabudowa.

Do przeprowadzonych w dalszych punktach analiz potrzeb nowych terenów budowlanych w gminie, przyjęto średnią wielkość nowych działek o wielkości 2000 m². Powodem jest przyjęte założenie kierunkowe, że Gmina podejmie się opracowania planów miejscowych i przynajmniej 1/3 z nowo wydzielanych działek uzyska zgodę Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze – stąd będą możliwe mniejsze podziały geodezyjne, na ok. 1000 m² w terenach które uzyskają przeznaczenie budowlane.

- w mieście Proszowice wyróżnia się praktycznie 4 strefy: zabudowy śródmiejskiej miasta Proszowice, zabudowy miejskiej, zabudowy podmiejskiej oraz zabudowy typu wiejskiego.
  - dla zabudowy śródmiejskiej, gdzie wskaźnik zabudowy terenu jest największy, przy średniej wysokości budynków ok. 10m i mieszanej funkcji mieszkaniowo – usługowej, działki są drobne, o wielkości od 400m² wzwyż; mieszkanie o powierzchni użytkowej rozbieżnej – średnio o powierzchni ok. 60m²;
  - dla zabudowy miejskiej funkcje są bardziej skryzalizowane – to zabudowa monofunkcyjna - wielorodzinna, usługowa lub mieszkaniowo – usługowa, o wysokości zróżnicowanej, ale należącej do wartości wysokich – od 12 do 15 m; wielkość działek również zróżnicowana – dla zabudowy wielorodzinnej – blokowej działki są bardzo duże, nawet 0,5 ha, w skład których wchodzi po kilka bloków z urządzonym otoczeniem towarzyszącym zabudowie, mieszkania o średniej powierzchni ok. 50 m², ale co oczywiste – o różnym metrażu;
  - dla zabudowy podmiejskiej, peryferyjnej w stosunku do ścisłej zabudowy śródmieścia, średnia powierzchnia użytkowa mieszkalna to ok. 80 m² – przyjmując w tym szacunku „odpis” na niepełną wysokość pomieszczeń w najwyższej

kondygnacji (ok. 15%) oraz na prowadzoną działalność gospodarczą w ok. 35% budynków mieszkalnych; natomiast w odniesieniu do średnich powierzchni działek zabudowanych kształtują się one w granicach 600 – 1200 m²;

- dla zabudowy typu wiejskiego, położonej w tzw. obszarach peryferyjnych miasta, w odniesieniu do powierzchni użytkowych zostały przyjęte założenia podobnie jak dla obszarów wiejskich, natomiast w odniesieniu do średnich powierzchni działek zabudowanych – w mieście są one znacznie niższe i kształtują się w granicach 1000 – 1500 m².

W mieście nie obowiązuje ochrona gruntów rolnych, stąd też i geodezyjne podziały nieruchomości są zależne głównie od funkcji zabudowy i przepisów związanych z zagospodarowaniem terenów obiektami budowlanymi.

W analizach zostały wykorzystane informacje z przeprowadzonej inwentaryzacji terenu oraz mapy ewidencyjne i zdjęcia lotnicze (źródła: dane z Urzędu Gminy, geoportal, gogle earth).

W analizach zostały wykorzystane informacje z przeprowadzonej inwentaryzacji terenu oraz mapy ewidencyjne i zdjęcia lotnicze (źródła: dane z Urzędu Gminy, geoportal, gogle earth).

Na podstawie przedstawionej autorskiej metody sposobu przeprowadzenia analiz posiadanych rezerw w gminie i mieście Proszowice, dokonanych rozpoznań inwentaryzacyjnych w terenie oraz przyjętych założeń zostały opracowane bilanse posiadanych rezerw opisane w pkt. 9.2.2.2 i pkt. 9.2.2.3.

9.2.2.2. Chłonność posiadanych rezerw w obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej

Rezerwy w obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej zostały wyznaczone i obliczone opracowanym w tym celu, autorskim programem z wykorzystaniem programów GIS, przyjmując odległość od istniejących budynków w Gminie, wewnątrz wyznaczonego obszaru zwartej zabudowy, o promieniu 15 m.

Tab. Nr 9-4. Rezerwy budowlane w obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej

MIASTO PROSZOWICE			
Jednostka referencyjna	Populacja [l. osób]	Powierzchnia całkowita [ha]	Rezerwy budowlane
Proszowice	6088	733	17.50

OBSZARY WIEJSKIE GMINY PROSZOWICE			
Jednostka referencyjna	Populacja [l. osób]	Powierzchnia całkowita [ha]	Rezerwy budowlane
Bobin	391	505,51	-
Ciborowice	151	163,19	-
Czajęczyce	223	242,35	-
Gniazdowice	341	265,99	0,4424
Górka Stogniowska	370	186,31	-
Jakubowice	335	382,39	-
Jazdowiczki	139	167,00	-
Kadzice	236	296,65	-

OBSZARY WIEJSKIE GMINY PROSZOWICE			
Jednostka referencyjna	Populacja [l. osób]	Powierzchnia całkowita [ha]	Rezerwy budowlane
Klimontów	1381	865,69	1,2110
Koczanów	272	293,98	-
Kościelec	606	512,48	0,4472
Kowala	326	386,42	-
Łaganów	419	324,35	-
Makocice	361	336,20	-
Mysławczyce	117	202,26	-
Opatkowice	893	505,12	2,0051
Ostrów	678	665,09	-
Piekary	259	340,35	-
Posiłków	135	185,55	0,3247
Przewody	302	264,10	-
Stogniowice	417	366,06	1,7178
Szczytniki	333	374,64	0,3499
Szczytniki-Kolonia	200	224,13	-
Szklana	116	75,25	-
Teresin	286	231,69	0,3649
Więckowice	344	342,88	0,4762
Wolwanowice	100	196,28	0,4762
Żębocin	417	345,88	0,3553
SUMA	10148	9247,79	7,6945

Należy podkreślić, w świetle porównania przeprowadzonych analiz z innymi obszarami gmin - dla których podobne analizy były przeprowadzane - że uzyskany wynik, szczególnie dla terenów wiejskich, wykazuje mało posiadanych rezerw terenów możliwych do zabudowy w tkankach zabudowy zwartej. Wynika to z faktu, że gmina nie ma od lat opracowanego planu zagospodarowania przestrzennego – po utracie ważności planów w roku 2003. Tereny rolne/wiejskie były zabudowywane zabudową typu zagrodowego albo w grupach wzdłuż dróg – jeśli potrzeby mieszkańców i podziały geodezyjne były sprzyjające (wąskie, długie działki), lub w miejscach odległych od siebie, w których nie można wyznaczyć (bo nie ma) obszarów zurbanizowanych.

Odnosnie miasta – choć rezerwy są większe, tu też zaznacza się brak planu zagospodarowania przestrzennego. W większości gmin to właśnie większość rezerw terenów budowlanych pochodzi z niewykorzystanych obszarów przeznaczonych pod zabudowę w planach zagospodarowania przestrzennego.

9.2.2.3. Chłonność niewykorzystanych terenów budowlanych z obowiązujących planów zagospodarowania przestrzennego (z wyłączeniem terenów wykazanych w pkt. 9.2.2.2)

Dla terenu gminy i miasta Proszowice, jak wspomniane zostało w pkt. 7.2.1. jest opracowanych jedynie 6 punktowych planów zagospodarowania przestrzennego uchwalonych dla bardzo niewielkich obszarów. Obszary dla których plany zostały

opracowane to tereny komunikacji publicznej – ujmujące tereny dróg, ścieżki rowerowej oraz niewielkiego, już w pełni zagospodarowanego obszaru usług rzemieślniczych z mieszkalnictwem jednorodzinny położonego między SKR i projektowaną obwodnicą.

W związku z powyższym rezerw budowlanych, które oblicza się z terenów o przeznaczeniu budowlanym w planach zagospodarowania przestrzennego (zgodnie z art. 10, ust. 5 pkt. 3 ustawy o pizp) w mieście i w gminie nie ma – tereny objęte planami dotyczą infrastruktury komunikacyjnej oraz w pełni już zabudowanego, niewielkiego obszaru usług rzemieślniczych z mieszkalnictwem jednorodzinny - dla którego plan został sporządzony.

9.2.3. Analiza potrzeb mieszkaniowych wynikająca z obecnego standardu zamieszkania i potrzeby jego poprawy

Wg danych Eurostatu pod względem liczby metrów kwadratowych lokalu (powierzchni użytkowej) przypadającej na mieszkańca, Polska plasuje się na trzecim miejscu od końca w Europie. W Polsce przeciętnie przypadają jedynie **24 metry kwadratowe** powierzchni na osobę w mieszkaniu. W większej ciasnocie żyją tylko Rumuni (15 m kw. na osobę) i Łotysze (18 m kw.). Dla porównania należy podać, że w Niemczech na jedną osobę przypadają 43 m², w Finlandii 38 m², a w Szwecji 45 m².

W związku z powyższym należy przyjąć w kierunkowym dokumencie, jakim jest SUIKZP, podniesienie standardu obecnego zamieszkania w Gminie – przynajmniej do 43 m²/osobę.

Wg przeprowadzonych obliczeń, obecnie:

- **w gminie Proszowice** przypada ok. 29 m² ³² mieszkaniowej powierzchni użytkowej na mieszkańca (3,13 osób/mieszkanie) – bez odliczeń z tytułu niepełnej wysokości pomieszczeń oraz prowadzonej działalności gospodarczej w budynkach mieszkalnych oraz mieszkaniowo - usługowych. Daje to – przy obecnej liczbie mieszkańców 10 148 (2017 r.) – powierzchnię użytkową o łącznej wartości ok. 294 292 m². Natomiast uwzględniając czynniki³³ pomniejszające tę powierzchnię do rzeczywistej powierzchni mieszkalnej otrzymuje się ok. 206 004 m² istniejącej powierzchni użytkowej mieszkalnej, która - przy zakładanej potrzebie podniesienia standardu zamieszkania do 43 m²/osobę – powinna wynosić obecnie ok. 436 364 m². W związku z tym należy przyjąć, że dla podniesienia aktualnego komfortu zamieszkania brakuje 230 360 m² mieszkalnej powierzchni użytkowej;
- **w mieście Proszowice** przypada ok. 28 m² ³⁴ mieszkaniowej powierzchni użytkowej na mieszkańca (2,62 osób/mieszkanie) – bez odliczeń z tytułu niepełnej wysokości pomieszczeń oraz prowadzonej działalności gospodarczej w budynkach mieszkalnych (jednorodzinnych i wielorodzinnych) oraz mieszkaniowo – usługowych (j.w.). Daje to - przy obecnej liczbie mieszkańców 6 088 (2017 r.) - powierzchnię użytkową o łącznej

---

³² http://www.polskawliczbach.pl/gmina_Proszowice

³³ 20% niepełnej wysokości, działalność gospodarcza w 25% budynków mieszkaniowych; w terenach mieszkaniowo – usługowych/zagrodowych: w ok. 80% budynków na powierzchni do 50%

³⁴ http://www.polskawliczbach.pl/miasto_Proszowice

wartości ok. 170 464 m². Natomiast uwzględniając czynniki³⁵ pomniejszające tę powierzchnię do rzeczywistej powierzchni mieszkalnej otrzymuje się ok. 122 734 m² istniejącej powierzchni użytkowej mieszkalnej, która - przy zakładanej potrzebie podniesienia standardu zamieszkania do 43 m²/osobę – powinna wynosić obecnie ok. 261 784 m². W związku z tym należy przyjąć, że dla podniesienia aktualnego komfortu zamieszkania brakuje 139 050 m² mieszkalnej powierzchni użytkowej.

Przyjmując wskazane dla wiejskiej gminy, średnie wielkości działek pod nową zabudowę (por. pkt. 9.2.2.1), dla poprawienia standardu zamieszkania w gminie potrzeba ok. 320 ha rezerwy terenów (na ok. 2 000 nowych domów), a w mieście – licząc zabudowę wielo – i jednorodziną (przyjmując relacje 40:60) 140 ha. Wyliczenie to obrazuje tylko potrzeby stanu istniejącego. Z posiadanych obecnie rezerw ok. 25,2 ha (wyliczenie w pkt. 7.2.2.2 – rezerwy w obszarach o wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno – przestrzennej) – **brakuje na poprawę istniejącego stanu zamieszkania ok. 312 ha nowych terenów budowlanych w gminie i 123 ha w mieście.**

9.2.4. Analiza rezerw obszarów potencjalnie budowlanych wyznaczonych w zmieniającym SUIKZP Gminy (przyjętym w 2007 roku) w świetle zdefiniowanych potrzeb

Na wstępie należy podkreślić, że ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 2018 roku, poz. 1945) w art. 10, ust. 5, odnoszącym się do sposobu obliczeń bilansów terenów przeznaczanych pod nową zabudowę, nie uwzględnia przypadku tych gmin, które nie posiadają planów zagospodarowania przestrzennego, a mają w swoich obowiązujących (i kolejno zmienianych) studiach uwarunkowań wyznaczone obszary pod potencjalnie nowe tereny budowlane – przygotowane do ujęcia w planach zagospodarowania przestrzennego, ale nie ujęte w tych planach - bo gminy nie podjęły procedury ich opracowania. Ustawa odnosi się jedynie (ust. 5. pkt. 2 i 3 ustawy) do potrzeby poszukiwania rezerw budowlanych w obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej i w obszarach budowlanych które pozostają niewykorzystane w obowiązujących planach zagospodarowania przestrzennego.

Przy tak ujętym, ustawowym wskazaniu metody obliczeń chłonności, można by teoretycznie „zapomnieć” o tych wyznaczonych we wcześniejszych studiach uwarunkowań obszarach, a które nie zostały skonsumowane w planach zagospodarowania przestrzennego, pozostawić je w zmieniającym dokumencie studium – poszerzając jednocześnie nowe studium o kolejne obszary pod zabudowę (!!!). Nie byłoby to sprzeczne z wytycznymi ustawy o pizp.

W projekcie zmieniającego studium została jednak przyjęta zasada potrzeby zbadania tego problemu w sposób rzetelny i podyktowany oczywistą logiką rozumowania. W związku z powyższym zdecydowano się na obliczenie rezerw powierzchni obszarów wyznaczonych pod ewentualną zabudowę w obowiązującym studium, odejmując od nich powierzchnię obszarów o wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej

---

³⁵ 15% niepełnej wysokości, działalność gospodarcza w 30% budynków mieszkaniowych jednorodzinnych; w terenach mieszkaniowo – usługowych: w ok. 60% budynków na powierzchni do 40%; w zabudowie wielorodzinnej działalność gospodarcza w 15% mieszkań.

(pkt. 9.2.2.2), czyli postępując tak jakby te obszary uzyskały już przeznaczenie budowlane w planach zagospodarowania przestrzennego. Trudno bowiem ze zmienianego dokumentu studium usunąć obszary wcześniej zaplanowane pod zabudowę, które były już przedmiotem wcześniejszych procedur planistycznych, zastępując je innymi rozwiązaniami (problem ewentualnych roszczeń mieszkańców). Możliwa jest oczywiście i została przeprowadzona w projekcie studium lokalna weryfikacja granic tych terenów, w zgodzie ze zgłoszonymi wnioskami do zmienianego studium, jednak generalne wskazania odnośnie rozwoju terenów budowlanych w Gminie i Mieście z poprzedzającego dokumentu studium powinny pozostać i pozostały.

Przeprowadzone analizy, poprowadzone oddzielnie dla miasta Proszowice i obszarów wiejskich, dały ciekawy wynik. Okazało się bowiem, że w terenach wiejskich zmieniane studium posiada już znaczne rezerwy obszarowe wskazane pod zabudowę, które przekraczają zapotrzebowanie na nowe tereny budowlane (o ok. ponad 150%). Ujmując w obliczonych wartościach nawet niepewność procesów rozwojowych, ujętą w art. 10. ust. 7. pkt 2 ustawy o pizp, która umożliwiła poszerzenie zapotrzebowania na nowe tereny budowlane o 30% - wynik przeprowadzonej analizy wskazuje na brak potrzeby poszerzania rezerw pod zabudowę mieszkaniową w terenach wiejskich.

Natomiast w odniesieniu do obszaru miasta Proszowice przeprowadzone analizy wykazały brak obszarów pod nową zabudowę, głównie mieszkaniową o wielkości rzędu 60 ha (wyliczone zapotrzebowanie wynosi 123 ha, pkt. 7.2.3., a posiadane i niewykorzystane rezerwy w zmienianym studium to 63 ha). W związku z tym poszukiwania nowych obszarów pod zabudowę w mieście Proszowice ogniskowały się w wartości ok. 60 ha, powiększonej o dopuszczone prawem 30%, czyli ujmującej **możliwość wyznaczenia nowych obszarów budowlanych do 78 ha w mieście Proszowice.**

9.2.5. Zapotrzebowanie na nowe tereny budowlane

W związku z przeprowadzonymi analizami, opisanymi w punktach 9.2.3, 9.2.4, **zostało przyjęte założenie, że w zmienianym dokumencie studium, w obszarach wiejskich Gminy, nie zostaną wyznaczone dodatkowe obszary pod potencjalnie nową zabudowę mieszkaniową, pozostaną te, które zostały już wyznaczone we wcześniejszych dokumentach planistycznych**, natomiast doprecyzowaniu, czy weryfikacji będzie podlegać jedynie ich przeznaczenie i funkcjonalne uporządkowanie. Przyjęto możliwość uwzględnienia tylko wyjątkowo pojedynczych wniosków oraz uwidoczniono i wykazano w granicach terenów zurbanizowanych niniejszego dokumentu te obszary (zresztą bardzo niewielkie obszarowo), które zostały już zabudowane w ramach wydawanych decyzji WZiZT, a które znajdują się poza granicami terenów z możliwością zabudowy, wyznaczonych w SUIKZP z 2007 roku. Warunkiem takiej decyzji było bezpośrednie sąsiedztwo tych obszarów z terenami wyznaczonymi w studium pod urbanizację.

Opisane powyżej działania dotyczą – jak wyżej zostało zaznaczone – zabudowy mieszkaniowej w obszarach wiejskich w Gminie. Utrzymując tam stabilność odnośnie rozwoju terenów mieszkaniowych, zostały uwzględnione potrzeby Gminy w zakresie wyznaczenia nowych obszarów pod rozwój aktywności gospodarczej, czyli usług, przemysłu, produkcji, składowania, których w terenach wiejskich Gminy jest ewidentny brak.

W odniesieniu do miasta Proszowice poszukiwania nowych obszarów pod zabudowę mieszkaniową ogniskowały się w wartości ok. 78 ha. Wyznaczone w analizach potrzeby mieszkaniowe, szacowane na 60 ha, zostały powiększone o dopuszczone prawem 30%, zgodnie z art. 10 ust. 7 pkt. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. W tym artykule ustawy - ze względu na „niepewność procesów rozwojowych wyrażającą się możliwością zwiększenia zapotrzebowania w stosunku do wyników analizy” Gmina może wyznaczyć łączny przyrost terenów budowlanych zwiększony „nie więcej niż o 30%” dla analizowanych potrzeb mieszkaniowych. W tych 30% - w przypadku miasta – zostały ujęte jednak również nowe obszary przewidziane pod rozwój aktywności gospodarczej, czyli usług, przemysłu, produkcji, składowania – nie tylko mieszkaniowe. W związku z czym należy podkreślić, że zakładane przyrosty terenów budowlanych nie wykorzystują w pełni możliwości wynikających z przepisów prawnych.

9.2.6. Bilans terenów przewidzianych pod zabudowę w studium

Analizom i wariantowaniu podlegały dwa rozwiązania, pierwszy wariant wynikał wprost ze złożonych wniosków do zmiany Studium, drugi z ich rozpatrzenia pod kątem racjonalności uwzględnienia w przygotowywanym dokumencie – ze względu na potrzebę ochrony środowiska i krajobrazu oraz możliwości obsługi infrastrukturą i komunikacją. Poniżej zamieszczona tabela ujmuje zestawienie pełnego bilansu terenów przyjętego w studium w wariantcie drugim. W tym bilansie został przedstawiony pełny obraz planowanego przeznaczenia terenów w Gminie i Mieście Proszowice (łącznie z wyznaczonymi obszarami w zmienianym dokumencie Studium z 2007 roku).

Na podstawie optymistycznej prognozy demograficznej – do roku 2048, czyli w ciągu 30 lat – przyjmuje się, że zostanie utrzymana obecna liczba ludności w gminie i mieście Proszowice.

Tab. Nr 9-5. Struktura powierzchniowa kategorii przeznaczenia terenów w gminie i mieście Proszowice

I - strefa koncentracji zainwestowania, zurbanizowana i potencjalnego rozwoju urbanizacji		powierzchnia [ha]	% pow. ogólnej
obszary kształtowania zabudowy śródmiejskiej o charakterze i standardach miejskich	MM	9,64	0,10
obszary kształtowania zabudowy wielorodzinnej.	MW	17,64	0,18
obszary kształtowania jednorodzinnej zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej o charakterze i standardzie miejskim	MN/MU/1	19,15	0,19
obszar przestrzeni publicznej – Rynek w Proszowicach	Pp	0,71	0,01
obszary zabudowy i rozwoju zespołów zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej w obszarach wiejskich	MN/MU/2	146,56	1,47
obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, osiedlowej – wolnostojącej, zwartej, grupowej	MN	231,61	2,32
obszary zabudowy i rozwoju zabudowy mieszanej, wielofunkcyjnej	MR	1341,42	13,42
obszary rozwoju aktywności gospodarczej	U	82,20	0,82

*Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy i miasta Proszowice*

I - strefa koncentracji zainwestowania, zurbanizowana i potencjalnego rozwoju urbanizacji		powierzchnia [ha]	% pow. ogólnej
obszary usług publicznych	UP	25,81	0,26
obszary rozwoju usług związanych ze sportem, turystyką i czynnym wypoczynkiem	US	8,70	0,09
obszary usług i rozwoju usług związanych z kultem religijnym	UK	6,05	0,06
obszary rozwoju wielofunkcyjnych usług, przemysłu, składowania	PU	60,37	0,60
obszary obecnej eksploatacji złóż, obszary przemysłu wydobywczego	PE1, PE2, PE3	1,85	0,02
zespoły dworsko-parkowe	ZP	12,00	0,12
cmentarze czynne i nieczynne	ZC, ZCn	13,39	0,13
obszary ogrodów działkowych	ZD	6,41	0,06
obszary zieleni urządzonej	ZU	14,56	0,15
obszary rozwoju usług towarzyszących trasom komunikacyjnym, parkingi	KP	0,76	0,01
drogi wojewódzkie, powiatowe i gminne		361,70	3,68
obszary infrastruktury technicznej	IT	9,27	0,09
RAZEM		2375,80	23,77
II - strefa gospodarki rolnej, z towarzyszącym osadnictwem w ramach zabudowy zagrodowej i obsługą rolniczej przestrzeni produkcyjnej		powierzchnia [ha]	% pow. ogólnej
obszary zabudowy zagrodowej (RM) i produkcji rolnej (RU) zlokalizowane w terenach rolnych	RM, RM/RU	69,66	0,70
obszary rolne z dopuszczeniem obiektów produkcji rolnej	R1	6208,63	62,11
RAZEM		6278,59	62,80
III - strefa przyrodniczo – krajobrazowa, chroniona przed urbanizacją		powierzchnia [ha]	% pow. ogólnej
obszary rolne bez prawa zabudowy	R2	959,87	9,60
obszary zieleni nieurządzonej	ZE	173,54	1,74
obszary lasów	ZL	176,01	1,76
tereny rolne wskazane do zalesienia	RL	10,32	0,10
tereny wód powierzchniowych		23,07	0,23
RAZEM		1319,74	13,43
OGÓŁEM		9996,90	100,00

Tab. Nr 9-6. Struktura powierzchniowa przyrostów nowych terenów do zainwestowania wyznaczona w dokumencie SUIKZP w mieście Proszowice.

I - strefa koncentracji zainwestowania - zurbanizowana i potencjalnego rozwoju urbanizacji		powierzchnia [ha]	% pow. ogólnej przyrostów
obszary kształtowania jednorodzinnej zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej o charakterze i standardzie miejskim	MN/MU/1	1,58	1,97
obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, osiedlowej – wolnostojącej, zwartej, grupowej.	MN	54,86	68,62
obszary zabudowy i rozwoju zabudowy mieszanej, wielofunkcyjnej	MR	3,41	4,27
obszary rozwoju aktywności gospodarczej	U	16,44	20,57
obszary rozwoju usług związanych ze sportem, turystyką i czynnym wypoczynkiem	US	1,91	2,39
obszary rozwoju wielofunkcyjnych usług, przemysłu, składowania	PU	0,09	0,11
obszary rozwoju usług towarzyszących trasom komunikacyjnym, parkingi	KP	0,04	0,05
OGÓŁEM		78,33	100,00

9.2.7. Możliwości finansowania przez Gminę zakładanego programu rozwoju, budżet Gminy

Praktycznie ocenę i to tylko ramową możliwość finansowania zakładanego programu rozwoju Gminy można szacować na etapie sporządzania planu zagospodarowania przestrzennego, w którym to dokumencie ustala się dopiero przeznaczenie terenu, uzyskuje zgodę Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych wyższych klas – co determinuje i wpływa ostatecznie na kształt, przyjmowanych jako ustalenia, rozwiązań. Studium natomiast stanowi długookresową i kierunkową politykę Gminy, która jest znacznie rozłożona w czasie i zwykle nie jest w pełni realizowana – z powodu różnych uwarunkowań, w tym i wspomnianej zgody MRiRW na zmianę przeznaczenia gruntów o najwyższych klasach bonitacyjnych, ale też wynikających z koniunktury gospodarczej, pojawienia się zapotrzebowania na określone inwestycje, czy też osób chcących inwestować w Gminie. Są to stany nie w pełni przewidywalne, bardziej konkretyzowane w planach zagospodarowania przestrzennego. Jednak również i plany zagospodarowania przestrzennego posiadają regulacyjny, a nie operacyjny charakter, który wynika z braku podstaw, w tym ustawowych, do określenia terminów realizacji zadań własnych gminy z zakresu potrzeb budowy infrastruktury technicznej i komunikacji (które określa się w rocznych budżetach lub wieloletnich programach inwestycyjnych). Należy też podkreślić zupełny brak wpływu regulacji zawartych w planie zagospodarowania przestrzennego na konkretne inwestycje w terenie, głównie prywatnych podmiotów (plan przecież tworzy jedynie możliwość inwestowania, ale nie zobowiązuje do niego, ani też nie odnosi się do określonych horyzontów czasowych realizacji planu). Ze względu na regulacyjny charakter miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, z niemożliwym

do przewidzenia harmonogramem realizacji jego ustaleń - zarówno w przestrzeni, jak i w czasie (stan gospodarki, ceny nieruchomości, „gra” prywatnych inwestorów) - wyniki Prognozy skutków finansowych opracowywane na etapie sporządzania planów miejscowych mogą być traktowane jedynie orientacyjnie – przy przyjęciu określonych założeń. Z samej nazwy i intencji ustawodawcy tego typu Prognoza nie stanowi, bo nie może stanowić wyliczenia typu kosztorysowego. Tym bardziej problematyczne jest dokonywanie oceny możliwości finansowania przez Gminę zakładanego programu rozwoju przyjmowanego ramowo na etapie SUIKZP.

W związku z przedstawionymi okolicznościami w niniejszym uzasadnieniu można się odnieść wyłącznie do obecnej kondycji finansowej Gminy oraz zakresu możliwych zmian w jej rozwoju przyjętych w zmienianym dokumencie Studium, w tym bardziej otwartej oferty inwestycyjnej. Ale domknięcie tej oferty może nastąpić dopiero na etapie sporządzania planu zagospodarowania przestrzennego, niemniej będzie to – jak wyżej zostało zaznaczone - również oferta, choć bardziej skonkretyzowana.

Stan finansów gminy i miasta Proszowice z okresu ostatnich ośmiu lat (dane GUS) został poddany analizie w odniesieniu do wielkości budżetu i dochodów na 1 mieszkańca Gminy.

2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
35,2 mln 2,2 tys (100%)	36,1 mln ? 2,2 tys (100%)	40,8 mln ? 2,5 tys (100%)	41,7 mln ? 2,5 tys (100%)	43,1 mln ? 2,6 tys (100%)	46,6 mln ? 2,9 tys (100%)	48,4 mln ? 3,0 tys (100%)	60,0 mln ? 3,7 tys (100%)

Z przedstawionych danych wynika, że dochody Gminy liczone na jednego jej mieszkańca sukcesywnie wzrastają. Ogólną orientację co do struktury dochodów i wydatków Gminy w ciągu trzech lat (2014 – 2016, dane GUS) obrazują poniższe tabele:

STRUKTURA DOCHODÓW BUDŻETU GMINY WEDŁUG DZIAŁÓW			
	2014	2015	2016
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0
Rolnictwo i łowiectwo	1,0	2,8	1,8
Transport i łączność	2,2	2,5	1,8
Gospodarka mieszkaniowa	4,3	6,5	3,5
Administracja publiczna	0,6	0,7	0,8
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	0,0	0,2	0,2
Różne rozliczenia	38,2	37,6	32,6
Oświata i wychowanie	2,4	3,3	2,8
Pomoc społeczna	10,3	10,3	22,3
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	0,5	-	1,7
Edukacyjna opieka wychowawcza	0,2	0,1	0,0
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	3,5	3,5	3,0
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1,5	0,2	1,3
Kultura fizyczna	3,6	0,8	1,3
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej	31,5	31,2	26,8
Pozostałe	0,2	0,3	0,1

STRUKTURA WYDATKÓW BUDŻETU GMINY WEDŁUG DZIAŁÓW			
	2014	2015	2016
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0
Rolnictwo i łowiectwo	2,7	3,7	3,7
Transport i łączność	4,7	4,4	4,7
Gospodarka mieszkaniowa	1,7	2,9	1,8
Administracja publiczna	11,6	12,1	9,2
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	0,8	0,9	1,1
Różne rozliczenia	0,5	1,4	-
Oświata i wychowanie	39,7	41,2	34,8
Pomoc społeczna	14,2	15,1	26,5
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	0,5	0,5	2,9
Edukacyjna opieka wychowawcza	0,5	0,5	0,4
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	5,7	6,2	5,1
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	3,9	2,9	3,1
Kultura fizyczna	9,8	5,2	4,5
Działalność usługowa	0,1	0,1	0,1
Ochrona zdrowia	0,7	0,7	0,5
Pozostałe	2,9	2,2	1,6
W 2016 r. wydatki gminy na 1 mieszkańca wyniosły: 3562 zł.			

W 2016 r. dochody gminy na 1 mieszkańca wyniosły: 3674 zł.

Oceniając przedstawione rozwiązania koncepcyjne w Studium – w świetle kondycji finansowej Gminy – nie dostrzega się na obecnym etapie wiedzy zagrożeń odnośnie możliwości finansowania przyjętych rozwiązań w projekcie zmiany studium, które należą do zadań własnych gminy.

10. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU PRAWNEGO GRUNTÓW

Na terenie Gminy dominują obszary stanowiące własność prywatną. Ich charakterystycznymi, niekorzystnymi cechami istotnymi dla zagospodarowania przestrzennego jest:

- duże rozdrobnienie działek,
- kształt wielu działek mający postać wąskiego pasa o szerokości mniejszej niż 20 m, tym samym utrudniający możliwość zabudowy działek z zachowaniem przepisów prawa budowlanego,
- trudna dostępność do dróg wielu działek, w tym też położonych od dróg w niewielkich odległościach,
- niejednorodny układ grup działek, który utrudnia poprowadzenie dróg do terenów budowlanych tak by miały w tym udział równomiernie tereny różnych właścicieli.

11. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH

Na terenie Gminy nie występują naturalne zagrożenia geologiczne, nie ma czynnych osuwisk mas ziemnych.

12. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA UDOKUMENTOWANYCH ZŁOŻ KOPALIN ORAZ ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH

Na terenie Gminy ochronie podlegają a złoża surowców mineralnych: złoża ropy naftowej „Pławowice” (NR 4764) i „Mniszów” (NR 4768) oraz złoża ilitu, ilitu i lessu „Proszowice” (IB 2216).³⁶ Zlokalizowane są ponadto wyrobiska poeksploatacyjne:

- cegielni w Łaganowie i Żębocinie – częściowo zarośnięte,
- gipsów w Makocicach,
- niewielkich piaskowni w dolinach Szreniawy i Ścieklca.

W granicach zbiornika GZWP nr 409 Niecka Miechowska SE znajduje się północno-zachodnia część Gminy, z wyjątkiem części środkowej i południowo-wschodniej. Główny zbiornik wód podziemnych Nr 409 Niecka Miechowska został ustanowiony dla kredowego piętra wodonośnego. Obszar ochronny został wyznaczony ze względu na duże zagrożenie zbiornika charakteryzującego się siecią głębokich spękań i szczelin oraz słabą izolacją od

---

³⁶ na podstawie art.72.1, 125 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r (Dz.U.Nr 62, poz.627, z późn. zmianami), oraz art.48 ustawy Prawo geologiczne i górnicze z dnia 4 lutego 1994 (Dz.U. Nr 27, poz.96, z późn. zmianami)

powierzchni terenów. Wskazuje się potrzebę przyjęcia systemu nakazów i zakazów w obrębie obszaru ochronnego, szczególnie:

- zakazu lokalizacji inwestycji szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, a w szczególności wysypisk odpadów i wylewisk nie zabezpieczonych przed przenikaniem do podłoża; prowadzenia rurociągów transportujących substancje niebezpieczne i urządzeń do przeładunku i dystrybucji substancji ropopochodnych,
- nakazu likwidacji dzikich wysypisk odpadów,
- nakazu uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej,
- nakazu likwidacji punktów bezpośredniego zrzutu ścieków do wód,
- ograniczenia bezściółkowej hodowli zwierząt,
- zakazu stosowania niektórych środków ochrony roślin.

13. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA NA TERENIE GMINY TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH ORAZ ZŁÓŻ KOPALIN

Na terenie Gminy funkcjonuje obszar i teren górniczy „Pławowice” oraz znajdują się złoża ropy naftowej „Pławowice” (NR 4764) i „Mniszów” (NR 4768) oraz złoża ilitu, ilitu i lessu „Proszowice” (IB 2216).

W granicach Gminy znajdują się czynne otwory eksploatacyjne, zlikwidowane odwierty oraz obszary zabudowy technologicznej kopalni i ropociągi. Zgodnie ze wskazaniem PGNiG SA w Sanoku, w SUIKZP przyjmuje się uwarunkowania, które wynikają z konieczności:

- zachowania stref wolnych od zabudowy od odwiertów – czynnych i zatłaczania wód złożowych o promieniu 50 m oraz od odwiertów zlikwidowanych 5 m,
- zachowania odległości podstawowych obrysów obiektów terenowych od ropociągów kopalnianych,
- zachowania stref wolnych od zabudowy o promieniu 50 m od urządzeń technologicznych znajdujących się na obszarach zabudowy technologicznej kopalni,
- umożliwienia budowy nowych urządzeń, przebudowy i rozbudowy, remontów i rozbiórki istniejących urządzeń i obiektów budowlanych związanych z eksploatacją ropy naftowej – w ramach zasięgu stref od odwiertów i odległości podstawowych od rurociągów oraz na obszarze zabudowy technologicznej kopalni,
- prowadzenia prac poszukiwawczych.

14. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZADAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH

14.1. Zadania związane z ochroną przed powodzią

Zgodnie z Planem Zarządzania Ryzykiem Powodziowym dla obszaru Wisły, na podstawie Uchwały Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 roku³⁷, w PGW WP RZGW trwa opracowanie harmonogramu prac, mających na celu skoordynowanie działań związanych

---

³⁷ zachowującym ważność zgodnie z art. 555 ust. 2 Ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo Wodne.

z poprawą ochrony przeciwpowodziowej Dorzecza Górnej Wisły. W ten Program zostały wpisane następujące działania dotyczące gminy i miasta Proszowice ³⁸:

- budowa kanału ulgi dla rzeki Szreniawy wraz z wałami oraz urządzeniami sterującymi (jazzy) w mieście Proszowice, prowadzonego korytem równoległym do głównego nurtu rzeki Szreniawy; kanał ma pełnić funkcje ochrony przeciwpowodziowej, budowa kanału wraz z urządzeniami i obiektami towarzyszącymi jest wpisana do rządowego programu zarządzania ryzykiem powodziowym i ma zapewnić przyjęcie przez kanał maksymalnej, tzw. stuletniej wody;
- przebudowa prawego i lewego wału potoku Ścieklec w miejscowościach Opatkowice, Makocice w gminie Proszowice;
- budowa kanału ulgi potoku Ścieklec w miejscowości Gniazdowice oraz budowa lewego wału potoku Ścieklec w miejscowości Gniazdowice i w mieście Proszowice.

Zgodnie z dotychczasową wiedzą kanał ulgi dla rzeki Szreniawy rozpoczynałby się w rejonie ulicy Podgórze, a kończył w Stogniowcach. Ponad planowanym kanałem najprawdopodobniej przejdzie obwodnica drogowa Proszowic (II etap przełożenia drogi wojewódzkiej) długim mostem na ok. 120 m, choć ostateczny wariant przebiegu tej obwodnicy nie został dotąd zdecydowany (na etapie sporządzania studium).

Dla terenu Gminy nie zostały opracowane mapy zagrożenia powodziowego oraz w związku z tym i mapy ryzyka powodziowego (Prawo Wodne – tj. Dz.U. 2017 poz. 1566). Natomiast na obszarze miasta znajdują się obszary szczególnego zagrożenia powodzią, znajdujące się między istniejącymi wałami rzeki Ścieklec. W opracowaniu ekofizjograficznym tereny podtapiane i zagrożone okresowym zalaniem zostały wyznaczone na podstawie dokumentów gminnych, przekazów historycznych, a także starszego opracowania ekofizjograficznego, które było przygotowane na potrzeby obecnie obowiązującego i zmienianego Studium. Tereny te zostały uwzględnione w niniejszym Studium. Problem właściwego zagospodarowania terenów zagrożonych podtapianiem bądź okresowym zalaniem powinien być uwzględniony w planach zagospodarowania przestrzennego.

14.2. Zadania związane z rozbudową i funkcjonowaniem systemów infrastruktury drogowej

Uwarunkowania rozwoju ponadlokalnego układu drogowego Gminy, szczególnie w odniesieniu do dróg wojewódzkich, zawarte są w Planie zagospodarowania przestrzennego Województwa Małopolskiego oraz w zaktualizowanym Planie rozwoju sieci dróg wojewódzkich w Małopolsce do roku 2020³⁹. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego uwzględnia domknięcie obwodnicy miasta Proszowice drogą wojewódzką KDW 766, czyli etap II budowy.

Zarządy Dróg Wojewódzkich i Powiatowych oraz Gmina sukcesywnie dokonują remontów i wyposażają drogi im podległe w odpowiednie przekroje oraz znaki drogowe wraz

---

³⁸ wymienione działania mają przypisany kilometr w Planie zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły (Dz.U. z 2016r. poz. 1841)

³⁹ Dokument przyjęty na posiedzeniu Zarządu Województwa Małopolskiego w dniu 24 maja 2012 r.

z odpowiednią organizacją ruchu – zabezpieczającą bezpieczeństwo. Wiele z dróg wymaga modernizacji i przebudowy, tak aby można je było dostosować do obowiązujących normatywów i bezpieczeństwa użytkowników ruchu - np. korekty nienormatywnych łuków, poszerzeń jezdni, wykonania przekrojów ulicznych z chodnikami dla pieszych na obszarach wsi.

14.3. Zadania związane z energetyką

Jak zostało podane w rozdz. 3.5.3, istniejąca infrastruktura elektroenergetyki na poziomie średniego i niskiego napięcia dostosowana jest do bieżących potrzeb. Zwiększone zapotrzebowanie na dostawy energii elektrycznej, jeśli wystąpi, będzie wymagało rozbudowy sieci średniego i niskiego napięcia oraz powiększenia liczby stacji transformatorowo-rozdzielczych 15/0,4 kV. Obecnie na terenie Gminy jest zlokalizowanych 93 stacji transformatorowo - rozdzielczych 15/0,4 kV, o łącznej mocy 5,9 MVA, zasilających odbiorców komunalno-bytowych. Stacje trafo i linie średniego napięcia obsługiwane są przez Rejon Energetyczny Kraków Nowa Huta.

Podstawowym źródłem zaopatrzenia w energię elektryczną całego terenu gminy Proszowice (a także gmin sąsiednich), jest stacja transformatorowo - rozdzielcza GPZ 110/15 kV „Proszowice”, zlokalizowana w południowej części miasta. Zasilanie GPZ-tu „Proszowice” następuje za pomocą linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia 110 kV relacji Lubocza - Proszowice - Kazimierza Wielka. Lubocza jest stacją systemową redukującą najwyższe napięcia 220 kV do 110 kV. Na obszarze Gminy nie występują obiekty i linie elektroenergetyczne najwyższych napięć, a więc o napięciu 220 kV i wyższym, także w przyszłości nie przewiduje się budowy takich linii.

Na obszarze Gminy napowietrzne linie elektroenergetyczne stwarzają uwarunkowania przestrzenne. Wzdłuż istniejących napowietrznych linii elektroenergetycznych 15 kV powinien pozostać wolny od zabudowy oraz wysokiej roślinności pas terenu o orientacyjnej szerokości 14 m (po 7 m z każdej strony osi trasy linii). Podaną wielkość należy traktować jako szacunkową, bowiem dokładny rozmiar strefy technicznej (ograniczonego użytkowania terenu) zależy od szeregu czynników, takich jak odległość przewodu linii od planowanej zabudowy, wysokość i konstrukcja słupa linii, obciążenie linii i temperatura otoczenia. Zarówno wysokość zawieszenia przewodu nad poziomem terenu, jak i rodzaj słupa są zmienne na trasie linii elektroenergetycznych. Przyjmuje się zatem zasadę, że lokalizowanie zabudowy w odległościach mniejszych od podanej powyżej powinno być każdorazowo ustalane z odpowiednim przedsiębiorstwem sieciowym. Nie wyklucza się możliwości przebudowy sieci w związku z wprowadzanymi sukcesywnie przez zarządcę nowymi technologiami przesyłu. W takich przypadkach automatycznie wymagane strefy techniczne od linii energetycznych ulegną zmniejszeniu – zgodnie z wymogami określonymi w odpowiednich przepisach odrębnych.

14.4. Zadania związane z infrastrukturą gazową

Zwiększenie roli gazu jako paliwa oraz dalsza rozbudowa, modernizacja sieci i urządzeń gazowniczych warunkuje aktywizację gospodarczą, poprawę jakości życia mieszkańców oraz poprawę środowiska zamieszkania, poprzez eliminację lokalnych źródeł emisji zanieczyszczeń. Gazyfikacja przy równoczesnej termomodernizacji budynków pozwoli

choć w części wyeliminować w systemie grzewczym paliwa stałe o nienajlepszych parametrach opałowych, a niejednokrotnie odpady komunalne (w tym tworzywa sztuczne). Pozwoli to na ograniczenie niskiej emisji pyłowo – gazowej i poprawi jakość powietrza.

Obecnie można uznać, że tylko miasto Proszowice jest zgazyfikowane, w obszarach wiejskich jedynie ok. 80 gospodarstw jest obsługiwanych gazem, przy ok. 130 przyłączach do budynków ogółem (mieszkalnych i niemieszkalnych). W związku z powyższym przed Gminą stoją poważne zadania związane z gazyfikacją jej obszaru.

14.5. Zadania związane z ochroną przyrody

Cała gmina Proszowice znajduje się poza obszarami chronionymi ustawą o ochronie przyrody.

Przez jej teren, obrzeżem miejscowości Kaczanów i Czajęczyce, przebiega ponadregionalny korytarz ekologiczny, uwidoczniiony na rysunku SUIKZP - w ślad za wskazaniem Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego. Na rysunku Studium zostały również uwidocznione lokalne powiązania przyrodnicze, wyznaczone w opracowaniu ekofizjograficznym, wymagające ochrony przed zainwestowaniem. Powiązania te obejmują głównie tereny otwarte łączące kompleksy leśne z dolinami rzecznyymi. Szczególną uwagę należy zwrócić na ustanowione w mieście i gminie Proszowice pomniki przyrody. W stosunku do objętych ochroną drzew, w zależności od poszczególnych przypadków, mogą okazać się niezbędne ciecica sanitarne, kompleksowe zabiegi pielęgnacyjne oraz redukcja sąsiednich drzew, działania te należy przeprowadzać zgodnie z przepisami odrębnymi.

W miejscowości Gniazdowice, znajduje się podlegające ochronie prawnej stanowisko dokumentacyjne „*Odstąpienie gleb kopalnianych*”. Charakterystyka geologiczna tego stanowiska to: „*Odstąpienie gleb kopalnianych, lessów i piasków fluwioglacjalnych w nieczynnej kopalni piasku*”.

Na terenie Gminy znajdują się, będące w zarządzie Nadleśnictwa Miechów, lasy ochronne I grupy – w tzw. strefie oddziaływania przemysłu. (Zarządzenie Nr 15 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 30 marca 1993 r.).

Głównym celem Gminy powinien być ekorozwój, a więc rozwój zrównoważony, polegający na właściwym kształtowaniu przestrzennej sieci osadniczej pozostającej w równowadze z powiązaniem przyrodniczymi. Przy planowaniu zagospodarowania przestrzennego należy zwrócić szczególną uwagę na racjonalne wykorzystanie zasobów środowiska i ochronę walorów krajobrazowych. Celowe jest utrzymanie terenów otwartych, korytarzy ekologicznych, obszarów wartościowych przyrodniczo i atrakcyjnych krajobrazowo. Konieczne jest również właściwe wkomponowanie terenów do zainwestowania w strukturę przyrodniczą obszaru.

14.6. Zadania związane z ochroną dóbr kultury

W gminie i mieście Proszowice zachowały się cenne obiekty sakralne oraz zespoły dworsko-parkowe, jak również liczne kapliczki, krzyże przydrożne i historyczna zabudowa zagrodowa.

Obszary i obiekty wpisane do rejestru zabytków oraz objęte ewidencją GEZ podlegają ochronie na mocy przepisów odrębnych. Na mocy przepisów odrębnych ochronie podlegają również oznaczone na rysunku studium stanowiska archeologiczne.

15. TERENY ZAMKNIĘTE

Na terenie Gminy nie ma obszarów zamkniętych.

16. UWARUNKOWANIA ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO GMINY

16.1. Podsumowanie uwarunkowań – elementy analizy SWOT

W tabeli zostały przedstawione szanse i ograniczenia określone w wyniku przeprowadzonych analiz.

UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE	
KORZYSTNE – SZANSE	NIEKORZYSTNE – OGROANICZENIA/ZAGROŻENIA
korzystne położenie w stosunku do aglomeracji krakowskiej, trwałe związki funkcjonalno-przestrzenne	zaznaczająca się konkurencyjna atrakcyjność gmin sąsiednich w potencjale gospodarczym, oferowanych terenów budowlanych i obsłudze komunikacyjnej
korzystne położenie Gminy w paśmie dynamicznie rozwijającego się rolnictwa, mieszkalnictwa i usług; aktywności społeczno-gospodarczej o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym	
historyczne tradycje powiązań transportowych – drogi wojewódzkie nr 776, relacji Kraków – Proszowice – Kazimierza Wielka – Wiślica – Busko-Zdrój	stosunkowo słaby stan techniczny dróg powiatowych i gminnych
zaznaczające się wzrastanie znaczenie Gminy jako ośrodka mieszkaniowo-usługowego o zasięgu powiatowym i regionalnym	zaznaczające się niedobory w infrastrukturze wewnętrznej i zewnętrznej
UWARUNKOWANIA WEWNĘTRZNE	
KORZYSTNE – SZANSE	NIEKORZYSTNE – OGROANICZENIA/ZAGROŻENIA
DEMOGRAFIA	
napływ ludności z zewnątrz w wieku produkcyjnym	postępujący proces starzenia się ludności miejscowej
znaczna liczba coraz lepiej wykształconej ludności	odpływ mieszkańców do zatrudnienia na zewnątrz Gminy
ZAGOSPODAROWANIE, TRENDY ZMIAN	
zmienna, ale wciąż zaznaczająca się dynamika rynku budowlanego	wciąż słaby stan bezpieczeństwa na drogach – ze względu na ich parametry, brak przekrojów ulicznych w wielu terenach zabudowanych
rezerwy terenów potencjalnie budowlanych	
sukcesywny wzrost zakładów usługowych, a tym samym miejsc pracy w Gminie	
zachowanie wymaganych standardów w oświacie i wychowaniu	

UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE	
KORZYSTNE – SZANSE	NIEKORZYSTNE – OGROANICZENIA/ZAGROŻENIA
aktywna działalność kulturalna mieszkańców, przy kultywacji i wykorzystaniu wartości regionalnych	zbyt wolno ulegające poprawie standardy w obsłudze gminy komunikacją i infrastrukturą(gaz, kanalizacja)
ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE	
bogactwo krajobrazu i form przyrody, atrakcyjna rzeźba terenu, korzystne położenie geograficzne, możliwość dalszego rozwoju i odpowiedniego wykorzystanie profilu rolniczego Gminy,	rozproszone źródła zanieczyszczeń powietrza, głównie paleniska domowe
dobre jakościowo gleby	występujące okresowo podtopienia, podmoknięcia terenów przyrzecznych, bezodpływowych
sukcesywna poprawa stanu jakości rzek i powietrza	
ŚRODOWISKO KULTUROWE I KRAJOBRAZ	
duży zasób obiektów i zespołów zabytkowych, podnoszących atrakcyjność obszaru Gminy, bogactwo dziedzictwa kulturowego	zły stan techniczny niektórych obiektów i zespołów zabytkowych, brak wyeksponowania i właściwego zagospodarowania zabytków i ich otoczenia
czytelne historyczne układy przestrzenne wsi – typ pasmowy/łańcuchowy w odmianie jedno-, dwu- lub wielodrożnym z rozwiniętymi przysiółkami	niekorzystna tendencja do rozpraszania nowej zabudowy mieszkaniowej w terenach eksponowanych krajobrazowo, zwartego obudowywania dróg pomiędzy miejscowościami,
poprawiający się wygląd przestrzeni publicznych (centra wsi, tereny koncentracji usług) odgrywających ważną rolę w odbiorze miejscowości	
tereny o korzystnych walorach turystycznych i rekreacyjnych, atrakcyjny teren pod rozwój wypoczynkowej komunikacji pieszej i rowerowej dla mieszkańców aglomeracji krakowskiej, wysokie walory dla sportów jeździeckich i rehabilitacji poprzez hippikę.	przemieszanie różnych typów zabudowy: tradycyjnej – zachowanej w stopniu reliktowym, zabudowy lat 60. odbiegającej w formie i gabarycie od zabudowy tradycyjnej – zabudowy kostkowej (zróżnicowanie form architektonicznych i wysokości).
WYBRANE ELEMENTY GOSPODARKI GRUNTAMI	
zainteresowanie inwestycyjne szansą na pozyskanie dla Gminy znacznego kapitału inwestycyjnego	stosunkowo mały majątek Gminy w postaci gruntów komunalnych
możliwość rozwoju różnorodnych upraw rolnych wynikająca z dużej zasobności gleb i wysokiej ich jakości	przeciętne, charakterystyczne dla małopolskiego rolnictwa wyniki produkcyjne osiągane przez gospodarkę rolną mimo stosunkowo wysokiej bonitacji gleb, mało dużych gospodarstw rolnych słabe wyposażenie gospodarstw rolnych w środki produkcji
stosunkowo bliskie rynki zbytu dla produktów rolnych	uzależnienie możliwości poprawy opłacalności rolnictwa od czynników makroekonomicznych
GOSPODARKA GMINY	
sukcesywny wzrost dochodów Gminy	mało lokalnych, pozarolniczych miejsc pracy w Gminie
bardzo dobre doświadczenie w gospodarowaniu środkami i wykorzystaniu tych środków przez samorząd Gminy	słaby lokalny rynek pracy, wysoki poziom wyjazdów do pracy, procesy demograficzne (starzenie się ludności), mała konkurencyjność rolnictwa pod względem atrakcyjności pracy w porównaniu z innymi możliwościami

UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE	
KORZYSTNE – SZANSE	NIEKORZYSTNE – OGROANICZENIA/ZAGROŻENIA
	zarobkowania
dobra kondycja gospodarcza Gminy, aktywność Samorządu Gminy w działaniach zmierzających do wyposażenia gminy w nowoczesną infrastrukturę	stosunkowo wciąż słaba promocja walorów Gminy, choć ulegająca poprawie brak pokrycia Gminy planami zagospodarowania przestrzennego – brak wyznaczonych terenów budowlanych
opracowane perspektywiczne dokumenty strategiczne i wola ich realizacji, dobre wyniki w pozyskiwaniu funduszy unijnych i skuteczna realizacja planowanych inwestycji	relatywnie wciąż niski poziom świadomości społecznej o bezwzględnej potrzebie zasadniczych przemian wywołanych gospodarką rynkową, w tym w sferze szeroko pojętego rynku pracy, oraz konieczności ponoszenia różnego rodzaju ryzyka – głównie finansowego
duże możliwości poprawy funkcjonowania układu komunikacyjnego poprzez modernizację, „kosmetykę” układu istniejącego – szczególnie dróg i ulic gminnych, lokalnych	

16.2. Najistotniejsze uwarunkowania

Przesłanki, które determinują najistotniejsze uwarunkowania rozwoju i przekształceń zagospodarowania przestrzennego Gminy wynikają z:

- rozwoju demograficznego, w tym w szczególności możliwości rozwoju sytuacji na rynku pracy,
- warunków przyrodniczo-klimatycznych ważnych dla rozwoju mieszkalnictwa i gospodarki rolnej, ale także oddziałujących na różnorodne ograniczenia inwestycyjne,
- ogólnego stanu gospodarki w Gminie (i w regionie), w tym sektora wytwórczego poza rolnictwem,
- systemu instrumentów oddziaływania na gospodarkę,
- poziomu rozwoju transportu i infrastruktury technicznej,
- współzależności inwestycyjnej z sąsiednimi gminami,
- możliwości finansowych społeczności oraz środków publicznych będących w dyspozycji władz samorządowych oraz środków ponadlokalnych, wspomagających środków z UE.

Spośród wszystkich objętych analizami uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych rozwoju Gminy następujące uwarunkowania będą miały podstawowe znaczenie dla ukierunkowania procesów postępujących przemian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy i miasta Proszowice:

- ochrona przyrodniczo-kulturowa daje szanse na zachowanie najcenniejszych zasobów Gminy, które – choć trudno przeliczalne na pieniądze – stanowią o jej atrakcyjności.
- duże kompleksy gleb o dobrej klasie bonitacyjnej stwarzają dogodne warunki dla rozwoju rolnictwa w sąsiedztwie rynków zbytu, jakim jest aglomeracja krakowska; możliwości wykorzystania tego potencjału tkwi w zaprogramowanym, skomercjalizowanym procesie rozwoju nowoczesnego rolnictwa ekologicznego i ogrodnictwa.

- potencjał społeczno-gospodarczy stwarza szanse wzrostu gospodarczego Gminy, ale powodują również szereg napięć i konfliktów charakterystycznych dla tworzącej się strefy sukcesywnie urbanizującej się.
- opracowane perspektywiczne dokumenty strategiczne i planistyczne oraz wola ich realizacji, doświadczenie w pozyskiwaniu funduszy pomocowych; podjęcie prac nad opracowaniem planów zagospodarowania przestrzennego.

O możliwościach i dynamice dalszego rozwoju społeczno-gospodarczego gminy i miasta Proszowice decydować będą w głównej mierze atuty, którymi cała Gmina niewątpliwie dysponuje, ale również skala i czas likwidacji szeregu barier, zarówno uwarunkowanych zewnętrznie jak i wewnętrznie, trudnych do pokonania na szczeblu samorządu lokalnego.

Atuty– najistotniejsze atuty Gminy to:

- opracowane perspektywiczne dokumenty strategiczne, wola ich realizacji;
- sukcesywny wzrost dochodów Gminy, dobre doświadczenie w gospodarowaniu środkami pomocowymi UE i wykorzystaniu tych środków przez Samorząd;
- korzystne położenie Gminy w sąsiedztwie aglomeracji krakowskiej, w paśmie rozwijającego się mieszkalnictwa i usług; aktywności społeczno-gospodarczej o znaczeniu regionalnym;
- atrakcyjność krajobrazu i środowiska przyrodniczego dla miejsc zamieszkania i wypoczynku;
- duży zasób obiektów i zespołów zabytkowych, podnoszących atrakcyjność obszaru Gminy;
- dobre wyniki produkcyjne osiągnięte przez rolnictwo dzięki wysokiej bonitacji gleb i utrzymującemu się profilowi rolniczemu Gminy;
- bezpośrednie rolnicze zaplecze surowcowe o znacznych predyspozycjach do osiągnięcia cech biodynamicznych (tzw. zdrowa żywność czysta ekologicznie); możliwości terenowe do zainwestowania (obiekty drobnej wytwórczości) i przedsiębiorczość mieszkańców stwarzają dogodne warunki rozwoju sfery nowoczesnej obsługi rolnictwa;
- koncentracja zasobów funkcji wytwórczych (drobnej wytwórczości i drobnego przemysłu) nie w pełni wykorzystanych, tradycje, przychylność władz, możliwości lokalizacyjne dla nowych inwestycji;
- koncentracja różnego typu usług o charakterze komercyjnym i publicznym z przestrzennymi możliwościami ich intensyfikacji i zwiększenia zasięgu obsługi na obszary sąsiednich gmin.

Główne bariery to:

- wciąż zbyt wolno ulegające poprawie standardy w obsłudze Gminy infrastrukturą (głównie gaz, kanalizacja);
- stosunkowo słaby lokalny rynek pracy, wysoki poziom wyjazdów do pracy, niekorzystne procesy demograficzne (starzenie się ludności), mała konkurencyjność rolnictwa pod względem atrakcyjności pracy w porównaniu z innymi możliwościami zarobkowania;
- zaznaczająca się konkurencyjna atrakcyjność gmin sąsiednich w potencjale gospodarczym, oferowanych terenów budowlanych;
- brak planów zagospodarowania przestrzennego – tym samym wskazanych terenów budowlanych.

17. RELACJE Z INNYMI DOKUMENTAMI

1. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy i miasta Proszowice” przyjętego Uchwałą Nr XII/92/2007 Rady Miejskiej w Proszowicach z dnia 12 grudnia 2007 roku.
2. Obszarowe plany zagospodarowania przestrzennego:
  - 1) Uchwała Nr XIII/87/03 Rady Miejskiej w Proszowicach z dnia 5 grudnia 2003 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Proszowice dla obszaru części działek nr 314/1, 314.2, 314/3, 314/4, 314/5 i 314/6 przy ulicy 3 Maja, Numer uchwały: XIII/87/03, Data uchwalenia: 2003-12-05,
  - 2) Uchwała Nr VI/30/03 Rady Miejskiej w Proszowicach z dnia 10 kwietnia 2003 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Proszowice dla obszaru komunikacji głównej (tranzytowej) północnego obejścia miasta na odcinku od ulicy Krakowskiej do ulicy Brodzińskiego, Numer uchwały: VI/30/03, Data uchwalenia: 2003-04-10,
  - 3) Uchwała Nr XLII/309/02 Rady Miejskiej w Proszowicach z dnia 9 lipca 2002 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Proszowice trasy pieszo-rowerowej i rowerowej Proszowice – Kościelec, Numer uchwały: XLII/309/02, Data uchwalenia: 2002-07-09,
  - 4) Uchwała Nr XLII/310/02 Rady Miejskiej w Proszowicach z dnia 9 lipca 2002 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Proszowice dla obszaru usług rzemieślniczych z mieszkalnictwem jednorodzinnym położonego między SKR i projektowaną obwodnicą, Numer uchwały: XLII/310/02, Data uchwalenia: 2002-07-09,
  - 5) Uchwała Nr XLII/311/02 Rady Miejskiej w Proszowicach z dnia 9 lipca 2002 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Proszowice dla obszaru osiedla Wiślana – Wolności, Numer uchwały: XLII/311/02, Data uchwalenia: 2002-07-09,
  - 6) Uchwała Nr XLII/308/02 Rady Miejskiej w Proszowicach z dnia 9 lipca 2002 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Proszowice dla obszarów dwóch odcinków ulic po trasie kolejki wąskotorowej od ulicy Wolności do kotłowni osiedlowej oraz od ulicy 3 Maja do ulicy Królewskiej wraz z fragmentami przyległych działek, Numer uchwały: XLII/308/02, Data uchwalenia: 2002-07-09.
3. Opracowanie ekofizjograficzne dla obszaru gminy Proszowice z lat 2006 -2007.
4. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego⁴⁰.
5. Program Strategicznego Ochrona Środowiska⁴¹.
6. Strategia Rozwoju Województwa małopolskiego na lata 2011 - 2020⁴².
7. Strategia Rozwoju Gminy Proszowice na lata 2013 - 2020, 2013 r.
8. Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Proszowickiego na lata 2016 - 2019 z prognozą na lata 2010 - 2023, 2017 r.
9. Aktualizacja programu ochrony środowiska dla powiatu proszowickiego na lata 2009 - 2012, 2009 r.,
10. Gminny Programu Rewitalizacji dla Gminy Proszowice na lata 2016 - 2025, 2017 r.

---

⁴⁰ Załącznik do Uchwały Nr XLVII/732/18 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 26 marca 2018 r.

⁴¹ Załącznik do uchwały Nr LVI/894/14 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 27 października 2014 r.

⁴² Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XII/183/11 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 26 września 2011 r.

11. Opracowanie ekofizjograficzne dla gminy i miasta Proszowice (oprac. dla celów niniejszej zmiany SUIKZP).
12. Powiatowy Program Ochrony Środowiska na lata 2016 - 2019, z prognozą na lata 2020 - 2023, 2017 r.
13. Uchwała nr XVIII/292/12 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 27 lutego 2012 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Proszowice.
14. Plan Gospodarki Odpadami Województwa Małopolskiego na lata 2016 - 2022⁴³.
15. Plan rozwoju sieci dróg wojewódzkich do 2020 r., 2012 r.
16. Program Strategiczny Ochrona Środowiska, Uchwała nr LVI/894/14 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 27 października 2014 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr XXXVI/443/05 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 29 sierpnia 2005 r. w sprawie „Programu Ochrony Środowiska Województwa Małopolskiego na lata 2007-2014”.
17. Plan Zarządzania Ryzykiem Powodziowym dla obszaru Wisły, Uchwała Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 roku⁴⁴
18. Korytarze ekologiczne w Małopolsce, praca zespołowa, J. Perzanowska i inni, 2005 r.
19. Mapa podziału hydrograficznego Polski – Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej.
20. Ocena jakości powietrza w województwie małopolskim w 2016 roku wykonana wg zasad określonych w art. 89 ustawy – Prawo ochrony środowiska na podstawie obowiązującego prawa krajowego i UE, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie.
21. Gminna Ewidencja Zabytków uzgodniona pismem WUOZ w Krakowie nr OZKR.5135.9/2012 DW z dnia 20.01.2012 r.
22. Ocena jakości wód powierzchniowych w województwie małopolskim w roku 2008, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie.
23. Mapa Głównych Zbiorników Wód Podziemnych w skali 1: 500 000, PIG.
24. Geografia Regionalna Polski, J. Kondracki, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2000 r.
25. Mapy topograficzne w skali 1: 10 000.
26. Uliszak R., Przestrzeń wiejska Małopolski i jej zmiany pod wpływem funduszy europejskich.
27. Materiały pozyskane w drodze konsultacji, bądź ze stron internetowych RDOŚ, PGW WP RZGW, WKZ, BDL, GUS.
28. Inne materiały własne, archiwalne, mapowe.

---

⁴³ Załącznik nr 1 do Uchwały nr XXXIV/509/17 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 27 marca 2017 r.

⁴⁴ zachowującym ważność zgodnie z art. 555 ust. 2 Ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo Wodne.

GMINA I MIASTO PROSZOWICE

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Załącznik Nr 2
do Uchwały Nr XIX/170/2020
Rady Miejskiej w Proszowicach
z dnia 26 maja 2020 r.

Załącznik Nr 2
do Uchwały Nr XXXIV/286/2021
Rady Miejskiej w Proszowicach
z dnia 17 czerwca 2021 r.

TOM II:

CZĘŚĆ III USTALENIA STUDIUM CZĘŚĆ IV SYNTEZA USTALEŃ STUDIUM

PROJEKTANCI STUDIUM:

mgr inż. Ewa Goras - uprawniona do sporządzania projektów dokumentów urbanistycznych na podstawie art. 5 pkt. 2, 3 i 5 ustawy z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

mgr inż. arch. krajobr. Mateusz Kulig - uprawniony do sporządzania projektów dokumentów urbanistycznych na podstawie art. 5 pkt. 4 ustawy z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

mgr inż. Jacek Popiela - uprawniony do sporządzania projektów dokumentów urbanistycznych na podstawie art. 5 pkt. 3 i 5 ustawy z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

mgr Ireneusz Wójcik - uprawniony do sporządzania projektów dokumentów urbanistycznych na podstawie art. 5 pkt. 4 ustawy z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

IRMiR

marzec 2020 r.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY I MIASTA PROSZOWICE (obejmująca działania naprawcze, wg wskazań Wydziału Prawnego i Nadzoru MUW w Krakowie)

PROJEKTANCI ZMIANY SUIKZP:

mgr inż. Ewa Goras – uprawniona do sporządzania projektów dokumentów urbanistycznych na podstawie art. 5 pkt. 2, 3 i 5 ustawy z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

mgr arch. krajobr. Mateusz Kulig – uprawniony do sporządzania projektów dokumentów urbanistycznych na podstawie art. 5 pkt. 4 ustawy z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

mgr inż. Jacek Popiela – uprawniony do sporządzania projektów dokumentów urbanistycznych na podstawie art. 5 pkt. 3 i 5 ustawy z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

IRMiR

czerwiec 2021 r.

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY PROSZOWICE**

**CZĘŚĆ III
USTALENIA STUDIUM**

Część III - USTALENIA – SPIS TREŚCI:

1.	GŁÓWNE KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY I MIASTA.....	4
1.1.	Polityka ponadlokalna na obszarze gminy Proszowice	4
1.1.1.	Zadania	5
1.1.2.	Cele i kierunki regionalnej polityki przestrzennej	5
1.1.3.	Zadania polityki regionalnej (przy współdziałaniu samorządu gminnego) na obszarze gminy i miasta Proszowice.....	5
1.1.4.	Powiązania obszaru gminy Proszowice z gminami sąsiednimi	5
1.2.	Polityka kontynuacji	7
1.3.	Główne kierunki zmian w strukturze przestrzennej Gminy	9
2.	ZASADY ROZWOJU PRZESTRZENNEGO GMINY	9
2.1.	Polityka przestrzenna w strefie I – koncentracji zainwestowania, zurbanizowanej i potencjalnego rozwoju urbanizacji	11
2.2.	Polityka przestrzenna w strefie II – gospodarki rolnej, z towarzyszącym osadnictwem w ramach zabudowy zagrodowej i obsługą rolniczej przestrzeni produkcyjnej.....	12
2.3.	Polityka przestrzenna w strefie III, przyrodniczo – krajobrazowej, chronionej przed urbanizacją.....	12
3.	KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW, PARAMETRY, WSKAŹNIKI ORAZ WARUNKI ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA.....	13
3.1.	I – strefa koncentracji zainwestowania, zurbanizowana i potencjalnego rozwoju urbanizacji.....	14
3.1.1.	Oznaczenia jednostek funkcjonalnych.....	14
3.1.2.	Parametry i wskaźniki urbanistyczne w strefie zurbanizowanej i potencjalnego rozwoju urbanizacji (I).....	22
3.2.	II – strefa gospodarki rolnej, z towarzyszącym osadnictwem w ramach zabudowy zagrodowej i obsługą rolniczej przestrzeni produkcyjnej.....	27
3.2.1.	Oznaczenia jednostek funkcjonalnych, kierunki zamian w przeznaczeniu terenów, warunki zagospodarowania	27
3.2.2.	Parametry i wskaźniki urbanistyczne w strefie gospodarki rolnej, z towarzyszącym osadnictwem w ramach zabudowy zagrodowej i obsługą rolniczej przestrzeni produkcyjnej.....	27
3.3.	III - Strefa przyrodniczo – krajobrazowa, chroniona przed urbanizacją, ...	28
4.	ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO	31
4.1.	Ochrona prawna	31
4.1.1.	Pomniki przyrody	31
4.1.2.	Stanowisko dokumentacyjne	32
4.1.3.	Lasy ochronne.....	32
4.2.	Ochrona obszarów o wysokiej wartości przyrodniczej, krajobrazowej i środowiskowej	33
4.2.1.	Ochrona obszarów leśnych.....	33
4.2.2.	Ochrona obszarów rolniczej przestrzeni produkcyjnej	33
4.3.	Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych	34
4.4.	Ochrona powietrza i klimatu akustycznego	36
4.5.	Ochrona powierzchni ziemi i gleb	37
5.	ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ.....	37
5.1.	Obiekty chronione prawem na mocy ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.....	38
5.1.1.	Obiekty wpisane do rejestru zabytków na terenie Gminy i Miasta	38
5.1.2.	Obiekty i obszary o wartościach kulturowych wskazane do ochrony prawem miejscowym	39

5.1.2.1. Gminna ewidencja zabytków	39
5.1.2.2. Stanowiska archeologiczne	40
6. KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI	40
6.1. Infrastruktura drogowa	40
6.1.1. Kształtowanie systemu drogowego	40
6.1.1.1. Układ dróg zewnętrznych	40
6.1.1.2. Obsługa wewnątrzgminna	41
6.1.1.3. Zasady kształtowania sieci drogowej	42
6.2. Turystyczne trasy piesze, rowerowe	42
7. KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	43
7.1. Sieć wodociągowa	43
7.1.1. Zaopatrzenie w wodę na terenach już zainwestowanych	43
7.1.2. Sieć wodociągowa na nowych terenach przeznaczonych pod zainwestowanie	43
7.2. Kanalizacja sanitarna	44
7.2.1. Sieć kanalizacyjna	44
7.2.2. Oczyszczanie i odprowadzanie ścieków	44
7.3. Energetyka – sieć średniego i niskiego napięcia	44
7.4. Sieć telekomunikacyjna	45
7.5. Zaopatrzenie w gaz	46
7.6. Gospodarka odpadami	46
8. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA	47
8.1. Kierunki działań wyposażania Gminy w infrastrukturę społeczną	47
8.1.1. Kierunki działań w zakresie edukacji	47
8.1.2. Kierunki działań w zakresie dostępności do placówek kultury	48
8.1.3. Kierunki działań w zakresie ochrony zdrowia i pomocy społecznej	48
8.1.4. Kierunki działań w zakresie rozwoju kultury fizycznej i sportu	49
8.2. Kierunki działań w zakresie gospodarki gruntami	49
9. INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM	50
10. INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM	50
11. OBSZARY, NA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI	51
12. REALIZACJA POLITYKI PRZESTRZENNEJ	51
12.1. Planowanie miejscowe	52
12.2. Spójność planu miejscowego z ustaleniami Studium	54
13. OBSZARY NARAŻONE NA NIEBEZPIECZEŃSTWO POWODZI I OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH	55
13.1. Obszar terenów zagrożonych zalaniem oraz tereny podmokłe okresowo – zagrożone podtopieniami	55
13.2. Obszar narażony na niebezpieczeństwo osuwania się mas ziemnych	55
14. OBSZARY I TERENY GÓRNICZE, UDOKUMENTOWANE ZŁOŻA KOPALIN	56
15. OBSZARY WYMAGAJĄCE REHABILITACJI BĄDŹ REKULTYWACJI	56
16. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH	57
CZEŚĆ IV - SYNTEZA PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ	59
ZAŁĄCZNIKI	66
ZAŁĄCZNIK NR 1 - GMINNA EWIDENCJA ZABYTKÓW	67
ZAŁĄCZNIK NR 2 - WYKAZ STANOWISK ARCHEOLOGICZNYCH	81

1. GŁÓWNE KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY I MIASTA

1.1. Polityka ponadlokalna na obszarze gminy Proszowice

1.1.1. Zadania

- A. **Droga wojewódzka Nr 776** – uwarunkowania rozwoju ponadlokalnego układu drogowego Gminy, szczególnie w odniesieniu do tej drogi wojewódzkiej, zawarte są w Planie zagospodarowania przestrzennego Województwa Małopolskiego¹ oraz w zaktualizowanym Planie rozwoju sieci dróg wojewódzkich w Małopolsce do roku 2020². W odniesieniu do drogi wojewódzkiej Nr 766 planowane jest dokończenie obwodnicy miasta Proszowice, etap II budowy obwodnicy. Zaktualizowany Plan rozwoju sieci dróg wojewódzkich w Małopolsce do roku 2020 nie odnosi się bezpośrednio do drugiej drogi DW 775 przebiegającej przez teren Gminy, nie przewiduje się zmiany prowadzenia jej korytarza drogowego, natomiast sukcesywne prace remontowe i modernizacyjne tak by parametry drogi odpowiadały funkcji dróg głównych;
- B. **Zadania wynikające z ustaleń „Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły”** przyjętego na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 roku³; w ramach Planu wykazano konieczność realizacji szeregu działań zamieszczonych na liście działań strategicznych, które dotyczą⁴:
- 1) budowy kanału ulgi dla rzeki Szreniawy, wraz z wałami oraz urządzeniami sterującymi (jazy) w mieście Proszowice, prowadzonego korytem równoległym do głównego nurtu rzeki Szreniawy; kanał ma pełnić funkcje ochrony przeciwpowodziowej, budowa kanału wraz z urządzeniami i obiektami towarzyszącymi jest wpisana do rządowego programu zarządzania ryzykiem powodziowym i ma zapewnić przyjęcie przez kanał maksymalnej, tzw. stuletniej wody;
  - 2) przebudowa prawego i lewego wału potoku Ścieklec w miejscowościach Opatkowice, Makocice w gminie Proszowice;
  - 3) budowa kanału ulgi potoku Ścieklec w miejscowości Gniazdowice oraz budowa lewego wału potoku Ścieklec w miejscowości Gniazdowice i w mieście Proszowice.

1.1.2. Cele i kierunki regionalnej polityki przestrzennej

1. Zrównoważony rozwój przestrzenny gminy i miasta Proszowice;
2. Ochrona środowiska przyrodniczego i kulturowego;
3. Modernizacja i rozwój infrastruktury technicznej;
4. Ochrona gruntów rolnych o najwyższych klasach bonitacyjnych gleb.

---

¹ Uchwała Nr XLVII/732/18 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 26 marca 2018 r.

² dokument przyjęty na posiedzeniu Zarządu Województwa Małopolskiego w dniu 24 maj, 2012 r.

³ zachowującym ważność zgodnie z art. 555 ust. 2 Ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo Wodne.

⁴ wymienione działania mają przypisany kilometr w Planie zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły (Dz.U. z 2016r. poz. 1841)

1.1.3. Zadania polityki regionalnej (przy współdziałaniu samorządu gminnego) na obszarze gminy i miasta Proszowice

- Ochrona środowiska przyrodniczego;
- Ochrona ponadregionalnego korytarza ekologicznego - w ślad za wskazaniem Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego oraz korytarzy o znaczeniu regionalnym rzek Szreniawy i Ścieklca;
- Modernizacja systemu komunikacji samochodowej o znaczeniu ponadlokalnym.
- Prowadzenie prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej.
- Ochrona gruntów rolnych o wysokich klasach bonitacyjnych.
- Kształtowanie polityki przestrzennej zgodnie z rekomendacjami PZPWM dla obszaru „Farma” – F1.

1.1.4. Powiązania obszaru gminy Proszowice z gminami sąsiednimi

W związku z polityką przestrzenną i kierunkami rozwoju gminy Proszowice, określonymi w niniejszym „Studium”, występują powiązania i uwarunkowania na styku z obszarami położonymi w gminach sąsiednich, a to z gminami: Koniuszą, Igołomia – Wawrzeńczyce, Nowe Brzesko, Koszyce, Radziemice, Pałecznicza, Kazimierza Wielka.

Ustalenia na styku z gminą Koniusza:

Ustalenia studium przewidują na styku gmin:

- 1) W zakresie powiązań przestrzennych:
  - tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej,
  - kompleksy rolne,
  - ochronę wyznaczonych w Studium korytarzy ekologicznych (w tym korytarza rzeki Szreniawy z obudową biologiczną i Ścieklca) oraz lokalnych powiązań przyrodniczych - wyznaczonych w Studium korytarzy terenów wolnych od zabudowy.
- 2) W zakresie komunikacji:
  - drogi wojewódzkie,
  - drogi powiatowe,
  - drogi gminne.
- 3) W zakresie infrastruktury technicznej:
  - sieci infrastruktury technicznej.

Ustalenia na styku z gminą Igołomia - Wawrzeńczyce:

Ustalenia studium przewidują na styku gmin:

- 1) W zakresie powiązań przestrzennych:
  - tereny zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo - usługowej,
  - kompleksy rolne,
  - ochronę wyznaczonych w Studium lokalnych powiązań przyrodniczych – wyznaczonych korytarzy terenów wolnych od zabudowy.
- 2) W zakresie komunikacji:
  - drogi powiatowe,
  - drogi gminne,

- 3) W zakresie infrastruktury technicznej:
- sieci infrastruktury technicznej.

Ustalenia na styku z gminą Nowe Brzesko przewidują:

Ustalenia studium przewidują na styku gmin:

- 1) W zakresie powiązań przestrzennych:
  - tereny zabudowy mieszkaniowej,
  - kompleksy rolne,
  - ochronę ponadregionalnego korytarza ekologicznego (PZPWM), regionalnego rzeki Szreniawy oraz wyznaczonych w Studium lokalnych powiązań przyrodniczych - wyznaczonych korytarzy terenów wolnych od zabudowy.
- 2) W zakresie komunikacji:
  - droga wojewódzka,
  - drogi powiatowe,
  - drogi gminne,
- 3) W zakresie infrastruktury technicznej:
  - sieci infrastruktury technicznej.

Ustalenia na styku z gminą Koszyce przewidują:

Ustalenia studium przewidują na styku gmin:

- 1) W zakresie powiązań przestrzennych:
  - tereny zabudowy mieszkaniowej,
  - kompleksy rolne,
  - ochronę ponadregionalnego korytarza ekologicznego (PZPWM) oraz wyznaczonych w Studium lokalnych powiązań przyrodniczych - wyznaczonych korytarzy terenów wolnych od zabudowy.
- 2) W zakresie komunikacji:
  - drogi powiatowe
  - drogi gminne
- 3) W zakresie infrastruktury technicznej:
  - sieci infrastruktury technicznej

Ustalenia na styku z gminą Radziemice przewidują:

Ustalenia studium przewidują na styku gmin:

- 1) W zakresie powiązań przestrzennych:
  - tereny zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej
  - tereny usług komercyjnych
  - kompleksy rolne
  - lasy
  - ochronę wyznaczonych w Studium lokalnych powiązań przyrodniczych - wyznaczonych korytarzy terenów wolnych od zabudowy.
- 2) W zakresie komunikacji:
  - drogi powiatowe,
  - drogi gminne.

- 3) W zakresie infrastruktury technicznej:
- sieci infrastruktury technicznej.

Ustalenia na styku z gminą Pałecznicza przewidują:

Ustalenia studium przewidują na styku gmin:

- 1) W zakresie powiązań przestrzennych:
- tereny zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej,
  - kompleksy rolne,
  - lasy,
  - ochrona wyznaczonych w Studium lokalnych powiązań przyrodniczych - wyznaczonych korytarzy terenów wolnych od zabudowy.
- 2) W zakresie komunikacji:
- drogi powiatowe,
  - drogi gminne.
- 3) W zakresie infrastruktury technicznej:
- sieci infrastruktury technicznej.

Ustalenia na styku z gminą Kazimierza Wielka przewidują:

Ustalenia studium przewidują na styku gmin:

- 1) W zakresie powiązań przestrzennych:
- tereny zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej,
  - kompleksy rolne,
  - lasy,
  - ochrona wyznaczonych w Studium lokalnych powiązań przyrodniczych - wyznaczonych korytarzy terenów wolnych od zabudowy.
- 2) W zakresie komunikacji:
- droga wojewódzka,
  - drogi powiatowe,
  - drogi gminne.
- 3) W zakresie infrastruktury technicznej:
- sieci infrastruktury technicznej.

1.2. Polityka kontynuacji

W gminie Proszowice, do Sesji Rady Miejskiej, uchwalającej niniejszą zmianę Studium obejmującą cały obszar Gminy, obowiązywało Studium uchwalone Uchwałą Nr XII/92/2007 Rady Miejskiej w Proszowicach z dnia 12 grudnia 2007 roku.

Przyjęte w „Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Proszowice, na lata 2013 – 2020”, motto:

PROSZOWICE – PRZYJAZNY I ATRAKCYJNY DLA MIESZKAŃCÓW I TURYSTÓW REGION, Z DOBRZE ROZINIĘTĄ INFRASTRUKTURĄ GOSPODARCZĄ, TECHNICZNĄ I SPOŁECZNĄ, PROMUJĄCY ZASADY EKOROZWOJU WE WSZYSTKICH ASPEKTACH ŻYCIA, DBAJĄCY O WSZECHSTRONNY ROZWÓJ MIESZKAŃCÓW, WYKORZYSTUJĄCY BLISKIE POŁOŻENIE KRAKOWA

pozostaje aktualne. Zawarte w tym haśle kierunki rozwoju wynikają z dotychczasowego rozwoju Gminy, istniejącego potencjału rolno-gospodarczego oraz samorzutnie ujawniających się tendencji rozwojowych i są zbieżne z aspiracjami społeczności Gminy. Do głównych kierunków wyznaczających rozwój Gminy nadal należą :

- systematyczny wzrost znaczenia podmiotów gospodarczych sektora prywatnego w potencjale gospodarczym Gminy,
- utrwalone znaczenie miasta Proszowice jako ośrodka obsługi Gminy i Powiatu Proszowickiego, szczególnie w zakresie administracji, lecznictwa, usług publicznych, w tym szkolnictwa ponadpodstawowego,
- położenie w pobliżu aglomeracji krakowskiej oraz zadowalające powiązania transportowe Gminy z ponadregionalnym układem drogowym kraju,
- zasoby i walory środowiska przyrodniczego, kulturowego i krajobrazu, potrzeba ich ochrony oraz konieczność respektowania ograniczeń wynikających z potrzeby ochrony obszarów,
- istniejący potencjał pod rozwój turystyki przy niedostatku obiektów i urządzeń zapewniających atrakcyjne warunki sportu, rekreacji i wypoczynku,
- konieczność tworzenia nowych miejsc pracy, szczególnie związanych z nowoczesnym przetwórstwem rolnym i obsługą ruchu rekreacyjnego.

Perspektywy dalszego rozwoju gminy i miasta Proszowice wiążą się z:

- wykreowaniem Proszowic jako atrakcyjnej Gminy, którą warto zwiedzić i skorzystać z możliwości oferty turystycznej oraz urozmaiconych form wypoczynku i rekreacji,
- przyciąganiem różnych form przedsiębiorczości zmierzających do realizacji inwestycji w zakresie obsługi produkcji i wytwórczości rolnej, usług komercyjnych, w tym dla turystyki i wypoczynku.

Równocześnie w Proszowicach, w celu poszerzenia lokalnego rynku pracy, powinny rozwijać się usługi dla potrzeb Gminy, Powiatu i terenów sąsiednich, związane głównie z obsługą przetwórstwa rolnego, pojawiającego się biznesu i turystyki oraz usługami w zakresie szkolnictwa ponadpodstawowego. Rozwój gminy Proszowice, konkurującej z innymi gminami tego typu, wymaga nadania jej charakterystycznego wizerunku jako zespołu zadbanego miasta i wsi z atrakcyjnym centrum miejskim, stolicy Gminy i Powiatu oraz z zespołami obiektów i urządzeń rekreacyjnych o wysokich walorach estetycznych i funkcjonalnych. Przyjęte w „starym” dokumencie Studium kierunki rozwoju Gminy sukcesywnie są realizowane z wydatną pomocą środków unijnych, które Gmina skutecznie pozyskuje.

Atutem Gminy powinny być sprzyjające warunki do inwestowania, szczególnie warunki przestrzenne, wyposażenie w infrastrukturę, dostępność transportową i dobry klimat społeczny. Z punktu widzenia interesów całej społeczności lokalnej konieczne jest zharmonizowanie jakościowego i ilościowego kierunku rozwoju Gminy zapewniające:

- stwarzanie atrakcyjnych warunków dla inwestowania w nowoczesne przetwórstwo rolne,
- aktywizację wypoczynku i rekreacji przy utrzymaniu wysokiej jakości środowiska przyrodniczego,
- poprawę standardów zamieszkania oraz obsługi infrastrukturą społeczną i techniczną,
- dobry klimat i działania edukacyjne zmierzające do ochrony krajobrazu.

1.3. Główne kierunki zmian w strukturze przestrzennej Gminy

Podtrzymując w pełni dotychczasowy kurs rozwoju Gminy zakłada się dalsze kierunki zmian w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów umożliwiające:

- doskonalenie i rozwój funkcji centrum administracyjnego i usługowego w mieście Proszowice,
- wykorzystanie atrakcyjnych krajobrazowo terenów dla rozwoju usług sportu i turystyki,
- utrzymanie funkcji rolniczej jako wiodącej: zachowanie przestrzeni dla rozwoju rolnictwa i stwarzanie korzystnych warunków dla produkcji rolnej,
- rozwój funkcji agroturystycznych,
- rozbudowę systemów infrastruktury technicznej i transportowej.

Przyjęte kierunki rozwoju są spójne z celami strategicznymi określonymi w „Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Proszowice, na lata 2013 – 2020”, Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy zapewni warunki sprzyjające ich realizacji, poprzez planowanie miejscowe. Przyjęcie zasady zrównoważonego rozwoju w działaniach zmierzających do osiągnięcia założonych kierunków rozwoju oznacza trwałe dążenie do zachowania równowagi pomiędzy procesami związanymi z wykorzystaniem zasobów Gminy przez wszystkich użytkowników przestrzeni, a prawidłowym funkcjonowaniem środowiska. Wymaga to współdziałania z gminami sąsiednimi w celu skutecznej promocji całego mikroregionu, wzbogacenia i urozmaicenia oferty turystycznej dla atrakcyjnego i jak najdłuższego pobytu turystów oraz utrzymania odpowiedniego standardu usług. W tych działaniach gmina Proszowice powinna odgrywać główną rolę.

2. ZASADY ROZWOJU PRZESTRZENNEGO GMINY

Ustalenia dotyczące sposobu kształtowania polityki przestrzennej zostały przyjęte z uwzględnieniem zasad określonych w art. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, przyjmując ład przestrzenny i zrównoważony rozwój⁵ jako podstawę tych działań.

Przy określeniu kierunków rozwoju uwzględniono:

- wymagania ładu przestrzennego, w tym urbanistyki i architektury,
- walory urbanistyczne i krajobrazowe,
- wymagania ochrony środowiska, w tym gospodarowania wodami i ochrony gruntów rolnych i leśnych,
- wymagania ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- wymagania ochrony zdrowia oraz bezpieczeństwa ludzi i mienia, a także potrzeby osób niepełnosprawnych,
- walory ekonomiczne przestrzeni,
- prawo własności,

---

⁵ Ilekroć mowa o zrównoważonym rozwoju – rozumie się przez to taki rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń.

- potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa,
- potrzeby interesu publicznego.
- potrzeby w zakresie rozwoju infrastruktury technicznej.

Wynikiem zastosowania wymienionych wyżej zasad jest określenie docelowej struktury przestrzennej zagospodarowania Gminy poprzez wyznaczenie jednostek funkcjonalnych - stref, o których mowa w rozdziale 3. Potrzeba konkretyzacji koncepcji rozwoju przestrzennego Gminy oraz realizacja przyjętej polityki przestrzennej wiąże się z wyznaczeniem stref o zróżnicowanych zasadach zagospodarowania i kierunkach działania. W strefach zostały zawarte podstrefy, umożliwiające doprecyzowanie zasad zagospodarowania w określonych obszarach.

Wyodrębniając strefy o zróżnicowanej polityce przestrzennej zostały uwzględnione uwarunkowania wynikające z dotychczasowego stanu zagospodarowania przestrzennego oraz racjonalnego zagospodarowania terenów z punktu widzenia potrzeb rozwoju mieszkalnictwa, usług, produkcji rolnej, turystyki i wypoczynku. Zmiany w strukturze przestrzennej Gminy będą mieć zróżnicowany charakter w zależności od przyjętych stref i rodzaju obszaru. Dla każdej strefy określone zostały zasady zagospodarowania i kierunki działania, w tym również odrębnie dla wydzielonych w tych strefach obszarów, które mają istotne znaczenie dla realizacji polityki przestrzennej Gminy.

Rozwój przestrzenny gminy Proszowice będzie następował w trzech strefach, zdefiniowanych jako:

- I. strefa koncentracji zainwestowania** – zurbanizowana i potencjalnego rozwoju urbanizacji
  - wymagająca zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na budowlane w terenach wiejskich:
    - la – podstrefa zabudowy śródmiejskiej miasta Proszowice,
    - lb – podstrefa zabudowy miejskiej,
    - lc – podstrefa zabudowy podmiejskiej,
    - ld – podstrefa koncentracji zabudowy wiejskiej.
- II. strefa gospodarki rolnej** – związana z produkcją i gospodarką rolną, z towarzyszącym osadnictwem w ramach zabudowy zagrodowej i obsługą przestrzeni rolniczej.
- III. strefa przyrodniczo - krajobrazowa** - chroniona przed urbanizacją, tereny otwarte o wysokich walorach krajobrazowych, tereny rolne - o wysokiej bonitacji gleb, tereny zagrożone zalaniem oraz tereny podmokłe okresowo – zagrożone podtopieniami, tereny leśne.

2.1. Polityka przestrzenna w strefie I – koncentracji zainwestowania, zurbanizowanej i potencjalnego rozwoju urbanizacji

W obszarze zurbanizowanym i potencjalnego rozwoju urbanizacji polityka przestrzenna będzie się koncentrowała na:

- tworzeniu wysokiej jakości przestrzeni urbanistycznej wyznaczonej w studium dla rozwoju:
  - funkcji mieszkaniowych, mieszkaniowo-usługowych i usługowych, realizowanych w zwartych obszarach, jako uzupełnienie lub wokół terenów już zainwestowanych,
  - funkcji usługowych, wytwórczych i produkcyjnych, lokowanych na obrzeżach terenów zabudowy mieszkaniowej lub skoncentrowanych przy trasach komunikacyjnych,
  - specjalistycznych usług związanych z przetwórstwem i produkcją rolną,
  - funkcji usług sportu i rekreacji, lokalizowanych na obszarach atrakcyjnych krajobrazowo,
- kształtowaniu i ochronie zasobów środowiska kulturowego,
- ustaleniu zasad lokalizowania zabudowy lub użytkowania terenów w obszarach konfliktowych określając strefy o szczególnych warunkach zagospodarowania:
  - w obrębie obszarów o spadkach >12% utrudniających budownictwo,
  - na obrzeżach strefy obszarów zalewowych i okresowo podmakających – zagrożonych podtopieniami;
- zapewnieniu warunków dla rozwoju i realizacji infrastruktury technicznej i transportowej dla obsługi istniejącego i projektowanego zainwestowania oraz zabezpieczenia ponadlokalnych celów publicznych.

Dla realizacji tych działań użyte zostaną zarówno instrumenty planistyczne, jak i inne mechanizmy dostępne w ramach kompetencji władz samorządowych.

Racjonalne zagospodarowanie tej przestrzeni ukierunkowane będzie na:

- uporządkowanie istniejącej zabudowy i przygotowanie terenów pod rozwój nowej zabudowy,
- ustalenie i zrealizowanie lokalnej sieci transportowej (dróg/ulic publicznych), obsługującej zurbanizowane i urbanizujące się obszary,
- przekształcenie części niezabudowanych obszarów rolnych w zainwestowane tereny mieszkaniowe, usługowe i produkcyjne,
- ukształtowanie przestrzeni publicznych: placów, koncentracji usług, terenów rekreacyjnych, terenów otwartych, ciągów spacerowych itp.,
- zachowanie i wykorzystanie ciągłości atrakcyjnych obszarów przyrodniczych i kulturowych dla utworzenia systemu terenów zielonych, rekreacyjnych, tras spacerowych, ścieżek rowerowych itp. rozlokowanych wśród terenów zabudowanych,
- intensyfikowanie i porządkowanie zabudowy w obrębie istniejących terenów budowlanych,
- rozdzielanie stref mieszkaniowych i usługowo-produkcyjnych poprzez wyodrębnienie terenów dla rozwoju komercyjnej działalności gospodarczej i ograniczonym przemieszaniu funkcji w pozostałych terenach.

2.2. Polityka przestrzenna w strefie II – gospodarki rolnej, z towarzyszącym osadnictwem w ramach zabudowy zagrodowej i obsługą rolniczej przestrzeni produkcyjnej

Polityka przestrzenna w obszarze będzie się koncentrowała na:

- tworzeniu odpowiedniej jakości przestrzeni dla rozwoju:
  - funkcji produkcji rolnej z funkcją mieszkaniową, realizowanych w wyznaczonych obszarach rolnych, o mniejszej intensywności i wyższym wskaźniku powierzchni biologicznie czynnej niż w przypadku obszaru I,
  - specjalistycznych usług związanych z przetwórstwem i produkcją rolną,
  - funkcji turystycznych, w tym agroturystyki, usług sportu i rekreacji,
- kształtowaniu i ochronie zasobów środowiska kulturowego,
- ustaleniu zasad lokalizowania zabudowy zagrodowej lub użytkowania terenów w obszarach konfliktowych, określając strefy o szczególnych warunkach zagospodarowania:
  - w obrębie obszarów o spadkach >12% utrudniających budownictwo,
  - na obrzeżach strefy obszarów podmokłych okresowo – zagrożonych podtopieniami;
- zapewnieniu warunków dla rozwoju i realizacji infrastruktury technicznej i transportowej do obsługi projektowanego zainwestowania oraz zabezpieczenia ponadlokalnych celów publicznych.

Dla realizacji tych działań użyte zostaną zarówno instrumenty planistyczne, jak i inne mechanizmy dostępne w ramach kompetencji władz samorządowych.

2.3. Polityka przestrzenna w strefie III, przyrodniczo – krajobrazowej, chronionej przed urbanizacją

W strefie chronionej przed urbanizacją polityka przestrzenna będzie podporządkowana nadrzędnemu celowi: ochronie zasobów środowiska przyrodniczego, rolniczego, leśnego oraz wyłączeniu z zabudowy terenów o małej, bądź niepewnej przydatności budowlanej.

Studium ustala:

- objęcie ochroną obszarów o najwyższych wartościach glebowych, przyrodniczych i krajobrazowych, poprzez wyznaczenie w Studium granic tych obszarów, a następnie wprowadzenie do ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego skutecznych regulacji dotyczących ich ochrony;
- przy realizacji zamierzeń inwestycyjnych ustaleniu zakazu likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych;
- objęcie ochroną korytarzy ekologicznych – fragmentu korytarza ponadregionalnego przebiegającego obrzeżem Gminy, korytarzy Szreniawy i Ścieklca oraz dodatkowo wyznaczonych w studium lokalnych powiązań przyrodniczych - w ślad za opracowaniem ekofizjograficznym wprowadzonych i oznaczonych na rysunku studium.

Na rysunku Studium wyznacza się:

- wyznaczone w oprac. ekofizjograficznym i prognozie oddziaływania na środowisko korytarze ekologiczne oraz lokalne powiązania przyrodnicze – pozostawiając tereny wolne od zabudowy, tak na styku z sąsiednimi gminami jak i wewnątrz obszaru Gminy;
- obszary o wysokich wartościach glebowych;

- obszary lasów, w tym lasów ochronnych;
- obszary zagrożone zalaniem wodami powodziowymi – tereny zalewane wodami rzecznyymi w czasie wezbrań, a także wodami spływu powierzchniowego (na skutek opadów lub roztopów), tereny o utrudnionych warunkach odpływu i infiltracji wód.
- obszary podmokłe okresowo, zagrożone podtopieniami – tereny zalewane i podtapiane przede wszystkim wodami spływów powierzchniowych (na skutek opadów bądź roztopów), obszary utrudnionego odpływu i infiltracji wód, a także tereny bezodpływowe.

Racjonalne zagospodarowanie przestrzeni strefy III ukierunkowane będzie na:

- zagospodarowanie o przeważającym profilu rolniczym lub leśnym,
- zachowanie i ochronę przed ekspansją gospodarczą i urbanistyczną obszarów o wartościach przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych,
- utrzymanie i poprawę stanu jakości powietrza, wód i gleb,
- zachowanie najbardziej atrakcyjnych krajobrazów, dalekich perspektyw i widoków, a także wszystkich wartościowych elementów środowiska kulturowego,
- szczególną dbałość o racjonalną kontrolę zagospodarowania terenów,
- dopuszczenie lokalizacji urządzeń małej architektury związanych z rekreacją, turystyką i wypoczynkiem,
- rozwój i aktywizację produkcji rolnej.

Obowiązuje:

- zachowanie istniejących lasów,
- ochrona przed zabudową terenów otwartych o wysokich walorach krajobrazowych.
- ochrona przed zabudową ciągów i punktów widokowych,
- ochrona cieków wodnych, korytarzy ekologicznych, lokalnych powiązań przyrodniczych,
- nakaz zachowania ciągłości systemu przyrodniczego, oraz przestrzeni otwartych, biologicznie czynnych na terenach historycznie już zabudowanych,
- zakaz likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych.

Zaleca się wprowadzanie nowych zadrzewień w postaci pasów zieleni śródpolnej, a także pojedynczych drzew oraz kęp drzew na miedzach, czy przy obiektach sakralnych (kapliczkach).

3. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW, PARAMETRY, WSKAŹNIKI ORAZ WARUNKI ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA

Dla wyznaczonych jednostek funkcjonalnych – stref i podstref, ustala się obowiązujące przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

- dopuszczalny zakres i ograniczenia zmian w przeznaczeniu terenu,
- parametry i wskaźniki urbanistyczne,
- pozostałe warunki zagospodarowania i użytkowania terenu ustalone w niniejszym Studium.

3.1. I – strefa koncentracji zainwestowania, zurbanizowana i potencjalnego rozwoju urbanizacji

Dla poszczególnych jednostek funkcjonalnych w strefie I ustala się kierunki rozwoju i zmian w przeznaczeniu terenu, a także parametry i wskaźniki oraz warunki zagospodarowania terenu zamieszczone w tabeli Nr 1, pkt. 3.1.2.

W obszarze, pod warunkiem zachowania zgodności z kierunkami zmian w przeznaczeniu terenów określonymi w niniejszym Studium, zakłada się:

- utrzymanie i poszerzenie dotychczasowego wykorzystania terenu, a także istniejących obiektów oraz sposobów ich użytkowania,
- zmianę sposobu użytkowania obiektów,
- działania na obiektach istniejących, w tym przebudowę, rozbudowę, nadbudowę i odbudowę, remonty,
- możliwość wyburzeń istniejących budynków – nie objętych ochroną konserwatorską; te obiekty podlegają przepisom odrębnym.

Jako zgodne z kierunkami zmian w przeznaczeniu terenu uznaje się ponadto:

- zwiększenie udziału dróg publicznych lub dróg wewnętrznych w obsłudze komunikacyjnej,
- lokalizowanie placów i miejsc parkingowych,
- prowadzenie sieci, budowę obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, w tym infrastruktury telekomunikacyjnej – dla celów obsługi lokalnej Gminy, bądź celów ponadlokalnych; wymienione inwestycje mogą być realizowane, o ile nie pozostają w sprzeczności z przepisami odrębnymi,
- realizację ciągów pieszych, tras rowerowych i szlaków turystycznych.

3.1.1. Oznaczenia jednostek funkcjonalnych

Na rysunku Studium występują oprócz symboli pojedynczych, symbole podwójne, np. MN/MU (zabudowa jednorodzinna/zabudowa mieszkaniowo – usługowa), RM/RU (zabudowa zagrodowa - RM i produkcji rolnej - RU). Oznacza to, że w tych obszarach funkcja wiodąca przeznaczenia terenu zostanie skonkretyzowana w planach zagospodarowania przestrzennego – na etapie Studium pozostawia się możliwość wyboru pomiędzy wskazanymi równolegle funkcjami.

1) MM – obszary kształtowania zabudowy śródmiejskiej o charakterze i standardach miejskich.

Obejmują tereny zabudowy miejskiej, kształtującej obszar centralny miasta Proszowice, o funkcji mieszkaniowo - usługowej, usługi głównie z zakresu administracji, bankowości, handlu, hotelarstwa, kultury i oświaty, sportu, zdrowia, obsługi turystyki - szeroko rozumianych usług publicznych⁶.

Rozwój obszarów wymaga:

---

⁶ usługi publiczne - rozumie się przez to obiekty i urządzenia urzędów organów władzy, administracji, bezpieczeństwa publicznego, szkół, nauki, kultury, kultu religijnego, ochrony zdrowia, przedszkoli, opieki społecznej, placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz inne o podobnym charakterze, w tym także obsługi pocztowej i bankowej, rekreacji, wypoczynku, sportu

- rewitalizacji zabudowy istniejącej i kształtowania zespołów zabudowy o wysokim standardzie miejskim,
- dbałości o ład i kompozycję przestrzenną, formę zabudowy oraz zasady regulacji linii zabudowy, kształtowania pierzei, dopracowania akcentów architektonicznych, małej architektury,
- kształtowanie estetycznych przestrzeni publicznych,
- ochronę i uzupełnienie istniejącego drzewostanu,
- realizacji niezbędnych sieci i urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacji.

2) MW – obszary kształtowania zabudowy wielorodzinnej.

Obejmują istniejące i planowane tereny o przeznaczeniu podstawowym pod zabudowę mieszkaniową, wielorodzinną.

Rozwój obszarów wymaga:

- utrzymania istniejącego zespołu obiektów, dopuszczenie remontów i przebudowy budynków; dbałości o estetykę obiektów i wnętrz urbanistycznych,
- wykorzystania rezerw terenowych do kształtowania przyjaznych przestrzeni publicznych,
- dopuszczenia do lokalizacji usług, obiektów wytwórczości i rzemiosła nie powodujących zmian jakości życia mieszkańców, w szczególności w zakresie czystości powietrza, hałasu i wibracji, odorów,
- kształtowania nowych zespołów zabudowy o wysokim standardzie i racjonalnym wykorzystaniu terenu,
- dopuszczenia nieuciążliwych usług, głównie o charakterze bytowym, z preferencją ich lokalizacji w parterach budynków, bądź w niezależnych budynkach,
- dbałości o ład i kompozycję przestrzenną poprzez ustalenie form zabudowy oraz zasady regulacji linii zabudowy – nieprzekraczalnych i obowiązkowych, dominant, akcentów architektonicznych, form małej architektury,
- ochrony i uzupełniania istniejącej zieleni i drzewostanu,
- realizacji niezbędnych sieci i urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacji.

3) MN/MU/1 – obszary kształtowania jednorodzinnej zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej o charakterze i standardzie miejskim.

Obejmują obszary zabudowane i predysponowane do kontynuacji oraz rozwoju funkcji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i mieszkaniowo - usługowej.

Rozwój obszarów wymaga:

- porządkowania istniejących zasobów,
- kształtowania zabudowy o wysokim standardzie i racjonalnym wykorzystaniu terenu,
- racjonalnego ukształtowania sieci dróg i miejsc publicznych tworzących szkielet rozwijających się, nowych układów przestrzennych, kształtowania ogólnodostępnych terenów zieleni tworzących system powiązań z terenami zewnętrznymi,
- zapewnienia programu usług publicznych niezbędnych dla obsługi zespołów mieszkalnych i mieszkalno-usługowych,
- realizacji programu usług, lokalizowanych w parterach budynków mieszkalnych przy głównych ciągach komunikacyjnych oraz zabudowy usługowej, o formie architektonicznej

dostosowanej do skali zabudowy mieszkalnej, w sposób nie powodujący uciążliwości dla użytkowników terenów sąsiednich,

- wyposażenia i systematycznej poprawy stanu wyposażenia w infrastrukturę techniczną i komunikacyjną.

oraz

- dopuszczenia przekształcania istniejących terenów o zróżnicowanej intensywności zabudowy drogą scaleń i podziałów gruntów, na wniosek właścicieli – zgodnie z przepisami odrębnymi.

4) Pp – obszar przestrzeni publicznej – Rynek w Proszowicach.

Obejmuje miejski plac publiczny w Proszowicach, obecnie objęty programem rewitalizacji, wymaga dbałości o wysoką jakość organizacji przestrzeni publicznej w powiązaniu z obiektami zlokalizowanymi wzdłuż północnej pierzei Rynku i funkcją pełnioną przez obiekty przy niej usytuowane (CKiW, muzeum, biblioteka, na zapleczu amfiteatr), estetyki rozwiązań, w tym małej architektury, oświetlenia, zieleni.

5) MN/MU/2 – obszary zabudowy i rozwoju zespołów zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej w obszarach wiejskich.

Obejmują obszary zabudowane i predysponowane do kontynuacji oraz rozwoju funkcji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i mieszkaniowo - usługowej, mając za zasadę utrzymanie struktury ukształtowanych układów pasmowych poszczególnych miejscowości.

Rozwój obszarów wymaga:

- kształtowania zabudowy o wysokim standardzie i racjonalnym wykorzystaniu terenu,
- racjonalnego ukształtowania sieci dróg i miejsc publicznych tworzących szkielet rozwijających się, nowych układów przestrzennych,
- zapewnienia programu usług publicznych niezbędnych dla obsługi zespołów mieszkalnych i mieszkalno-usługowych,
- wyposażenia i systematycznej poprawy stanu wyposażenia w infrastrukturę techniczną i komunikacyjną.

oraz

- wzbogacania funkcji mieszkalnych nieuciążliwą zabudową usługową komercyjną i nieuciążliwego rzemiosła,
- umożliwienia przekształcanie istniejących terenów o zróżnicowanej intensywności zabudowy drogą scaleń i podziałów gruntów na wniosek właścicieli – zgodnie z przepisami odrębnymi.

6) MN – obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, osiedlowej – wolnostojącej, zwartej, grupowej.

Obejmują obszary predysponowane do kontynuacji i rozwoju funkcji typowo mieszkalnych.

Rozwój obszarów wymaga:

- kształtowania zabudowy o wysokim standardzie i racjonalnym wykorzystaniu terenu,
- ukształtowania przestrzeni publicznych oraz ogólnodostępnych terenów zieleni tworzących ciągły system powiązań z terenami zewnętrznymi,

- zapewnienia programu usług publicznych niezbędnych dla obsługi zespołów mieszkalnych,
- uzupełnienia funkcji mieszkalnych o usługi bytowe, towarzyszące urządzone tereny wypoczynkowe,
- kształtowania sieci dróg tworzących szkielet nowych układów przestrzennych,
- realizacji niezbędnych sieci i urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacji.

7) MR – obszary zabudowy i rozwoju zabudowy mieszanej, wielofunkcyjnej.

Obszary obejmują istniejące i projektowane w obszarach wiejskich gminy tereny zabudowy wielofunkcyjnej - mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkaniowo – usługowej, z możliwością lokalizacji usług kompatybilnych z produkcją rolną (np. skup, dystrybucja produktów rolnych) oraz rzemiosłem i turystyką wiejską; dopuszcza się lokalizację stacji doświadczalnych, przetwórstwa rolno-spożywczego, urządzeń obsługi rolnictwa – takich jak parki maszynowe, magazyny, przechowalnie, etc. Obowiązuje zasada utrzymania struktury ukształtowanych historycznie układów pasmowych poszczególnych miejscowości.

Rozwój obszarów wymaga:

- porządkowania historycznych układów wiejskich poprzez racjonalne ukształtowanie sieci dróg,
- dbałości o ład i kompozycję przestrzenną poprzez ustalenie form zabudowy oraz zasad regulacji dotyczących linii zabudowy, dominant, akcentów architektonicznych, małej architektury – szczególnie w rejonach dawnych zespołów zabudowy wiejskiej – zagrodowej,
- zapewnienia programu usług publicznych,
- wyposażenia i systematycznej poprawy stanu wyposażenia w infrastrukturę techniczną i komunikacyjną.

Zaleca się, w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, przyjęcie możliwie czytelnego rozmieszczenia funkcji, w celu minimalizacji konfliktów pomiędzy funkcją mieszkalną, a gospodarczą i produkcyjną.

8) U (U1, U2)– obszary rozwoju aktywności gospodarczej.

Podstawowym kierunkiem zagospodarowania tych obszarów jest tworzenie warunków dla dobrego funkcjonowania i rozwoju szeroko rozumianych usług oraz lokalizacji inwestycji strategicznych (z zakresu produkcji nieuciążliwej, handlu, gastronomii, rzemiosła, wytwórczości, obsługi produkcji rolnej). Dopuszcza się we wszystkich obszarach o symbolu U lokalizację usług publicznych⁷; plany zagospodarowania przestrzennego mogą dopuścić funkcję mieszkaniową w obiektach usługowych do obsługi prowadzonej działalności – do określonego procentu powierzchni użytkowej (maksymalnie do 30%) oraz niezależnie w samodzielnych obiektach funkcję zamieszkania zbiorowego ukierunkowaną na potrzeby budownictwa komunalnego, socjalnego, opieki społecznej i zdrowotnej.

---

⁷ Usługi publiczne – rozumie się przez to obiekty i urządzenia urzędów organów władzy, administracji, bezpieczeństwa publicznego, szkół, nauki, kultury, kultu religijnego, ochrony zdrowia, przedszkoli, opieki społecznej, placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz inne o podobnym charakterze, w tym także obsługi pocztowej i bankowej, rekreacji, wypoczynku, sportu.

W obszarach o symbolu U1 jest możliwe prowadzenie usług handlu o powierzchni sprzedaży do 2000 m², natomiast w obszarach o symbolu U2 dopuszcza się prowadzenie usług handlu o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m².

Rozwój obszarów wymaga:

- uzbrojenia terenów w infrastrukturę techniczną i komunikacyjną,
- szczególnej dbałości o efekty przestrzenne zabudowy (gabaryty, detal, wysokiej jakości materiały wykończeniowe, urządzone tereny zieleni, placów, parkingów itp.),
- dbałości o zabezpieczenie działalności tak by była prowadzona bez konfliktu z terenami sąsiednimi,
- ukształtowania przestrzeni publicznych (dróg, placów, parkingów, terenów urządzonej zieleni itp.),
- zwiększenia atrakcyjności obszarów poprzez dopuszczenie do lokalizacji usług towarzyszących, w tym o charakterze komercyjnym.

9) UP – obszary usług publicznych.

Podstawowym kierunkiem zagospodarowania tych obszarów jest tworzenie warunków dla funkcjonowania i rozwoju usług publicznych. Oprócz wskazanych miejsc na rysunku studium, usługi publiczne zostają dopuszczone do lokalizacji we wszystkich obszarach wskazanych pod zabudowę mieszkaniową i usługową – ze względu na potrzeby i trudności związane z pozyskaniem terenów na ten cel. Na cele realizacji obiektów usług publicznych dopuszcza się również, możliwość wykorzystania w planach miejscowych obszarów rolnych pozostających w bezpośrednim sąsiedztwie terenów wyznaczonych w Studium pod zabudowę.

Planowanie nowych lokalizacji jest związane z obsługą powstającej nowej zabudowy mieszkaniowej i jej intensywnością. Plany zagospodarowania przestrzennego mogą dopuścić w terenach UP funkcję komercyjną oraz ukierunkowaną na potrzeby budownictwa komunalnego, socjalnego oraz opieki społecznej i zdrowotnej.

Obszary usług publicznych typu: służba zdrowia, opieka społeczna, oświata i wychowanie, kultura, administracja, itp., ogniskują się w dwóch aspektach działalności, tj.:

- usług o charakterze podstawowym, gdzie kryterium lokalizacji, oprócz standardów obsługi, winna być racjonalna dostępność do placówki – obiektu. Planowanie lokalizacji tego rodzaju usług jest jednoznacznie związane z powstawaniem kompleksów nowej zabudowy mieszkaniowej (nowe osiedla bądź dogęszczanie istniejących). Sprecyzowanie lokalizacji terenów usług publicznych następować będzie w toku sporządzania planów miejscowych,
- innych usług o charakterze publicznym, których lokalizację i program uzasadnią potrzeby Gminy.

Rozwój obszarów usług publicznych wymaga:

- lokowania nowych obiektów usług publicznych na pozyskiwanych w drodze wykupów lub posiadanych przez Gminę gruntach,
- szczególnej dbałości o jakość przestrzeni publicznych (dróg, placów, parkingów, terenów zieleni itp.),

- zwiększenia atrakcyjności obszarów poprzez dopuszczenie do lokalizacji usług towarzyszących o charakterze komercyjnym,
- ustalenia odpowiednich standardów stosownie do prognoz rozwojowych całej Gminy i obsługiwanych obszarów.

10) US (US, US1) – obszary rozwoju usług związanych ze sportem, turystyką i czynnym wypoczynkiem.

Podstawowym kierunkiem zagospodarowania tych obszarów jest tworzenie warunków dla funkcjonowania i rozwoju usług związanych ze sportem, turystyką i czynnym wypoczynkiem.

Kierunek zagospodarowania obszarów to:

- realizacja urządzeń i obiektów umożliwiających uprawianie sportu, turystyki, aktywnego wypoczynku wraz z usługami towarzyszącymi,
- wyposażenie terenów w infrastrukturę techniczną i komunikację oraz parkingi,
- adaptacja istniejących obiektów dla potrzeb sportu, obsługi ruchu turystycznego,
- możliwość adaptacji istniejących obiektów dla potrzeb obsługi funkcji sportowej, turystycznej i wypoczynkowej,
- wykorzystanie istniejącej w sąsiedztwie obszarów usług sportowych zieleni dla spędzania aktywnego wypoczynku (urządzenie otwartych stref aktywności fizycznej, tras spacerowych, rowerowych, ścieżek zdrowia, itp.).

Na rysunku Studium obszary oznaczone symbolem US – mają wskazanie do uściślenia sposobu ich zagospodarowania w planach zagospodarowania przestrzennego; w tych obszarach zakłada się możliwość wyodrębnienia z nich [1] terenów na których zostanie dopuszczona realizacja obiektów kubaturowych lub [2] terenów bez obiektów kubaturowych – otwartych stref aktywności z tzw. zewnętrznymi urządzeniami do uprawiania sportu, gimnastyki oraz czynnego wypoczynku, z możliwością realizacji jedynie niewielkich obiektów (sanitariatów czy szatni) zapewniających komfort korzystania z urządzeń. Natomiast w terenach oznaczonych symbolem US1 przyjmuje się, że na ich terenie nie powstaną żadne obiekty kubaturowe, czyli że są one przeznaczone *a priori* wyłącznie pod zagospodarowanie zewnętrznymi urządzeniami do uprawiania sportu, gimnastyki oraz czynnego wypoczynku wraz z zapleczem zabezpieczającym odpowiednie warunki sanitarne.

11) UK – obszary usług i rozwoju usług związanych z kultem religijnym.

Podstawowym kierunkiem zagospodarowania tych obszarów jest tworzenie warunków dla funkcjonowania i rozwoju usług związanych z kultem religijnym, w tym też usług o charakterze komercyjnym – ukierunkowanych na obsługę potrzeb parafian bądź ruchu pielgrzymkowego (typu: noclegownie dla pielgrzymów, obsługa gastronomiczna, sprzedaż pamiątek, informatorów, dewocjonaliów, etc.).

Kształtowanie obszarów rozwoju usług związanych z kultem religijnym wymaga:

- wykorzystanie terenów pod lokalizację urządzeń i obiektów kultu religijnego oraz usług towarzyszących, adaptacja istniejących obiektów dla potrzeb obsługi ruchu pielgrzymkowego,

- szczególnej dbałości o efekty przestrzenne zabudowy (gabaryty, detal, wysokiej jakości materiały wykończeniowe, urządzone tereny zieleni, placów, parkingów itp.),
- dbałości o zabezpieczenie działalności tak by była prowadzona bez konfliktu z terenami sąsiednimi,
- stosowania się do przepisów odrębnych - w terenach UK oznaczonych dodatkowo jako tereny ochrony konserwatorskiej, wpisanych do rejestru zabytków,
- wyposażenie terenów w infrastrukturę techniczną i komunikacyjną,
- wykorzystanie istniejącej w sąsiedztwie zieleni dla kształtowania miejsc wypoczynku i kontemplacji.

12) PU – obszary rozwoju wielofunkcyjnych usług, przemysłu, składowania.

Kierunek zagospodarowania to wykorzystanie terenów pod lokalizację urzędzeń i obiektów przemysłowych, magazynów, placów składowych; w terenach P1 dopuszcza się też lokalizację handlowych obiektów do 2000m² powierzchni sprzedaży.

13) PT – obszar placu targowego

Podstawowym kierunkiem zagospodarowania tego obszaru jest utrzymanie istniejącego targowiska o zasięgu ponadlokalnym, funkcjonującego w uznane dni w tym terenie, a w pozostałe dni – jak obecnie - możliwość wykorzystywania placu jako parkingu. Utrzymuje się istniejącą funkcję, zaleca się sukcesywne podnoszenie estetyki placu, wyposażanie go w infrastrukturę towarzyszącą, celem zapewnienia odpowiednich warunków organizacyjnych, higienicznych i handlowych - w oznakowanych miejscach handlu. Zakazuje się realizacji trwałych obiektów kubaturowych.

14) PE – obszary obecnej eksploatacji złóż, obszary przemysłu wydobywczego.

15) ZP – zespoły dworsko-parkowe.

Podstawowe kierunki zagospodarowania - w obszarach ZP, znajdujących się w strefach ochrony konserwatorskiej, wszelkie zmiany zagospodarowania mogą następować zgodnie z przepisami odrębnymi, obowiązują:

- ochrona obiektów zabytkowych znajdujących się w granicach zespołów,
- ochrona istniejących zasobów przyrodniczych i kulturowych,
- ochrona drzewostanu, możliwe cięcia sanitarne i pielęgnacyjne, uzupełnianie drzewostanu,
- w obiektach dopuszcza się możliwość prowadzenia funkcji mieszkaniowych, usługowych oraz związanych z produkcją rolną - zgodnie z przepisami odrębnymi.

16) ZC, ZCn – cmentarze czynne i nieczynne.

Podstawowym kierunkiem zagospodarowania tych obszarów jest:

- funkcja podstawowa – miejsca pochówku, groby, kolumbaria,
- kaplice, obiekty związane z funkcją podstawową,
- możliwość realizacji infrastruktury towarzyszącej funkcji podstawowej, komunikacji w tym miejsc postojowych,
- zachowanie i utwalenie istniejących zasobów przyrodniczych i kulturowych,
- ochrona drzewostanu i elementów zabytkowych - zgodnie z przepisami odrębnymi.

Dopuszcza się możliwość poszerzeń cmentarzy, po spełnieniu przepisów odrębnych - do uszczegółowienia w planach zagospodarowania przestrzennego, zależnie od pozyskania terenów na ten cel. W mieście Proszowice dopuszcza się utworzenie cmentarza komunalnego w planie zagospodarowania przestrzennego miasta - w kontynuacji cmentarza parafialnego. Wymaga to jednak pozyskania terenów na nowy cmentarz (obecnie stanowią własność prywatną) i spełnienia wymogów przepisów odrębnych (badań hydrogeologicznych). Możliwy kierunek wyznaczenia nowego cmentarza ujmuje rysunek studium, natomiast skonkretyzowanie możliwości przeznaczenia terenu na ten cel musi być podjęte przed wprowadzeniem ustaleń do planu zagospodarowania przestrzennego (badania hydrogeologiczne, zakup terenów). Teren ten został oznaczony na rysunku studium symbolem R2c – teren rolny rezerwowany dla umożliwienia poszerzenia cmentarza.

Na etapie studium nie określa się wskaźników i parametrów urbanistycznych ze względu na specyfikę funkcji.

Wokół cmentarzy zostały wyznaczone izolacyjne pasy sanitarne o szerokości 50 m i 150 m, w których obowiązują przepisy odrębne.

17) ZD – obszary ogrodów działkowych.

Obejmują tereny ogrodów działkowych oznaczone na rysunku Studium Dla altan i pomieszczeń gospodarczych ustala się maksymalną wysokość obiektów – 5 m, minimalne wskaźniki miejsc parkingowych zostały podane w tabeli Nr 1, pozostałych wskaźników na etapie Studium nie określa się.

18) ZU – obszary zieleni urządzonej.

Obejmują obszary przewidziane do pielęgnacji, uporządkowania i wzbogacenia zieleni istniejącej oraz zagospodarowania nową zielenią, powinny zostać przygotowane do udostępnienia publicznego – oświetlone, wyposażone w małą architekturę, obiekty i urządzenia turystyczne, rekreacyjne, sportowe.

19) KP – obszary rozwoju usług towarzyszących trasom komunikacyjnym, parkingi.

Kierunek zagospodarowania obszarów to:

- place parkingowe,
- obiekty małej architektury,
- drobno kubaturowe obiekty gastronomiczne i handlowe,
- zieleń urządzona i zadrzewienia,
- dopuszcza się lokalizację stacji paliw – po spełnieniu przepisów odrębnych.

20) Drogi publiczne: wojewódzkie, powiatowe i gminne.

Szczegółowe warunki zagospodarowania do określenia w planach miejscowych, zgodnie z przepisami odrębnymi.

21) IT – obszary infrastruktury technicznej.

Szczegółowe warunki zagospodarowania do określenia w planach miejscowych, zgodnie z przepisami odrębnymi.

3.1.2. Parametry i wskaźniki urbanistyczne w strefie zurbanizowanej i potencjalnego rozwoju urbanizacji (I)

Parametry i wskaźniki urbanistyczne, zalecane do zastosowania w planach zagospodarowania przestrzennego, zostały ujęte w poniżej zamieszczonej tabeli.

Na etapie miejscowego planowania przestrzennego dopuszcza się weryfikację podanych ramowo parametrów i wskaźników - po odpowiednim uzasadnieniu takiej potrzeby.

Parametry i wskaźniki nie dotyczą obszarów i obiektów:

- pozostających pod opieką Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków,
- hal sportowych,
- kościołów,
- związanych z produkcją rolną,
- infrastruktury technicznej i komunikacji,
- ewentualnych platform i wież widokowych.

W odniesieniu do wskaźników parkowania:

- podane wskaźniki należy traktować jako minimalne, rekomenduje się - w miarę możliwości - przyjmowanie w planach miejscowych wartości wyższych;
- w przypadku realizacji funkcji łączonych (w ustaleniach planów zagospodarowania przestrzennego, w zakresie dopuszczenia funkcji towarzyszących), np. zabudowa mieszkaniowa + usługi, mieszkania z usługami , czy usługi wolnostojące w terenach mieszkaniowo – usługowych, mieszkania wbudowane w obiekty usługowe, czy produkcyjne (np. w ramach nadzoru), etc., podane w tabeli wskaźniki należy sumować jako minimalnie wymagane miejsca parkingowe;
- wskaźniki dla tych funkcji, które mogą być uzupełniane w planach miejscowych - poprzez dopuszczenia zagospodarowania towarzyszącego – nie mają podanych wartości w tabeli; należy ustalić je w planach miejscowych – ze względu na nie znane na etapie studium szczegóły zagospodarowania, które mogą wpłynąć na wartość wskaźników; wskaźniki podstawowe zastały w tabeli uwzględnione;
- w terenach dostępnych publicznie należy zapewnić w ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, poza podanymi w poniższej tabeli wskaźnikami miejsc postojowych, wskazania odnośnie wymaganej liczby miejsc postojowych dla pojazdów zaopatrzonych w karty postojowe – zgodnie z obowiązującymi przepisami.

**Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy i miasta Proszowice**

Kierunkowe parametry i wskaźniki urbanistyczne⁸:

Lp.	Wskaźniki i ich parametry		Zabudowa śródmiejska MM	Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna MW	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, jednorodzinna z usługami MN/MU/1	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, jednorodzinna z usługami MN/MU/2, MR	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna MN	Zabudowa usługowa i usług publicznych U/UP	Zabudowa przemysłow a, składy, magazyny PU	Tereny sportowe US/US1 <small>US (z kubaturą zabudową sportową) US1 (bez kubaturowej zabudowy sportowej)</small>	Ogrody działkowe, cmentarze ZC, ZD
1	Minimalna powierzchnia biologicznie czynna w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej (bez zieleni na dachu, tarasie)	m ² powierzchni biologicznie czynnej/m ² powierzchni terenu inwestycji	nie dotyczy ist. zagosp. - dla nowej zabudowy plombowej 0,10	nie dotyczy ist. zagosp. - dla nowej zabudowy 0,15 – 0,25 ⁹	0,30	0,40	0,45	0,25	0,20	0,20/0,45	nie dotyczy
2	Maksymalna wysokość zabudowy dla terenu o określonym sposobie przeznaczenia ¹⁰	m	15	13	11,0	11,0	10,0	12	12	12/10 ¹¹	nie dotyczy

⁸ Kierunkowe wskaźniki i parametry urbanistyczne zagospodarowania należy przyjmować w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zgodnie ze wskaźnikami i parametrami ujętymi w tabeli; dopuszcza się odstępstwa dla przypadków uzasadnionych przepisami odrębnymi, funkcją inwestycji i wymaganą technologią realizacji obiektów; dla takich przypadków należy podać w uzasadnieniu do miejscowego planu wyjaśnienie powodu przyjętych zmian.

⁹ Do ustalenia w planach zagospodarowania przestrzennego – w zależności od uwarunkowań obszarowych,

¹⁰ Wskaźnik nie dotyczy przypadków, w których celem jest ochrona sylwety lub panoramy oraz obiektów użyteczności publicznej i kultu religijnego, a także obiektów wznoszonych na zasadzie sąsiedztwa istniejącej zabudowy – do uściślenia w planach zagospodarowania przestrzennego.

¹¹ **podana wartość dotyczy zabudowy towarzyszącej funkcji podstawowej, typu budynki obsługi administracyjnej, obiekty socjalne, czy sanitarne – dla obiektów sportowych przeznaczenia podstawowego w terenach US nie określa się maksymalnych wysokości**

**Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy i miasta Proszowice**

Lp.	Wskaźniki i ich parametry	Zabudowa śródmiejska MM	Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna MW	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, jednorodzinna z usługami MN/MU/1	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, jednorodzinna z usługami MN/MU/2, MR	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna MN	Zabudowa usługowa i usług publicznych U/UP	Zabudowa przemysłow a, składy, magazyny PU	Tereny sportowe US/US1 <small>US (z kubaturową zabudową sportową) US1(bez kubaturowej zabudowy sportowej)</small>	Ogrody działkowe, cmentarze ZC, ZD	
3	Minimalna ilość miejsc parkowania na terenie działki o kategorii przeznaczenia	<i>parametr - liczba miejsc parkingowych:</i>									
	– budownictwo mieszkaniowe	na mieszkanie ¹²	1	1	1	2	2	1 ¹³	1 ¹⁴	nie dotyczy	nie dotyczy
	– biura i urzędy	na 10 zatrudnionych	—	—	—	—	—	1	1	1	nie dotyczy
	– obiekty handlowe	na 10 m ² handlowej pow. użytkowej	1	—	—	1	—	1	1	nie dotyczy	nie dotyczy
	- obiekty sportowe	na 100 m ² powierzchni użytkowej	1	—	—	—	—	—	—	1	nie dotyczy
	– obiekty gastronomiczne	na 10 miejsc konsumpcji	1	—	1	2	—	2	1	nie dotyczy	nie dotyczy
	– szpitale	na 5 łóżek	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	1	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
	– hotele, motele, pensjonaty	na 5 łóżek	1	nie dotyczy	—	—	nie dotyczy	2	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
	– cmentarze	na 500 m ² pow.	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	1

¹² dla nowej zabudowy

¹³ o ile jest realizowane w zabudowie usługowej – zgodnie z dopuszczeniem, np. dla nadzoru

¹⁴ j.w.

**Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy i miasta Proszowice**

Lp.	Wskaźniki i ich parametry		Zabudowa śródmiejska MM	Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna MW	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, jednorodzinna z usługami MN/MU/1	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, jednorodzinna z usługami MN/MU/2, MR	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna MN	Zabudowa usługowa i usług publicznych U/UP	Zabudowa przemysłow a, składy, magazyny PU	Tereny sportowe US/US1 <small>US (z kubaturową zabudową sportową) US1(bez kubaturowej zabudowy sportowej)</small>	Ogrody działkowe, cmentarze ZC, ZD
	– szkoły	<i>na 15 uczniów</i>	—	—	—	—	—	1	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
	– gabinety lekarskie, weterynaryjne	<i>na 2 przyjmujących lekarzy</i>	1	2	2	2	1	2	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
	– ogródki działkowe	<i>na 7 działek</i>	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	1
	– zakłady produkcyjne, składy, magazyny	<i>na 5 zatrudnionych</i>	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	—	1	nie dotyczy	nie dotyczy
	– magazyny – dowóz, dystrybucja	<i>na 50 m² pow. użytkowej</i>	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	1	nie dotyczy	nie dotyczy

**Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy i miasta Proszowice**

Lp.	Wskaźniki i ich parametry		Zabudowa śródmiejska MM	Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna MW	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, jednorodzinna z usługami MN/MU/1	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, jednorodzinna z usługami MN/MU/2, MR	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna MN	Zabudowa usługowa i usług publicznych U/UP	Zabudowa przemysłowa, składowa, magazyny PU	Tereny sportowe US/US1 <small>US (z kubaturową zabudową sportową) US1 (bez kubaturowej zabudowy sportowej)</small>	Ogrody działkowe, cmentarze ZC, ZD
4	Minimalna wielkość nowo wydzielanych działek położonych w obszarze urbanizacji (kontynuacji i rozwoju) ¹⁵	m ²	—	—	600m ²	1000m ²	800m ²	—	—	—	—

¹⁵ nie dotyczy w przypadku dokonywania podziałów pod drogi, place, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej, podziałów mających na celu regulację granic – powiększenie działek macierzystych.

3.2. II – strefa gospodarki rolnej, z towarzyszącym osadnictwem w ramach zabudowy zagrodowej i obsługą rolniczej przestrzeni produkcyjnej

3.2.1. Oznaczenia jednostek funkcjonalnych, kierunki zamian w przeznaczeniu terenów, warunki zagospodarowania

1) RM/RU – obszary zabudowy zagrodowej (RM) i produkcji rolnej (RU) zlokalizowane w terenach rolnych.

Obszary obejmują istniejące i projektowane tereny wskazane pod zabudowę zagrodową i produkcji rolnej, z możliwością lokalizacji usług związanych z produkcją rolną oraz usługami agroturystycznymi. Sposób funkcjonowania i lokalizacja terenów produkcji rolnej RU, powinien zostać ustalony w planach miejscowych, szczególnie ze względu na możliwość wystąpienia potrzeby ustanowienia stref ochronnych, izolacyjnych - w razie produkcji rolnej uciążliwej dla otoczenia. Zasadą powinno być dopuszczenie w terenach rolnych realizacji obiektów produkcji powiązanej z szeroko rozumianym rolnictwem i hodowlą wraz z przetwórstwem, obiektów gospodarczych i inwentarskich, które mogą zostać uzupełnione zabudową mieszkaniową, ale wyłącznie w formie dopełniającej funkcjonowanie funkcji podstawowej. Wydzielenie minimalnej działki pod produkcję rolną, hodowlaną i ogrodniczą może następować wyłącznie zgodnie z przepisami odrębnymi, tak jak w terenach rolnych.

Kształtowanie zabudowy w tych obszarach wymaga:

- dbałości o ład i kompozycję przestrzenną poprzez ustalenie form zabudowy oraz zasad regulacji dotyczących linii zabudowy, dominant, akcentów architektonicznych, małej architektury,
- wyposażenia i systematycznej poprawy stanu wyposażenia w infrastrukturę techniczną i komunikacyjną.

Zaleca się, w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, przyjęcie możliwie czytelnego rozmieszczenia i wyboru funkcji (tradycyjna zabudowa zagrodowa i intensywne specjalistyczne produkcje rolne) w celu minimalizacji konfliktów pomiędzy funkcją zagrodową/osadniczą, a produkcyjną.

2) R1 - obszary rolne z dopuszczeniem obiektów produkcji rolnej.

Obszary rolne z możliwością realizacji obiektów gospodarczych i produkcji rolnej. W obszarach R1 utrzymuje się istniejącą zabudowę zagrodową z możliwością remontów, przebudowy i rozbudowy oraz dopuszcza się realizację zabudowy mieszkaniowej w ramach zabudowy zagrodowej.

3.2.2. Parametry i wskaźniki urbanistyczne w strefie gospodarki rolnej, z towarzyszącym osadnictwem w ramach zabudowy zagrodowej i obsługą rolniczej przestrzeni produkcyjnej

Budynki mieszkalne w terenach **RM/RU** oraz **R1** należy kształtować zgodnie ze wskaźnikami podanymi dla zabudowy w terenach **MR**, natomiast nie określa się powierzchni biologicznie czynnej, ani też formy obiektów związanych z produkcją rolną, w tym garaży na sprzęt rolniczy, które powinny być kształtowane zgodnie z potrzebami prowadzonej produkcji o profilu rolniczym. Wskaźniki parkowania należy przyjmować zgodnie z minimum wskazanym dla zabudowy MR (tabela w pkt. 3.1.2).

3.3. III – Strefa przyrodniczo-krajobrazowa, chroniona przed urbanizacją,

Dla poszczególnych jednostek funkcjonalnych w obszarze chronionym przed urbanizacją, w tym wyłączonych z zabudowy, każdorazowo przy podejmowaniu działań planistycznych, a w szczególności w ustaleniach planów miejscowych, nadrzędnymi regulacjami w stosunku do podanych poniżej, pozostają warunki zagospodarowania określone dla obszarów o szczególnych uwarunkowaniach dla zagospodarowania, o których mowa w rozdziale 4.1.

1) R2 – obszary rolne bez prawa zabudowy.

Obejmują tereny rolne o ekspozycji krajobrazowej, posiadające również szczególne znaczenie w systemie utrzymywania zasobów glebowych. Na tych terenach zakłada się:

- zachowanie dotychczasowego sposobu użytkowania gruntów,
- utrzymanie istniejącej zabudowy zagrodowej z możliwością remontów, przebudowy i rozbudowy w granicach wydzielonej, istniejącej działki siedliskowej.
- ochronę istniejącej roślinności, wprowadzanie zadrzewień przydrożnych i przyrzecznych ze szczególnym uwzględnieniem zachowania i uzupełnienia obudowy biologicznej cieków oraz ochrony zieleni utrwalającej stoki,
- wykluczenie zabudowy z wyjątkiem obiektów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej,
- możliwość prowadzenia infrastruktury technicznej oraz komunikacji, w tym dróg dojazdowych, ścieżek pieszych, tras rowerowych, szlaków turystycznych.

Obszary rolne R2 (wraz z obszarami ZE – zieleni nieurządzonej) wchodzi również w skład obszarów o trwałych powiązaniach przyrodniczych, stanowiąc element wewnętrznych ekologicznych powiązań przyrodniczych.

Na etapie planowania miejscowego dopuszcza się wyjątkowo – w wyniku przeprowadzonych szczegółowych rozpoznań potrzeb i podania odpowiedniego uzasadnienia - wydzielenie z terenów R2 terenów R1, w których dopuszcza się realizację obiektów związanych z produkcją rolną.

2) R2c – teren rolny rezerwowany dla umożliwienia poszerzenia cmentarza - bez prawa zabudowy.

Obejmuje obszar rolny wyznaczony w mieście Proszowice, w sąsiedztwie cmentarza parafialnego, wskazany – na etapie rozpoznań dokonanych w Studium – dla docelowego umożliwienia realizacji cmentarza komunalnego. Przyjęcie odpowiedniego przeznaczenia terenu będzie możliwe w planie zagospodarowania przestrzennego – po uprzednim wykonaniu badań hydrogeologicznych. Przyjęty sposób planowanego zagospodarowania sąsiedztwa tego obszaru umożliwia wyznaczenie stref izolacyjnych od cmentarza.

3) ZE – obszary zieleni nieurządzonej.

Obejmują enklawy zieleni, tereny pokryte roślinnością wysoką, średnio wysoką i niską, stanowiące najczęściej łąki, tereny odłogowane, obudowę biologiczną cieków, zadrzewienia i zakrzewienia śródpólne i przydrożne, wskazane do możliwego wykorzystania również jako tereny rolne – tam gdzie warunki gruntowo-wodne są przyjazne. Tereny ZE obejmują również częściowo obszary o dużych spadkach i zagrożone zalaniem wodami powodziowymi oraz podmakające okresowo – zagrożone podtopieniami.

Przyjmuje się całkowite wykluczenie nowej zabudowy, trwałych ogrodzeń na podmurówkach, w odległości mniejszej niż 15 m od cieków wodnych. Utrzymuje się istniejąca zabudowę z możliwością jej remontów i przebudowy.

Podstawowym kierunkiem zagospodarowania tych terenów jest:

- ochrona zbiorowisk zieleni istniejącej, dbałość o utrzymanie obudowy biologicznej cieków,
- ochrona koryt cieków i ich dopływów poprzez utrzymanie ich w stanie naturalnym,
- w przypadkach uzasadnionych względami ochrony przeciwpowodziowej dopuszcza się regulacje koryt cieków i ich dopływów, przy stosowaniu metod biologicznych z wykluczeniem prostowania i skracania ich biegów,
- umożliwienie dostępu do wody w ramach powszechnego korzystania z wód,
- dopuszczenie użytkowania rolniczego w terenach ZE.

Występuje potrzeba dopuszczenia w planach miejscowych realizacji inwestycji z zakresu sieci i urządzeń infrastruktury technicznej oraz urządzeń wodnych, prowadzenia prac regulacyjnych, konserwacyjnych oraz zabezpieczeń przeciwpowodziowych, a także uregulowania możliwości funkcjonowania zabudowy istniejącej – w zakresie dopuszczenia do remontów i przebudowy obiektów. Obszary te – oprócz oznaczenia literowego ZE – zostały wyróżnione na rysunku Studium oznaczeniami graficznymi, które odpowiednio identyfikuje obszary o małej bądź niepewnej przydatności budowlanej.

4) ZL – obszary lasów oraz RL – obszary rolne wskazane do zalesienia.

W obszarze lasów należy postępować zgodnie z przepisami odrębnymi - celu umożliwienia prowadzenia właściwej gospodarki leśnej wprowadza się zakaz realizacji nowych obiektów kubaturowych, za wyjątkiem obiektów związanych bezpośrednio z gospodarką leśną.

Podstawowym kierunkiem zagospodarowania tych terenów jest:

- wykluczenie nowej zabudowy, z wyjątkiem obiektów związanych z gospodarką leśną,
- utrzymanie istniejących zasobów przyrodniczych,
- dopuszczenie prac pielęgnacyjnych,
- sukcesywne zalesianie obszarów RL - wskazanych na rysunku Studium do zalesiania.

Na rysunku Studium oznaczono ponadto:

- 1) obszary o spadkach powyżej 12%,
- 2) obszary predysponowane do występowania osuwisk,
- 3) obszary wód powierzchniowych: rzeki, potoki, zbiorniki wodne,
- 4) istniejące wały przeciwpowodziowe wzdłuż potoku Ścieklec,
- 5) obszary szczególnego zagrożenia powodzią w międzywalu potoku Ścieklec,
- 6) obszary zagrożone zalaniem wodami powodziowymi oraz obszary okresowo podmakające, zagrożone podtopieniami,
- 7) korytarze lokalnych powiązań przyrodniczych,
- 8) granice strefy ochrony krajobrazu,
- 9) korytarze ekologiczne¹⁶,

---

¹⁶ przez teren Gminy, obrzeżem miejscowości Kaczanów i Czajęczyce, przebiega ponadregionalny korytarz ekologiczny, uwidoczony na rysunku PZPWW.

- 10) pomniki przyrody,
- 11) stanowisko dokumentacyjne,
- 12) obiekty oraz obszary wpisane do rejestru zabytków wraz ze strefami ochrony konserwatorskiej,
- 13) obiekty wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków,
- 14) stanowiska archeologiczne,
- 15) trasy rowerowe,
- 16) ujęcia wód ze strefami ochrony bezpośredniej,
- 17) granice udokumentowanego GZWP Nr 409 „Niecka Miechowska”,
- 18) granice udokumentowanych złóż: ropy naftowej „Pławowice” (NR 4764) i „Mniszów” (NR 4768) oraz ilitu, ilitu i lessu „Proszowice” (IB 2216),
- 19) obszar i teren górniczy „Pławowice”,
- 20) napowietrzne linie energetyczne 110 kV oraz 15 kV wraz ze strefami technicznymi,
- 21) stacje transformatorowe 15/0,4 kV
- 22) główny punkt zasilający – stacja transformatorowo-rozdzielcza 110/15 kV „Proszowice”
- 23) istniejący i planowany gazociąg wysokoprężny wraz ze strefą kontrolowaną
- 24) stację redukcyjną gazu,
- 25) czynne odwierty eksploatacyjne, odwierty do zatłaczania wód złożowych oraz odwierty zlikwidowane,
- 26) ropociągi kopalniane,
- 27) granice aglomeracji Proszowice,
- 28) granice pasów izolujących tereny cmentarzy,
- 29) warianty przebiegu kontynuacji obwodnicy Proszowic, w ciągu drogi wojewódzkiej,
- 30) planowane odcinki dróg gminnych,
- 31) orientacyjny zasięg strefy uciążliwości od dróg wojewódzkich,
- 32) parkingi w systemie Park&Ride,
- 33) punkty i ciągi widokowe,
- 34) granica strefy aktywności gospodarczej,
- 35) obszary przeznaczone do zainwestowania w Studium, które posiadają zgodę na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne, uzyskaną w ramach procedowania Planu Ogólnego Zagospodarowania Przestrzennego, przyjętego Uchwałą Rady Gminy i Miasta Proszowice Nr XXVIII/183/92 z dnia 1.06.1992 r.,
- 36) tereny, które mogą wymagać zgody na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne,
- 37) przyrost nowych terenów przewidzianych do zainwestowania,
- 38) granice jednostek administracyjnych.

4. ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

4.1. Ochrona prawna

Na terenie gminy i miasta Proszowice nie ma obszarów przyrodniczo chronionych w świetle ustawy o ochronie przyrody (*Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 142*), czyli nie ma:

- obszarów Natura 2000,
- parków narodowych,
- parków krajobrazowych,
- obszarów chronionego krajobrazu,
- zespołów przyrodniczo – krajobrazowych,
- rezerwatów,
- użytków ekologicznych.

4.1.1. Pomniki przyrody

W zakresie kształtowania i ochrony zasobów środowiska przyrodniczego przyjmuje się politykę polegającą na ochronie pomników przyrody ożywionej. Na terenie gminy i miasta Proszowice zlokalizowanych jest 19 pomników przyrody (z czego 6 w mieście Proszowice, w parku miejskim). Ich zestawienie prezentuje poniższa tabela:

Wykaz pomników przyrody

Nr rej. woj.	Gatunek/Nazwa	Miejscowość	Lokalizacja
121405 - 001	lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	Kościelec	przy kościele
121405 - 002	lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	Żębocin	przy kościele
121405 - 003	lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	Żębocin	przy kościele
121405 - 010	lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	Koczanów	na działce prywatnej przy drodze gminnej
121405 - 011	wiąz szypułkowy (<i>Ulmus laevis</i>)	Bobin	park dworski
121405 - 012	wiąz szypułkowy (<i>Ulmus laevis</i>)	Bobin	park dworski
121405 - 013	miłorząb dwuklapowy (<i>Ginkgo biloba</i>)	Bobin	park dworski
121405 - 014	lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	Kościelec	park dworski
121405 - 015	lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	Kościelec	park dworski
121405 - 016	lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	Żębocin	cmentarz parafialny
121405 - 017	lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	Żębocin	cmentarz parafialny
121405 - 018	modrzew europejski (<i>Larix decidua</i>)	Żębocin	przy budynku plebani
121405 - 019	dąb szypułkowy (<i>Qercus robur</i>)	Jazdowiczki	przy kościele
121405-004	klon srebrzysty (<i>Acer saccharinum</i>)	Proszowice	park miejski
121405-005	klon srebrzysty (<i>Acer saccharinum</i>)	Proszowice	park miejski
121405-006	klon srebrzysty (<i>Acer saccharinum</i>)	Proszowice	park miejski
121405-007	klon srebrzysty (<i>Acer saccharinum</i>)	Proszowice	park miejski
121405-008	topola biała (<i>Populus alba</i>)	Proszowice	park miejski
121405-009	topola biała (<i>Populus alba</i>)	Proszowice	park miejski

Źródło: na podstawie danych Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie

Dla pomników przyrody ożywionej obowiązują (zgodnie z ustanawiającymi rozporządzeniami Wojewody małopolskiego) zakazy prowadzenia jakichkolwiek czynności mogących spowodować uszkodzenie lub zniszczenie obiektu (pomników przyrody żywej):

- wysypywania, zakopywania i wylewania odpadów lub innych nieczystości na chronione obiekty oraz w ich bezpośrednim otoczeniu,
- palenia ognisk w ich otoczeniu,
- budowy lub rozbudowy obiektów budowlanych, linii komunikacyjnych, urządzeń lub instalacji mogących spowodować zmianę charakteru pomnika,
- niszczenia i uszkodzenia szaty roślinnej występującej na obiektach chronionych i w ich bezpośrednim otoczeniu,
- wycinania, niszczenia i uszkodzenia drzew,
- niszczenia gleby i zmiany sposobu jej użytkowania wokół drzew w promieniu 15 m od pnia, na składowiska, budowle i ciągi technologiczne.

4.1.2. Stanowisko dokumentacyjne

W miejscowości Gniazdowice, znajduje się stanowisko dokumentacyjne „*Odstąpienie gleb kopalnych*”, które obejmuje się ochroną.

Charakterystyka geologiczna tego stanowisko to: „*Odstąpienie gleb kopalnianych, lessów i piasków fluwioglacjalnych w nieczynnej kopance piasku*”; Tytuł aktu prawnego: *Rozporządzenie Nr 32 Wojewody Krakowskiego z dnia 16 listopada 1998 r. w sprawie objęcia ochroną prawną, w formie stanowisk dokumentacyjnych obiektów na terenie województwa krakowskiego.*

4.1.3. Lasy ochronne

Na terenie gminy Proszowice występują lasy ochronne będące w zarządzie Nadleśnictwa Miechów i Pińczów.

Las Ostrów i las Jakubowice o łącznej powierzchni 67,91 ha znajduje się w zarządzie Nadleśnictwa Miechów. Są to lasy wyżynne mieszane. Gatunkiem dominującym jest dąb i jesion. Drzewostan jest zgodny z siedliskowym typem lasu. Są to lasy ochronne I grupy w tzw. strefie oddziaływania przemysłu. Nadleśnictwo posiada plan urządzenia lasu na lata 2013-2022, został on zatwierdzony decyzją Ministra Środowiska z dnia 30 grudnia 2013 r. znak: DLP-611-69/52213/13/LP.

Las Bobin i las Kościelec o łącznej powierzchni 84,67 ha znajduje się w zarządzie Nadleśnictwa Pińczów. Są to lasy wyżynne mieszane. Gatunkiem dominującym jest brzoza z domieszką dębu. Drzewostan jest zgodny z siedliskowym typem lasu. Nadleśnictwo posiada plan urządzenia lasu na lata 2013-2022, został on zatwierdzony decyzją Ministra Środowiska z dnia 1 stycznia 2013 r.

Leśnictwo nie pełni na terenie Gminy istotnej funkcji gospodarczej, natomiast realizuje ważne funkcje dla zachowania wartości przyrodniczych i krajobrazowych Gminy warunkujących rozwój funkcji turystycznych.

Granice lasów ochronnych zostały wskazane w opracowaniu ekofizjograficznym i w ślad za nim w opracowanej prognozie oddziaływania na środowisko do niniejszego Studium.

4.2. Ochrona obszarów o wysokiej wartości przyrodniczej, krajobrazowej i środowiskowej

Ze względu na urozmaiconą budowę geologiczną, wysokiej jakości gleby i rzeźbę terenu obszar Gminy charakteryzuje się dużymi walorami krajobrazowymi, o odmiennym charakterze na terenie wierzchołków Płaskowyżu Proszowickiego i Wyżyny Miechowskiej oraz w dolinach rzecznych, zwłaszcza Szreniawy i Ścieklca. Studium obejmuje ochroną:

- kompleksy leśne wraz ze strefą przejściową – „ekotonalną”,
- zachowane fragmenty zadrzewień łęgowych wzdłuż koryt cieków, łąki w dnach dolin cieków powierzchniowych
- tereny rolnicze z zakazem zabudowy.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego winny zawierać regulacje w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego, przyjęte zgodnie z ustaleniami niniejszego Studium, w tym utrzymać w planach wyznaczoną w studium strefę ochrony krajobrazu ujmującą korytarze rzek Szreniawy i Ścieklca wraz z otoczeniem wartościowym przyrodniczo i krajobrazowo.

4.2.1. Ochrona obszarów leśnych

Lasy ochronne znajdujące się w obszarze Gminy posiadają plany urządzania lasów, które regulują sposób gospodarowania na ich terenach. W odniesieniu do wszystkich lasów należy przyjąć, że podstawowym środkiem ochrony obszarów leśnych jest ograniczenie ich przeznaczania na cele nieleśne. Wskazane jest również wprowadzanie dystansów przestrzennych, tj. stref ekotonalnych między lasem a terenami przeznaczonymi pod zainwestowanie, w studium przyjmuje się potrzebę wprowadzenia min. 15 m. szerokości tych stref – jest to wskazanie do uwzględnienia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Gospodarka leśna winna być prowadzona z uwzględnieniem:

- zwiększania udziału lasów liściastych i mieszanych poprzez przebudowę sztucznych drzewostanów szpilkowych niezgodnych z siedliskiem,
- utrzymywania w obrębie kompleksów leśnych polan, mokradeł, łąk i innych płatów roślinności zielnej oraz zakrzewień,
- utrzymywania drzewostanów o różnogatunkowym składzie (duża ilość gatunków domieszkowych) oraz dużym zróżnicowaniu wiekowym,
- pozostawiania w lasach starych drzew przestojowych oraz około 10% posuszu jałowego (stojącego i leżaniny) jako biotopu dla roślin zarodnikowych i grzybów,
- ograniczanie odwodnień w podmokłych dnach dolin zajętych przez lasy łęgowe.

4.2.2. Ochrona obszarów rolniczej przestrzeni produkcyjnej

Dla ochrony rolniczej przestrzeni produkcyjnej ustala się:

- wyłączenie z zainwestowania kompleksów gleb o najwyższej wartości bonitacyjnej,
- zachowanie równowagi w produkcji rolnej i hodowlanej bez zakłócania równowagi ekologicznej, poprzez:
  - wyznaczenie obszarów rolniczej przestrzeni produkcyjnej, na których obowiązywać będzie całkowity zakaz lokalizacji zabudowy,
  - dopuszczenie dolesień, ale tylko na obszarach silnego zagrożenia erozją gleb – gmina posiada gleby o najwyższej wartości bonitacyjnej, więc szkodą dla gospodarki rolnej byłoby ich zalesianie,

- delimitację obszarów, na których wprowadzić należy regulacje dotyczące niezbędnego udziału użytków zielonych,
  - dopuszczenie i ustalenie warunków rolniczego wykorzystania terenów na obszarach chronionych (tereny zieleni towarzyszącej ciekom wodnym),
  - wprowadzenie zakazu usuwania zadrzewień i zakrzewień śródpolnych,
  - zachowanie i ochrona przed osuszaniem małych i okresowych zbiorników wodnych,
  - ochronę naturalnych wyływów wód,
- określenie zasad podziałów nieruchomości.

4.3. Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych

W polityce przestrzennej Gminy uwzględnia się działania dotyczące realizacji celów związanych z ochroną wód. Wody podziemne wymagają ochrony jakości przede wszystkim z uwagi na fakt wykorzystywania ich na szeroką skalę jako podstawowe źródło dla celów zaopatrzenia ludności w wodę oraz jako uzupełnienie wykorzystywanych wód powierzchniowych o niższej jakości. Ponadto stanowią rezerwę wody pitnej dla przyszłych pokoleń.

Według projektu obszaru ochronnego GZWP 409 „Niecka Miechowska” północno – zachodnia część Gminy znajduje się w granicach zbiornika. Obszar ochronny został wyznaczony ze względu na duże zagrożenie zbiornika charakteryzującego się siecią głębokich spękań i szczelin oraz słabą izolacją od powierzchni terenów. Wskazuje się potrzebę przyjęcia systemu nakazów i zakazów w obrębie obszaru ochronnego, szczególnie:

- zakazu lokalizacji inwestycji szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, a w szczególności wysypisk odpadów i wylewisk nie zabezpieczonych przed przenikaniem do podłoża; prowadzenia rurociągów transportujących substancje niebezpieczne i urządzeń do przeładunku i dystrybucji substancji ropopochodnych,
- nakazu likwidacji dzikich wysypisk odpadów,
- nakazu uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej,
- nakazu likwidacji punktów bezpośredniego zrzutu ścieków do wód,
- ograniczenia bezściółkowej hodowli zwierząt,
- zakazu stosowania niektórych środków ochrony roślin.

Realizacji ochrony wód służą przede wszystkim:

- sukcesywna realizacja na terenie Gminy systemu kanalizacji sanitarnej;
- regulacje planistyczne na obszarach szczególnie zagrożonych infiltracją zanieczyszczeń:
  - wymóg odprowadzania ścieków do systemu kanalizacji sanitarnej lub w razie jego braku, gromadzenie w szczelnych zbiornikach bezodpływowych,
  - zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących niekorzystnie oddziaływać na środowisko gruntowo-wodne,
  - ograniczenia wprowadzania nowej zabudowy na obszarach istotnych dla zasilania wód powierzchniowych;
- regulacje planistyczne w ramach ustalenia stref ochrony ujęć¹⁷:

---

¹⁷ wskazane jest by prace nad ustanowieniem strefy ochrony pośredniej dla ujęcia wody w Opatkowicach rozpoczęły jak najszybciej – ze względów środowiskowych. Ujęcie pozbawione strefy ochronnej jest narażone na zanieczyszczenia pobieranych wód.

- ograniczenia w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenów położonych w strefie ochrony ujęcia wód podziemnych;
- pozostałe działania:
  - likwidacja „dzikich” wysypisk odpadów,
  - respektowanie zakazu zrzucania ścieków gospodarczo-bytowych bezpośrednio do wód powierzchniowych,
  - odpowiednie podczyszczanie i odprowadzanie wód opadowych z głównych dróg, parkingów oraz powierzchni terenów usługowo-produkcyjnych,
  - zachowanie obudowy biologicznej cieków oraz zbiorników wodnych,
  - utrzymanie korzystnego pod względem ekologicznym zagospodarowania zlewni rzek, a w szczególności obszarów istotnych dla zasilania wód powierzchniowych.

Polityka Gminy jest i będzie ukierunkowana na wyposażenie obszarów zabudowanych i przewidzianych do zainwestowania w ogólnodostępny, niezawodny i dostarczający wodę o dobrej jakości system wodociągowy. Głównym zadaniem w zakresie zaopatrzenia w wodę jest prawidłowe gospodarowanie zasobami wód podziemnych, ich ochrona przed nadmierną eksploatacją oraz ochrona przed zanieczyszczeniem.

Ujęcia wody na terenie Gminy.

Wodociągi w gminie i mieście Proszowice dzielą się na dwa podstawowe układy, połączone wprawdzie ze sobą lecz ze względów hydraulicznych rozcięte zasuwami¹⁸.

Układ pierwszy tworzy wodociąg „Proszowice” pobierający wodę z ujęcia na potoku Ścieklec w miejscowości Opatkowice. Pozwolenie wodnoprawne udzielone użytkownikowi obowiązuje do lutego 2031r. na podstawie decyzji Starosty Proszowickiego z dnia 4 marca 2011r. znak: ROŚ.6341.4.11. Woda z ujęcia doprowadzana jest do Stacji Uzdatniania Wody w Proszowicach, z której tłoczona jest do sieci wodociągowej Proszowic, Jazdowiczek, Łaganowa i Opatkowic. Sieć ta wyposażona jest w zbiorniki retencyjno-wyrównawcze w Żębocinie, służące równocześnie jako źródło zaopatrzenia w wodę dla wodociągu Żębocin, Więckowice, Kowala i Jakubowice. Przyjmuje się, że w przyszłości wodociąg „Proszowice” nie będzie rozbudowywany.

Układ drugi tworzy wodociąg „Radziemice” pobierający wodę z wybijzysk w Smoniowicach. Woda ta jest doskonałej jakości. Uzdatniona woda przetłaczana jest do pięciu zbiorników w Przemęczanach a następnie dostarczana do:

- 1) wodociągu w Gminie Radziemice,
- 2) wodociągu północno-wschodniego w gminie Proszowice obsługującego:
  - w I strefie – miejscowości: Gniazdowice, Makocice, Szczytniki, Szczytniki Kolonia, Klimontów, Kadzice, Ostrów, Teresin, Posiłów oraz zbiorniki wyrównawcze w Makocicach i Teresinie,
  - w II strefie (zasilanej ze zbiorników w Teresinie) - miejscowości: Stogniowice, Górka Stogniowska, Przewody, Ciborowice, Kościelec, Mysławczyce, Wolwanowice i Bobin.

---

¹⁸ „Analiza hydrauliczna sieci wodociągowej w Gminie Proszowice wraz z koncepcją jej reorganizacji” dr inż. Marian Długosz, dr inż. Jacek Myczka; Kraków 2005 r.

Najbardziej wysunięta na południowy - zachód miejscowość Szklana zaopatrywana jest w wodę z sieci wodociągowej gminy Koniusza.

Polityka Gminy będzie uwzględniać realizację następujących działań.

- usuwanie nieprawidłowości w funkcjonowaniu i poprawa niezawodności działania zbiorowych wodociągów poprzez remonty sieci wodociągowej (zlikwidowanie nieszczelności) i wyposażenie jej w urządzenia korygujące rozbiór wody oraz ciśnienie w przewodach.
- poprawę standardu świadczonych usług, w tym jakości wody kierowanej do odbiorców, poprzez:
  - czyszczenie i renowację przewodów i urządzeń wodociągowych,
  - szybkie usuwanie awarii,
  - uporządkowanie stref ochronnych i lepsze zabezpieczenie ujęć.
- zabezpieczenie odpowiedniej rezerwy przeciwpożarowej w istniejących i projektowanych zbiornikach wodociągowych oraz zgodne z przepisami odrębnymi instalowanie i konserwowanie hydrantów p.poż.

4.4. Ochrona powietrza i klimatu akustycznego

Z uwagi na podstawowe znaczenie jakości powietrza atmosferycznego dla warunków życia mieszkańców konieczna jest realizacja lokalnej polityki poprawy jakości powietrza równocześnie z działaniami podejmowanymi na poziomie ponadlokalnym.

Podejmowane działania będą zgodne z Uchwałą Nr XLII/662/13¹⁹ Sejmiku Województwa Małopolskiego, który przyjął zaktualizowany Program ochrony powietrza dla województwa małopolskiego. Celem dokumentu jest osiągnięcie w całej Małopolsce do 2023 r. dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń w powietrzu: pyłu PM₁₀, PM_{2,5}, benzo(a)pirenu, dwutlenku azotu i dwutlenku siarki. Głównymi kierunkami działań w zakresie ochrony powietrza wyznaczonymi w Programie jest m.in.:

- realizacja gminnych programów ograniczania niskiej emisji – eliminacja niskosprawnych urządzeń na paliwa stałe,
- rozbudowa i modernizacja sieci ciepłowniczych i sieci gazowych zapewniająca podłączenie nowych użytkowników,
- termomodernizacja budynków oraz wspieranie budownictwa energooszczędnego w budownictwie mieszkaniowym oraz w obiektach użyteczności publicznej,
- ograniczenie emisji z transportu,
- ograniczenie emisji przemysłowej,
- edukacja ekologiczna mieszkańców.

Efektom realizacji Programu powinno być zmniejszenie wielkości emisji zanieczyszczeń emitowanych do powietrza, w tym pyłu PM₁₀ o 28,2% i pyłu PM_{2,5} o 28,1%.

---

¹⁹ Uchwała Nr LII/662/13 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 30 września 2013 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XXXIX/612/09 z dnia 21 grudnia 2009 r. w sprawie „Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego” zmienionej uchwałą Nr VI/70/11 z dnia 28 lutego 2011 r.

Ochrona klimatu akustycznego zostanie zapewniona poprzez wprowadzenie do ustaleń planów zagospodarowania przestrzennego odpowiednich zapisów zgodnie z Prawem ochrony środowiska i dopuszczalnymi poziomami hałasu (wyrażonymi równoważnym poziomem dźwięku A w dB) ujętymi w przepisach odrębnych Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 października 2012 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2012, poz.1109) w odniesieniu do przeznaczenia konkretnych terenów.

4.5. Ochrona powierzchni ziemi i gleb

Ochronie powierzchni ziemi i gleb służy przede wszystkim:

- racjonalne kształtowanie struktury przestrzennej terenów w obszarach zurbanizowanych i wskazanych do urbanizacji,
- racjonalna gospodarka na terenach rolnych,
- ograniczanie procesów erozji,
- zapobieganie zanieczyszczeniu i skażeniu gleby.

W warunkach Gminy, racjonalne kształtowanie struktury przestrzennej zgodnie z przyjętym programem funkcjonalnym, odbywa się przede wszystkim przez dogęszczanie istniejących struktur urbanistycznych. Przy wprowadzaniu nowych terenów pod zabudowę, konieczne jest kształtowanie ich jako obszarów jak najbardziej zwartych, unikając rozpraszania zabudowy na obszarach rolnych.

Ograniczenie erozji na terenach rolnych odbywa się przede wszystkim poprzez wprowadzanie, utrzymanie i ochronę zadrzewień śródpolnych oraz zachowanie miedz wraz z ich zagospodarowaniem w formie zadrzewień i zakrzewień. Wskazane jest również zalesianie, czy zadrzewianie gruntów – oznaczonych na rysunku Studium – predestynowanych do tego ze względu na zagrożenie erozją.

5. ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Celem polityki przestrzennej w odniesieniu do środowiska kulturowego jest ochrona, rewaloryzacja i rewitalizacja wszystkich jego zasobów poprzez:

- zachowanie tożsamości historyczno-kulturowej,
- ochronę obiektów architektury tradycyjnej, które nie utraciły cech stylowych, w tym obiektów małej architektury o wartościach kulturowych, takie jak: przydrożne kapliczki, krzyże oraz pomniki,
- zachowanie śladów osadnictwa wiejskiego i typu miejskiego,
- kształtowanie współczesnego krajobrazu kulturowego w poszanowaniu tradycji.

Realizacja polityki ochrony dziedzictwa kulturowego nastąpi poprzez wprowadzenie do planów miejscowych zasad, dla których wytyczne określono w niniejszym rozdziale studium.

5.1. Obiekty chronione prawem na mocy ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami²⁰

5.1.1. Obiekty i obszary wpisane do rejestru zabytków na terenie Gminy i Miasta

Miejscowość	Opis	Numer w rejestrze
Bobin	Kościół parafialny pod wezwaniem św. Anny, dzwonnica, plebania, ogrodzenie	nr rej. A – 683 z 17.06.1994 r. ob. A – 373/M
Bobin	Park dworski	nr rej. 691 z 12.12.1994 r. ob. A – 440/M
Górka Stągniowska	Kaplica p.w. M.B. Różańcowej, otoczenie	nr rej. A – 347 z 21.05.1956 r. ob. A-312/M
Jakubowice	Zespół dworski, dwór, park	nr rej. A – 242 z 04.11.1965 r. ob. A-441/M
Klimontów	Zespół dworski: dwór, park (skreślono budynek dworu decyzją z dnia 17.03.2016r)	nr rej. A - 619 z 14.03.1990 r. ob. A-480/M
Kościelec	Kościół parafialny p.w. św. Wojciecha, dzwonnica , otoczenie	nr rej. A – 159 z 15.01.1970 r. ob. A-263/M
Kościelec	Park dworski	A – 1211/M (zmiana decyzji z 10.06.2010 r.)
Opatkowice	Zespół dworski, dwór, park	nr rej. A – 648 z 28.09.1992 r. ob. A-454/M
Żębocin	Kościół parafialny p.w. ś.ś. Małgorzaty i Stanisława bpa , dzwonnica, otoczenie	nr rej. A – 287 z 05.09.1961 r. ob. A-299/M
Żębocin	Plebania, otoczenie, drzewostan	Nr. rej. A-380/M
Proszowice	Zespół urbanistyczny miasta, relikwenty układu przedlokacyjnego, układ lokacyjny, dawne przedmieścia, kościół par.	nr rej. A – 437 z 11.12.1976 r. ob. A-628/M
Proszowice	Kościół par. p.w. Wniebowzięcia Matki Boskiej i św. Jana Chrzyciela, otoczenie, drzewostan	nr rej. A – 371 z 02.06.1972 r. ob. A-316/M
Proszowice	Kaplica p.w. św. Trójcy, dzwonnica, ogrodzenie z bramą i furtką, drzewostan	nr rej. A – 684 z 24.06.1994 r. ob. A-299/M

W celu ochrony istniejących zasobów kulturowych obowiązują przepisy odrębne oraz wyodrębnione zostają strefy ochrony konserwatorskiej wyznaczone wokół obiektów i zespołów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków. W obszarach tych obowiązuje ochrona i właściwa ekspozycja zabytków, zachowanie historycznej sieci dróg i rzek, zieleni oraz granic działek. W przypadku otaczającej dysharmonijnej zabudowy obowiązuje poprawa jej wyglądu (w nawiązaniu do architektury obiektu zabytkowego). Wszystkie działania związane

²⁰ Lokalizację obiektów wpisanych do rejestru zabytków oznaczono na rysunku studium.

z zagospodarowaniem tych terenów wymagają akceptacji działań i dostosowania się do warunków podanych przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

5.1.2. Obiekty i obszary o wartościach kulturowych wskazane do ochrony prawem miejscowym

5.1.2.1. Gminna ewidencja zabytków

Na obszarze Gminy zachowanych jest wiele obiektów, w tym i obiektów małej architektury posiadających wartości kulturowe. Wymienić należy następujące grupy obiektów:

- budynki mieszkalne,
- budynki gospodarcze,
- kapliczki, cmentarze i krzyże przydrożne.

Pełne zestawienie obiektów objętych GEZ znajduje się w Załączniku Nr 1 umieszczonym po IV części niniejszego tomu Studium – *Wykaz obiektów znajdujących się w Gminnej Ewidencji Zabytków*²¹.

Do ochrony prawem miejscowym wskazuje się zachowane przykłady architektury tradycyjnej, które nie utraciły cech stylowych – wyszczególnione w kartach Gminnej Ewidencji Zabytków. Dla obiektu/zespołu należy ustalić w planach miejscowych, zgodnie z przepisami odrębnymi, przepisy określające zakres dopuszczonych prac na obiekcie i w jego otoczeniu, ze szczególnym uwzględnieniem regulacji dotyczących ochrony cech stylowych zabudowy. W przypadku koniecznych wyburzeń obiektów należy każdorazowo uzyskać pozytywną opinię konserwatorską oraz wykonać konieczną dla celów archiwalnych dokumentację konserwatorską. Obowiązuje zachowanie:

- zabytkowej zabudowy, dla której szczegółowe zasady ochrony ustalone będą w planach miejscowych,
- walorów historycznych i kompozycyjnych, rozplanowania i dyspozycji przestrzennej; w szczególności ochronie podlega: układ dróg i ścieżek wewnętrznych, wnętrz urbanistycznych, założenia historycznej zieleni konserwatorskiej,
- na obszarze cmentarza zachowanie idei układu kompozycyjnego, w tym głównych alei i ukształtowania zieleni, najcenniejszych nagrobków i form małej architektury.

Zasady rewaloryzacji zabytkowej substancji oraz kształtowania nowej zabudowy w zgodzie ze skalą i tradycją przestrzenno-historyczną, winny być szczegółowo sprecyzowane w zapisach planów miejscowych, a w szczególności zawierać ustalenia dotyczące: układu kalenicy, wysokości zabudowy, ukształtowania bryły obiektów; w tym form dachów i rzutu budynków, rozwiązań elewacji; detal architektoniczny, stolarka okienna i drzwiowa, kolorystyka i materiały wykończeniowe.

W zależności od uwarunkowań i specyfiki obiektu, bądź obszaru objętego ochroną, przyjęte w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego rozwiązania muszą ponadto:

- określać zasady podziału historycznych działek i sposób ich zabudowy,
- ustalać, w zależności od potrzeb, nakazane bądź nieprzekraczalne linie zabudowy,

---

²¹ Gminna Ewidencja Zabytków została uzgodniona pismem WUOZ w Krakowie nr OZKR.5135.9/2012 DW z dnia 20.01.2012 r.

- sankcjonując historyczny układ ciągów komunikacyjnych, w razie potrzeby ustalać zasady ewentualnej jego rozbudowy,
- wprowadzać regulacje dotyczące sposobu zagospodarowania i kształtowania zieleni,
- uwzględniać powiązania ciągów widokowych w celu ochrony ekspozycji krajobrazu.

5.1.2.2. Stanowiska archeologiczne²²

Na rysunku Studium oznaczono miejsca lokalizacji stanowisk archeologicznych, które wskazuje się do objęcia ochroną prawem miejscowym, zgodnie z przepisami odrębnymi. Stanowiska archeologiczne zostały wyszczególnione w Załączniku Nr 2, w II części tomu Uwarunkowań niniejszego Studium – Wykaz ewidencji stanowisk archeologicznych na terenie gminy i miasta Proszowice. Ustala się ponadto:

- działalność budowlana jest możliwa zgodnie z przepisami odrębnymi. Na obszarach stanowisk archeologicznych zaznaczonych w części graficznej Studium, dopuszcza się prowadzenie prac ziemnych wyłącznie pod nadzorem archeologicznym, na który należy uzyskać zezwolenie u Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.
- przy wydawaniu decyzji administracyjnych wymaga się podania informacji o obecności stanowiska archeologicznego i ustawowych obowiązkach wynikających z tego faktu.

6. KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI

6.1. Infrastruktura drogowa

6.1.1. Kształtowanie systemu drogowego

Przyjmuje się następujące zasady konstrukcji docelowego modelu obsługi komunikacyjnej Gminy:

- efektywność pracy układu, zabezpieczająca obsługę ruchu wewnętrznego i zewnętrznego na możliwie odpowiednich standardach,
- zabezpieczenie możliwości zrównoważonego rozwoju gospodarczego Gminy i Miasta przez odpowiednią obsługę komunikacyjną,
- elastyczność układu, czyli dostosowanie do możliwości efektywnego sterowania ruchem,
- realność terenową inwestycji.

Biorąc pod uwagę – zweryfikowane, zgodnie z aktualnymi rozpoznaniem i programem urbanistycznym – przeprowadzone dotąd ustalenia i analizy (na etapie uwarunkowań), został przyjęty układ dróg zabezpieczający obsługę kierunkowych głównych ciężarów ruchu oraz obsługę ruchu wewnątrzgminnego.

6.1.1.1. Układ dróg zewnętrznych

Układ ponadlokalny stanowi i będzie stanowić:

- droga wojewódzka nr 776, relacji Kraków – Proszowice – Kazimierza Wielka – Wiślica – Busko-Zdrój, pełniąca funkcję drogi głównej - planowane jest dokończenie obwodnicy miasta Proszowice drogą wojewódzką DW 766, etap II budowy.

---

²² Lokalizacje stanowisk oznaczono na rysunku Studium.

- droga wojewódzka nr 775, relacji Słomniki – Proszowice – Nowe Brzesko – Ispina, pełniąca funkcję drogi głównej, do sukcesywnej modernizacji, celem doprowadzenia jej do parametrów klasy głównej (G).
- drogi powiatowe o istotnym znaczeniu dla obsługi ruchu zewnętrznego i wewnętrznego w Gminie. Zgodnie z danymi ZDP wykaz dróg będących w zarządzie Powiatu, które przebiegają przez gminę i miasto Proszowice przedstawia się następująco:

Lp.	Droga	Nr ewidencyjny	Długość km	Klasa drogi
1	Proszowice – Szczytniki - Rosiejów	1251K	17,4	G
2	Skalbmierz –gr. woj. Klimontów	1257K	4,5	Z
3	Ostrów –gr. woj. Gunów	1258K	2,5	Z
4	Klimontów – Szczytniki – Kowary - Łętkowice	1260K	15,8	Z
5	Wawrzeńczyce–Rudno G.–Proszowice do ul. Partyzantów	1271K	4,1	G
6	Hebdów – Mniszów – Grębocin - Więtkowice	1272K	9,0	Z
7	Gruszów – Kowala - Łaganów	1273K	11,7	Z
8	Proszowice – Koszyce	1274K	19,6	G
9	Odonów – Włostowice	1276K	3,1	L
10	rz. Wisła – Modrzany - Książnice Wielkie	1279K	10,7	Z
11	Klimontów – Kościelec gr. woj.	1286K	9,0	Z
12	ul. Reja – ul. Wolności	1287K	0,9	Z
13	ul. Partyzntów	1288K	0,4	G
14	ul. Zamkowa – ul. Królewska – Rynek	1289K	1,4	Z
15	ul. Raclawicka	1290K	0,7	Z
16	ul. Kopernika	1291K	0,6	Z
17	ul. Leśna	1292K	1,0	L
18	ul. Szpitalna	1293K	0,5	Z
19	ul. Wiślana	1271K	1,0	G
20	ul. Podgórze	1251K	0,8	G

Źródło: Zarząd Dróg Powiatowych

Klasy techniczne dróg powiatowych zostaną utrzymane, natomiast ich jakość techniczna będzie sukcesywnie przez zarządcę tych dróg podnoszona.

Przyjmuje się wskazanie konieczności zapewnienia w planach miejscowych parametrów dróg i szerokości w liniach rozgraniczających zgodnie z przepisami odrębnymi.

6.1.1.2. Obsługa wewnątrzgminna

Obsługa wewnątrzgminna będzie się odbywać głównie poprzez system dróg gminnych - modernizowany odnośnie parametrów technicznych i poprawę jakości nawierzchni. Gmina posiada dużą gęstość istniejących powiązań lokalnych, w tym również jeszcze o nawierzchni żwirowej bądź gruntowej, które będą sukcesywnie modernizowane. Rozbudowa układu lokalnego wewnętrznego (drogi dojazdowe i wewnętrzne) będzie postępować w miarę uruchamiania nowych terenów budowlanych i potrzeb obsługi mieszkańców. Na rysunku Studium pokazano ważniejsze powiązania w zakresie publicznych dróg gminnych zabezpieczających jej prawidłowy rozwój.

Zaplanowane i utrzymane główne kierunki docelowego rozwoju układu komunikacyjnego Gminy zapewniają możliwość prawidłowego funkcjonowania wszystkich podsystemów

transportowych, w tym również dobrego poprowadzenia przebiegu linii **komunikacji publicznej**, uporządkowania komunikacji **pieszej** oraz **segregacji ruchu pieszego i rowerowego** w kolejnych etapach zadań planistycznych i projektowych.

6.1.1.3. Zasady kształtowania sieci drogowej

Zaleca się, zgodnie z wymogami przepisów odrębnych, przyjmowanie w planach zagospodarowania przestrzennego rezerwy na pasy dróg zależnie od ich klas funkcjonalnych. Poniżej zostały podane szerokości pasów w liniach rozgraniczających, o wielkościach minimalnych, które umożliwią poprowadzenie wzdłuż dróg chodników dla pieszych i również ścieżek rowerowych – szczególnie przez obszary zabudowy wsi. Ze względu na istniejącą zabudowę należy tam gdzie to uzasadnione, dopuścić zachowanie istniejących i utrwalonych w przestrzeni linii zabudowy:

- 1) klasa G (główna – DW 794): 1/2 – min. 25 m,
- 2) klasa Z (zbiorcza – wskazane drogi powiatowe): 1/2 – min. 20 m,
- 3) klasa L (lokalna – pozostałe drogi powiatowe i gminne) : 1/2 – min. 15m,
- 4) klasa D (dojazdowa – drogi gminne) – min. 10 m.

Poprawność rozwiązań komunikacyjnych – mająca wpływ na płynność i bezpieczeństwo ruchu – zapewniona będzie poprzez zachowanie odpowiedniej akcesji układu komunikacyjnego, zgodnego z klasyfikacją funkcjonalną dróg (odpowiednie odstępy między skrzyżowaniami na trasach w zależności od ich funkcji, a także dopuszczenie liczby włączeń i wyłączeń, czyli możliwości zjazdu i wjazdu na prawe skrety, do wyższych klas dróg.

Przyjęta struktura układu drogowego nie zwiększa akcesji do dróg ponadlokalnych. Do uwzględnienia w dalszych pracach planistycznych (planach zagospodarowania przestrzennego) i projektowych przyjmuje się konieczność zachowania warunków zgodnie z przepisami odrębnymi.

W celu ochrony sezonowych tras migracji płazów ustala się (w przypadku budowy nowych lub przebudowy istniejących dróg) stosowanie przepustów pod drogami umożliwiających przejście na drugą stronę drogi – dotyczy dróg przebiegających w sąsiedztwie miejsc rozrodu płazów.

6.2. Turystyczne trasy piesze, rowerowe

Walory przyrodnicze i krajobrazowe Gminy sprzyjają rozwojowi turystyki pieszej i rowerowej, również konnej. Tereny wzdłuż rzek Szreniawy i Ścieklca stanowią szczególnie dogodny i atrakcyjny obszar dla rozwoju turystyki. Zakłada się działania polegające na promowaniu atrakcyjnych przyrodniczo i krajobrazowo terenów Gminy poprzez wyznaczenie:

- tras pieszych i rowerowych,
- ścieżek dydaktyczno-turystycznych.

Dla projektowania **układów komunikacji pieszej i rowerowej** należy przyjmować w planach zagospodarowania przestrzennego i dla celów realizacyjnych następujące zasady:

- trasy rowerowe:
  - trasa jednokierunkowa – szerokość zalecana 1,20 m, minimalna 0,80 m,
  - trasa dwukierunkowa – szerokość zalecana 2,40 m, minimalna dopuszczalna 1,60 m,
  - ciąg pieszo-rowerowy jednokierunkowy (dla rowerzystów) – min. 2,50 m, dwukierunkowy – minimum 3,50 m.

- chodniki – ciągi piesze:
  - 2,0 m – minimum szerokości ciągu bezpośrednio przy jezdni, wyjątkowo przy modernizacji 1,25 m,
  - 1,5 m – minimum samodzielnego ciągu odsuniętego od jezdni, samodzielnego.

Wskazuje się dalszą potrzebę utrzymania i rozwoju szlaków turystycznych, ale także konieczność urządzenia tras rowerowych dla mieszkańców Gminy – wzdłuż tras drogowych, dla potrzeb realizacji podróży codziennych, które zwiększą bezpieczeństwo obecnego ruchu rowerowego.

7. KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

7.1. Sieć wodociągowa

7.1.1. Zaopatrzenie w wodę na terenach już zainwestowanych

Gmina i Miasto są zasilane w wodę z lokalnych ujęć wód podziemnych (wykaz ujęć – pkt.4.3). W sieć wodociągową uzbrojone są wszystkie jednostki osadnicze i przysiółki. Istniejący system wodociągowy zaspokaja w 100 % potrzeby mieszkańców Miasta oraz w ok. 90% mieszkańców Gminy, w Gminie sieć wymaga lokalnych uzupełnień.

Perspektywiczne plany zaopatrzenia w wodę do picia i na potrzeby gospodarcze powinny uwzględniać następujące podstawowe kierunki działań:

- likwidację powstających nieszczelności w funkcjonowaniu aktualnie eksploatowanych systemach wodociągowych,
- modernizację i rozwój istniejących wodociągów z uwzględnieniem wykonania studni rezerwowych i połączeń pomiędzy systemami zwiększających niezawodność zaopatrzenia mieszkańców w wodę.

Wskazania w zakresie uporządkowania i rozwoju istniejących systemów zaopatrzenia w wodę:

- w zakresie źródeł wody, generalnie – zbadane zasoby wodne (w wielkościach występujących na dzień dzisiejszy) – są w stanie pokryć prognozowane zapotrzebowanie wody, pod warunkiem ochrony zasobów ujęć przed ich nadmierną eksploatacją.
- generalnym uwarunkowaniem jest obniżenie strat wody na sieci do wielkości 10÷12%.
- w zakresie urządzeń i sieci wodociągowej na terenie całej Gminy – konserwacja i modernizacja celem zapewnienia mieszkańcom prawidłowego funkcjonowania systemu.
- głównym zadaniem Gminy w zakresie zaopatrzenia w wodę jest prawidłowe gospodarowanie zasobami wód, ich ochrona przed nadmierną eksploatacją oraz ochrona przed zanieczyszczeniem.

Kierunki rozwoju w zakresie zaopatrzenia w wodę to dalsza rozbudowa oraz wzmocnienie stopnia niezawodności pracy systemów wodociągowych.

7.1.2. Sieć wodociągowa na nowych terenach przeznaczonych pod zainwestowanie

W związku z przeznaczeniem nowych terenów pod zainwestowanie konieczna będzie rozbudowa sieci. Wodociąg należy w miarę możliwości (technicznych i ekonomicznych)

prować w liniach rozgraniczających istniejących i projektowanych dróg – za zgodą zarządców dróg.

7.2. Kanalizacja sanitarna

7.2.1. Sieć kanalizacyjna

Granice aglomeracji wodnej Proszowice określa Uchwała nr XVIII/292/12 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 27 lutego 2012 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Proszowice. Aglomeracja obejmuje część miasta Proszowice oraz część miejscowości Jakubowice. Obszar i granice aglomeracji, o której mowa w podjętej Uchwale, są oznaczone, z wyłączeniem cieków i zbiorników wodnych, na mapie w skali 1:25 000, stanowiącej załącznik do w/w Uchwały.

Na terenie Gminy funkcjonuje oczyszczalnia ścieków zlokalizowana w północno- wschodniej części miasta Proszowice. W 2007 roku zainstalowano, w ramach modernizacji, prasę do odwadniania osadów ściekowych oraz wykonano poletko osadowe. Rozbudowa oczyszczalni ścieków Proszowice znalazła się na liście wniosków zakwalifikowanych do wsparcia w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Zarządu Województwa Małopolskiego (2017 r.).

7.2.2. Oczyszczanie i odprowadzanie ścieków

Działania Gminy są ukierunkowane na dalsze, sukcesywne wyposażanie terenów zabudowanych i przewidzianych do zainwestowania w kanalizację sanitarną.

W terenach wyposażonych w sieć kanalizacyjną nakłada się wymóg odprowadzania ścieków do systemu kanalizacji, w pozostałych terenach²³ dopuszcza się odprowadzanie ścieków do szczelnych zbiorników wybieralnych na nieczystości oraz do indywidualnych oczyszczalni ścieków, których technologia pozwala na oczyszczanie ścieków w stopniu wymaganym przepisami odrębnymi, a sposób odprowadzania ścieków umożliwia kontrolę ich jakości.

7.3. Energetyka – sieć średniego i niskiego napięcia

Podstawowym źródłem zaopatrzenia w energię elektryczną całego terenu gminy Proszowice (a także gmin sąsiednich), jest stacja transformatorowo - rozdzielcza GPZ 110/15 kV „Proszowice”, zlokalizowana w południowej części miasta. Zasilanie GPZ-tu „Proszowice” następuje za pomocą linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia 110 kV relacji Lubocza - Proszowice - Kazimierza Wielka. Lubocza jest stacją systemową redukującą najwyższe napięcia 220 kV do 110 kV. Na obszarze Gminy nie występują obiekty i linie elektroenergetyczne najwyższych napięć, a więc o napięciu 220 kV i wyższym, także w przyszłości nie przewiduje się budowy takich linii.

Z GPZ-tu „Proszowice” wyprowadzone są następujące linie 15 kV:

- napowietrzne linie 15 kV: „Kowary”, „Pałecznicza”, „Jakubowice”, „Nowe Brzesko”, „Wawrzeńczyce”, „Wierzbno”, „Słomniki” i jedna linia zasilająca miasto,
- trzy kablowe linie 15 kV zasilające miasto.

Linie średniego napięcia 15 kV zasilają transformatory 15/0,4 kV, za których pośrednictwem energia elektryczna jest przesyłana odbiorcom – poprzez sieć rozdzielczą niskiego napięcia.

---

²³ na obszarach, których skanalizowanie jest technicznie trudne lub ekonomicznie nieopłacalne

Na terenie Gminy jest zlokalizowanych 93 stacji transformatorowo - rozdzielczych 15/0,4 kV, o łącznej mocy 5,9 MVA, zasilających odbiorców komunalno-bytowych. Stacje trafo i linie średniego napięcia obsługiwane są przez Rejon Energetyczny Kraków Nowa Huta.

W części wiejskiej Gminy praktycznie całość sieci średniego i niskiego napięcia sieci elektroenergetycznej wykonana jest liniami napowietrznymi, a stacje transformatorowo-rozdzielcze 15/0,4 kV są stacjami napowietrznymi, słupowymi. Układ sieci, jak również rozmieszczenie stacji transformatorowych dostosowany jest do aktualnych potrzeb w zakresie zapotrzebowania na energię elektryczną.

Działania związane z zaopatrzeniem Gminy w energię elektryczną związane będą z systematyczną rozbudową infrastruktury elektroenergetycznej, mającą na celu zaspokojenie potrzeb ujawniających się wraz z sukcesywnym rozwojem przestrzennym Gminy i jej aktywizacją gospodarczą. Działania te będą obejmowały swym zakresem głównie sieć rozdzielczą średniego napięcia i stacje transformatorowo-rozdzielcze SN/nN na obszarach:

- porządkowania istniejącej zabudowy mieszkalnej i mieszkalno-usługowej,
- kształtowania centrów poszczególnych wsi,
- kształtowania nowych zespołów zabudowy mieszkalnej,
- usług publicznych

oraz na tych terenach, których walory estetyczne powinny pozostać nie zakłócane infrastrukturą, sieć rozdzielczą średniego i niskiego napięcia należy wykonywać w wersji kablowej, stacje transformatorowe w wykonaniu wewnętrznym, przy czym forma i wystrój kiosków transformatorowych powinny charakteryzować się dbałością o efekt przestrzenny i wizualny.

Całość działań w zakresie zasilania energetycznego ukierunkowana zostanie na procesy modernizacyjne układu zaopatrzenia po stronie średniego napięcia celem zapewnienia odbiorcom:

- prawidłowego poziomu dostarczanej energii elektrycznej,
- właściwych parametrów dostarczanej energii,
- poprawy niezawodności tych dostaw.

Tworząc nowe odcinki i podłączenia sieci energetycznej oraz modernizując sieć istniejącą zaleca się wykonywać prace w systemie podziemnym. Dotyczy to w szczególności terenów o wysokich walorach krajobrazowych i estetycznych.

7.4. Sieć telekomunikacyjna

W okresie intensywnego rozwoju sieci telefonii komórkowych, realizujących łączność między abonentami mobilnymi oraz między mobilnymi i stacjonarnymi, przyjmuje się zasadę umożliwienia rozwoju systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych (przewodowych i bezprzewodowych) stosownie do potrzeb zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne i teleinformacyjne.

W zakresie telekomunikacji i teleinformatyki przewiduje się dalszą rozbudowę systemów zarówno w formie tradycyjnej jak i wykorzystując nowe technologie. Działania związane będą z rozbudową i modernizacją infrastruktury światłowodowej oraz objęciem całej Gminy zintegrowanymi systemami telekomunikacyjnymi i teleinformacyjnymi, połączonymi

z systemami sieci wojewódzkiej i krajowej - z zachowaniem w lokalizacjach wymogów ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych. Rozwój systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych (przewodowych i bezprzewodowych) będzie następował stosownie do wzrostu zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne i teleinformatyczne.

Dla zwiększenia dostępności sieci internetowej i rozwoju społeczeństwa informacyjnego, wskazuje się na potrzebę rozwoju szerokopasmowego dostępu do Internetu, ogólnodostępnych kawiarenek internetowych, rozwoju sieci bezprzewodowych – budowę systemu nieodpłatnego dostępu do Internetu. Zaleca się grupowanie przekazników różnych operatorów na wspólnych masztach/wieżach.

7.5. Zaopatrzenie w gaz

Polityka władz Gminy polegać będzie na kontynuacji prowadzonych działań gazyfikacyjnych. Gazyfikacja przy równoczesnej termomodernizacji budynków pozwoli chociaż w części wyeliminować w systemie grzewczym paliwa stałe, o nienajlepszych parametrach opałowych, a niejednokrotnie palone odpady komunalne (w tym tworzywa sztuczne). Pozwoli to na ograniczenie niskiej emisji pyłowo – gazowej, szczególnie w okresie jesienno-zimowym i poprawi jakość powietrza.

System dystrybucji gazu ziemnego na terenie Gminy Proszowice należy do Karpackiej Spółki Gazownictwa Sp. z o. o. Gaz dostarczany jest przez istniejącą stację redukcyjną gazu pierwszego stopnia w Opatkowicach. Stacja ta ma przepustowość nominalną 6 000 Nm³/h i jest wystarczająca dla zasilenia w gaz terenu całej Gminy.

Sieci gazowe będą wymagać sukcesywnej rozbudowy i modernizacji, co związane jest zarówno ze spodziewanym wzrostem liczby mieszkańców, jak i coraz bardziej powszechnym użytkowaniem gazu do celów grzewczych, m.in. przestawiania istniejących kotłowni na terenie Gminy na gaz. Gazociągi należy w miarę możliwości (technicznych i ekonomicznych) prowadzić w liniach rozgraniczających istniejących i projektowanych ulic.

7.6. Gospodarka odpadami

Gospodarka odpadami prowadzona będzie w oparciu o obowiązujące prawo. W granicach Gminy nie przewiduje się lokalizacji składowisk odpadów ani większych obiektów i urządzeń do ich odzysku i unieszkodliwiania (np. kompostowni, spalarni). Powstające w Gminie odpady z sektora komunalnego i gospodarczego będą wywożone i odzyskiwane, bądź unieszkodliwiane poza jej obszarem.

W czasie przygotowywania projektu Studium (lata 2018- 2020) tymczasowy Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych znajdował się w Kowali. Ponieważ Gminny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych musi zapewniać łatwy dostęp mieszkańcom Gminy powstanie on w Proszowicach na działce, przy ulicy Jagiełły. PSZOK²⁴

---

²⁴ Budowa PSZOK jest dofinansowana w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa 5. Ochrona Środowiska, Działanie 5.2 Rozwijanie systemu gospodarki odpadami, Poddziałanie 5.2.2 Gospodarka odpadami - SPR z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

będzie się składał z budynku magazynowego z częścią socjalno-biurową, wykonanego w technologii stalowej i murowanej.

W ramach projektu powstanie nowy obiekt na miejscu będącego ruiną budynku gospodarczego. W przedsięwzięciu wykonane będą niezbędne do funkcjonowania PSZOK instalacje sanitarne, kanalizacyjne i przyłącz energetyczny. W punkcie gromadzone będą i czasowo przechowywane przeznaczone do odzysku selektywnie zebrane odpady wyłączone ze strumienia odpadów komunalnych kierowanych na RIPOK. PSZOK będzie łatwo dostępnym miejscem, w którym mieszkańcy będą mogli pozostawić odpady komunalne zebrane w sposób selektywny. Przewidziany czas zakończenia realizacji Projektu to 31.12.2019 r. Przedsięwzięcie, które realizowane będzie na terenie Gminy Proszowice jest realizacją ustawowego obowiązku oraz będzie pomocne mieszkańcom w pozbyciu się niepotrzebnych rzeczy podlegających selektywnemu zbieraniu, które zbierane będą w zorganizowany sposób i bezpieczny dla środowiska.

Prowadzenie gospodarki odpadami w Gminie będzie zapewniać zachowanie zasad ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju oraz wypełnienie założeń II Polityki Ekologicznej Państwa. Uwzględni wskazania „Planu Gospodarki Odpadami Województwa Małopolskiego na lata 2016-2022²⁵” który stanowi aktualizację Planu Gospodarki Odpadami Województwa Małopolskiego (PGOWM) przyjętego Uchwałą Nr XXV/397/12 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 2 lipca 2012.

8. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

8.1. Kierunki działań wyposażania Gminy w infrastrukturę społeczną

Zadaniem Gminy jest sukcesywne podnoszenie standardów wyposażenia Gminy w podstawowe usługi publiczne, rozbudowa systemu infrastruktury społecznej w dostosowaniu do nowych potrzeb związanych z zachodzącymi zmianami społecznymi oraz zapewnienie mieszkańcom równego dostępu do świadczonych w tym zakresie usług.

Działania, jakie podejmować powinna Gmina koncentrować się będą w następujących sferach:

- edukacji,
- kultury,
- ochrony zdrowia i pomocy społecznej,
- rozwoju kultury fizycznej i sportu,

przy podstawowym założeniu utrzymania aktualnego wyposażenia Gminy w istniejące obiekty oraz wzbogaceniu o nowe inwestycje dostosowane programem i lokalizacją do postępujących procesów wzrostu zagospodarowania przestrzennego.

8.1.1. Kierunki działań w zakresie edukacji

Celem polityki w zakresie edukacji jest wykształcenie społeczeństwa na ludzi otwartych, przygotowanych do samodzielnego funkcjonowania, zaradnych, posiadających

---

²⁵ Załącznik nr 1 do Uchwały nr XXXIV/509/17 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 27 marca 2017 r.

wszechstronne ogólne wykształcenie, zwiększające szansę na znalezienie w przyszłości zatrudnienia.

Realizacja powyższych celów wymaga m.in.:

- zapewnienia dostępności komunikacyjnej szkół,
- stałego sukcesywnego uzupełniania wyposażenia szkół w nowoczesny sprzęt dydaktyczny,
- likwidacji dysproporcji w zakresie bazy dydaktycznej w poszczególnych szkołach,
- tworzenia w oparciu o bazę szkolną zajęć (kursów) ogólnie dostępnych, mających na celu zapewnienie możliwości stałego podnoszenia poziomu wykształcenia całej społeczności Gminy.

Należy podkreślić, że zgodnie z przeprowadzoną oceną w tomie „Uwarunkowań...” niniejszego Studium, wyposażenie Gminy w obiekty oświaty, dostępność do nich, a także standardy obsługi są obecnie zachowane, choć może pojawić się z czasem zróżnicowanie przestrzenne w poszczególnych strefach, szczególnie różnicujące miasto i obszary wiejskie. Koniecznością jest stałe uzupełnianie i modernizacja bazy dydaktycznej i sportowej.

8.1.2. Kierunki działań w zakresie dostępności do placówek kultury

Celem Gminy jest zapewnienie mieszkańcom dostępu do szeroko pojętych zasobów kultury. Wśród działań, które kontynuować powinna Gmina w tym zakresie, pierwszoplanowe znaczenie mają:

- upowszechnianie kultury w sposób umożliwiający wygodny dostęp do placówek wszystkim mieszkańcom Gminy,
- prowadzenie bibliotek i punktów internetowych,
- dofinansowywanie domów kultury, klubów wiejskich etc.,
- dalsza popularyzacja imprez kulturalnych zarówno lokalnych jak i odbywających się poza Gminą,
- wypracowywanie (głównie wśród młodzieży szkolnej) potrzeby rozwijania swoich zainteresowań kulturalnych, „tworzenia życia kulturalnego”,
- stałe uzupełnianie zasobów szkolnych o nowe pozycje z literatury popularnonaukowej, wiedzy o świecie, nowoczesnej techniki, wydawnictw albumowych, literatury klasycznej,
- organizowanie różnorodnych konkursów szkolnych i międzyszkolnych zarówno z zakresu tzw. wiedzy szkolnej jak i bardziej ogólnej.

8.1.3. Kierunki działań w zakresie ochrony zdrowia i pomocy społecznej

Celem Gminy jest stała poprawa jakości dostępności usług z zakresu służby zdrowia i pomocy społecznej, stworzenie warunków do czynnego włączenia się w życie Gminy osób o ograniczonej sprawności, bezrobotnych, osób o najniższych dochodach.

Generalnie stosunkowo dobry standard proponowanych obecnie usług w tym zakresie powoduje, że dla realizacji powyższego celu działania Gminy skupiać się będą głównie na tym by:

- zapewniać pomoc socjalną dla najuboższych,
- propagować tzw. zdrowy styl życia,

- zorganizować ogrzewalnię dla osób bezdomnych (np. we współpracy z Zespołem Placówek Caritas w Proszowicach),
- aktywizować bezrobotnych, organizować szkolenia i kursy pozwalające im na naukę poszukiwanych obecnie zawodów,
- współpracować z organizacjami pozarządowymi.

8.1.4. Kierunki działań w zakresie rozwoju kultury fizycznej i sportu

Celem tej polityki jest zapewnienie mieszkańcom Gminy dostępu do urządzeń i obiektów sportowych, możliwości aktywnego spędzania wolnego czasu oraz poprawa stanu zdrowia mieszkańców.

Dla realizacji powyższego celu Gmina powinna kontynuować dotychczasowe, aktywne działania:

- propagować działania na rzecz promocji kultury fizycznej i sportu,
- organizować ogólnodostępne (masowe) imprezy sportowe,
- kontynuować wyposażanie w obiekty sportowe (sale gimnastycznej, boiska, korty)
- dofinansowywać zajęcia sportowe dla mieszkańców gminy organizowane w szkołach poza godzinami lekcyjnymi,
- organizować współzawodnictwo sportowe pomiędzy szkołami (wsiami),
- wspierać urządzenie bazy sportowej,
- wspierać urządzenie terenów zieleni dla czynnej rekreacji i wypoczynku, wyposażone m.in. w ścieżki zdrowia, ciągi spacerowe, pola biwakowe.

8.2. Kierunki działań w zakresie gospodarki gruntami

Celem Gminy w odniesieniu do gospodarki gruntami jest stworzenie korzystnych warunków dla inwestowania oraz zapewnienie wpływów do budżetu Gminy. Pozwolą one m.in. na stymulowanie procesów inwestycyjnych.

Realizacja ww. polityki polega m.in. na:

- kontynuowaniu tworzenia zasobu mienia komunalnego będącego warunkiem aktywnej realizacji polityki przestrzennej przez pozyskanie w pierwszej kolejności gruntów:
  - na cele inwestycji publicznych oraz na zamiany i rekompensaty w terenach mieszkaniowych oraz predysponowanych do tej funkcji,
  - w obszarach o strategicznym znaczeniu dla rozwoju Gminy,
- podjęciu działań organizacyjnych służących sprawnemu pozyskiwaniu gruntów przez Gminę,
- określeniu jasnych zasad dysponowania terenami mienia komunalnego, w tym zasad kontroli i egzekucji terminowości opłat za korzystanie z mienia gminnego,
- aktywnej realizacji wtórnych podziałów geodezyjnych lub scaleń w terenach wyznaczonych w planach miejscowych,
- określaniu przy przetargach, a następnie egzekwowaniu zgodnego z przeznaczeniem terminowego zagospodarowania i wykorzystania nieruchomości komunalnych (zarówno nieruchomości lokalowych jak i gruntowych),
- różnicowaniu warunków finansowych korzystania z gruntów już zainwestowanych w celu wprowadzenia pożądanych zmian w istniejącym zagospodarowaniu terenu,

- opracowaniu programu ulg i zwolnień od podatków w wybranych obszarach zabudowy związanej z aktywnością gospodarczą dla inwestorów spełniających kryteria zgodności projektowanego użytkowania z polityką przestrzenną Gminy:
  - realizacja inwestycji wyraźnie podnoszącej prestiż Gminy i jej wizerunek,
  - realizacja inwestycji nie powodujących dodatkowego obciążenia środowiska,
  - realizacja przedsięwzięć z zakresu wysokich technologii,
  - intensyfikacja wzrostu gospodarczego poprzez realizację przedsięwzięć o wysokiej wartości dodanej,
  - realizacja inwestycja gwarantujących utworzenie nowych miejsc pracy,
  - rozbudowa lokalnych systemów infrastruktury technicznej i komunikacji.

9. INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM

Określa się kierunki rozwoju dla inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym. Dotyczą one głównie realizacji dalszego uzbrojenia terenu w infrastrukturę techniczną oraz sieć dróg komunikacji wewnętrznej.

Inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym na terenie Gminy:

- inwestycje związane z budową, rozbudową i modernizacją sieci kanalizacji sanitarnej,
- inwestycje związane z budową, rozbudową i modernizacją sieci dróg publicznych gminnych oraz z rozbudową tras rowerowych,
- inwestycje związane z budową i rozbudową systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych (przewodowych i bezprzewodowych) stosownie do potrzeb zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne i teleinformacyjne,
- inwestycja związana z nową lokalizacją punktu PSZOK.

10. INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM

1. **Droga wojewódzka Nr 776** – uwarunkowania rozwoju ponadlokalnego układu drogowego Gminy, szczególnie w odniesieniu do tej drogi wojewódzkiej, zawarte są w Planie zagospodarowania przestrzennego Województwa Małopolskiego²⁶ oraz w zaktualizowanym Planie rozwoju sieci dróg wojewódzkich w Małopolsce do roku 2020²⁷. W odniesieniu do drogi wojewódzkiej Nr 776 planowane jest dokończenie obwodnicy miasta Proszowice, czyli realizacja etapu II budowy obwodnicy. Zaktualizowany Plan rozwoju sieci dróg wojewódzkich w Małopolsce do roku 2020 nie odnosi się bezpośrednio do drugiej drogi DW 775 przebiegającej przez teren Gminy, nie przewiduje się zmiany prowadzenia jej korytarza drogowego, natomiast sukcesywne prace remontowe i modernizacyjne tak by parametry drogi odpowiadały funkcji dróg głównych;
2. **Zadania wynikające z ustaleń „Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły”** przyjętego na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18

---

²⁶ Uchwała Nr XLVII/732/18 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 26 marca 2018 r.

²⁷ dokument przyjęty na posiedzeniu Zarządu Województwa Małopolskiego w dniu 24 maj, 2012 r.

października 2016 roku²⁸; w ramach Planu wykazano konieczność realizacji szeregu działań zamieszczonych na liście działań strategicznych, które dotyczą²⁹:

- budowy kanału ulgi dla rzeki Szreniawy, wraz z wałami oraz urządzeniami sterującymi (jazy) w mieście Proszowice, prowadzonego korytem równoległym do głównego nurtu rzeki Szreniawy; kanał ma pełnić funkcje ochrony przeciwpowodziowej, budowa kanału wraz z urządzeniami i obiektami towarzyszącymi jest wpisana do rządowego programu zarządzania ryzykiem powodziowym i ma zapewnić przyjęcie przez kanał maksymalnej, tzw. stuletniej wody;
- przebudowa prawego i lewego wału potoku Ścieklec w miejscowościach Opatkowice, Makocice w gminie Proszowice;
- budowa kanału ulgi potoku Ścieklec w miejscowości Gniazdowice oraz budowa lewego wału potoku Ścieklec w miejscowości Gniazdowice i w mieście Proszowice.

11. OBSZARY, NA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI

Nie wskazuje się obszarów, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, natomiast – ze względu, że Gmina nie posiada planu zagospodarowania przestrzennego (oprócz obszarów wykazanych w pkt. 3 Tomu uwarunkowań) – pożądane jest opracowanie planów zagospodarowania przestrzennego dla Miasta i sołectw w Gminie. W sprawie miasta Proszowice, Rada Miejska w Proszowicach podjęła już Uchwałę Nr XXXII/241/2016 z dnia 24 listopada 2016 roku o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla miasta Proszowice, gdzie opracowanie planu dotyczy całego obszaru miasta w jego granicach administracyjnych. Prace będą podjęte po akceptacji kierunków rozwoju przyjętych w niniejszym Studium.

Nie określa się obszarów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości; w przypadku ich podjęcia z inicjatywy właścicieli i użytkowników wieczystych nieruchomości – na warunkach określonych w przepisach odrębnych – należy odpowiednio uwzględnić szczegółowe warunki zagospodarowania określone w ustaleniach miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla poszczególnych terenów.

12. REALIZACJA POLITYKI PRZESTRZENNEJ

Realizacja polityki przestrzennej odbywać się będzie poprzez opracowanie, w kolejności po zmienionym Studium, planów zagospodarowania przestrzennego – w zależności od potrzeb uruchamiania nowych terenów budowlanych, bądź inwestycji.

---

²⁸ zachowującym ważność zgodnie z art. 555 ust. 2 Ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo Wodne.

²⁹ wymienione działania mają przypisany kilometr w Planie zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły (Dz.U. z 2016r. poz. 1841)

Dodatkowo będzie kontynuowane opracowywanie uzupełniających studiów, koncepcji, programów, a także będą prowadzone inne działania władz samorządowych na rzecz aktywizacji gospodarczej, promocji, polityki zagospodarowania mieniem komunalnym itp.

12.1. Planowanie miejscowe

Na mocy art. 14 ust. 7 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (tj. Dz. U. z 2018 roku, poz. 1945) plan miejscowy sporządza się obowiązkowo, jeżeli wymagają tego przepisy odrębne.

W terenach wiejskich gminy Proszowice, zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o *ochronie gruntów rolnych i leśnych* (tj. Dz. U. 2017 poz. 1161 z późn. zm.), obowiązek ten dotyczy wszystkich dotychczasowych terenów rolnych o klasie bonitacji I-III, dla których w niniejszym studium wskazano inny kierunek zagospodarowania przestrzennego niż rolny lub leśny, a które dotychczas nie uzyskały zgody na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne sprzed roku 2003. Ochrona gruntów rolnych jest ściśle związana z planowaniem przestrzennym, ponieważ zmiana przeznaczenia na cele inne niż rolnicze może nastąpić tylko w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Tereny takie występują we wszystkich miejscowościach Gminy.

Zgodnie z art. 44 ust. 1 ustawy o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, do planu miejscowego wprowadza się ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa w zakresie lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym. Na terenie gminy Proszowice inwestycjami takimi są: budowa II etapu obwodnicy Proszowic drogą KDW 776, dalsza modernizacja drogi wojewódzkiej KDW775, przy utrzymaniu jej dotychczasowego przebiegu oraz budowa kanału ulgi dla rzeki Szreniawy.

Ponieważ na terenie gminy Proszowice nie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego ustala się potrzebę opracowania planu dla terenu całej Gminy. Sporządzenie planu może obejmować cały teren Gminy, lub być przeprowadzane sukcesywnie - dla poszczególnych jednostek administracyjnych, bądź ich części. Możliwość opracowywania planów miejscowych dla obszarów mniejszych niż całość miejscowości jest dopuszczona pod warunkiem sprawdzenia możliwości i poprawności powiązań transportowych i infrastrukturalnych pozwalających na zachowanie ich ciągłości.

Zakłada się, że w Studium zostały wyznaczone nowe tereny budowlane zaspokajające na długi okres – kierunkowo potrzeby rozwoju Gminy. W związku z powyższym przyjmuje się za możliwe etapowe uruchamianie terenów przewidzianych w Studium do zabudowy – w zależności od zgłaszanych potrzeb inwestycyjnych oraz możliwości wyposażenia terenów w infrastrukturę techniczną i obsługę komunikacyjną.

- podstawowe przeznaczenie terenów oraz zasady i warunki lokalizacji użytkowania dopuszczalnego,
- zasady i warunki pierwotnych i wtórnych podziałów geodezyjnych, minimalnej wielkości działek zgodnie z zapisami Studium; minimalne wielkości działek nie będą obowiązywać w przypadku dokonywania podziałów pod drogi, place, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej, podziałów mających na celu powiększenie działek macierzystych,
- wskaźnika minimalnej powierzchni biologicznie czynnej zgodnie z zapisami Studium,

- zasad kształtowania architektury i zagospodarowania terenu,
- zasady ochrony i kształtowania powiązań przyrodniczych i widokowych, w tym ciągi i punkty widokowe,
- zasady kształtowania przestrzeni publicznych,
- zasady ochrony obiektów i terenów o wysokich wartościach kulturowych wymagających zachowania i objęcia ochroną,
- szczególne warunki zagospodarowania terenów wynikające z potrzeb ochrony zasobów wodnych i zdrowia ludzi, w tym przed promieniowaniem jonizującym pochodzenia geologicznego (radonem), prawidłowego gospodarowania zasobami przyrody oraz ochrony gruntów rolnych i leśnych.
- poprzez ustalenia umożliwienia administratorowi cieków dostępu do ich koryt w celu prowadzenia robót remontowych, konserwacyjnych oraz umożliwienia prowadzenia akcji przeciwpowodziowej,
- zasady kształtowania lokalnego układu komunikacyjnego i jego powiązania z układem zewnętrznym,
- określenia minimalnej ilości miejsc parkingowych dla nowo realizowanych obiektów; podane w Studium wartości mogą zostać zweryfikowane w planie miejscowym w wyniku uwzględnienia specyfiki miejsca i inwestycji, której bezpośrednio dotyczą,
- zasady wyposażenia w infrastrukturę techniczną,
- wymagania w zakresie przeciwpożarowego zaopatrzenia wodnego,
- wysokość tzw. renty planistycznej, tzn. opłaty pobieranej w trybie art. 36, ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z tytułu wzrostu wartości nieruchomości w związku z uchwaleniem lub zmianą planu miejscowego.

W trakcie opracowania planów zagospodarowania przestrzennego należy zwrócić szczególną uwagę na:

- kreowanie centrów administracyjno-usługowych miejscowości,
- zagadnienia ochrony dziedzictwa kulturowego i krajobrazu,
- aktywizację terenów rozwoju aktywności gospodarczej,
- uwzględnienie realizacji zadań obrony cywilnej w zakresie budownictwa ochronnego, budowy i funkcjonowania awaryjnych ujęć wody;
- występowanie terenów zagrożonych zalaniem wodami powodziowymi oraz obszarów podmokłych okresowo – zagrożonych podtopieniami.

Przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy korzystać z całości dokumentacji Studium oraz zapewnić nie naruszanie spójności przyjętych rozwiązań i ustaleń planów miejscowych z ustaleniami Studium.

Za niezbędne uznaje się wprowadzenie do planów miejscowych ustaleń dotyczących funkcjonowania istniejącej i nowej zabudowy zagrodowej oraz obiektów produkcji rolnej w obszarach rolnych o symbolu R1; przyjmuje się jako generalną zasadę dopuszczenie w tych obszarach realizacji obiektów gospodarczych i inwentarskich, zabudowa mieszkaniowa może stanowić wyłącznie dopełnienie funkcjonowania gospodarstwa rolnego; wydzielenie minimalnej działki pod gospodarstwo rolne może następować zgodnie z przepisami odrębnymi.

12.2. Spójność planu miejscowego z ustaleniami Studium

Przy sporządzaniu planu miejscowego Gminy niezbędne jest wykorzystanie całości dokumentacji Studium, a w szczególności jego ustaleń.

Zapewnienie nie naruszania rozwiązań i ustaleń planu z polityką przestrzenną określoną w Studium oznacza spójność z przyjętymi:

- celami rozwoju,
- zasadami rozwoju przestrzennego i kształtowania struktury przestrzennej Gminy,
- kierunkami zagospodarowania przestrzennego określonymi dla poszczególnych kategorii terenów w:
  - systemie zabudowy,
  - systemie środowiska przyrodniczego, w tym ochronie korytarza rzek **Szreniawy** i **Ścieklca**,
  - systemie komunikacyjnym,
  - systemie infrastruktury technicznej;
  - wyznaczonym w Studium zasięgiem terenów przewidzianych do zainwestowania za wyjątkiem: lokalizacji inwestycji związanych z celami publicznymi oraz przedsięwzięciami służącymi tworzeniu nowych miejsc pracy, lokalizowanych w terenach przylegających bezpośrednio do terenów wskazanych w Studium do zainwestowania, a posiadających dostęp do dróg publicznych. Przyjmuje się, że usługi publiczne mogą być lokalizowane nie tylko w wyznaczonych w Studium terenach usługowych; dopuszcza się ich lokalizację we wszystkich terenach wyznaczonych w Studium pod zabudowę – tak ze względu na potrzeby świadczenia tych usług, jak i trudności w pozyskaniu terenów na ten cel;
- celami i zasadami ustalonej polityki przestrzennej.

Kierunkowe wskaźniki i parametry urbanistyczne zagospodarowania należy przyjmować w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zgodnie ze wskaźnikami i parametrami ujętymi w tabeli zamieszczonej w pkt. 3.1.2. Dopuszcza się odstępstwa dla przypadków uzasadnionych funkcją inwestycji i wymaganą technologią realizacji obiektów. Dla takich przypadków należy podać w uzasadnieniu do planu zagospodarowania przestrzennego wyjaśnienie powodu przyjętych zmian.

Badanie spójności planu miejscowego ze Studium podejmowane będzie na trzech etapach procedury planistycznej:

- jako wstępna analiza poprzedzająca podjęcie uchwały o przystąpieniu do sporządzenia planu, przedstawiana Radzie Miejskiej przez Burmistrza wraz z wnioskiem o podjęcie prac nad zmianą planu,
- na etapie oceny rozwiązań zawartych w projekcie planu miejscowego,
- podczas uchwalania projektu planu przez Radę Gminy.

13. OBSZARY NARAŻONE NA NIEBEZPIECZEŃSTWO POWODZI I OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH

13.1. Obszar terenów zagrożonych zalaniem oraz tereny podmokłe okresowo – zagrożone podtopieniami

Zgodnie z Planem Zarządzania Ryzykiem Powodziowym dla obszaru Wisły, na podstawie Uchwały Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 roku, w PGW WP RZGW trwa opracowanie harmonogramu prac, mających na celu skoordynowanie działań związanych z poprawą ochrony przeciwpowodziowej Dorzecza Górnej Wisły. W ten Program została wpisana budowa kanału ulgi, wraz z wałami oraz urządzeniami sterującymi (jazy) w Proszowicach, korytem równoległym do głównego nurtu rzeki Szreniawy. Budowa kanału ulgi, wpisana do rządowego programu zarządzania ryzykiem powodziowym, ma zapewnić przyjęcie przez kanał maksymalnej, tzw. stuletniej wody. Zgodnie z dotychczasową wiedzą kanał ulgi rozpoczynałby się w rejonie ulicy Podgórze, a kończył w Stogniowcach. Ponad planowanym kanałem przejdzie obwodnica drogowa Proszowic (II etap) długim mostem (wstępne szacunki - ok. 120 m długości).

Dla terenu Gminy nie zostały opracowane mapy zagrożenia powodziowego oraz w związku z tym i mapy ryzyka powodziowego (Prawo Wodne – t.j. Dz. U. 2017 poz. 1566). W opracowaniu ekofizjograficznym tereny podtapiane i zagrożone okresowym zalaniem zostały wyznaczone na podstawie dokumentów gminnych, przekazów historycznych, a także opracowania ekofizjograficznego, które zostało opracowane na potrzeby obecnie obowiązującego Studium. Problem właściwego zagospodarowania terenów zagrożonych podtapianiem bądź okresowym zalaniem powinien być uwzględniony w planach zagospodarowania przestrzennego.

Studium ogranicza wprowadzanie nowej zabudowy na terenach zagrożonych zalaniem i podtopieniami. Występuje jednak lokalnie w tych terenach zabudowa historyczna i niewielkie planowane w studium przyrosty obszarów wskazanych pod zabudowę, związane ze zdiagnozowanymi potrzebami, uznanymi za uzasadnione. W związku z powyższym zaleca się wprowadzenie odpowiednich ustaleń do planów miejscowych odnośnie sposobu zagospodarowania tych terenów, uwzględniających niekorzystne uwarunkowania, a dla przypadków remontów, przebudowy, bądź rozbudowy istniejących obiektów wskazania, że działalność inwestycyjna winna być prowadzona ze świadomością możliwości wystąpienia zagrożenia; ponadto obecni użytkownicy oraz inwestorzy winni podjąć działania (m. in. w zakresie konstrukcji i formy obiektów), zmierzające do zredukowania ewentualnych strat materialnych i niematerialnych.

13.2. Obszar narażony na niebezpieczeństwo osuwania się mas ziemnych

Na obszarze Gminy nie występują udokumentowane czynne osuwiska, ani też teren Gminy nie zalicza się do potencjalnie osuwiskowego.

Wprowadza się ograniczenie zainwestowania zagrożonych ewentualnym osuwaniem zboczy powyżej 12% spadku do przypadków inwestycji, których nie można zlokalizować gdzie indziej. Inwestycje takie mogą być realizowane po ustaleniu geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych, zgodnie z przepisami odrębnymi.

14. OBSZARY I TERENY GÓRNICZE, UDOKUMENTOWANE ZŁOŻA KOPALIN

Na terenie Gminy funkcjonuje obszar i teren górniczy „Pławowice” oraz znajdują się złoża ropy naftowej „Pławowice” (NR 4764) i „Mniszów” (NR 4768) oraz złoża iltu, iłotłupku i lessu „Proszowice” (IB 2216).

Zgodnie ze wskazaniem PGNiG SA w Sanoku, w SUIKZP przyjmuje się zasady, które wynikają z konieczności:

- zachowania stref wolnych od zabudowy od odwiertów: czynnych i do zatłaczania wód złożowych o promieniu 50 m oraz od odwiertów zlikwidowanych 5 m,
- zachowania odległości podstawowych obrysów obiektów terenowych od ropociągów kopalnianych,
- zachowania stref wolnych od zabudowy o promieniu 50 m od urządzeń technologicznych znajdujących się na obszarach zabudowy technologicznej kopalni,
- umożliwienia budowy nowych urządzeń, przebudowy i rozbudowy, remontów i rozbiórki istniejących urządzeń i obiektów budowlanych związanych z eksploatacją ropy naftowej – w ramach zasięgu stref od odwiertów i odległości podstawowych od rurociągów oraz na obszarze zabudowy technologicznej kopalni,
- prowadzenia prac poszukiwawczych.

Na załączniku graficznym do SUIKZP zostały wskazane granice obszaru i terenu górniczego, złoża, w tym złoża ropy oraz lokalizacja odwiertów.

W przypadku korekty wyznaczonych granic złoża iltu, iłotłupku i lessu „Proszowice” (IB 2216) ustala się możliwość zagospodarowania terenów znajdujących się obecnie w granicach złoża, a które ewentualnie w wyniku korekty znajdą się poza jego granicami – jako tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Możliwość takiego zagospodarowania nie wymaga zmiany studium.

15. OBSZARY WYMAGAJĄCE REHABILITACJI BĄDŹ REKULTYWACJI

Gminny program rewitalizacji dla Gminy Proszowice na lata 2016 – 2025 został przyjęty Uchwałą Nr XXXVIII/280/2017 Rady Miejskiej w Proszowicach z dnia 8 maja 2017 r. w sprawie przyjęcia *Gminnego Programu Rewitalizacji na lata 2016 – 2025*.

Gmina Proszowice ma charakter miejsko-wiejski. Stąd w rewitalizowanym obszarze uwzględniono zarówno obszary w mieście Proszowice, stanowiącym siedzibę władz powiatu proszowickiego, jak i tereny w otaczających miasto sołectwach. Po przeprowadzeniu wszystkich czynności wymaganych i zgodnych z Ustawą o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. został wyznaczony obszar zdegradowany, z którego wyodrębniono obszar rewitalizacji podzielony na 9 podobszarów:

- Podobszar I - Gniazdowice
- Podobszar II - Proszowice
- Podobszar III - Klimontów
- Podobszar IV - Stogniowice

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY I MIASTA PROSZOWICE**

**CZĘŚĆ IV
SYNTEZA USTALEŃ STUDIUM**

CZĘŚĆ IV - SYNTEZA PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ

Obowiązek sporządzenia i uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wynika z ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 2018 roku, poz. 1945). Niniejsze opracowanie stanowi realizację uchwały Nr XXXII/240/2016 z dnia 24 listopada 2016 roku Rady Miejskiej w Proszowicach w sprawie przystąpienia do sporządzania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Proszowice i dotyczy zmiany Studium w granicach administracyjnych całej Gminy.

Zapis ustaleń nowej edycji Studium podporządkowany został priorytetowi tworzenia regulacji odnoszących się do problematyki zagospodarowania przestrzennego, ograniczając do niezbędnych ustaleń o charakterze operacyjnym, których miejscem jest Strategia Rozwoju Gminy i Miasta, wynikające z niej programowe działania oraz inne dokumenty polityk sektorowych.

Studium zawiera:

TOM I:

- Część I - Wprowadzenie
- Część II - Uwarunkowania, przedstawione w formie tekstowej oraz graficznej; w skład części graficznej wchodzi rysunki:
  - „Uwarunkowania wynikające z dotychczasowego przeznaczenia i zainwestowania terenów”,
  - „Uwarunkowania wynikające ze stanu wymogów ochrony środowiska przyrodniczego i dóbr kultury”.

TOM II:

- Część III - Ustalenia określające kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Proszowice, wraz z rysunkiem studium przedstawiającym w formie graficznej ustalenia, określające kierunki zagospodarowania przestrzennego.
- Część IV - Synteza ustaleń Studium.

Do niniejszego Studium zostało opracowane „Uzasadnienie” zawierające uzasadnienie i objaśnienia przyjętych rozwiązań.

W hierarchii ośrodków miejskich województwa małopolskiego miasto Proszowice zostało zaliczone do ośrodków o znaczeniu lokalnym – w oparciu o kryteria przyjęte dla całego kraju, gmina Proszowice została zlokalizowana w obszarze funkcjonalnym (terytorium) „Farma”, w części wschodniej tego obszaru - F1, który przynależy do subregionu KOM. Obszar funkcjonalny „Farma” wyróżnia się na tle województwa dominacją rolniczego zagospodarowania na dobrych jakościowo glebach, z wysokim udziałem gleb o najwyższych klasach bonitacyjnych (I-III). Stanowi nie tylko zaplecze żywnościowe dla aglomeracji krakowskiej i tarnowskiej, ale także kluczowy obszar produkcji warzywniczej w skali kraju. Obszar funkcjonalny Farma tworzy 29 gmin obejmujących łącznie 2396 km², czyli 15,8% powierzchni województwa zamieszkałych przez ok. 241 tys. osób (7,2% populacji Małopolski). Jest to region słabo zurbanizowany, gdzie ludność miejska stanowi 21,0%. Wyróżnić można trzy dominujące ośrodki miejskie, będące siedzibami instytucji powiatowych: Miechów – położony przy drodze krajowej nr 7 i liczący 11,9 tys. mieszkańców, Dąbrowa Tarnowska –

położona przy drodze krajowej nr 73 z liczbą ludności 11,7 tys. mieszkańców oraz Proszowice – liczące 6,32 tys. mieszkańców, położone przy drodze wojewódzkiej nr 776 z Krakowa do Buska-Zdrój. Zalecane ogólne kierunki działań i rekomendacje PZPWM, dotyczące obszaru gminy Proszowice zostały uwzględnione w dokumencie SUIKZP Gminy.

Wzmocnienie roli Studium, jako niezbędnego dokumentu planistycznego w procesie tworzenia aktów prawa miejscowego, skutkuje koniecznością określenia w Studium kierunków zmian przeznaczenia terenów, ustaleniem wytycznych do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz uwzględnienia, że w wypadku sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego projekt tego planu musi nie naruszać ustaleń Studium.

Weryfikacja dotychczasowej polityki przestrzennej samorządu wywołana została szeregiem uwarunkowań, m.in.:

- koniecznością uwzględnienia w dokumentach planistycznych przepisów nowelizowanych bądź nowych ustaw, ściśle powiązanych z zagospodarowaniem przestrzennym, a w szczególności: ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, z dnia 3.10.2008 roku, ustawy z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu, ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, ustawy o gospodarce nieruchomościami, ustaw dotyczących środowiska: prawo ochrony środowiska, ustawa o ochronie przyrody, itp.,
- wejściem w obieg prawny dokumentów, których ustalenia winny być uwzględnione w studium lub wiążące przy jego sporządzaniu (m.in. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego, Strategia Rozwoju Województwa, Strategia Rozwoju Powiatu),
- przyjęcie zaktualizowanej Strategii Rozwoju Gminy Proszowice na lata 2013 - 2020 oraz innych dokumentów i programów, wymagających koordynacji działań dla osiągnięcia założonych celów.

Kształt niniejszego dokumentu został zdeterminowany rozstrzygnięciami organu sporządzającego Studium w sprawie przyjęcia wniosków, złożonych na zawiadomienie o przystąpieniu do sporządzania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, sposobem rozpatrzenia uwag oraz przeprowadzoną procedurą uzgadniającą i opiniującą projekt dokumentu.

Rozstrzygnięć dotyczących kształtowania i rozwoju polityki przestrzennej w niniejszym Studium dokonano przy uwzględnieniu zasad określonych w art. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, przyjmując ład przestrzenny i zrównoważony rozwój jako podstawę działań, respektowanie zasad konstytucyjnych oraz uwzględnienie zasady proporcjonalności³⁰. W określeniu kierunków zagospodarowania przestrzennego dążono do utrzymania pozytywnych cech dotychczasowego zagospodarowania Gminy.

---

³⁰ Zasada proporcjonalności nakazuje organom państwowym użycie jedynie takich środków, które są niezbędne dla osiągnięcia konkretnego celu. Oznacza to, że organy państwowe mają osiągnąć cel, który służy społeczeństwu, jak najmniejszym jego oraz poszczególnych jednostek kosztem.

Do zmiany Studium złożono wnioski dotyczące możliwości przekształcenia 142 działek. Wobec postulatów zgłoszonych przez właścicieli bądź osoby i instytucje zainteresowane oraz decyzji Samorządu o uwzględnieniu znacznej części z nich, głównym kierunkiem w polityce przestrzennej Gminy i Miasta staje się:

- rozwój mieszkalnictwa poprzez realizację zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej w zwartych obszarach wokół terenów już zainwestowanych oraz nowych osiedli;

pozostałe kierunki to:

- wytworzenie stref działalności gospodarczej/usługowej głównie wzdłuż dróg wojewódzkich i w centrach miejscowości;
- wykorzystanie atrakcyjnych krajobrazowo terenów w Gminie, w tym przy Szreniawie i Ścieklcu dla rozwoju usług sportu i turystyki, postulowana realizacja trasy pieszo-rowerowej w celu połączenia atrakcyjnych miejsc w gminach sąsiadujących z Trzyciążem;
- utrzymanie funkcji rolniczej jako wiodącej w obszarach wiejskich;
- stworzenie możliwości dla rozwoju aktywnych form agroturystyki;
- ochrona zasobów przyrodniczych i wartości kulturowych Gminy;
- uzupełnienie i rozbudowa systemów infrastruktury technicznej, w tym systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych oraz sieci drogowej.

Ze względu na stosunkowo duży odstęp czasowy od realizacji obowiązującego obecnie Studium (10 lat), podjęte zmiany uaktualniły pełną treść uwarunkowań i ustaleń Studium, aktualizując uwarunkowania i kierunki rozwoju Gminy w świetle dokonanych obecnie rozpoznań i trendów, obowiązujących przepisów oraz aktów prawnych.

Opracowana zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i Miasta Proszowice utrzymuje dotychczasowe cele zagospodarowania przestrzennego oraz wskazane w Strategii Rozwoju Gminy Proszowice.

Cele strategiczne są odpowiedzią na zidentyfikowane problemy - na podstawie przeprowadzonej analizy stanu społeczno-gospodarczego Gminy oraz analizy SWOT. W wyniku analiz została przyjęta Wizja rozwoju gminy i miasta Proszowice wg SRGP:

PROSZOWICE
przyjazny i atrakcyjny dla mieszkańców i turystów region,
z dobrze rozwiniętą infrastrukturą gospodarczą, techniczną
i społeczną, promujący zasady ekorozwoju we wszystkich
aspektach życia, dbający o wszechstronny rozwój
mieszkańców, wykorzystujący bliskie położenie Krakowa.

Na podstawie przyjętej wizji rozwoju została w Strategii określona misja gminy i miasta Proszowice, o brzmieniu:

Wszechstronny rozwój miasta i gminy, zarówno w dziedzinie społecznej, jak i technicznej, służący podniesieniu jego konkurencyjności i zapewniający atrakcyjne warunki życia i wypoczynku mieszkańcom i przyjezdnym oraz korzystne warunki dla rozwoju przedsiębiorczości przy zachowaniu zasad ekorozwoju we wszystkich dziedzinach życia społeczno – gospodarczego gminy i miasta.

Z założenia misja ma bazować na realizacji wyznaczonych zadań, dla których zostały wyznaczone cztery strategiczne obszary rozwoju:

OBSZAR ROZWOJOWY I	ROZWÓJ KAPITAŁU LUDZKIEGO
OBSZAR ROZWOJOWY II	INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I SPOŁECZNA
OBSZAR ROZWOJOWY III	ROLNICTWO I PRZETWÓRSTWO ROLNE
OBSZAR ROZWOJOWY IV	OCHRONA ŚRODOWISKA

Wyznaczone cele strategiczne ogniskują się w następujących działaniach:

CEL STRATEGICZNY I	Budowa silnej pozycji Gminy i Miasta Proszowice, jako atrakcyjnego miejsca dla inwestycji, opartego na kompetencji, przedsiębiorczości i aktywności mieszkańców.
CEL STRATEGICZNY II	Wysoka dostępność komunikacyjna gminy i miasta oraz poprawa usług publicznych i spójności społecznej.
CEL STRATEGICZNY III	Podniesienie konkurencyjności i efektywności w sektorze rolno – spożywczym.
CEL STRATEGICZNY IV	Ochrona środowiska naturalnego gminy i miasta oraz racjonalne użytkowanie zasobów przyrodniczych.

Poniżej - w ślad za SRGM – zostały przedstawione rozpisane cele operacyjne dla poszczególnych obszarów rozwojowych:

OBSZAR ROZWOJOWY I	ROZWÓJ KAPITAŁU LUDZKIEGO
Cel strategiczny 1	Budowa silnej pozycji Gminy i Miasta Proszowice, jako atrakcyjnego miejsca dla inwestycji opartego na kompetencji, przedsiębiorczości i aktywności mieszkańców.
Cele operacyjne:	
CO 1.1.	Upowszechnienie uczenia się dorosłych w oparciu o najbardziej efektywne formy prowadzone przez Uniwersytet III Wieku.
CO 1.2.	Stworzenie dogodnych warunków i zaplecza technicznego ułatwiającego założenie, prowadzenie i rozwijanie własnej działalności gospodarczej.
CO 1.3.	Zapewnienie powszechnego dostępu do sieci Internet.
CO 1.4.	Rozwijanie kompetencji cyfrowych poprzez zwiększenie świadomości związanych z korzyściami wynikającymi z korzystania z Internetu.
CO 1.5.	Inspirowanie i wspieranie działalności organizacji pozarządowych we wszystkich dziedzinach związanych z budową lokalnego społeczeństwa obywatelskiego, przemysłami kultury i przemysłami czasu wolnego.
CO 1.6.	Likwidacja barier związanych z założeniem, prowadzeniem i rozwijaniem własnej działalności gospodarczej.
CO 1.7.	Rozwój kompetencji kulturalnych mieszkańców a szczególnie wśród dzieci uczęszczających do szkół podstawowych i gimnazjach.

OBSZAR ROZWOJOWY II	INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I SPOŁECZNA
Cel strategiczny 2	Wysoka dostępność komunikacyjna gminy i miasta oraz poprawa usług publicznych i spójności społecznej.
Cele operacyjne:	
CO 2.1.	Utworzenie i zagospodarowanie terenów inwestycyjnych.
CO 2.2.	Poprawa standardu świadczenia usług publicznych w zakresie lokalnej infrastruktury społecznej o charakterze edukacyjnym, kulturowym, rekreacyjnym, sportowym oraz zdrowotnym.
CO 2.3.	Polepszenie dostępności do usług medycznych i rehabilitacyjnych.
CO 2.4.	Przeciwdziałanie ubóstwu i patologiom społecznym.
CO 2.5.	Podnoszenie jakości i bezpieczeństwa życia na terenie całej gminy.
CO 2.6.	Zapewnienie wysokiego poziomu szkolnictwa na każdym szczeblu.

OBSZAR ROZWOJOWY III		ROLNICTWO I PRZETWÓRSTWO ROLNE
Cel strategiczny 3		Podniesienie konkurencyjności i efektywności w sektorze rolno – spożywczym.
Cele operacyjne:		
CO 3.1.	Aktywizacja terenów wiejskich.	
CO 3.2.	Wdrożenie mechanizmów wsparcia dla działalności pozarolniczej.	
CO 3.3.	Rozwój rolnictwa ekologicznego i przetwórstwa.	
CO 3.4.	Rozwój gospodarstw agroturystycznych.	
CO 3.5.	Rozwój systemu wsparcia i doradztwa dla przedsiębiorczości opartej na rolnictwie.	
CO 3.6.	Kształtowanie postaw przedsiębiorczych wśród ludności wiejskiej.	

OBSZAR ROZWOJOWY IV		OCHRONA ŚRODOWISKA
Cel strategiczny 4		Ochrona środowiska naturalnego gminy i miasta oraz racjonalne użytkowanie zasobów przyrodniczych.
Cele operacyjne:		
CO 4.1.	Poprawa infrastruktury wodno – ściekowej.	
CO 4.2.	Doskonalenie zrównoważonego systemu gospodarki odpadami.	
CO 4.3.	Podnoszenie świadomości i promowanie ekologicznych zachowań.	
CO 4.4.	Preferowanie inwestycji o technologii przyjaznej dla środowiska.	
CO 4.5.	Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii do poprawy efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej.	
CO 4.6.	Zapobieganie powstawaniu zanieczyszczeń i dzikich wysypisk śmieci.	
CO 4.7.	Regulacja stosunków wodnych i podniesienia stanu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego.	

Dopełnieniem procesu planowania i pokazywania drogi dojścia do założonej wizji są: Wieloletni Plan Inwestycyjny i Wieloletni Plan Finansowy.

Efekty wdrożenia „Strategii Rozwoju Społeczno - Gospodarczego na lata 2013 – 2020” mają spowodować:

- wykreowanie korzystnego wizerunku gminy i miasta Proszowice w opinii obecnych i przyszłych mieszkańców,
- podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej,
- rozwój przedsiębiorczości,
- rozwój ekologicznych rozwiązań w produkcji rolnej i przetwórstwie,
- rozwój agroturystyki na terenie obszarów wiejskich Gminy,
- poprawę jakości życia mieszkańców,
- przeciwdziałanie ubóstwu i patologiom społecznym,

- zmniejszenie emigracji mieszkańców gminy i miasta Proszowice,
- uzyskanie poparcia społecznego dla przyjętych procesów rozwojowych,
- rozwój i powszechny dostęp cyfryzacji,
- zwiększenie możliwości merytorycznych i formalnych dla pozyskania środków zewnętrznych na rozwój,
- zwiększenie współpracy, w oparciu o partnerstwo, władzy samorządowej z samorządem powiatu, województwa małopolskiego, a także partnerami zewnętrznymi – potencjalnymi inwestorami,
- zwiększanie środków budżetowych i pozabudżetowych przeznaczanych na realizację zadań inwestycyjnych i społecznych,
- zwiększenie skuteczności i efektywności wydatkowania środków budżetowych i pozabudżetowych.

W rozwiązaniach dotyczących rozwoju struktury funkcjonalno-przestrzennej przyjęto zasadę nie rozpraszania zabudowy poza ukształtowane istniejące zespoły osadnicze. Rozwój przestrzenny osadnictwa powinien polegać głównie na uzupełnianiu istniejącej struktury osadniczej oraz jej rozbudowę poprzez dołączanie nowych terenów przylegających do niej. Przyjęcie zasady zrównoważonego rozwoju w działaniach zmierzających do osiągnięcia założonych kierunków rozwoju oznacza trwałe dążenie do zachowania równowagi pomiędzy procesami związanymi z wykorzystaniem zasobów Gminy, a prawidłowym funkcjonowaniem środowiska. Wymaga to również współdziałania z gminami sąsiednimi w celu skutecznej promocji całego mikroregionu, wzbogacenia i urozmaicenia oferty turystycznej dla jak najdłuższego pobytu turystów oraz utrzymania odpowiedniego standardu usług. W tych działaniach gmina Proszowice powinna odgrywać znaczącą rolę.

Ze względu na oczekiwania ludności odnośnie wyznaczenia nowych terenów budowlanych, wskazanych w Studium, została przyjęta potrzeba opracowania planu zagospodarowania przestrzennego dla wszystkich miejscowości Gminy, bądź wybranych obszarów – zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami w tym zakresie. W związku z tym sporządzenie planu może zostać przeprowadzone w trybie sporządzania planu dla całego terenu Gminy, jak i dla poszczególnych jednostek administracyjnych, bądź ich części.

Możliwość opracowywania planów miejscowych dla obszarów mniejszych niż całość miejscowości została dopuszczona pod warunkiem sprawdzenia możliwości i poprawności powiązań transportowych i infrastrukturalnych pozwalających na zachowanie ich ciągłości i odpowiednia obsługę obszaru objętego planem.

Zakłada się, że w Studium zostały wyznaczone nowe tereny budowlane zaspokajające na stosunkowo długi okres – kierunkowo, potrzeby rozwoju Gminy. W związku z powyższym przyjmuje się za możliwe etapowe uruchamianie terenów przewidzianych w Studium do zabudowy – w zależności od zgłaszanych potrzeb inwestycyjnych oraz możliwości wyposażenia terenów w infrastrukturę techniczną i obsługę komunikacyjną.

ZAŁĄCZNIKI

ZAŁĄCZNIK NR 1 - GMINNA EWIDENCJA ZABYTKÓW

**Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy i miasta Proszowice**

OZKr. 6135
WOJEWODZKI URZĄD
KONSERWATOR ZABYTKÓW W KRAKOWIE
31-002 Kraków, ul. Kanonicza 24
tel. (012) 426-10-10, 426-41-00
NIP 676-17-36-011

Kraków dnia 20 STY. 2012

Urząd Gminy i Miasta Proszowice
32-100 Proszowice
ul. 3-go Maja 72

dot. GAI. 4123.1.2012-gminna ewidencja zabytków.

Małopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków przyjmuje komplet kart adresowych dla obiektów położonych na terenie Gminy i Miasta Proszowice, ujętych w gminnej ewidencji zabytków.

Jednocześnie tutejszy organ potwierdza, że wykaz obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków dla Gminy Proszowice, jest zgodny z wojewódzka ewidencja zabytków i może stanowić podstawę do sporządzenia lub aktualizacji studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, programu opieki nad zabytkami oraz wydawania decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, kolejowej lub lotniska celu publicznego, zgodnie z art. 7 i art. 22 pkt 4 i 5 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.).

Wojewódzki Konserwator Zabytków
w Krakowie
mgr inż. arch. Jan Janczykowski

Otrzymują :
 Adresat +zał
 1x/a+zał.

EWIDENCJA ZABYTEKÓW GMINY PROSZOWICE									
(spis zabytków w następującym porządku: obiekty skaralne, budynki użyteczności publicznej, w tym szkoły, cmentarze, parki, kapliczki, domy i pozostałe obiekty alfabetycznie wg ulic)									
	obiekt	miejscowosc	nr	ulica	datowanie	materiał	nr rej. zabytków województwa małopolskiego		
1	Zespół Kościelny- Kościół parafialny pw. Św. Anny	Bobin			1869r.	cegłany	A-683 z dnia 17 czerwca 1994 roku		
2	Zespół Kościelny- dzwonnica	Bobin			XVII-XIX wiek	drewniany	A-683, z dnia 17 czerwca 1994 roku		
3	Zespół Kościelny- zabudowa gospodarcza- budynek murowany	Bobin			XIX-XX wiek	cegłany			
4	Zespół Kościelny-Kaplica cmentarna	Bobin			pocz. XX w.	cegłany			
5	Park ze stawem, park naturalistyczny	Bobin			Datowany na XIX-XX wiek		A-691 z dnia 12 XII 1994		
6	Dom mieszkalny	Bobin	4		pocz. XX w.	cegłany			
7	Dom mieszkalny	Bobin	16		pocz. XX w.	drewniany			
8	Dom GS	Bobin			pocz. XX w.	cegłany			
9	Dom mieszkalny	Bobin	22		1925 r.	cegłany			

WOJEWÓDZKI URZĄD
OCHRONY ZABYTEKÓW W KRAKOWIE
31-002 Kraków, ul. Kaszowicza 24
tel. (012) 426-10-10, 426-41-00
NIP 078-17.32.211 REGON 003916214

10	Dom mieszkalny	Bobin	23		1959 r.	cegłany	
11	Dom mieszkalny	Bobin	59		1935 r.	drewniany	
12	Dom mieszkalny		63		lata 20-30-te Xx wieku	drewniany	
13	Dom mieszkalny	Ciborowice	25		lata 40-te XX wieku	Drewniano- muruwany	
14	Dom mieszkalny	Czajęczyce	16		lata 50-te Xx wieku	cegłany	
15	Dom mieszkalny	Czajęczyce	39		1939 r.	cegłany	
16	Zespół dworski- Park	Górka Stogniowska			XVIII wiek		
17	Zespół Dworski- Kaplica dworska	Górka Stogniowska			III połowa XVIII wieku	drewniany	A-347 z dnia 21 V 1956 r.
18	Zespół Dworski- Dwór	Jakubowice			pocz. XX w.	cegłany	A-242 z dnia 4 XI 1965 r.
19	Zespół Dworski- Budynek mieszkalny	Jakubowice			pocz. XX w.	cegłany	
20	Zespół Dworski- Obora	Jakubowice			1929 r.	cegłany	A-695 z dnia 27 II 1995
21	Zespół dworski- Chlew	Jakubowice			połowa XIX w.	cegłany	A-695 z dnia 27 II 1995
22	Zespół Dworski- Stajnia	Jakubowice			połowa XIX w.	cegłany	A-695 z dnia 27 II 1995

WOJEWÓDZKI URZĄD
OCHRONY ZABYTKÓW W KRAKOWIE
31-002 Kraków, ul. Kanonicza 24
tel. (012) 425-10-10, 425-41-00
ul. Rynek 41, 31-002 Kraków, tel. 009810314

23	Zespół Dworski- Bud. Gosp.	Jakubowice					potowa XIX w.	cegłany	A-695 z dnia 27 II 1995
24	Zespół Dworski- spichlerz	Jakubowice					potowa XIX w.	cegłano-drewniany	A- 695 z dnia 27 II 1995
25	Zespół Dworski- Stodoła	Jakubowice					XIX, XX wiek	drewniany	A-695 z dnia 27 II 1995
26	Zespół Dworski- Bud. Gosp. ⁶	Jakubowice					koniec wieku XIX	cegłany	
27	Zespół Dworski- Bud. Gosp.	Jakubowice					lata 30-te XX wieku	cegłano-murowany	
27	Zespół Dworski- Park Krajobrazowy	Jakubowice					XVII		A-695 z dnia 27 II 1995
28	Dom Pszczelarza	Jakubowice					1935 r.	cegłany	A-695 z dnia 27 II 1995
29	Zespół Dworski- Dwór	Klimontów					koniec wieku XIX	drewniany	A-619 z dnia 14 III 1990
30	Zespół Dworski- Park Dworski	Klimontów					XVIII, połowa XIX wieku		A-619 z dnia 14 IV 1990
31	Dom ob. Poczta	Klimontów	1				1929 r.	cegłany	
32	Dom mieszkalny	Klimontów	2				1945 r.	cegłano-drewniany	
33	Dom mieszkalny	Klimontów	6				lata 30-te XX wieku	drewniany	
34	Obora przy domu nr 15	Klimontów	15				1938 r.	cegłany	

WOJEWÓDZKI URZĄD
OCHRONY ZABYTEKÓW W KRAKOWIE
31-002 Kraków, ul. Kanonicza 24
tel. (012) 426-10-10, 426-41-00
fax 426-1-00-911

48	Dom nr 94	Kościelec	94		lata 30-te XX wieku	drewniane	
49	Dom mieszkalny	Kościelec	100		początek XX wieku	drewniany	
50	Zespół Kościelny-Dom Parafialny nr 104	Kościelec	104		XIX, XX wiek	ceglane	
51	Zagroda nr 56- stodoła	Kowala	56		1928 r.	drewniano- cegłany	
52	Kapliczka prz domu nr 63	Łaganów	63		pocz. XX w.	drewniany	
53	Dom mieszkalny	Łaganów	10		lata 40-te XX wieku	cegłany	
54	Zagroda nr 27	Łaganów	27		lata 20-te XX wieku	drewniany	
55	Dom nr 55	Łaganów	55		1939 rok	drewniane	
56	Kapliczka	Kowala			XIX wiek	cegłane	
57	Zespół Dworsko-parkowy-Dwór	Kowala			1900 rok, przebudowany lata 60-te XX wieku	cegłane	
58	Zespół Dworsko-parkowy-Park	Kowala			XVIII wiek		
59	Zagroda nr 56- dom	Kowala	56		1928 rok	drewniano- cegłane	
60	Zespół dworski- Dwór	Makocice			lata 20-te XX wieku	cegłane	

WOJEWODZKI UKŁAD
OCHRONY ZABYTKÓW W KRAKOWIE
31-002 Kraków, ul. Kanonicza 24
tel. (012) 426-10-10, 426-41-00
UID 078-11-06-011 REGON 003015214

61	Zespół dworski- budynek gospodarczy	Makocice					lata 20-te XX wieku	cegłane
62	Zespół Dworski- Park dworski	Makocice					XVIII wiek	-39
63	Dom nr 14	Mysławczyce	14				1937	cegłane
64	Dom nr 15	Mysławczyce	15				1939	cegłane
65	Dom nr 17-dom	Mysławczyce	17				1928	cegłane
66	Zagrosa nr 17- obora	Mysławczyce	17				początek XX wieku	cegłane
67	Zagroda nr 17- stodoła	Mysławczyce	17				1921 rok	drewniane
68	Dom nr 18	Mysławczyce	18				początek XX wieku	cegłane
69	Zagroda nr 20-dom	Mysławczyce	20				początek XX wieku	cegłane
70	Zagroda nr 20-obora	Mysławczyce	20				1939	cegłane
71	Dom nr 23	Mysławczyce	23				1922	drewniane
72	Dom nr 25	Mysławczyce	25				1922 rok	drewniane
73	Dom nr 9	Opatkowice	9				początek XX wieku	cegłane

WOJEWÓDZKI URZĄD
OCHRONY ZABYTKÓW W KRAKOWIE
31-002 Kraków, ul. Kanonika 24
tel. (012) 426-10-10, 426-41-00
www.426-17-50-611 REGON 603915911

74	Dom nr 35	Opatkowice	35		lata 20-te Xx wieku	ceglane	
75	Dom nr 41, dawna kuznia	Opatkowice	41		I. 30. XX w.	ceglane	
76	Kapliczka	Ostrów			koniec wieku XIX	ceglane	
77	Park dworski	Ostrów			datowany na 2 połowę XIX wieku		
78	Dom nr 1	Ostrów	1		1935 rok	drewniano- ceglane	
79	Dom nr 48	Ostrów	48		początek Xx wieku	ceglane	
80	Zespół Kościelny-Kościół	Proszowice			XV wiek	ceglane	A-371 z dnia 2 VI 1972
81	Zespół Kościelny- Plebania	Proszowice			początek XIX wieku	ceglane	
82	Zespół Kościelny-Ogrodzienie	Proszowice			pierwsza połowa XIX wieku	ceglane	
83	Zespół Kościelny- Dzwonnica	Proszowice			lata 30-te XX wieku	ceglane	
84	Kapliczka cmentarna pw. Świętej Trójcy	Proszowice			1859 rok	ceglane	A-684 z dnia 24 VI 1994
85	Ogrodzienie założenia Kościoła Cmentarnego	Proszowice			połowa wieku XIX	ceglane	A-684 z dnia 24 VI 1994
86	Pomnik żołnierzy Armii Kraków	Proszowice			1939 rok	cegłano- kamienny	

WOJEWODZKI URZĄD
OCHRONY ZABYTKÓW W KRAKOWIE
31-002 Kraków, ul. Rejonowa 24
tel. (012) 425-10-10, 420-41-00
fax (012) 425-10-01, 420-41-01

87	Dom nr 8	Proszowice	8	ul. Kościuszki	początek XX wieku	drewniano- cegłany	
88	Dom nr 28	Proszowice	28	ul. Kościuszki	1927	cegłany	
89	Dom nr 28	Proszowice	28	ul. 3 Maja	1959-61	cegłany	
90	Dom nr 42	Proszowice	42	ul. 3 Maja	lata 30-te XX wieku	cegłany	
91	Dom nr 68	Proszowice	68	ul. 3 Maja	1936	cegłany	
92	Dom nr 79	Proszowice	79	ul. 3 Maja	lata 30-te XX wieku	drewniano- cegłany	
93	Dom nr 82	Proszowice	82	ul. 3 Maja	lata 30-te XX wieku	Cegłany	
94	Dom nr 84	Proszowice	84	ul. 3 Maja	pocz. XX w.	cegłany	
95	Dom nr 99	Proszowice	99	ul. 3 Maja	lata 20-te XX wieku	cegłany	
96	Dom nr 115	Proszowice	115	ul. 3 Maja	lata 20-te XX wieku	cegłany	
97	Dom 135	Proszowice	135	ul. 3 Maja	1947	drewniano- cegłane	
98	Dom nr 138	Proszowice	138	ul. 3 Maja	1926 rok	cegłany	
99	Stodoła nr 138	Proszowice	138	ul. 3 Maja	1926 rok	drewniano- cegłany	

WOJEWODZKI URZĄD
OCHRONY ZABYTKÓW W KRAKOWIE
31-002 Kraków, ul. Kanonicza 24
tel. (012) 426-10-10, 426-41-00
fax. 426-17-99-911 REGON 003810814

100	Budynek gospodarczy nr 138	Proszowice	138	ul. 3 Maja	lata 30-te XX wieku	drewniano-ceglany
101	Dom nr 20	Proszowice	20	ul. Kościuszki	1948 rok	ceglany
102	Dom nr 82	Proszowice	82	ul. Kościuszki	lata 30-te XX wieku	ceglany
103	Dom nr 8	Proszowice	8	ul. Jagiello	1930 rok	ceglany
104	Dom nr 4	Proszowice	4	ul. Ojca Rafała	początek XX wieku	drewniany
105	Dom nr 20	Przewody	20		lata 30-te XX wieku	drewniany
106	Dom nr 48	Przewody	48		1950 rok	ceglany
107	Szkola Podstawowa	Stogniowice			2 ćw. XX wieku	ceglany
108	Założenia Folwarczne-czworaki	Stogniowice			lata 30-te XX wieku	ceglany
109	Założenia Folwarczne-czworaki	Stogniowice			koniec XX wieku	ceglany
110	Założenia Folwarczne-chlew	Stogniowice			początek XX wieku	ceglany
111	Dom nr 41	Stogniowice	41		lata 20-te XX wieku	ceglany
112	Dom nr 10	Szklana	10		lata 20-te XX wieku	ceglany

WOJEWÓDZKI URZĄD
OCHRONY ZABYTKÓW W KRAKOWIE
31-002 Kraków, ul. Kanonicza 24
tel. (012) 426-10-10, 426-41-00
ul. 000-00-00-011 REGON 003918214

113	Dom nr 12	Szklana	12				
114	Dom nr 17	Teresin	17			1946 rok	cegłany
115	Kapliczka przydrożna	Więckowice				początek XX wieku	cegłany
116	Park Dworski	Więckowice				początek XX wieku	drewniany
117	Dom nr 26	Więckowice	26			początek XX wieku	drewniano- cegłany
118	Dom nr 74	Więckowice	74			początek XX wieku	drewniany
119	Dom nr 19	Wolwanowice	19			1930 rok	drewniany
120	Dom nr 14	Wolwanowice	14			1918 rok	cegłany
121	Dom nr 25	Wolwanowice	25			1935 rok	drewniany
122	Zespół Kościelny-Kościół Parafialny	Zębocin				połowa XIII wieku	cegłany
123	Zespół Kościelny-dzwonnica	Zębocin				1776 rok	cegłany
124	Zespół Kościelny-plebania	Zębocin				lata 20-te XX wieku	cegłany
125	Zespół Kościelny-organistwka	Zębocin				początek XX wieku	cegłany

WOJEWODZKI URZĄD
OCHRONY ZABYTKÓW W KRAKOWIE
31-002 Kraków, ul. Kanoniczna 24
tel. (012) 426-10-10, 426-41-00
NIP 026-17-30-011 REGON 003010214

126	Zespół Kościoła Parafialnego- park ze stawem	Zębocin						
127	Dawna szkoła	Zębocin					początek XX wieku	cegłany
128	Dom nr 25	Zębocin					początek XX wieku	drewniany
129	Dom nr 26	Zębocin					początek XX wieku	drewniany
130	Zespół Cmentarny- cmentarz	Zębocin					XIX wiek	
131	Zespół Cmentarny- ogrodzenie	Zębocin					XIX,XX wiek	cegłane
132	Zespół cmentarny-brama cmentarna	Zębocin					XIX wiek	cegłane
133	Zespół cmentarny-nagrobki	Zębocin					XIX wiek	
134	Grobowiec rodziny Srogów	Zębocin					XIX wiek	
135	Grobowiec rodziny Jakubowskich i Kubik	Zębocin					1919 rok	
136	Grobowiec księdza Nieszporskiego	Zębocin					1882 rok	
137	Grobowiec rodziny Łacic	Zębocin					1916 rok	
138	Grobowiec rodziny Gas	Zębocin					1890 rok	

WOJEWODZKI URZĄD
OCHRONY ZABYTKÓW W KRAKOWIE
31-002 Kraków, ul. Kanonicza 24
tel. (012) 426-10-10, 426-41-00
fax 012-426-41-00 REGON 00301881

ZAŁĄCZNIK NR 2 - WYKAZ STANOWISK ARCHEOLOGICZNYCH

Bobin

- 1) AZP 100-61/ - , st. 1 w Bobinie: osada i cmentarzysko prahistoryczne;
- 2) AZP 100-61/ - , st. 2 w Bobinie: osada prahistoryczna;
- 3) AZP 100-61/ - , st. 3 w Bobinie: osada prahistoryczna;
- 4) AZP 100-61/ - , st. 4 w Bobinie: osada prahistoryczna;
- 5) AZP 100-61/ - , st. 5 w Bobinie: osada prahistoryczna;
- 6) AZP 100-61/ - , st. 6 w Bobinie: osada prahistoryczna;
- 7) AZP 100-61/ - , st. 7 w Bobinie: osada z okresu wpływów rzymskich i epoki średniowiecza;
- 8) AZP 100-61/ - , st. 8 w Bobinie: osada prahistoryczna;
- 9) AZP 100-61/ - , st. 9 w Bobinie: osada prahistoryczna;
- 10) AZP 100-61/ - , st. 10 w Bobinie: osada z okresu wpływów rzymskich;
- 11) AZP 100-61/ - , st. 11 w Bobinie: osada z okresu wpływów rzymskich;
- 12) AZP 100-61/ - , st. 12 w Bobinie: osada z epoki średniowiecza;
- 13) AZP 100-61/ - , st. 13 w Bobinie: osada z epoki średniowiecza;
- 14) AZP 100-61/ - , st. 14 w Bobinie: osada z okresu wpływów rzymskich;
- 15) AZP 100-61/ - , st. 15 w Bobinie: osada z epoki średniowiecza;
- 16) AZP 100-61/ - , st. 16 w Bobinie: osada prahistoryczna;
- 17) AZP 100-61/ - , st. 17 w Bobinie: osada z epoki średniowiecza;
- 18) AZP 100-61/ - , st. 18 w Bobinie: osada z okresu wpływów rzymskich;
- 19) AZP 100-61/ - , st. 19 w Bobinie: osada prahistoryczna;

Ciborowice

- 20) AZP 100-60/1, st. 1 w Ciborowicach: osada, neolit,
osada, neolit,
neolit,
osada, II EB,
osada, EB/EŻ,
osada, późny rzym,
ślad osadniczy, wczesne średniowiecze,
prahistoria,
ślad osadniczy, neolit;
ślad osadniczy, faza samborzecko-opatowska;
ślad osadniczy, II EB,
epoka brązu
późne średniowiecze;
- 21) AZP 100-60/2, st. 2 w Ciborowicach: ślad osadniczy, XIV-XV wiek;
- 22) AZP 100-60/3, st. 3 w Ciborowicach: ślad osadniczy, prahistoria;

Czajęczycze

- 23) AZP 100-61/ - , st. 1 w Czajęczycach: osada prahistoryczna;
- 24) AZP 100-61/ - , st. 2 w Czajęczycach: osada prahistoryczna;
- 25) AZP 100-61/ - , st. 3 w Czajęczycach: osada prahistoryczna;
- 26) AZP 100-61/ - , st. 4 w Czajęczycach: osada z okresu wpływów rzymskich;
- 27) AZP 100-61/ - , st. 5 w Czajęczycach: osada prahistoryczna;
- 28) AZP 100-61/ - , st. 6 w Czajęczycach: osada z epoki średniowiecza;
- 29) AZP 100-61/ - , st. 7 w Czajęczycach: osada prahistoryczna i z epoki średniowiecza;
- 30) AZP 100-61/ - , st. 8 w Czajęczycach: osada prahistoryczna i z epoki średniowiecza;
- 31) AZP 100-61/ - , st. 9 w Czajęczycach: osada z epoki neolitu;
- 32) AZP 100-61/ - , st. 10 w Czajęczycach: osada z epoki średniowiecza;
- 33) AZP 100-61/ - , st. 11 w Czajęczycach: osada prahistoryczna i z epoki średniowiecza;
- 34) AZP 100-61/ - , st. 12 w Czajęczycach: osada prahistoryczna i z epoki średniowiecza;

Gniazdowice

- 35) AZP 99-59/31, st. 1 w Gniazdowicach: osada prahistoryczna;
- 36) AZP 99-59/ - , st. 2 w Gniazdowicach: osada prahistoryczna;
- 37) AZP 99-59/27, st. 3 w Gniazdowicach: osada z epoki neolitu;
- 38) AZP 99-59/33, st. 4 w Gniazdowicach: osada z epoki neolitu;

- 39) AZP 99-59/30, st. 5 w Gniazdowicach: osada z epoki neolitu;
- 40) AZP 99-59/34, st. 6 w Gniazdowicach: osada prehistoryczna;
- 41) AZP 99-59/ - , st. 7 w Gniazdowicach: osada z epoki neolitu;
- 42) AZP 99-59/35, st. 8 w Gniazdowicach: osada prehistoryczna;
- 43) AZP 99-59/29, st. 9 w Gniazdowicach: osada z epoki neolitu;
- 44) AZP 99-59/ - , st. 10 w Gniazdowicach: osada z epoki neolitu;
- 45) AZP 99-59/28, st. 11 w Gniazdowicach: osada z epoki neolitu;
- 46) AZP 99-59/ - , st. 12 w Gniazdowicach: osada z epoki neolitu;
- 47) AZP 99-59/ - , st. 13 w Gniazdowicach: osada z okresu wpływów rzymskich;
- 48) AZP 99-59/ - , st. 14 w Gniazdowicach: osada z okresu wpływów rzymskich;

Górka Stogniowska

- 49) AZP 100-60/9, st. 1 w Górcie Stogniowskiej: osada neolit,
cmentarzysko, okres halsztacki,
cmentarzysko, młodszy okres przedrzymski –
rozwinięta faza B2 okresu rzymskiego;
- 50) AZP 100-60/111, st. 2 w Górcie Stogniowskiej: grób, wczesny okres rzymski;
- 51) AZP 100-60/10, st. 3 w Górcie Stogniowskiej: ślad osadniczy, epoka brązu,
osada, okres rzymski;
- 52) AZP 100-60/11, st. 4 w Górcie Stogniowskiej: ślad osadniczy, epoka kamienia,
osada, epoka brązu/żelaza,
osada, późny rzym,
ślad osadniczy, wczesne średniowiecze,
prahistoria,
ślad osadniczy, neolit,
ślad osadniczy, II EB,
osada, późny okres rzymski,
prahistoria;
- 53) AZP 100-60/12, st. 5 w Górcie Stogniowskiej: ślad osadniczy, neolit,
osada, neolit,
osada, epoka brązu,
osada, okres rzymski,
wczesne średniowiecze,
osada, neolit,
osada, okres rzymski;
- 54) AZP 100-60/13, st. 6 w Górcie Stogniowskiej: ślad osadniczy, późny neolit,
osada, epoka brązu/żelaza,
ślad osadniczy, późny rzym,
prahistoria,
ślad osadniczy, neolit,
ślad osadniczy, wczesny brąz,
ślad osadniczy, II EB,
osada, epoka brązu,
osada, okres rzymski, głównie późnorzymski,
średniowiecze,
prahistoria;
- 55) AZP 100-60/14, st. 7 w Górcie Stogniowskiej: ślad osadniczy, epoka brązu;
- 56) AZP 100-60/15, st. 8 w Górcie Stogniowskiej: osada, późny rzym,
średniowiecze,
prahistoria;
- 57) AZP 99-60/5, st. 9 w Górcie Stogniowskiej: osada z okresu wpływów rzymskich;
- 58) AZP 100-60/6, st. 10 w Górcie Stogniowskiej: osada prehistoryczna i z epoki średniowiecza;
- 59) AZP 100-60/7, st. 11 w Górcie Stogniowskiej: osada prehistoryczna i z epoki średniowiecza;
- 60) AZP 100-60/8, st. 12 w Górcie Stogniowskiej: osada prehistoryczna i z epoki średniowiecza;
- 61) AZP 99-60/9, st. 13 w Górcie Stogniowskiej: osada, późny okres rzymski;
- 62) AZP 99-60/10, st. 14 w Górcie Stogniowskiej: ślad osadniczy, okres rzymski;

Jakubowice

- 63) AZP 100-60/24, st. 1 w Jakubowicach: osada, neolit,
osada, II EB,
osada, epoka brązu/żelaza,
osada, późny rzym,
wczesne średniowiecze,
ślad osadniczy, neolit,
osada, neolit,
ślad osadniczy, II EB,
osada, epoka brązu/żelaza,
osada, okres rzymski, w przewadze późnorzymski,
osada, XIV-XV wiek,
prahistoria;
- 64) AZP 100-60/25, st. 2 w Jakubowicach: ślad osadniczy, neolit,
ślad osadniczy, okres rzymski,
prahistoria;
- 65) AZP 100-60/26, st. 3 w Jakubowicach: ślad osadniczy, późny rzym,
prahistoria;
- 66) AZP 100-60/27, st. 4 w Jakubowicach: ślad osadniczy, neolit,
ślad osadniczy, późny rzym
- 67) AZP 100-60/28, st. 5 w Jakubowicach: osada, późny rzym,
ślad osadniczy, XIV-XV wiek;
- 68) AZP 100-60/29, st. 6 w Jakubowicach: XIV-XV wiek;
- 69) AZP 100-60/30, st. 7 w Jakubowicach: ślad osadniczy, neolit;
- 70) AZP 100-60/31, st. 8 w Jakubowicach: ślad osadniczy, epoka kamienia,
osada, późny rzym,
ślad osadniczy, wczesne średniowiecze;
- 71) AZP 100-60/32, st. 9 w Jakubowicach: ślad osadniczy, późny rzym;
- 72) AZP 100-60/33, st. 10 w Jakubowicach: ślad osadniczy, późny rzym;
- 73) AZP 100-60/34, st. 11 w Jakubowicach: ślad osadniczy, XIV-XV wiek;
- 74) AZP 100-60/35, st. 12 w Jakubowicach: XIV-XV wiek;
- 75) AZP 100-60/36, st. 13 w Jakubowicach: osada, neolit,
osada, okres rzymski,
prahistoria;
- 76) AZP 100-60/98, st. - w Jakubowicach: fragmenty ceramiki neolitycznej, kultury łużyckiej,
wczesnośredniowieczne i średniowieczne;

Jazdowiczki

- 77) AZP 100-59/47, st. 1 w Jazdowiczkach: kurhan;
- 78) AZP 100-59/48, st. 2 w Jazdowiczkach: kurhan,
osada, epoka kamienia,
osada kultury mierzanowickiej,
ślad osadniczy, epoka kamienia,
cmentarzysko kultury mierzanowickiej
osada kultury trzcinieckiej,
osada kultury łużyckiej,
ślad osadniczy, prahistoria,
ślad osadniczy, średniowiecze;
- 79) AZP 100-59/ - , st. 3 w Jazdowiczkach: osada prahistoryczna;
- 80) AZP 100-59/50, st. 4 w Jazdowiczkach: ślad osadniczy, prahistoria;
- 81) AZP 100-59/51, st. 5 w Jazdowiczkach: ślad osadniczy, prahistoria;
- 82) AZP 100-59/52, st. 6 w Jazdowiczkach: ślad osadniczy, epoka kamienia;
- 83) AZP 100-59/53, st. 7 w Jazdowiczkach: ślad osadniczy, prahistoria;
- 84) AZP 100-59/49, st. 8 w Jazdowiczkach: ślad osadniczy, epoka kamienia (neolit),
ślad osadniczy, prahistoria,
ślad osadniczy, średniowiecze;

Kadzice

- 85) AZP 99-60/15, st. 1 w Kadzicach: osada, późny okres rzymski,
śląd osadniczy, XIV – XV wiek;
- 86) AZP 99-60/16, st. 2 w Kadzicach: ślad osadniczy, III EB,
osada, okres rzymski,
śląd osadniczy, prahistoria,
śląd osadniczy, wczesne średniowiecze;

Klimontów

- 87) AZP 99-60/17, st. 1 w Klimontowie: osada prahistoryczna;
- 88) AZP 99-60/18, st. 2 w Klimontowie: ślad osadniczy, późny okres rzymski,
osada, późny okres rzymski;
- 89) AZP 99-60/ 19, st. 3 w Klimontowie: ślad osadniczy, neolit,
śląd osadniczy, epoka brązu,
śląd osadniczy, okres rzymski
śląd osadniczy, wczesne średniowiecze;
- 90) AZP 99-60/20, st. 4 w Klimontowie: ślad osadniczy, neolit,
śląd osadniczy, prahistoria;
- 91) AZP 99-60/21, st. 5 w Klimontowie: ślad osadniczy, późny okres rzymski;
- 92) AZP 99-60/22, st. 6 w Klimontowie: ślad osadniczy, wczesne średniowiecze;
- 93) AZP 99-60/23, st. 7 w Klimontowie: ślad osadniczy, okres lateński,
osada, okres przedrzymski i wczesnorzymski,
śląd osadniczy, prahistoria;
- 94) AZP 99-60/24, st. 8 w Klimontowie: ślad osadniczy, wczesne średniowiecze,
osada, XIV-XV wiek;
- 95) AZP 99-60/25, st. 9 w Klimontowie: osada, wczesne średniowiecze;
- 96) AZP 99-60/26, st. 10 w Klimontowie: ślad osadniczy, epoka brązu/żelaza;
- 97) AZP 99-60/27, st. 11 w Klimontowie: ślad osadniczy, późny okres rzymski;
- 98) AZP 99-60/28, st. 12 w Klimontowie: osada, XII-XIII wiek;
- 99) AZP 99-60/29, st. 13 w Klimontowie: ślad osadniczy, okres rzymski;
- 100) AZP 99-60/30, st. 14 w Klimontowie: ślad osadniczy, neolit/WBr,
osada, okres rzymski i późnorzymski,
śląd osadniczy, wczesne średniowiecze;
- 101) AZP 99-60/31, st. 15 w Klimontowie: ślad osadniczy, neolit,
śląd osadniczy, okres rzymski;
- 102) AZP 99-60/31, st. 16 w Klimontowie: ślad osadniczy, wczesne średniowiecze;
- 103) AZP 99-60/33, st. 17 w Klimontowie: ślad osadniczy, XIV-XV wiek;
- 104) AZP 99-60/34, st. 18 w Klimontowie: osada, okres rzymski w tym późny,
śląd osadniczy, XIV-XV wiek,
śląd osadniczy, XVII wiek;
- 105) AZP 99-60/35, st. 19 w Klimontowie: ślad osadniczy, neolit,
śląd osadniczy, okres rzymski,
śląd osadniczy, prahistoria;
- 106) AZP 99-60/36, st. 20 w Klimontowie: ślad osadniczy, neolit;
- 107) AZP 99-60/37, st. 21 w Klimontowie: ślad osadniczy, XII-XIII wiek;
- 108) AZP 99-60/38, st. 22 w Klimontowie: ślad osadniczy, neolit/ WBr,
śląd osadniczy, epoka brązu,
osada, okres rzymski w tym późny,
śląd osadniczy, prahistoria;
- 109) AZP 99-60/39, st. 23 w Klimontowie: ślad osadniczy, XIV-XV wiek;
- 110) AZP 99-60/40, st. 24 w Klimontowie: ślad osadniczy, okres rzymski;
- 111) AZP 99-60/41, st. 25 w Klimontowie: ślad osadniczy, okres rzymski,
śląd osadniczy, prahistoria;
- 112) AZP 99-60/42, st. 26 w Klimontowie: ślad osadniczy, prahistoria;

Koczanów

- 113) AZP 100-61/ - , st. 2 w Koczanowie: osada prahistoryczna;

- 114) AZP 100-61/ - , st. 3 w Koczanowie: osada prahistoryczna;
- 115) AZP 100-61/ - , st. 4 w Koczanowie: osada prahistoryczna;
- 116) AZP 100-61/ - , st. 5 w Koczanowie: osada z epoki średniowiecza;
- 117) AZP 100-61/ - , st. 6 w Koczanowie: osada z epoki neolitu;
- 118) AZP 100-61/ - , st. 7 w Koczanowie: osada prahistoryczna;
- 119) AZP 100-61/ - , st. 8 w Koczanowie: osada prahistoryczna;
- 120) AZP 100-61/ - , st. 9 w Koczanowie: osada z epoki średniowiecza;
- 121) AZP 100-61/ - , st. 10 w Koczanowie: osada z epoki średniowiecza;
- 122) AZP 100-61/ - , st. 11 w Koczanowie: osada z okresu wpływów rzymskich;
- 123) AZP 100-61/ - , st. 12 w Koczanowie: osada prahistoryczna;
- 124) AZP 100-61/ - , st. 1 w Kościelcu: osada prahistoryczna;

Kowala

- 125) AZP 100-60/47, st. 1 w Kowali: osada, neolit,
śląd osadniczy, II EB,
osada, epoka brązu,
osada, głównie późny rzym,
osada, XIV-XV wiek;
prahistoria,
osada, neolit,
groby, neolit,
osada, wczesny brąz,
grób, V EB,
osada, późny rzym,
osada, VII-VIII wiek;
- 126) AZP 100-60/48, st. 2 w Kowali: osada, neolit,
śląd osadniczy, epoka brązu,
śląd osadniczy, okres rzymski;
- 127) AZP 100-60/49, st. 3 w Kowali: śląd osadniczy, wczesne średniowiecze – faza D;
- 128) AZP 100-60/50, st. 4 w Kowali: śląd osadniczy, neolit,
osada, późny rzym,
wczesne średniowiecze,
śląd osadniczy, późny rzym,
XIV-XV wiek;
- 129) AZP 100-60/51, st. 5 w Kowali: osada, wczesne średniowiecze – faza D i E,
prahistoria;
- 130) AZP 100-60/52, st. 6 w Kowali: śląd osadniczy, wczesne średniowiecze,
XIV-XV wiek,
prahistoria,
śląd osadniczy, XIV-XV wiek;
- 131) AZP 100-60/53, st. 7 w Kowali: śląd osadniczy, neolit;
- 132) AZP 100-60/54, st. 8 w Kowali: osada, neolit,
osada, późny rzym,
śląd osadniczy, wczesne średniowiecze,
śląd osadniczy, XIV-XV wiek,
prahistoria;
- 133) AZP 100-60/55, st. 9 w Kowali: śląd osadniczy, XIV-XV wiek,
prahistoria;
- 134) AZP 100-60/56, st. 10 w Kowali: prahistoria;
- 135) AZP 100-60/57, st. 11 w Kowali: śląd osadniczy, wczesne średniowiecze;
- 136) AZP 100-60/58, st. 12 w Kowali: śląd osadniczy, XIV-XV wiek;
- 137) AZP 100-60/59, st. 13 w Kowali: śląd osadniczy, późny rzym;
- 138) AZP 100-60/60, st. 14 w Kowali: śląd osadniczy, neolit,
śląd osadniczy, późny rzym,
prahistoria;
- 139) AZP 100-60/61, st. 15 w Kowali: XIV-XV wiek;
- 140) AZP 100-60/62, st. 16 w Kowali: osada, neolit,

- ślad osadniczy, okres rzymski;
- 141) AZP 100-60/63, st. - w Kowali: fragmenty naczyń, neolit,
fragmenty naczyń, wczesny i późny okres rzymski;

Łaganów

- 142) AZP 100-60/64, st. 1 w Łaganowie: ślad osadniczy, okres rzymski,
prahistoria;
- 143) AZP 100-60/65, st. 2 w Łaganowie: ślad osadniczy, późny rzym,
ślad osadniczy, wczesne średniowiecze,
prahistoria;
- 144) AZP 100-60/66, st. 3 w Łaganowie: ślad osadniczy, późny rzym;
- 145) AZP 100-59/64, st. 4 w Łaganowie: ślad osadniczy, późny okres wpływów rzymskich;
- 146) AZP 100-59/65, st. 5 w Łaganowie: ślad osadniczy, wczesny okres wpływów rzymskich,
osada, późny okres wpływów rzymskich;
- 147) AZP 100-59/66, st. 6 w Łaganowie: ślad osadniczy, prahistoria;
- 148) AZP 100-59/67, st. 7 w Łaganowie: ślad osadniczy, neolit;
- 149) AZP 100-59/68, st. 8 w Łaganowie: ślad osadniczy, późny okres wpływów rzymskich;
- 150) AZP 100-59/69, st. 9 w Łaganowie: ślad osadniczy, neolit,
osada łużycka;
- 151) AZP 100-59/70, st. 10 w Łaganowie: osada trzciniecka lub łużycka,
osada, wczesne średniowiecze;
- 152) AZP 100-59/71, st. 11 w Łaganowie: ślad osadniczy, epoka kamienia,
osada, późny okres wpływów rzymskich;
- 153) AZP 100-59/72, st. 12 w Łaganowie: ślad osadniczy, późny okres wpływów rzymskich;

Makocice

- 154) AZP 99-59/98, st. 1 w Makocicach: ślad osadniczy, neolit,
ślad osadniczy, wczesne średniowiecze;
- 155) AZP 99-59/99, st. 2 w Makocicach: osada z okresu wpływów rzymskich;
- 156) AZP 99-59/100, st. 3 w Makocicach: osada prahistoryczna;
- 157) AZP 99-59/95, st. 4 w Makocicach: osada prahistoryczna;
- 158) AZP 99-59/93, st. 5 w Makocicach: osada z okresu wpływów rzymskich;
- 159) AZP 99-60/43, st. 6 w Makocicach: osada, neolit,
ślad osadniczy, neolit,
ślad osadniczy, neolit,
ślad osadniczy, II EB,
osada, epoka brązu/żelaza,
ślad osadniczy, okres rzymski,
ślad osadniczy, prahistoria;
- 160) AZP 99-59/70, st. 7 w Makocicach: osada z okresu wpływów rzymskich;
- 161) AZP 99-59/96, st. 8 w Makocicach: osada z okresu wpływów rzymskich;
- 162) AZP 99-59/89, st. 9 w Makocicach: ślad osadniczy;
- 163) AZP 99-59/88, st. 10 w Makocicach: osada prahistoryczna;
- 164) AZP 99-59/92, st. 11 w Makocicach: osada prahistoryczna;
- 165) AZP 99-59/91, st. 12 w Makocicach: osada prahistoryczna;
- 166) AZP 99-59/ - , st. 13 w Makocicach: osada z epoki neolitu;
- 167) AZP 99-59/ - , st. 14 w Makocicach: osada z epoki neolitu;

Mysławczyce

- 168) AZP 100-61/ - , st. 1 w Mysławczycach: osada prahistoryczna;
- 169) AZP 100-61/ - , st. 2 w Mysławczycach: osada prahistoryczna;
- 170) AZP 100-61/ - , st. 3 w Mysławczycach: osada prahistoryczna;
- 171) AZP 100-61/ - , st. 4 w Mysławczycach: osada prahistoryczna;
- 172) AZP 100-61/ - , st. 5 w Mysławczycach: osada prahistoryczna;
- 173) AZP 100-61/ - , st. 6 w Mysławczycach: osada z epoki średniowiecza;
- 174) AZP 100-61/ - , st. 7 w Mysławczycach: osada z epoki średniowiecza;
- 175) AZP 100-61/ - , st. 8 w Mysławczycach: osada z epoki średniowiecza;

Opatkowice

- 176) AZP 99-60/44, st. 1 w Opatkowicach: osady, neolit i epoka brązu,
osada i groby, okres późnolateński i rzymski;
- 177) AZP 99-60/45, st. 2 w Opatkowicach: ślad osadniczy, neolit/WBr,
osada, II EB
ślad osadniczy, neolit/WBr,
ślad osadniczy, II EB,
osada, epoka brązu,
osada, OR+PR,
prahistoria;
- 178) AZP 99-60/46, st. 3 w Opatkowicach: ślad osadniczy, neolit/WBr,
osada, II EB,
epoka brązu,
prahistoria;
- 179) AZP 99-60/47, st. 4 w Opatkowicach: ślad osadniczy, neolit/WBr;
- 180) AZP 99-60/48, st. 5 w Opatkowicach: ślad osadniczy, neolit/WBr,
ślad osadniczy, średniowiecze;
- 181) AZP 99-60/49, st. 6 w Opatkowicach: ślad osadniczy, neolit,
ślad osadniczy, XIV-XV wiek;
- 182) AZP 99-60/50, st. 7 w Opatkowicach: ślad osadniczy, neolit/WBr,
ślad osadniczy, prahistoria;
- 183) AZP 99-60/51, st. 8 w Opatkowicach: osada, okres rzymski i wczesnorzymski;
- 184) AZP 99-60/52, st. 9 w Opatkowicach: ślad osadniczy, epoka brązu,
ślad osadniczy, XII-XIII wiek,
ślad osadniczy, średniowiecze;
- 185) AZP 99-60/53, st. 10 w Opatkowicach: ślad osadniczy, prahistoria,
ślad osadniczy, XIV-XV wiek;
- 186) AZP 99-60/54, st. 11 w Opatkowicach: ślad osadniczy, neolit,
ślad osadniczy, epoka brązu,
ślad osadniczy, okres rzymski,
ślad osadniczy, prahistoria;

Ostrów

- 187) AZP 99-60/55, st. 1 w Ostrowie: ślad osadniczy, prahistoria;
- 188) AZP 99-60/56, st. 2 w Ostrowie: osada, neolit,
ślad osadniczy, WBr,
ślad osadniczy, II EB,
osada, epoka brązu/żelaza,
osada, okres rzymski,
prahistoria,
XIV-XV wiek;
- 189) AZP 99-60/57, st. 3 w Ostrowie: ślad osadniczy, st. neolit,
ślad osadniczy, neolit;
- 190) AZP 99-60/58, st. 4 w Ostrowie: ślad osadniczy, późny neolit;
- 191) AZP 99-60/59, st. 5 w Ostrowie: neolit;
- 192) AZP 99-60/60, st. 6 w Ostrowie: osada, okres rzymski i późnorzymski;
- 193) AZP 99-60/61, st. 7 w Ostrowie: ślad osadniczy, późny okres rzymski;
- 194) AZP 99-60/62, st. 8 w Ostrowie: osada, okres rzymski i późnorzymski;
- 195) AZP 99-60/63, st. 9 w Ostrowie: osada, późny okres rzymski i okres rzymski,
osada, XIV-XV wiek;
- 196) AZP 99-60/64, st. 10 w Ostrowie: ślad osadniczy, neolit,
osada, okres rzymski i późnorzymski
osada, XIV-XV wiek,
XVII-XVIII wiek;
- 197) AZP 99-60/65, st. 11 w Ostrowie: ślad osadniczy, XII-XIII wiek;
- 198) AZP 99-60/66, st. 12 w Ostrowie: ślad osadniczy, neolit;
- 199) AZP 99-60/67, st. 13 w Ostrowie: ślad osadniczy, późny okres rzymski,

- śląd osadniczy, XII-XIII wiek,
śląd osadniczy, XIV-XV wiek;
- 200) AZP 99-60/68, st. 14 w Ostrowie: ślad osadniczy, późny okres rzymski;
- 201) AZP 99-60/69, st. 15 w Ostrowie: ślad osadniczy, neolit,
śląd osadniczy, XIV-XV wiek;
- 202) AZP 99-60/70, st. 16 w Ostrowie: ślad osadniczy, neolit;
- 203) AZP 99-60/71, st. 17 w Ostrowie: ślad osadniczy, epoka brązu;
- 204) AZP 99-60/72, st. 18 w Ostrowie: ślad osadniczy, prahistoria;
- 205) AZP 99-60/73, st. 19 w Ostrowie: ślad osadniczy, neolit,
śląd osadniczy, okres rzymski;
- 206) AZP 99-60/74, st. 20 w Ostrowie: ślad osadniczy, okres rzymski;
- 207) AZP 99-60/75, st. 21 w Ostrowie: ślad osadniczy, prahistoria;
- 208) AZP 99-60/76, st. 22 w Ostrowie: ślad osadniczy, neolit;
- 209) AZP 99-60/77, st. 23 w Ostrowie: ślad osadniczy, neolit,
śląd osadniczy, okres rzymski;
- 210) AZP 99-60/ - , st. 25 w Ostrowie: kurhan;
- 211) AZP 99-60/ - , st. 26 w Ostrowie: osada prahistoryczna;
- 212) AZP 99-60/ - , st. 27 w Ostrowie: osada prahistoryczna;
- 213) AZP 99-60/ - , st. 28 w Ostrowie: osada prahistoryczna;
- 214) AZP 99-60/ - , st. 29 w Ostrowie: osada prahistoryczna;
- 215) AZP 99-60/ - , st. 30 w Ostrowie: osada prahistoryczna;
- 216) AZP 99-60/ - , st. 31 w Ostrowie: osada prahistoryczna;
- 217) AZP 99-60/ - , st. 32 w Ostrowie: osada prahistoryczna;
- 218) AZP 99-60/78, st. - w Ostrowie: naczynia prahistoryczne;

Piekary

- 219) AZP 100-60/ - , st. 1 w Piekarach: osada prahistoryczna;
- 220) AZP 100-60/69, st. 2 w Piekarach: osada, epoka brązu/żelaza,
osada, okres rzymski i późny rzym,
prahistoria,
śląd osadniczy, II EB,
osada, epoka brązu/żelaza,
śląd osadniczy, LtD,
osada, okres rzymski, głównie późnorzymski,
XIV-XV wiek,
prahistoria;

Posiłów

- 221) AZP 99-60/79, st. 1 w Posiłowie: osada, ceramika neolityczna;
- 222) AZP 99-60/80, st. 2 w Posiłowie: ślad osadniczy, okres rzymski;
- 223) AZP 99-60/81, st. 3 w Posiłowie: osada z okresu wpływów rzymskich;
- 224) AZP 99-60/82, st. 4 w Posiłowie: osada prahistoryczna;
- 225) AZP 99-60/83, st. 5 w Posiłowie: osada prahistoryczna;
- 226) AZP 99-60/84, st. 6 w Posiłowie: osada prahistoryczna;
- 227) AZP 99-60/85, st. 7 w Posiłowie: osada z okresu wpływów rzymskich;
- 228) AZP 99-60/86, st. 8 w Posiłowie: osada z epoki średniowiecza;
- 229) AZP 99-60/87, st. 9 w Posiłowie: kurhan;

Proszowice

- 230) AZP 100-60/70, st. 1 w Proszowicach: osada, neolit,
groby, koniec neolitu,
osada, I EB;
- 231) AZP 100-59/23, st. 2 w Proszowicach: osada prahistoryczna;
- 232) AZP 100-60/71, st. 3 w Proszowicach: kurhan;
- 233) AZP 100-59/55, st. 4 w Proszowicach: kopiec – Boża Męka, XVII wiek;
- 234) AZP 100-59/56, st. 5 w Proszowicach: osada, epoka kamienia,
śląd osadniczy, prahistoria,

- 235) AZP 100-60/72, st. 6 w Proszowicach: ślad osadniczy, średniowiecze;
ślad osadniczy, neolit;
- 236) AZP 100-60/73, st. 7 w Proszowicach: ślad osadniczy, XIV-XV wiek;
ślad osadniczy, epoka kamienia,
ślad osadniczy, epoka brązu,
ślad osadniczy, epoka brązu,
osada, okres rzymski,
ślad osadniczy, wczesne średniowiecze;
- 237) AZP 100-60/74, st. 8 w Proszowicach: osada, późny rzym,
XIV-XV wiek;
- 238) AZP 100-60/75, st. 9 w Proszowicach: XIV-XV wiek;
- 239) AZP 99-59/90, st. 10 w Proszowicach: groby szkieletowe, neolit;
- 240) AZP 100-59/91, st. 11 w Proszowicach: osada z epoki średniowiecza;
- 241) AZP 100-59/92, st. 12 w Proszowicach: cmentarzysko i osada prahistoryczna;
- 242) AZP 100-59/93, st. 13 w Proszowicach: osada prahistoryczna;
- 243) AZP 100-59/94, st. 14 w Proszowicach: osada prahistoryczna;
- 244) AZP 100-59/95, st. 15 w Proszowicach: osada prahistoryczna;
- 245) AZP 100-60/96, st. 16 w Proszowicach: osada z epoki średniowiecza;
- 246) AZP 100-59/57, st. 17 w Proszowicach: ślad osadniczy, średniowiecze;
- 247) AZP 100-59/58, st. 18 w Proszowicach: ślad osadniczy, neolit;
- 248) AZP 100-59/59, st. 19 w Proszowicach: ślad osadniczy, średniowiecze;
- 249) AZP 100-59/60, st. 20 w Proszowicach: ślad osadniczy, średniowiecze;
- 250) AZP 100-59/61, st. 21 w Proszowicach: ślad osadniczy, średniowiecze;
- 251) AZP 100-59/62, st. 22 w Proszowicach: ślad osadniczy, epoka kamienia;
- 252) AZP 100-59/63, st. 23 w Proszowicach: ślad osadniczy, średniowiecze;
- 253) AZP 100-59/76, st. 24 w Proszowicach: osada z epoki neolitu;
- 254) AZP 100-59/ - , st. 26 w Proszowicach: osada z okresu wpływów rzymskich;
- 255) AZP 100-59/ - , st. 27 w Proszowicach: osada z epoki neolitu;

Przezwoły

- 256) AZP 99-60/97, st. 1 w Przezwołach: osada z epoki średniowiecza;

Stogniowice

- 257) AZP 99-60/98, st. 1 w Stogniowicach: grób popielnicowy;
- 258) AZP 99-60/99, st. 2 w Stogniowicach: osada prahistoryczna;
- 259) AZP 99-60/100, st. 3 w Stogniowicach: osada prahistoryczna;
- 260) AZP 99-60/101, st. 4 w Stogniowicach: osada z epoki średniowiecza;
- 261) AZP 99-60/102, st. 5 w Stogniowicach: osada prahistoryczna;
- 262) AZP 99-60/103, st. 6 w Stogniowicach: osada prahistoryczna;
- 263) AZP 99-60/104, st. 7 w Stogniowicach: osada prahistoryczna;
- 264) AZP 99-60/105, st. 8 w Stogniowicach: osada prahistoryczna;
- 265) AZP 99-60/106, st. 9 w Stogniowicach: kurhan;

Szczytniki

- 266) AZP 99-59/63, st. 1 w Szczytnikach: osada z okresu wpływów rzymskich;
- 267) AZP 99-59/64, st. 2 w Szczytnikach: osada prahistoryczna;
- 268) AZP 99-59/65, st. 3 w Szczytnikach: osada z okresu wpływów rzymskich;
- 269) AZP 99-60/114, st. 4 w Szczytnikach: ślad osadniczy, neolit,
ślad osadniczy, wczesne średniowiecze;
- 270) AZP 99-60/115, st. 5 w Szczytnikach: ślad osadniczy, XIV-XV wiek;
- 271) AZP 99-60/116, st. 6 w Szczytnikach: ślad osadniczy, późny okres rzymski;
- 272) AZP 99-60/117, st. 7 w Szczytnikach: ślad osadniczy, późny okres rzymski;
- 273) AZP 99-60/118, st. 8 w Szczytnikach: ślad osadniczy, późny okres rzymski;
- 274) AZP 99-60/119, st. 9 w Szczytnikach: ślad osadniczy, późny okres rzymski;
- 275) AZP 99-60/120, st. 10 w Szczytnikach: ślad osadniczy, XVI wiek;
- 276) AZP 99-60/121, st. 11 w Szczytnikach: ślad osadniczy, neolit,

- 277) AZP 99-60/122, st. 12 w Szczytnikach: ślad osadniczy, późny okres rzymski,
ślad osadniczy, prahistoria,
ślad osadniczy, wczesne średniowiecze;
278) AZP 99-60/123, st. 13 w Szczytnikach: ślad osadniczy, neolit/WBr,
ślad osadniczy, późny okres rzymski;
279) AZP 99-60/124, st. 14 w Szczytnikach: ślad osadniczy, XVI wiek;
280) AZP 99-60/125, st. 15 w Szczytnikach: ślad osadniczy, XIV-XV wiek;
281) AZP 99-60/126, st. 16 w Szczytnikach: ślad osadniczy, neolit/WBr,
ślad osadniczy, XIV-XV wiek;
282) AZP 99-60/127, st. 17 w Szczytnikach: osada, neolit;
283) AZP 99-60/128, st. 18 w Szczytnikach: ślad osadniczy, późny okres rzymski;
ślad osadniczy, neolit,
ślad osadniczy, epoka brązu,
ślad osadniczy, prahistoria,
ślad osadniczy, wczesne średniowiecze;
284) AZP 99-60/129, st. - w Szczytnikach: skarb;

Szczytniki-Kolonia

- 285) AZP 99-59/107, st. 1 w Szczytnikach-Kolonii: osada prahistoryczna;
286) AZP 99-59/108, st. 2 w Szczytnikach-Kolonii: osada z okresu wpływów rzymskich;
287) AZP 99-59/109, st. 3 w Szczytnikach-Kolonii: osada z okresu wpływów rzymskich;
288) AZP 99-60/110, st. 4 w Szczytnikach-Kolonii: osada z okresu wpływów rzymskich;
289) AZP 99-59/111, st. 5 w Szczytnikach-Kolonii: osada z okresu wpływów rzymskich;
290) AZP 99-60/112, st. 6 w Szczytnikach Kolonii: ślad osadniczy, neolit,
ślad osadniczy, epoka brązu,
osada, OR i POR,
prahistoria;
291) AZP 99-60/113, st. 7 w Szczytnikach Kolonii: ślad osadniczy, neolit,
osada, OR i POR,
ślad osadniczy, prahistoria,
ślad osadniczy, wczesne średniowiecze;
292) AZP 98-59/ - , st. 8 w Szczytnikach-Kolonii: osada prahistoryczna;
293) AZP 98-59/ - , st. 9 w Szczytnikach-Kolonii: osada prahistoryczna;

Szklana

- 294) AZP 100-59/54, st. 1 w Szklanej: ślad osadniczy, średniowiecze;

Teresin

- 295) AZP 99-60/130, st. 1 w Teresinie: ślad osadniczy;
296) AZP 99-60/131, st. 2 w Teresinie: ślad osadniczy, neolit;
297) AZP 99-60/132, st. 3 w Teresinie: osada, późny okres rzymski;
298) AZP 99-60/133, st. 4 w Teresinie: ślad osadniczy, neolit,
osada, późny okres rzymski;
299) AZP 99-60/134, st. 5 w Teresinie: ślad osadniczy, późny okres rzymski;

Więckowice

- 300) AZP 100-60/91, st. 1 w Więckowicach: osada, neolit;
301) AZP 100-60/92, st. 2 w Więckowicach: ślad osadniczy, neolit;
302) AZP 100-60/93, st. 3 w Więckowicach: osada, epoka brązu/żelaza,
neolit,
ślad osadniczy, okres rzymski,
prahistoria;
303) AZP 100-60/94, st. 4 w Więckowicach: XIV-XV wiek;
304) AZP 100-60/95, st. 5 w Więckowicach: ślad osadniczy, późny rzym,
ślad osadniczy, XIV-XV wiek;
305) AZP 100-60/96, st. 6 w Więckowicach: ślad osadniczy, późny rzym,

- śląd osadniczy, wczesne średniowiecze,
XIV-XV wiek,
XVI-XVIII wiek,
prahistoria;
- 306) AZP 100-60/97, st. 7 w Więckowicach: XIV-XV wiek;
- 307) AZP 100-60/98, st. 8 w Więckowicach: ślad osadniczy, wczesne średniowiecze,
XIV-XV wiek;
- 308) AZP 100-60/99, st. 9 w Więckowicach: ślad osadniczy, wczesne średniowiecze,
prahistoria;
- 309) AZP 100-60/100, st. 10 w Więckowicach: ślad osadniczy, epoka brązu;

Wolwanowice

- 310) AZP 100-61/ - , st. 1 w Wolwanowicach: osada prahistoryczna;
- 311) AZP 100-61/ - , st. 2 w Wolwanowicach: osada z epoki średniowiecza;
- 312) AZP 100-61/ - , st. 3 w Wolwanowicach: osada prahistoryczna;
- 313) AZP 100-61/ - , st. 4 w Wolwanowicach: osada prahistoryczna;
- 314) AZP 100-61/ - , st. 5 w Wolwanowicach: osada z epoki średniowiecza;
- 315) AZP 100-61/ - , st. 6 w Wolwanowicach: osada z epoki średniowiecza;

Żębocin

- 316) AZP 100-60/101, st. 1 w Żębocinie: XIV-XV wiek;
- 317) AZP 100-60/102, st. 2 w Żębocinie: osada, neolit,
osada, XIV-XV wiek,
prahistoria;
- 318) AZP 100-60/103, st. 3 w Żębocinie: ślad osadniczy, epoka kamienia,
XIV-XV wiek;
- 319) AZP 100-60/104, st. 4 w Żębocinie: ślad osadniczy, epoka kamienia;
- 320) AZP 100-60/105, st. 5 w Żębocinie: ślad osadniczy, prahistoria;
- 321) AZP 100-60/106, st. 6 w Żębocinie: prahistoria,
XIV-XV wiek;
- 322) AZP 100-60/107, st. 7 w Żębocinie: ślad osadniczy, wczesne średniowiecze;
- 323) AZP 100-60/108, st. 8 w Żębocinie: osada, XIV-XV wiek;
- 324) AZP 100-60/109, st. 9 w Żębocinie: XIV-XV wiek;
- 325) AZP 100-60/110, st. 10 w Żębocinie: XIV-XV wiek;